

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

 49. aastakäik
28. detsember 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

.....

II Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

Komisjon

2006/945/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 21. september 2005, abikava nr 192/1997 rakendamise kohta Itaalia Bolzano autonoomse provintsi poolt (teatavaks tehtud numbri K(2005) 2723 all) ⁽¹⁾ 1

2006/946/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 6. september 2005, riigiabi kohta, Portugal – ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe kemikaalitankeri tarnetähtaja pikendamine (teatavaks tehtud numbri K(2005) 3268 all) ⁽¹⁾ 16

2006/947/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 7. detsember 2006, riigiabi kohta, mida Belgia andis ABX Logisticsile (nr C 53/2003 (ex NN 62/2003)) (teatavaks tehtud numbri K(2005) 4447 all) ⁽¹⁾ 21

2006/948/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 4. juuli 2006, riigiabi kohta, mida Itaalia kavatses anda ettevõtjale Cantieri Navali Termoli S.p.A (nr C 48/2004 (ex N 595/2003)) (teatavaks tehtud numbri K(2006) 2972 all) ⁽¹⁾ 53

2006/949/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 19. juuli 2006, Madalmaade meetme kohta seoses VAOPiga (teatavaks tehtud numbri K(2006) 3224 all) ⁽¹⁾ 61

2006/950/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 26. september 2006, ettevõtjale Chemobudowa Kraków S.A. antava riigiabi nr C49/2005 (ex N 233/2005) kohta (teatavaks tehtud numbri K(2006) 4214 all) ⁽¹⁾ 67

Hind: 18 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

(Jätkub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

- ★ Komisjoni otsus, 12. oktoober 2006, Ühendkuningriigi poolt telekommunikatsiooni infrastruktuuri suhtes varamaksu kohaldamise kohta Ühendkuningriigis C 4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004) (teatavaks tehtud numbri K(2006) 4378 all) ⁽¹⁾ 70

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

21. september 2005,

abikava nr 192/1997 rakendamise kohta Itaalia Bolzano autonoomse provintsi poolt

(teatavaks tehtud numbri K(2005) 2723 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/945/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse otsust K(2003)517 (lõplik) ⁽¹⁾, millega komisjon otsustas algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2 ettenähtud menetlus seoses abiga nr C18/2003 (ex NN01/2003),

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 11. veebruaril 2002. aastal registreeritud kirjaga (CAB(02) A/410) esitati komisjonile kaebus Bolzano autonoomse provintsi kahe seaduse, täpsemalt 13. veebruari 1997. aasta seaduse nr 4 II ja III jaotise ning 15. aprilli 1991. aasta seaduse nr 9 kohta.

(2) 25. veebruari 2002. aasta kirjaga D/50813 ja 18. juuni 2002. aasta kirjaga D/53149 paluti esitada lisateave. Itaalia ametiasutused vastasid 22. aprilli 2002. aasta kirjaga A/32982 ja 18. septembri kirjaga A/36773. Seaduse 4/97

alusel kohaldatavate uute kriteeriumide tekst, mis võeti vastu provintsi valitsuse 11. detsembri 2000. aasta otsusega nr 4732 ja 17. detsembri 2001. aasta otsusega nr 4607, edastati teise kirja lisas.

(3) 21. veebruari 2003. aasta kirjaga SG(2003)D/228597 teatas komisjon Itaalia ametiasutustele oma otsusest algatada kõnelause abi suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus.

(4) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama kõnelause abi kohta märkusi.

(5) Komisjon ei saanud huvitatud kolmandatelt isikutelt märkusi.

(6) 9. aprillil ja 5. augustil 2003. aastal toimusid Brüsselis kaks Itaalia ametiasutuste ja komisjoni talituste vahelist kohtumist.

(7) Komisjonile esitati mitteametlikult mitmel korral mõned vastuste kavandid, millele oli lisatud korra rakendamise uute kriteeriumide tekst. Sellele järgnes sõnumite vahetamine e-posti teel. 22. oktoobril 2003. aastal ja 27. veebruaril 2004. aastal kutsuti Itaaliat esitama oma märkusi ametlikult.

⁽¹⁾ ELT C 120, 22.5.2003, lk 2.

⁽²⁾ Vt joonealune märkus 1.

- (8) Itaalia saatis oma märkused 22. juuni 2004. aasta kirjaga nr 8000, mis registreeriti 25. juunil 2004. aastal numbri A/34747 all.
- (9) 3. märtsil 2005. aastal toimunud kohtumise järel palus komisjon 18. märtsi 2005. aasta kirjaga D/52114 Itaalia ametiasutustelt täiendavat teavet ja täiendavate kohustuste võtmist; Itaalia edastas teabe 2. juuni 2005. aasta kirjaga A/34426.

II. OTSUSE 4607/2001 KOHALDAMISEST TULENEVA ABI ÜSIKASJALIK KIRJELDUS

- (10) Kaebuse esitaja kinnitas, et eespool nimetatud seaduste alusel anti Bolzano provintsi ettevõtetele investeerimisabi kas kapitalitoetuse või soodustingimustega laenude vormis, mille puhul abi maksimaalne osatähtsus ulatus 40 %ni, kuigi sellist abi ei saa lugeda abikõlblikuks EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktides a ja c sätestatud erandi alusel.
- (11) Kaks Bolzano provintsi seadust, mille kohta kaebus esitati, on komisjon heaks kiitnud:
- (a) provintsi 13. veebruari 1997. aasta seadus nr 4 registreeriti abina N192/97 ja kiideti heaks 19. detsembri 1997. aasta kirjaga SG (97) D/10781 ⁽³⁾. Kõnealuse seadusega nähakse ette mitmesugune abi, eelkõige abi ettevõtete investeringute toetuseks (II jaotis), abi ökoloogiliste ja keskkonnainvesteringute toetuseks (III jaotis), abi nõustamis- ja koolitusteenuste edendamiseks (V jaotis), abi töökohtade loomiseks (VI jaotis) ja abi tegevuse rahvusvaheliseks muutmiseks (VIII jaotis).

Eespool nimetatud otsuse alusel, millega abi N192/97 heaks kiideti, tuleb igast vähese tähtsusega abi ülemmäära ületavast suurettevõtetele antud abist eraldi teatada. Pidades silmas asjaolu, et Bolzano provintsi suhtes ei ole kohaldatav EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis a sätestatud erand, kohustusi Itaalia ametiasutused investeerimisabi andmisel mitte ületama väikeste ettevõtete puhul 15 % ülemmäära ja keskmise suurusega ettevõtete puhul 7,5 % ülemmäära. Siiski on komisjon kiitnud heaks 40 % abi osatähtsuse mikroettevõtete puhul, kes ei tegele ühendusesisese kaubandusega;

- (b) 15. aprilli 1991. seadus nr 9, mis kiideti heaks 22. mai 1996. aasta kirjaga SG(96) D/4842 ⁽⁴⁾, käsitleb majandustegevuse edendamise fondi loomist. Kõnealuse meetmega nähakse ette ainult abi vorm (soodustingimustega laenud) ja osutatakse muudele toetusmeetmetele, mis pidi loodama järgnevate õigusaktidega ja mis kehtestati seaduse 4/97 alusel. Itaalia ametiasutused kohustusi kõnealuse korra

kohaldamisel piirduma VKEdega ja täitma kõiki tingimusi, mis on ühenduse õigusaktidega riigiabi valdkonnas kehtestatud.

- (12) Provintsi valitsuse 17. detsembri 2001. aasta otsusega nr 4607, millest komisjoni eelnevalt ei teavitatud, võeti aga vastu uued kriteeriumid seadusega 4/97 ettenähtud abi andmiseks käsitöö-, kaubandus-, turismi- ja teenuste sektoris. Nimetatud otsusest komisjoni eelnevalt ei teavitatud.
- (13) Kõnealuse otsusega käsitöö-, turismi- ja (nii hulgi- kui ka jaekaubanduse) kaubandussektoris ettenähtud investeerimisabi puhul ületatakse abi põhiosatähtsust, mis väikeste ettevõtete puhul on 13 % ja keskmise suurusega ettevõtete puhul 6 %, süstemaatiliselt erinevate suurenduste abil.
- (14) Kõnealuste suurenduste tulemusel on ette nähtud:
- (a) 40 % abi osatähtsus mikroettevõtete puhul (maksimaalne investering 2 miljonit eurot kolme aasta jooksul);
- (b) 25 % abi osatähtsus väikeste ettevõtete puhul (maksimaalne investering 3,5 miljonit eurot kolme aasta jooksul käsitöösektoris ja 2 miljonit eurot kolme aasta jooksul turismi- ja kaubandussektoris);
- (c) 22,5 % (kaubandussektoris 20 %) abi osatähtsus keskmise suurusega ettevõtete puhul (maksimaalne investering 4 miljonit eurot kolme aasta jooksul käsitöösektoris ja 3 miljonit eurot muudes sektorites).

Kõiki neid põhiosatähtsuse suurendusi võimaldatakse Itaalia ametiasutuste kinnitusele vähese tähtsusega abi eeskirjade kohaselt.

- (15) Lisaks sellele võivad käsitöö mikroettevõtted olenemata oma suuruselt sellest, mis sektoris nad tegutsevad, saada kasu 40 % abi osatähtsusest. Eelkõige võivad kuni kahe töötajaga mikroettevõtted, mille püsijäämine on eba-kindel ja mille tegevust on nimetatud eespool osutatud otsuses, saada sellisest abi osatähtsusest kasu ka siis, kui ei ole täidetud tingimused, mille täitmist teistelt mikroettevõtelt nõutakse.
- (16) Eespool nimetatud otsuse kohaselt on investeerimisabi suhtes abikõlblikud ka turismisektoris tegutsevad suurettevõtted, mille puhul abi põhiosatähtsus on 6 %, ilma et sealjuures ilmselt kohaldataks mingit kohustust igast abist eraldi eelnevalt teavitada.

Teiselt poolt on suurettevõtete puhul ette nähtud abi osatähtsuse suurendamine kuni 22,5 %ni vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel. Maksimaalne abikõlblik investering on 3 miljonit eurot kolme aasta jooksul.

⁽³⁾ EÜT C 47 12.2.1998, lk 4, tabeli vormis.

⁽⁴⁾ EÜT C 188 28.6.1996, lk 1-2, tabeli vormis.

- (17) Lisaks sellele nähakse kõnealuse otsusega ette kolm keskkonnakaitseks mõeldud abimeedet:

25 % osatähtsusega abi on ette nähtud kõigi sektorite VKEdele ja turismisektori suuretevõtetele, et aidata neil viia oma tegevus vastavusse uute kohustuslike eeskirjadega;

40 % osatähtsusega abi on ette nähtud kohustuslike eeskirjade ületamise korral;

samuti 40 % osatähtsusega abi on ette nähtud keskkonnauditi projektide jaoks.

Vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel on nimetatud kolme abimeetme puhul ette nähtud abi osatähtsuse suurendamine vastavalt kuni 30 %, 40 % ja 75 %ni. Abikõlbliku investeerimise puhul, eriti abi puhul, mida antakse ühenduse kohustuslike standarditega vastavusse viimise edendamiseks, ette nähtud maksimaalne summa kõigub vahemikus 1 kuni 4 miljonit eurot olenevalt ettevõtte suuruselt.

- (18) Tööhõivealase abi raames loetakse otsusega 4607/2001 abikõlblikuks õigus- ja maksualase nõustamise kulud, uute ettevõtete loomise või ettevõtete ülemineku kulud, aga ka vastloodud ettevõtete "ettevõtluse õppimise" kulud, mis on kantud kahe aasta jooksul alates ettevõtte loomisest.

Abikõlblikud on ka olemasolevate kaubamärkide ja patendidega seotud teadustegevuse ning kaubamärkide registreerimise kulud. Ettenähtud abi osatähtsus on 50 %. Kõnealusest abist võivad põhimõtteliselt kasu saada ka turismisektori suuretevõtted.

- (19) Tegevuse rahvusvaheliseks muutmiseks ettenähtud abi hõlmab toetust, mis on ettenähtud nende kulude katmiseks, mida VKEd kannavad seoses messidel ja näitustel osalemisega (osatähtsus ELis 25 % ja väljaspool ELi 40 %), õppimiseks, teadustegevuseks ja nõustamiseks ettenähtud abi (abi osatähtsus kuni 50 %) ning muudeks ELi sisesteks ja välisteks algatusteks (mis ilmselt seisnevad ettevõtete reklaamimises veebilehtedel) ette nähtud abi (abi osatähtsus samuti 50 %).

Samuti on abikõlblikud ekspordikrediidi tagamise ja vahetuskursi riski kindlustamise kulud, mille korral VKEdele antava abi osatähtsus on 50 %. Ka on suuretevõtete kasuks ette nähtud ekspordikrediit ekspordimisel kolmandatesse riikidesse, mille korral abi osatähtsus on 50 % ja mida antakse vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel.

- (20) Koolitus- ja nõustamisteenuste puhul on ette nähtud abi osatähtsus 50 % abikõlblikest kuludest. Kaubanduskoja ja ettevõtluse innovatsioonikeskuste või nende vahendusel osatud nõustamisteenuste esimese nelja päeva eest on ette nähtud suurendamine 30 protsendipunkti võrra vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel. Sellist abi kohaldatakse ka turismisektori suuretevõtete puhul; kõnealuse abikava

puhul on ette nähtud ka 35 % osatähtsusega abi veebilehekülgede tegemise eest. Ainult abi osatähtsust, mis ületab 35 % koolituse ja 50 % nõustamisteenuste puhul, rakendatakse vajadusel vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel.

- (21) Samuti on ette nähtud kuni 80 % osatähtsusega abi ühisprojektide jaoks, mida viiakse läbi ühenduse programmide, sealhulgas programmide LEADER ja INTERREG raames (seda ei rakendata siiski üksikute osamaksude ja teatavate äriühingute puhul).

III. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (22) Komisjon oli abikavad N192/97 ja NN69/95, mille õiguslikuks aluseks olid provintsi seadused numbritega vastavalt 4/97 ja 9/91 (vt põhjenduse 11 punktid a ja b), heaks kiitnud.
- (23) Otsuse 4607/2001 läbivaatamise tulemusel jõuti järeldusele, et uued kriteeriumid, mis kiideti nimetatud otsusega heaks käsitöö-, kaubandus-, turismi- ja teenuste sektoris seadusega 9/91 ettenähtud abi andmiseks (mida vastavalt seaduses 9/91 ettenähtule võidakse anda ka soodustingimustega laenude vormis), ei vasta ilmselt komisjoni otsustele, millega need heaks kiideti, ega paista ka järgnevalt nimetatud põhjustel olevat kooskõlas valdkonda reguleerivate uute eeskirjade ja korraga.

Investeerimisabi suuretevõtetele

- (24) Alguses teatasid Itaalia ametiasutused kirjaga A/32982, et otsuse 4607/2001 alusel võivad soodustingimustega laenude vormis 1 kuni 3 miljoni euro ulatuses abi saada nii kaubandus- ja turismisektoris tegutsevad keskmise suurusega kui ka suuretevõtted.
- (25) Otsuses 4607/2001 esitatud tabeli kohaselt võib turismisektori suuretevõtete suhtes kohaldada 6 % abi põhiosa-tähtsust, mida on võimalik suurendada kuni 22 %ni (suurendamist võimaldatakse vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel), ja kaubandussektori suuretevõtete suhtes 6 % kuni 20 % abi osatähtsust.

Kõnealuses otsuses täpsustatakse üksnes kaubandussektori puhul, et suuretevõtetele võidakse abi anda üksnes vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel, välja arvatud kohaldatavatel juhtudel, mil komisjonile on sellest teavitatud. Samal ajal paistab, et turismisektori suuretevõtete puhul ei ole ette nähtud mingit piirangut.

- (26) Suuretevõtetele ei tohi anda investeerimisabi väljaspool valdkondi, mida toetatakse vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktidele a ja c. Bolzano provintsi ei olnud regionaalabi andmiseks abikõlblik abikavade N192/97 ja NN69/95 heakskiitmise ajal ega ole seda ka praegu.

Siinkohal tuleks rõhutada, et komisjoni otsuses abikava N192/97 kohta oli juba selgesõnaliselt välistatud abikava rakendamine suurettevõtete suhtes muul viisil kui vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel.

(27) Seaduse 9/91 alusel soodustingimustega laenude vormis antava abi suhtes kohaldatakse ka abikava NN69/95, mis käsitleb abi andmise vormi. Komisjon oli kõnealuse abikava heaks kiitnud tingimusel, et sellest saavad kasu üksnes VKEd, pärast seda, kui Itaalia ametiasutused olid kohustunud täitma kõiki tingimusi, mis riigiabi valdkonnas sel ajal kehtisid, ja teavitada neist tingimustest provintsi ametiasutusi ringkirjaga, milles käsitletakse abikava kohaldamise kriteeriume, et tagada selle nõuetekohane kohaldamine.

(28) Sellele vaatamata võimaldatakse otsusega 4607/2001, mis käsitleb abikava N192/97 kohaldamist (ja abikava NN69/95 kohaldamist selles ulatuses, mil see seondub abiga, mida antakse seaduse 9/91 alusel soodustingimustega laenude vormis), investeerimisabi andmist ka suurettevõtetele.

(29) Sellest tulenevalt leidis komisjon, et otsuse 4607/2001 näol on tegemist abikavade N192/97 ja NN69/95 kuritarvitamise juhtumiga nõukogu määruse (EÜ) nr 659/99⁽⁵⁾ artikli 16 tähenduses, ja kahtles, kas kõnealuse otsuse alusel suurettevõtetele antud investeerimisabi suhtes, mille puhul ei kohaldata vähese tähtsusega abi eeskirjasid, võis kohaldada erandit EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatud keelust.

Investeerimisabi VKEdele

(30) Abikava NN65/95 komisjoni poolse hindamise ajal kohustusid Itaalia ametiasutused täitma VKEdele abi andmisel kõiki tingimusi, mis on ühenduse õigusaktidega riigiabi valdkonnas kehtestatud. Abikavast N192/97 teavitamisel kohustusid nad ka mitte andma neile tegevusabi.

(31) Seevastu tuleks rõhutada, et otsuses 4607/2001 käsitletud abikõlblikud investeeringud ei vasta määruises (EÜ) nr 70/2001⁽⁶⁾ esitatud alginvesteeringu määratlusele selles osas, et lihtsad asendusinvesteeringud ei ole väljaarvatud.

(32) Lisaks sellele võib asjaolu, et abisaajateks on ainult VKEd, mille registrijärgne asukoht on Bolzano provintsis, käsitleda ELi sisesel ettevõtete asutamise vabaduse põhimõtte rikkumisenähtetena.

⁽⁵⁾ Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

⁽⁶⁾ Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrus (EÜ) nr 70/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33).

(33) Ka ei ole järgitud abi vajalikkuse põhimõtet, kuna abi taotlused tuleb üldjuhul esitada kuue kuu jooksul kas tööde üleandmise või tööde eest esitatud esimese arve kuupäevast.

(34) Seetõttu oli komisjonil kõnealuse abi kokkusobivuses kahtlusi.

Abi mikroettevõtetele, keda loetakse artikli 87 lõikes 1 sätestatud keelust vabastatuks

(35) Itaalia ametiasutused on kinnitanud, et 40 % abikava osatähtsus oli ettenähtud kuni kahe töötajaga käsitöö mikroettevõtetele, mille püsijäämine oli ebakindel ja mis tegutsesid rangelt määratletud loetellu⁽⁷⁾ kuuluvatel tegevusaladel, mis on esitatud 18. septembri 2002. aasta kirjas A/36773, ning teatavatele kaubandusega tegelevatele mikroettevõtetele.

(36) Otsuse nr 4607 analüüs näitab, et kõnealused käsitöö mikroettevõtjad võivad nimetatud abi osatähtsusest kasu saada ka siis, kui tingimused, mille alusel abi osatähtsust saab suurendada, ei ole teiste mikroettevõtjate puhul täidetud; analüüs näitab ka seda, et nimetatud osatähtsust laiendatakse kõigile käsitöö mikroettevõtjatele, olenemata nende suurusest või majanduslikust olukorrast. Kuna abikõlblik investeering on 2 miljonit eurot kolme aasta peale (1 miljon eurot kuni kahe töötajaga mikroettevõtjate puhul), siis tundub, et abi tase võib tõusta 800 000 euroni (400 000 euroni kuni kahe töötajaga mikroettevõtjate puhul).

(37) Otsuses 4607/2001⁽⁸⁾ antud mikroettevõtja määratluse kohaselt ei ole mikroettevõtjate tegevusel mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele ja neile võib seega anda 40 % lise osatähtsusega abi. Määratluses keskendutakse üksikute abisaajate tegevusele, millest ei teki majandussuhteid teiste liikmesriikide ettevõtjatega, kuigi õigem oleks, et liikmesriikidevaheline kaubandus on kõnealuste ettevõtjate tegevusalal puudulik.

(38) Sellest tulenevalt ja arvestades, et mikroettevõtjad on soovitusel 96/280/EÜ⁽⁹⁾ tähenduses VKEd ja asuvad seega väljaspool asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldusalal, on komisjon väljendanud kahtlust, kas kõik neile mikroettevõtjatele kõnealuse meetme raames antud abi jääb väljapoole riigiabi määratlust.

⁽⁷⁾ Kõnealune loetelu on esitatud otsuse nr 4607 1. lisa (Käsitöösektor) tabeli A joonealuse märkusena leheküljel 3.

⁽⁸⁾ Vt resolutsiooni 4607/2001 lisa 1 "käsitöösektor" punkti 3.1.

⁽⁹⁾ Komisjoni 3. aprilli 1996. aasta soovitus 96/280/EÜ väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (EÜT L 107, 30.4.1996, lk 4).

Keskkonnakaitseks antav abi

- (39) Komisjon kiitis heaks piirkondlikule seadusele 4/97⁽¹⁰⁾ vastava keskkonnakaitseks antava abi eelmiste keskkonnakaitseks antava riigiabi suuniste alusel, mis nüüd on asendatud 3. veebruaril 2001. aastal avaldatud uute suunistega (ELT C 37, lk. 3).

Kui uued suunised jõustusid, tehti liikmesriikidele ettepanek võtta asjakohaseid meetmeid. Nõustudes meetmete võtmisega, kohustus Itaalia neid rakendada. Hinnates vaatluse all olevat meedet, kohaldab komisjon seega keskkonnakaitseks antava riigiabi uusi eeskirju.

- (40) Keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste (edaspidi "suuniste")⁽¹¹⁾ punkti 28 alusel võib VKEdele uute kohustuslike ühenduse normidega kohanemiseks anda investeeringuabi kolme aasta jooksul kuni 15 % brutotoetuse saamise tingimustele vastavatest kulddest.

- (41) Komisjon leidis seega, et seaduses 4/97 ja otsuses 4607/2001 kinnitatud VKEdele uute kohustuslike ühenduse normidega kohanemiseks antud 25 %line abi osatähtsus ei ole kooskõlas suunistega ning suurtele ettevõtetele uute kohustuslike keskkonnastandardite täitmiseks antava abi suhtes ei saa teha erandit.

- (42) Vastavalt suuniste punktile 29 võib ettevõtjatele anda kuni 30 % tehtud investeeringust ühenduse normidest kõrgema keskkonnakaitse taseme saavutamiseks või investeeringute tegemiseks kohustuslike ühenduse normide puudumisel.

- (43) Komisjon otsustas seetõttu, et põhiliselt suurtele turismiettevõtetele ühenduse normidest kõrgema keskkonnakaitse taseme saavutamiseks antav riigiabi 40 %line osatähtsus ei ole kooskõlas suuniste punktiga 29.

- (44) Vastavalt suuniste punktile 41 võib abi anda nõustamisteenustele, et aidata VKEdele keskkonnakaitsele edu saavutada vastavalt määrusele (EÜ) nr 70/2001⁽¹²⁾.

- (45) Kõnealusele otsusele vastavatele keskkonnaauditite projektidele võib määruse (EÜ) nr 70/2001 kohaselt abi anda ainult

siis, kui tegemist on VKEdega ja kõnealuse määruse artikli 5 punkti a tingimused on täidetud.

- (46) Komisjon on väljendanud kahtlust, kas põhjendustes 41 ja 43 osutatud keskkonnameetme kaks esimest sätet on kooskõlas suuniste punktidega 36 ja 37, mis käsitlevad arvesse võetavaid investeeringuid ja abikõlblike kulude arvutamise meetodeid.

Tööhõiveabi

- (47) Komisjon kiitis abi N192/97 raames heaks VKEdele antava tööhõiveabi maksimaalseks osatähtsuseks 25 % palgakulust.

- (48) Kuna otsusele 4607/2001 vastava abi puhul ei ole tegemist töökohtade loomise ega säilitamisega, märkis komisjon, et seda ei saa pidada tööhõiveabiks. Mõne nimetatud abi puhul (abi nõustamisteenustele) võiks teha erandi, kui määruse (EÜ) nr 70/2001 artikli 5 tingimused oleksid täidetud ja abisaajad oleksid ainult VKEd.

- (49) Komisjon on arvamusel, et tööhõiveabiga seotud erimeetmete vastavate kehtivate kaubamärkide ja patentide otsinguteks ning kaubamärkide ja äritoodete registreerimiseks antavale abile ei saa teha suurettevõtete puhul erandeid, kuna see ei näinud olevat seotud teadus- ja arendustegevusega.

Abi rahvusvahelistumisele

- (50) Menetluse alustamisel märkis komisjon, et messidel ja näitustel osalemiseks antavat abi võib pidada kokkusobivaks määruse 70/2001 artikli 5 punktiga b juhul, kui abi moodustab maksimaalselt 50 % kuludest, mis on seotud messi- või näitusepinna rentimisega, püstitamise või pidamisega. Kõnealust erandit kohaldatakse ainult siis, kui ettevõtja osaleb kõnealusel messil või näitusel esimest korda.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 72, 10.3.1994, lk 3.

⁽¹¹⁾ ELT C 37, 3.2.2001, lk 3.

⁽¹²⁾ Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrus (EÜ) nr 70/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33.)

Välisnõustajate pakutavad nõustamisteenused ei tohiks olla püsivad või regulaarsed ega olla seotud ettevõtja tavaliste jooksevkuludega nagu näiteks reklaamikulud.

Ekspordiga seotud tegevused⁽¹³⁾ ei kuulu määruste 70/2001, 69/2001⁽¹⁴⁾ või 1996. aastal vähese tähtsusega abi käsitleva komisjoni teatise⁽¹⁵⁾ kohaldusalasse.

- (51) Seega ei saa otsuses 4607/2001 sätestatud rahvusvahelistumisele antavat abi komisjoni meelest pidada kokkusobivaks, kuigi seda antaks ainult VKEdele. Rahvusvahelistumisele antavat abi saab pidada kokkusobivaks ainult messidel ja näitustel osalemise puhul, juhul kui on täidetud määruse 70/2001 artiklis 5 sätestatud tingimused.
- (52) Lisaks sellele leidis komisjon, et eelkõige suurettevõtetele antud ekspordikrediitide suhtes, mis jäid seadusest 4/97 teavitamise hetkel selle kohaldamisalast väljapoole, ei saa kohaldada ühtegi erandit, isegi mitte määruse 69/2001 alusel.

Ühenduse programmide raames antud abi

- (53) Abi, mida ei olnud sätestatud abikavas N192/97, ei peetud otsusega 4607/2001 riigiabiks.
- (54) Komisjon kahtleb siiski, kas ettevõtjad ei saa konkurentsielist osaledes ühenduse programmidesse Leader ja Interreg kuuluvates ühisprojektides, mille abi osatähtsus on 80 %.

Nõustamisteenused

- (55) Nõustamisteenuste määratlust tuleb selgitada. Praeguse määratluse alusel on komisjon arvamisel, et ühegi suurettevõttele nõustamisteenuste jaoks antud abi suhtes ei saa kohaldada erandit, välja arvatud juhul, kui nõustamine kuulub koolitusabi käsitleva komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruse nr 68/2001 artikli 4 lõike 7 punkti e tähenduses koolitusabiprojekti abikõlblike kulude hulka.

Vähese tähtsusega abi eeskirja kohaldamine

- (56) Itaalia ametivõimude kohaselt tõstetakse investeerimisabiga seotud väikeste ettevõtjate 13 %-list ja keskmise suurusega ettevõtjate 6 %-list abi osatähtsust vastavalt vähese tähtsusega abi eeskirjale.
- (57) Vähese tähtsusega eeskirja määruses⁽¹⁶⁾ või vanas 1996. aasta vähese tähtsusega eeskirja käsitlevas teatises⁽¹⁷⁾ sätestatud ülemmäär või muude tingimuste kontrollimise kohta ei mainita midagi ei seaduses 4/1997 ega otsuses,

4607/2001, mis võeti vastu 17. detsembril 2001. aastal ehk pärast määruse 69/2001 jõustumist.

- (58) Võttes arvesse abikõlblike investeeringute suurust (väikeste ettevõtjate puhul 3,5 miljonit eurot ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul 4 miljonit eurot kolme aasta jooksul) ja otsusega 4607/2001 sätestatud maksimaalset osatähtsust (väikeste ettevõtjate puhul 25 %, millest vähese tähtsusega osa on 12 % ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul 22,5 %, millest 16,5 % on vähese tähtsusega osa), kahtleb komisjon, kas vähese tähtsusega abi eeskirja määruses sätestatud kolmele aastale jaotatud 100 000 euro suurusest ülemmäärast peetakse kinni.
- (59) Laiemas perspektiivis on komisjonil kahtlusi otsusele 4607/2001 vastavast vähese tähtsusega eeskirja väga laia kohaldamise suhtes, mille eesmärk on süstemaatiliselt ületada VKEdele mõeldud maksimaalset lubatavat osatähtsust ja kohaldada väljaspool toetatavaid alasid tegutsevatele suurettevõtjatele antava abi suhtes 22,5 %-list maksimaalset osatähtsust, samuti on komisjonil kahtlusi abikõlblike investeeringute suure hulga suhtes.

IV. HUVITATUD POOLTE MÄRKUSED

- (60) Kolmandad isikud ega kaebuse esitaja, kellele teatati 24. märtsil 2003. aastal kirjaga D/51908 menetluse alustamisest ja võimalusest esitada märkuseid, mida ei lisatud asjale kaebusele, ei ole märkuseid esitanud.

V. ITAALIA MÄRKUSED

- (61) Pärast Bolzano provintsi ja konkurentsi peadirektoraadi esindajate vahel toimunud kahte koosolekut edastati Itaalia märkused 25. juunil 2004. aastal kirjaga A/34747.

Itaalia ametiasutused tõid kõnealuses kirjas esile järgmised punktid:

V.1 Suurettevõtetele antav investeerimisabi

- (62) Tehnilise vea tõttu ei nähtud otsuses 4607/2001 ette erinevalt turundusvaldkonna ettevõtetest suurte turismiettevõtjate jätmist väljapoole abi kohaldamisala.
- (63) Suurtele turismiettevõtetele ei ole siiski abikava N192/1997 (piirkondlik seadus 4/97) või abikava NN69/1995 (piirkondlik seadus 9/91) alusel abi antud. Turundusvaldkonna

⁽¹³⁾ St abi, mis on otseselt seotud eksporditava koguse, turustusvõrgu loomise ja toimimise ning muude eksporditegevusega seotud jooksvate kuludega.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrus nr 69/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30).

⁽¹⁵⁾ EÜT C 68, 6.3.1996, lk 9.

⁽¹⁶⁾ Vt joonealune märkus 14

⁽¹⁷⁾ Komisjoni teatis, mis käsitleb vähese tähtsusega riigiabi (EÜT C 68, 6.3.1996, lk. 9.)

suurettevõtted olid juba otsuse 4607/01 kohaselt jäetud väljapoole abi kohaldamisala, välja arvatud vähese tähtsusega abi puhul.

(64) Itaalia ametiasutused kohustusid jätma suurettevõtted selgesõnalisemalt väljapoole abikava NN 69/95 kohaselt soodsate laenude vormis antava abi kohaldamisala, kuigi neile ongi antud ainult vähese tähtsusega abi.

(65) Vastusena komisjoni konkreetsele küsimusele selgitati 2. juuni 2005. aasta kirjas, et suurettevõtetele ei ole abi antud üheski valdkonnas ning ettevõtjad, kelle põhitegevus on transporditeenused, ei kuulu abi kohaldusalasse.

(66) Lisaks sellele võimaldab rakenduskriteeriumite uus eelnõu vastavalt määrusele 69/2001 selgesõnaliselt anda suurettevõtetele ainult vähese tähtsusega abi.

V.2 Abi VKEdele

V.2.1. Asendusinvesteeringute lisamine abikõlblike kulude hulka

(67) Kuigi asendusinvesteeringuid ei ole selgesõnaliselt jäetud väljapoole rakenduskriteeriume, ei antud Itaalia ametiasutuste andmeil abi asendusinvesteeringuteks.

(68) Abikõlblikeks peetakse eelkõige investeeringuid määruse 70/2001 artikli 2 punktis c määratletud materiaalsesse varasse ja eriti uute asutuste loomisse, investeeringuid ajakohastamise või mitmekesistamise, mis hõlmavad uue asutuse toodete või tootmisprotsessi märkimisväärset ajakohastamist. Seetõttu kehtestati investeeringutele asjaomaste ettevõtjate keskmise suuruse järgi suhteliselt kõrged alammäärad.

(69) Uue kriteeriumiga välistati selgesõnaliselt nii asendusinvesteeringud kui ka hooldekulud ning abikõlblike investeeringute kirjeldus oli määrusega 70/2001 täielikult kooskõlas.

V.2.2 Asutamisevabadus

(70) Vanas kriteeriumis sätestatud tingimust, et abi saamiseks peab ettevõtjate registrisse kantud asukoht asuma Bolzano provintsis, ei olnud ka varem rangelt kohaldatud. Kõnealuse tingimuse toetuseks esitati loetelu 16 kõnealuses abikavas nimetatud investeerimisabi saaja kohta, kelle asukoht oli väljaspool Bolzano provintsi (ühel juhul isegi väljaspool Itaaliat). Paljud juhtumid (6 juhtumit 16st) on pärit 1998. aastast, st palju varasemast ajast, kui aeg, mil komisjon alustas kõnealuse juhtumi uurimist. Lisaks sellele võivad kõnealusest abikavast praegu abi saada ka sellised ettevõtjad, kellel on Bolzano provintsis ainult üks tegevusüksus.

V.2.3 Abi vajalikkuse põhimõtte järgimine

(71) Abi vajalikkuse põhimõtet kohaldati juba kooskõlas määruse 70/2001 artikli 7 teise taandega, sest abiandmise tingimused olid nii objektiivsed, et provintsidele ei jäänud võimalust otsustusõigust kasutada.

(72) Itaalia ametiasutused on siiski lubanud nõuda, et abitaotlus tuleb tingimata esitada enne kui toetatavat projekti hakatakse teostama.

V.2.4 Abi mikroettevõtjatele

(73) Mikroettevõtjate investeeringutele antava abi osatähtsuse tõstmine üle 15 % on võimalik ainult vähese tähtsusega abi eeskirja alusel.

(74) Asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse mittekuuluv abi, mille osatähtsus on 40 % ja mida ei peeta vähese tähtsusega abiks, on praegu reserveeritud kohaliku tegevuse tarbeks, eelkõige kadumisohus väikesemahuliste traditsiooniliste tegevusalade ja väikeste kaubandusettevõtjate tarbeks, mis on loetletud uutes kriteeriumites.

(75) Itaalia ametiasutuste teostatud uuringust selgus igal juhul, et siiaamaani ei ole antud abi, mis samaaegselt ületaks 15 %-lise osatähtsuse ja vähese tähtsusega abi ülemmäära.

V.2.5 Keskkonnakaitseks antav abi

(76) Praegu kohaldatakse ainult 15 %-list osatähtsust, kui VKEdele antakse üleminekuaja investeerimisabi ühenduse uute normide täitmiseks, ja 30 %-list osatähtsust, kui ettevõtjad saavutavad ühenduse normidest kõrgema keskkonnakaitse taseme või teevad investeeringuid kohustuslike ühenduse normide puudumisel.

(77) Keskkonnaaudititeks antav abi on praegu mõeldud ainult VKEdele vastavalt määruse 70/2001 artikli 5 punktile a, suurettevõtted on abikõblilikud ainult vähese tähtsusega abi korral. Seaduse 4/97 artikli 12 lõike 4 säte, mille kohaselt ka suurettevõtted oleksid abikõblilikud, tunnistatakse võimalikult kiiresti kehtetuks. Itaalia ametiasutused on lubanud, et seda sätet enam ei kohaldata.

(78) Itaalia ametiasutused kohustusid täitma tingimusi, mis on sätestatud suuniste punktides 36 ja 37, mis käsitlevad arvesse võetavaid investeeringuid ja abikõlblike kulude arvutamise meetodeid.

- (79) Käsitöövaldkonnas on kõnealuse meetme alusel heaks kiidetud varasemate kriteeriumide kohaselt ainult üks taotlus, abi suurus oli 14 719,02 eurot ehk suurem kui lubatud 7 359,51 eurone osatähtsus. Seega liigitati see vähese tähtsusega abiks.

V.2.6 Tööhõiveabina liigitatud maksed

- (80) Vastavalt Itaalia ametiasutustele on selline abi seotud uute ettevõtete käivitamise etapiga (antakse esimese 24 kuu jooksul pärast ettevõtte asutamist). Vaatamata sellele, et selline abi esineb konsultatsiooniteenusteks, kaubamärkide ja toodetega seotud teadustegevuseks ja/või nende registreerimiseks antava toetuse vormis, luuakse sellega ka uusi töökohti ning seega on tegemist kokkusobiva abiga. Ühelegi suurettevõttele ei ole sellist abi antud.

- (81) Vastavalt õigusakti 4/97 V peatükile esineb selline abi ainult soodustingimustega laenude vormis, nagu see on sätestatud sama õigusakti VI peatükis, et suurendada vahendite kättesaadavust vähese tähtsusega abi reegli alusel ja selle piires.

V.2.7 Rahvusvahelistumiseks antav abi

- (82) Praegu on sellist abi antud ainult ebaolulistest summades. Mõnele VKEdele on antud 25 %-lise osatähtsusega abi messidel ja näitustel osalemiseks ning kuni 50 %-lise osatähtsusega abi, kontrollimata, kas tegemist oli VKE esmakordse osalemisega sellisel üritusel või mitte. Väljaspool Euroopa Liitu asuvatele riikidele on antud abi toetuse (50 %) vormis ekspordikrediidi kindlustuskulude katteks – summas 3500 eurot ja 7 miljonit Itaalia liiri.
- (83) Uute rakenduskriteeriumide kohaselt tohib ainult VKEdele anda 50 %-lise osatähtsusega abi selliste konsultatsioonide kulude katteks, mida osutavad väliskonsultandid, või ühenduse sees või väljaspool ühendust toimuvatel messidel ja näitustel esmakordseks osalemiseks.
- (84) Ekspordikrediidi kindlustuseks tohib abi anda ainult selliste kindlustuspreemiate puhul, millega kaetakse selliseid riske, mida turul ei ole võimalik kindlustada ning mis tulenevad tehingutest ühenduseväliste riikidega, välja arvatud terve rida OECD riike, kus selliseid riske saab turul kindlustada (nt sellised riigid nagu Austraalia, Kanada, Island, Jaapan, Uus-Meremaa, Norra, Šveits ja Ameerika Ühendriigid).

V.2.8 Ühenduse programmide raames antav abi

- (85) 80 %-lise osatähtsusega abi, mida varem anti teatavate ühisprojektide puhul ühenduse programmide Leader ja Interreg raames, praegu enam ei anta.

V.2.9. Vähese tähtsusega abi reegli kohaldamine

- (86) Itaalia ametiasutuste kohaselt järgitakse vähese tähtsusega abi reeglit. Esiteks on Bolzano provintsi asjaomased ametiasutused omavahel ühendatud *intranet*-süsteemi kaudu. Enne kui taotlejale abikava raames abi antakse, tuleb taotlejal esitada deklaratsioon muu sarnase abi kohta, mida taotleja on viimase kolme aasta jooksul saanud.
- (87) Loomisel on ka teine süsteem, mis võimaldab lisaks provintsi poolt antud abile kontrollida igasuguse abi andmist. Kõnealune süsteem ühendatakse omakorda praegu loodava riikliku võrguga.

VI. MEETME HINDAMINE

VI.1. Kõnealuste abimeetmete olemuse hindamine

- (88) Meede on käsitletav abi andmisena asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kui kõik järgmised neli tingimust on täidetud: meedet rahastatakse riigi vahenditest, rahastamine on valikuline, esineb konkurentsi moonutamise tõenäosus ning meede avaldab mõju kaubandusele.
- (89) Käesoleval juhul on täidetud esimene tingimus, sest meedet rahastatakse Bolzano autonoomse provintsi eelarvest ehk riiklikest ressurssidest; samuti on täidetud teine tingimus, sest abi saavad ainult Bolzano provintsi territooriumil tegutsevad ettevõtted; lisaks on täidetud ka kolmas tingimus, sest meetme tulemusena paraneb abisaajate finantsolukord; ning samuti ka neljas, sest asjaomased ettevõtted võivad osaleda rahvusvahelises kaubanduses, kuna nad tegutsevad aktiivse turismipiirkonnana tuntud piirialal. Seepärast mõjutavad kõnealused meetmed tõenäoliselt liikmesriikide vahelist kaubandust, mida tuleb hinnata nende meetmete hindamise käigus, mis on seotud teatavate mikroettevõtete suhtes kohaldatavate uute kriteeriumidega, mida käsitletakse põhjenduses 116.
- (90) Riigiabi meetmete N192/97 ja NN69/95 toimikute kontrollimisel luges komisjon riigiabiks asutamislepingu 87 lõike 1 tähenduses sellised meetmed, mille suhtes käesolevat menetlust kohaldatakse.

VI.2. Meetme seaduslikkus

- (91) Kuna komisjonile meetmetest eelnevalt ei teatatud asutamislepingu artikli 88 lõike 3 kohaselt, on kõnealused meetmed teatamata jätmise tõttu ebaseaduslikud. Kuna käesoleval juhul moodustavad need abikava N192/97 (ja kaudsest ka abikava NN69/95) rakenduskriteeriumid, on nende kohaldamise tulemusena abikavasid valesi kasutatud.

VI.3. Abimeetmete kokkusobivus lähtudes otsusest 4607/2001

VI.3.1. Suurettevõtetele antav investeerimisabi

- (92) Kuna Bolzano provints ei olnud regionaalabikõlblik kogu ajavahemiku jooksul, mil vaadeldavad meetmed olid jõus, ei tohi seepärast teha ka erandit provintsi territooriumil asuvatele suurettevõtetele antava investeerimisabi suhtes.
- (93) Komisjoni otsuses juhtumi N192/97 kohta on kõnealuse abikava raames välistatud suurettevõtetele igasuguse abi andmine, välja arvatud vähese tähtsusega abi.
- (94) Õigusakti 9/91 kohaste soodsatel tingimustel laenudena antud abi kuulub samuti abikava NN69/95 alla. Komisjon kiitis kõnealuse abikava heaks tingimusel, et kõnealust abi tohib anda ainult VKEdele ning pärast seda, kui Itaalia ametiasutused on pidanud kinni kõigist VKEde suhtes kehtestatud eeskirjadest, millest on nõuetekohaselt teavitatud ka provintsi ametiasutusi, et tagada abikava õige rakendamine.
- (95) Kuid otsuses 4607/2001 sätestatud abikava N192/97 (ja osaliselt abikava NN69/95, kui abi antakse õigusakti 9/91 kohaste soodustingimustega laenudena) rakenduskriteeriumid on ühisturuga kokkusobimatud, sest need võimaldavad anda investeerimisabi ka suurettevõtetele.
- (96) Komisjon märgib, et vastavalt Itaalia ametiasutustelt saadud teabele ei ole tegelikkuses ükski suurettevõtte kõnealust abi siiski saanud.

VI.3.2. VKEdele antav investeerimisabi

- (97) Esiteks kinnitab komisjon, et igasugune abi, mis asendab investeringuid, tuleb lugeda ühisturuga kokkusobimatuks. Samas tõdeb komisjon, et Itaalia ametiasutuste esitatud teabe kohaselt ei ole sellisteks investeeringuteks kõnealuse abikava raames abi antud.
- (98) Investeerimisabi, mis VKEde puhul ületab 15 % ülemmäära ja keskmise suurusega ettevõtete puhul 7,5 % ülemmäära, on samuti kokkusobimatu.

VI.3.3. Mikroettevõtted

- (99) Komisjon kinnitab, et mikroettevõtete kategooria suhtes, mida soovitus 96/280/EÜ⁽¹⁸⁾ ja 1. jaanuarist 2005 jõustunud uue definitsiooni⁽¹⁹⁾ kohaselt loetakse VKEdeks,

⁽¹⁸⁾ Komisjoni 3. aprilli 1996. aasta soovitus 96/280/EÜ väikese ja keskmise suurusega ettevõtete definitsiooni kohta (EÜT L 107, 30.4.1996, lk 4).

⁽¹⁹⁾ Komisjoni 6.mai 2003. aasta soovitus mikroettevõtete, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete definitsiooni kohta (EÜT L 124, 20.5.2003, lk 136).

ei tehta erandit asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamisel. See tähendab, et sellistele ettevõtetele antav investeerimisabi, mille osatähtsus ületab 15 % ja ei ole käsitletav vähese tähtsusega abina, on seepärast ühisturuga kokkusobimatu.

- (100) Komisjon märgib, et vastavalt Itaalia ametiasutustelt saadud teabele ei ole ükski mikroettevõtte saanud suuremat kui 15 %-lise osatähtsusega abi ning et ühegi ettevõtte puhul ei ole ületatud vähese tähtsusega abi ülemmäära.

VI.3.4. Keskkonnaabi

- (101) Komisjon leiab, et käesoleva erimeetme esimese kahe abiliigi puhul ettenähtud 25 %-line ja 40 %-line osatähtsusega abi (st abi uute kohustuslike standarditega vastavusseviimiseks või meetmeteks, millega parandatakse ühenduse standardite ülevõtmist) ning suurettevõtetele keskkonnaauditi projektideks antav abi on ühisturuga kokkusobimatu.
- (102) Sellega seoses märgib komisjon, et vastavalt Itaalia ametiasutustelt saadud teabele on ainult ühel juhul abi ületanud lubatud ülemmäära (summas, mis oli vähese tähtsusega abi tasemest tunduvalt väiksem) ning et kolmanda abiliigi puhul (keskkonnaauditiks antav abi) on selle õigusliku aluse kohaldamine peatatud ning see tunnistatakse kehtetuks niipea kui võimalik.

VI.3.5. Tööhõiveabina liigitatud maksed

- (103) Komisjon kinnitab, et otsuses 4607/2001 selliselt tähistatud abi ei ole mingil juhul kooskõlas abiga, mis on ette nähtud komisjoni otsuses abikava N192/97 kohta. Kuna selle abiga ei looda ega säilitata töökohti, vaid seda antakse konsultatsiooniteenuste ning kaubamärkide ja patentidega seonduvaks tegevuseks, ei saa kõnealust abi tööhõiveabiks lugeda.
- (104) Kuna aga selle erimeetme raames enamik abikõlblikest kuludest on seotud eelkõige äsja asutatud VKEdele osutatava konsultatsiooni- ja nõustamistegevuse ning kaubamärkide ja toodete registreerimisega, mis võib olla abikõlblik määruse 70/2001 artiklite 5 ja 5c kohaselt, on selline abi kokkusobimatu ainult siis, kui määrustes nr 70/2001 ja 364/2004 sätestatud tingimused ei ole täidetud⁽²⁰⁾.
- (105) Selline abi on kokkusobimatu ka siis, kui abi saavad suurettevõtted.

⁽²⁰⁾ Komisjoni 25. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 364/2004, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 70/2001 seoses selle seoses selle kohaldamisala laiendamisega uurimis- ja arendustegevuseks antavale abile (ELT L 63, 28.2.2004, lk 22).

VI.3.6. *Rahvusvahelistumiseks antav abi*

- (106) Komisjon märgib, et rakenduskriteeriumide alusel, mis olid käesoleva menetluse algatamise põhjuseks, on abi antud ainult mõnel korral ning ebaolulises summas. Lisaks on abi osatähtsus messidel ja näitustel osalemiseks 25 %, mitte aga tegelikult lubatud 50 %, kuigi tuleb tunnistada, et ei kontrollitud seda, kas kõnealusel üritusel osaleti esimest korda või mitte. Kokku tuvastati viis sellist juhtumit, mille puhul abi anti vahemikus 1 250 eurot kuni 8 875 eurot. Ainult kahel juhul on antud 50 %-lise osatähtsusega abi ekspordikrediidi kindlustamiseks; abi summas 3 500 eurot ja 7 miljonit Itaalia liiri (umbes 3 500 eurot) piirdus kindlustuspreemia maksumuse ja väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikidega. Selline abi on kokkusobiv ainult tingimusel, et see on vastavuses komisjoni teatise lühiajalise ekspordikindlustuse kohta sätestatud tingimustele⁽²¹⁾.
- (107) Samas on ühisturuga kokkusobimatu igasugune abi, mida antakse konsultatsiooniteenusteks suurettevõtetele ja ekspordiga seotud tegevuseks (ka VKEdele). Samuti on ühisturuga kokkusobimatu ükskõik millise suurusega ettevõttele konsultatsiooniteenusteks antav abi, kui konsultatsiooniteenus on ettevõtte alaline ja igapäevane tegevus, ning abi ettevõtte tavapäraste jooksevkulude katteks, nagu näiteks reklaam.

VI.3.7. *Ühenduse programmide kohane abi*

- (108) Komisjon märgib, et selline 80 %-lise osatähtsusega abi, mis on ette nähtud määrusega 4607/2001, ei ole lubatud komisjoni otsusega meetme N192/97 kohta. Arvestades abi suurt osatähtsust ning abikõlbliku eesmärgi puudumist, on selline abi kokkusobimatu asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamisalas, eelkõige kui äritegevuses osalevad isikud võivad kõnealuse meetme raames toetatavates ühisprojektides osalemisest samuti kasu saada.
- (109) Siiski tõdeb komisjon, et selle pealkirja all kõnealustele üksikprojektidele antud summad on Itaalia ametiasutuste esitatud teabe kohaselt väga väikesed ja tunduvad alla vähese tähtsusega abi ülemmäära. Seega puudus mõju ühendusesisesele kaubandusele. Seepärast võib lugeda, et kõnealused meetmed ei ole riigiabi asutamislepingu artikli 87 tähenduses, tingimusel et Itaalia ametiasutused esitavad komisjonile tõendid selle kohta, et kõigist määruse 69/2001 kohaldamiskriteeriumidest on kinni peetud. Lisaks märgib komisjon, et ühisprojektide rahastamiseks, mis viiakse läbi programmide LEADER ja INTERREG raames ning milles ettevõtted samuti osalevad, uute rakenduskriteeriumide kohaselt abi enam ei anta.

VI.3.8. *Konsultatsiooniteenusteks antav abi*

- (110) Komisjon kordab veelkord oma arvamust, et suurettevõtetele ei tohi abi anda konsultatsiooni- ja nõustamisteenusteks, välja arvatud koolitusprojekti raames määruse (EÜ) 68/2001⁽²²⁾ artikli 7 punkti 7 alapunkti a tähenduses. Väljaspool seda on abi kokkusobimatu.

VI.3.9. *Vähese tähtsusega abi reegli kohaldamine*

- (111) Komisjon võtab teadmiseks Itaalia ametiasutuste avaldused, mille kohaselt on kõiki asjaomaseid ehk määruse (EÜ) nr 69/2001⁽²³⁾ kohaseid vähese tähtsusega abi andmise tingimusi hoolikalt järgitud, eelkõige tänu ASTAT-i kontrollisüsteemile.

VI.4. Meetmete kokkusobivus uute kriteeriumidega, millest teavitati 25. juuni 2004. aasta kirjaga A/34/747, ning mida muudeti ja täiendati 2. juuni 2005. aasta kirjaga A/34426

- (112) Komisjon märgib, et uute rakenduskriteeriumide kohaselt on investeerimisabi suurettevõtetele selgelt välistatud, välja arvatud vähese tähtsusega abi.
- (113) VKEdele antava investeerimisabi puhul on uute rakenduskriteeriumide kohane abikõlblike investeeringute definitsioon vastavuses määruses 70/2001⁽²⁴⁾ sätestatud tingimustega, kusjuures selgelt on välistatud asendusinvesteeringud ja hoolduskulud.
- (114) Lisaks märgib komisjon, et varem *de facto* esinenud asutamisvabaduse põhimõtte praegu toimib, mida ilmekalt illustreerib menetluse käigus esitatud nimekiri (vt põhjendus 70); praegu piisab kõnealuse abi saamiseks sellest, et Bolzano provintsi territooriumil on tegutsev äriüksus.
- (115) Abi vajalikkuse põhimõttest on samuti kinni peetud, sest praegu kehtiva nõude kohaselt tuleb taotlus esitada enne selle projekti rakendamise algust, mille jaoks abi antakse.
- (116) Asutamislepingu artikli 87 lõiget 1 ei kohaldata mikroettevõtete suhtes, kui nende äritegevus piirdub ainult kohaliku tasandi tegevusega ja kui need ettevõtted oma omaduste, suuruse ja asukoha tõttu ei mõjuta ühendusesisest kaubandust ning kui teiste liikmesriikide ettevõtetele puudub nende turule sisenemiseks huvi. Käesoleval juhul on tegemist maksimaalselt kahe töötajaga ettevõtetega, kes teevad haruldast käsitööd (nt hääbumisohus traditsioonilised ametid nagu nikerdajad, püttsepad, kraasijad, lõngake-

⁽²²⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 20.

⁽²³⁾ Vt joonealune märkus 14.

⁽²⁴⁾ Vt joonealune märkus 14.

⁽²¹⁾ EÜT C 281, 17.9.1997, lk 4, mida on muudetud teatisega 2001/C 217/02 (EÜT C 217, 2.8.2001, lk 2).

trajad, küünlategijad või küünlakulvide valmistajad, korvipunujad, hobuserautajad jne) või kes tegutsevad edasimüügi valdkonnas (nt igapäevakaupade jaemüük, eelkõige toidukaupade müük kuni 1000 elanikuga piirkonnas, kusjuures müük ei tohi toimuda ärikeskustes ega hästi arenenud turismipiirkondades). Üksikasjalik nimekiri käsitöö ja edasimüügi valdkonna tegevustest on esitatud abikava uutes rakenduskriteeriumides.

(117) Keskkonnaabi suhtes on komisjon arvamusel, et ainult väikestele ja keskmistele ettevõtjatele 15 % osatähtsusega antud abi uute kohustuslike ühenduse normatiividega kohanemiseks, mida anti kolme aasta jooksul alates eeskirjade vastuvõtmisest, on kooskõlas ühenduse suuniste (keskkonnakaitselise antava riigiabi kohta, edaspidi "suunisuuniste")⁽²⁵⁾ punktiga 28.

(118) Keskkonnakaitselise eesmärgil ettevõtjatele ühenduse normatiividest rangemate normatiivide täitmiseks või selleks vajalike investeeringute tegemiseks antav abi, mis võib olla kuni 30 % brutotoetuse saamise tingimustele vastavatest kuludest, mis on tehtud kohustuslike ühenduse normatiivide puudumisel, vastavad suuniste punktis 29 sätestatud tingimustele.

(119) Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele keskkonnanalasteks nõustamisteenusteks antud toetus vastab määruse EÜ nr 70/2001⁽²⁶⁾ artikli 5 punktile a ning sobib seega ühisturuga kokku.

(120) Käesolev otsus ei piira 4. novembri 2002. aasta otsuse nr 4007/2001 ühisturuga kokkusobivust, mille kohaselt hinnati Bolzano maakonnas antud igasugune keskkonnaabi komisjoni suunistele vastavaks, sest nimetatud otsus ei ole käesoleva menetlusega seotud.

(121) Väidetava tööhõiveabi suhtes märgib komisjon, et nimetatud abi piirdus laenu andmisega likviidsuse tagamiseks ning vastab määrusele 69/2001 vähese tähtsusega abi kohta⁽²⁷⁾.

(122) Rahvusvahelistumist toetava abi kohta märgib komisjon, et uus meede, millest teda teavitati sisaldas ainult VKEdele antud abi, mis hõlmas 50 % välisnõustajatega seotud nõustamiskuludest ja esmakordse messil või teataval näitusel osalemise kuludest. Selline abi vastab määruse 70/2001⁽²⁸⁾ artiklile 5.

⁽²⁵⁾ EÜT C 37, 3.2.2001, lk 3.

⁽²⁶⁾ Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrus (EÜ) 70/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33).

⁽²⁷⁾ Vt märkust nr 14.

⁽²⁸⁾ Vt märkust nr 26.

(123) Komisjon märgib ühtlasi, et ainus ühisturuga kokkusobiv abi hõlmab selliseid laenu tagatisi, mida turul ei pakuta ning mis on seotud tururiskiga väljaspool EL25 asuvates kolmandates riikides, välja arvatud teatavates OECD riikides (Austraalia, Kanada, Island, Jaapan, Uus-Meremaa, Norra, Šveits ja Ameerika Ühendriigid). Selline tagatis vastab teatisele lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse kohta⁽²⁹⁾.

VII. LÕPPMÄRKUSED

(124) Komisjon on arvamusel, et kuna Itaalias Bolzano autonoomses provintsis rakendatud piirkondliku seaduse 4/97 (mis võeti vastu 17. detsembri 2001. aasta otsusega 4607) rakendamistingimustest ei teavitatud komisjoni eelnevalt, rikuti sellega EÜ asutamislepingu artikli 88 lõiget 3 ning rakendamistingimused on seetõttu ebaseaduslikud. Järelikult on abikava nr N192/97 (ja kaudselt ka abikava nr NN69/95) rakendamine määruse 659/99⁽³⁰⁾ artikli 16 tähenduses ebaseaduslik.

(125) Eelnevast lähtudes otsustas komisjon algatada kõnealuste abikavade suhtes käesoleva ametliku menetluse.

(126) Menetluse käigus selgitasid Itaalia ametiasutused, et enamikul juhtudest ei ole otsuse 4607/2001 sätteid (mis komisjoni uurimise kohaselt on ebaseaduslikud ja ühisturuga kokkusobimatud) kunagi rakendatud või on rakendatud vähestel juhtudel väga väikeste abisummade eraldamiseks, mis on isegi VKEde puhul väiksemad vähese tähtsusega abi määrast.

(127) Tõestuseks esitati mitmesuguseid andmeid, näiteks abikavaga hõlmatud erimeetmete kohaselt antud abi hulga ja summade kohta. Andmetest selgub, et ükski suurettevõtja ei ole kõnealuse abikava raames investeerimisabi saanud. Investeerimisabi anti järelikult ainult VKEdele nagu see oli ette nähtud komisjoni otsusega heaks kiidetud abikavades N192/97 ja NN69/95.

(128) Itaalia ametiasutused tegid aktiivset koostööd, nad peatasid teatavate meetmete rakendamise (näiteks nõustamisabi andmise suurettevõtjatele) ning tegid ettepaneku muuta käesoleva menetlusega seotud abi rakendamise tingimusi.

⁽²⁹⁾ Komisjoni teatis liikmesriikidele, millega muudetakse EÜ asutamislepingu artikli 93 lõike 1 kohast teatist asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes (EÜT C 217, 2.8.2001, lk 2).

⁽³⁰⁾ Vt märkust nr 5.

- (129) Komisjon märgib, et Itaalia järgis tagatiste ja garantiide andmisel vähese tähtsusega abi tingimusi ja määrasid, kuid komisjon avaldas juba menetlust algatades kahtlust, et Itaalia kohaldas abi andmist väga laialdaselt.
- (130) Määrusega välistatud ning eksportimisega seotud sektorid ei ole abi saanud ning ühtegi abi ei ole antud tingimusel, et eksporditud toodetele tuleb eelistada kodumaiseid; kõnealuse abi suhtes on rakendatud määruse 69/2001 kohaseid vähese tähtsusega abi tingimusi ning antud abi määr ei ole olnud suurem kui 100 000 eurot ettevõtja kohta asjakohase kolmeaastase perioodi vältel. Eelnevalt lähtudes ei kuulu kõnealune abi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse.
- (131) Komisjon märgib, et otsus abikava kohta ei välista võimalust, et teatavad meetmed ei ole riigiabi (näiteks kui kohaldatakse vähese tähtsusega abi tingimusi nagu eelmises põhjenduses selgitati) või et neid käsitletakse osaliselt või täies ulatuses kui ühisturuga kokkusobivaid, lähtudes konkreetse abi kohaldamise tingimustest (näiteks erandi kohaldamise tõttu).
- (132) Kuigi lähtudes põhjendustes 124 ja 131 ning osas VI.3 esitatud väidetest otsuse 4607/2001 kohaste meetmete ühisturuga kokkusobivuse kohta, võib käesoleval juhul selguda, et abi ei tule tagasi maksta või tuleb tagasi maksta osaliselt, peab komisjon toimima EÜ asutamislepingu artikli 87 kohaselt ja nõudma tagasi abi, mis EÜ asutamislepingu artikli 88 tähenduses on ebaseaduslik või ühisturuga kokkusobimatu. Tagasimaksmise kohustus on sätestatud ka määruse 659/99⁽³¹⁾ artikliga 14.
- (133) Komisjon nõuab, et Itaalia võtaks kõik vajalikud meetmed abisaajatelt ühisturuga kokkusobimatu abi tagasisaamiseks, välja arvatud juhul, kui see vastab asjakohaste eeskirjadega kehtestatud ühisturuga kokkusobivuse tingimustele. Itaalia ametiasutused peavad nõudma, et abisaajad tagastaksid abisummad koos intressidega käesolevale otsusele järgneva kahe kuu jooksul.
- (134) Lähtuvalt määruse 659/99 artikli 14 lõikest 2 kuuluvad tagastatava abi hulka intressid, mis arvutatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004⁽³²⁾ 2 peatüki V sätete kohaselt. Intressi makstakse ajavahemiku eest, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani.
- (135) Komisjon nõuab, et Itaalia edastaks talle käesolevale dokumendile lisatud ankeedi, mis kajastab tagasinõudmismenetluse kulgu; koostaks nende abisaajate loetelu, kellelt abi tagasi nõutakse ning kirjeldaks üksikasjalikult meetmeid, mida kohaldatakse abi koheseks ja tõhusaks tagasimaksmiseks. Lisaks tuleb kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist esitada täielik loetelu kõikidest käesolevas otsuses nimetatud abikavadest. Loetelus tuleb iga abikava kohta märkida antud abisumma, eespool nimetatud erandi kohaselt ühisturuga kokkusobiv abisumma ja tagastamisele kuuluv abisumma.
- (136) Komisjon nõuab, et Itaalia edastaks kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist dokumendid, mis kinnitavad, et ebaseaduslikku ja ühisturuga kokkusobimatut abi saanute suhtes on algatatud tagasinõudmismenetlus (näiteks ringkirjad, tagasimaksekorraldused jne).
- (137) 25. juuni 2004. aasta kirjas A/34747 edastatud uued rakendamistingimused, mida on muudetud ja täiendatud vastavalt 2. juuni 2004. aasta kirjale A/34426, on ühisturuga kokkusobivad nagu on iga juhtumi kohta eraldi täpsustatud käesoleva otsuse osas VI.4 (punktid 112-123),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

17. detsembri 2001. aasta otsusega nr 4607 vastu võetud piirkondliku seaduse 4/97 rakendamistingimused on ebaseaduslikud, sest EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 tähenduses ei ole komisjoni eelnevalt teavitatud. Seega on abikava N192/97 ja kaudselt ka abikava NN69/95 kohaldamine ebaseaduslik.

Artikkel 2

Ühisturuga ei sobi kokku järgmine otsuse 4607/2001 rakendamisel antud abi:

- a) igasugune investeerimisabi suurettevõtjatele;
- b) väikeste ja keskmiste ettevõtjate seadmete väljavahetamise investeeringutele antud tagatis ning igasugune investeerimisabi, mille määr väikeettevõtjate puhul on suurem kui 15 % ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul suurem kui 7,5 %;
- c) see osa mikroettevõtjatele antud investeerimisabist, mis ületab 15 % määra, ning abi, mida järgnev artikkel 3 ei hõlma;

⁽³¹⁾ Vt märkust nr 5.

⁽³²⁾ Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrus, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 (nüüd artikkel 88) kohaldamiseks; ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

d) alates 1. jaanuarist 2002 vastavalt uutele eeskirjadele looduskaitse valdkonnas antava riigiabi kohta ⁽³³⁾ 3 ja juhul kui liikmesriik nõustub ettepanekuga ⁽³⁴⁾ 4 kohandada eelnevalt heaks kiidetud meetmeid nimetatud eeskirjade punkti 77 tähenduses:

- i. keskkonnakaitse valdkonnas ühenduse uute kohustuslike normatiivide täitmiseks VKEdele antava investeerimisabi see osa, mis ületab 15 % määra, ning kogu suurettevõtjatele antav investeerimisabi;
- ii. keskkonnakaitse valdkonnas ühenduse uutest kohustuslikest normatiividest rangemate normatiivide täitmiseks või nende puudumisel suurtele ettevõtjatele antava investeerimisabi see osa, mis ületab 30 % määra (VKEde puhul 40 % määra);
- iii. igasugune suurtele ettevõtjatele looduskaitse valdkonnas antav nõustamisabi;

e) ettevõtjate rahvusvahelistumist toetav abi, väljaarvatud ainult VKEdele antav abi esmakordseks osalemiseks messil või näitusel ning abi, mis vastab komisjoni teatises lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse kohta sätestatud tingimustele ⁽³⁵⁾;

f) suurtele ettevõtjatele otsuse 4607/2001 kohaselt antud väidetav tööhõiveabi (kui see hõlmab tegelikult nõustamisabi ning abi kaubamärkide registreerimiseks);

g) igasugune suurtele ettevõtjatele antav nõustamisabi;

h) 80 % abi, mida antakse ühenduse kavade kohaselt ühisprojektidele, kus abi saajate hulgas on ka ettevõtjad.

Artikkel 3

Abi, mida antakse vastavalt abikava N192/97 uutele rakendamistingimustele (millest teavitati 25. juuni 2004. aasta kirjas A/34747 ning mida on muudetud ja täiendatud vastavalt 2. juuni 2004. aasta kirjale A/34426) sellistele mikroettevõtjatele, kus on kuni kaks töötajat ning mis tegelevad traditsioonilise käsitööga, mida enam ei praktiseerita või kohaliku kaubandusega, mis vastab eespool nimetatud rakendamistingimustes esitatud

⁽³³⁾ Ühenduse suunised keskkonnakaitsele antava riigiabi kohta (EÜT C 37, 3.2.2001, lk 3).

⁽³⁴⁾ 5. aprilli 2001. aasta kiri nr .4592 registreeritud 6. aprillil 2001 (A/32899).

⁽³⁵⁾ Avaldatud EÜT 17.9.1997, lk 4, mida on muudetud teatisega 2001/C217/02 (EÜT 217, 2.8.2001, lk 2).

täielikule loetletule, ei ole abi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 4

Muu abi, mida eelmises artiklis ei mainitud, kuid mida antakse vastavalt abikava N192/97 uutele rakendamistingimustele, millest teavitati 25. juuni 2004. aasta kirjas A/34747 ning, mida on muudetud ja täiendatud vastavalt 2. juuni 2004. aasta kirjale A/34426, on ühisturuga kokkusobiv.

Artikkel 5

1. Itaalia võtab vajalikud meetmed, et abisaajad tagastaksid nende käsutusse antud artiklis 2 kirjeldatud ebaseadusliku ja ühisturuga kokkusobimatu abi.

2. Itaalia peatab käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast alates igasuguse ühisturuga kokkusobimatu abi andmise.

3. Tagastamine toimub viivitusteta ja vastavalt riiklikule õigusmenetlusele tingimusel, et see võimaldab käesoleva otsuse kohest ja tõhusat täitmist.

4. Tagastatava abi hulka kuuluvad ka intressid, mis arvutatakse ajavahemiku eest, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani.

5. Intressid arvutatakse komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) peatüki V sätete kohaselt.

6. Itaalia nõuab kõigilt artikli 2 kohaselt abisaajatelt ebaseaduslikult saadud abi tagasi maksmist koos intressidega, mis on arvatud eespool kirjeldatud nõuete kohaselt, kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist.

Artikkel 6

Itaalia teavitab komisjoni kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist otsuse täitmiseks vastuvõetud ja ettenähtud meetmetest. Nimetatud teave edastatakse käesolevale otsusele lisatud küsimustiku abil.

Samaks tähtjaks edastab Itaalia komisjonile täieliku nimekirja kõigist käesolevas otsuses nimetatud abimeetmetest. Loetelus tuleb iga abikava kohta märkida antud abisumma, eespool nimetatud erandi kohaselt ühisturuga kokkusobiv abisumma ja tagastamisele kuuluv abisumma. Lisaks esitab Itaalia samaks tähtjaks kõik dokumendid, mis kinnitavad et ebaseaduslikku ja ühisturuga kokkusobimatut abi saanute suhtes on algatatud tagasinõudmismenetlus.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 21. september 2005.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

LISA

Teave komisjoni otsuse rakendamise kohta K(2005) 2723

1. Abisaajate koguarv ja tagastatava abi kogusumma

1.1. Selgitage üksikasjalikult, kuidas arvutatakse abisaajatelt tagasinõutav abisumma.

— Põhisumma

— Intressid

1.2. Tagastamisele kuuluv, abikava alusel ebaseaduslikult antud abi kogusumma.

1.3. Abisaajate koguarv, kellelt tuleb tagasi nõuda neile käesoleva abikava raames ebaseaduslikult antud abi.

2. Kavandatud ja juba rakendatud abi tagasinõudmise meetmed

2.1. Kirjeldage üksikasjalikult, millised on abi koheseks ja tõhusaks tagasinõudmiseks kavandatud ja juba rakendatud meetmed. Millised on siseriikliku õigusega ettenähtud alternatiivmeetmed abisummade tagasinõudmiseks. Täpsustage nimetatud meetmete juriidiline alus.

2.2. Tagastamise lõpptähtaeg.

3. Teave abisaajate kohta

3.1. Kandke lisatud tabelisse kõigi abisaajate andmed, kelle käest tuleb tagasi nõuda abikava raames neile ebaseaduslikult antud abi.

Abisaaja	Ebaseaduslikult antud abi kogusumma (*) valuuta: ...	Tagasimakstud summa (**) valuuta: ...

(*) Abisaajale kindlustusabi raames antud abi kogusumma (abi brutoekvivalent, ...hindades)

(**) Tagastatud brutosumma (koos intressidega)

KOMISJONI OTSUS,**6. september 2005,****rüigiabi kohta,****Portugal – ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe kemikaal tankerite
tarnetähtaja pikendamine**

(teatavaks tehtud numbri K(2005) 3268 all)

(Ainult portugali keelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/946/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 1540/98, millega kehtestatakse uued eeskirjad laevaehitusele antava abi kohta (edaspidi "laevaehitusmäärus")⁽¹⁾, eriti selle artikli 3 lõiget 2,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt nimetatud sätetele⁽²⁾ ja võttes esitatud märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

- (1) 21. jaanuari 2004. aasta kirjas (registreeritud 29. jaanuaril) esitas Portugal komisjonile taotluse pikendada ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe naftasaaduste/kemikaal tankerite kolmeaastast tarnetähtaega. Portugal esitas komisjonile täiendavat teavet 1. aprillil (registreeritud 2. aprillil), 11. juuni (registreeritud 15. juunil) ja 24. augusti 2004. aasta (registreeritud 31. augustil) kirjades.
- (2) 20. oktoobri 2004. aasta kirjas teavitas komisjon Portugali oma otsusest algatada seoses eespool nimetatud abiga EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2 ettenähtud menetlus.
- (3) 23. novembri 2004. aasta kirjas (registreeritud 1. detsembril) esitasid Portugali ametiasutused seoses eespool nimetatud menetlusega oma märkused.
- (4) Komisjoni otsus algatada menetlus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*⁽³⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid esitama oma märkused.

- (5) Komisjonile laekusid huvitatud isikute märkused. Komisjon edastas märkused Portugalile, kellele anti võimalus neile vastata. Portugal esitas oma märkused 3. märtsi 2005. aasta kirjas (registreeritud 7. märtsil). 22. aprillil 2005. aastal korraldati koosolek komisjoni talituste ja Portugali ametiasutuste vahel. 23. mai 2005. aasta kirjas (registreeritud 27. mail) esitas Portugal täiendavad märkused.

II. ABI ÜSIKASJALIK KIRJELDUS

- (6) Meede, millest teatati, seisneb lepinguga seotud tegevusabi andmises ettevõtjale Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. seoses kahe naftasaaduste/kemikaal tankerite (C 224 ja C225) ehitamisega. Abi suurus on 2 675 275 eurot laeva kohta.
- (7) Portugal teatas meetmest vastavalt laevaehitusmäärusele⁽⁴⁾. Määruse artikliga 3 võimaldatakse anda tegevusabi laevade ehitamiseks, mille kohta on sõlmitud leping hiljemalt 31. detsembril 2000 ja mis antakse üle kolme aasta jooksul lepingu sõlmimisest. Seetõttu ei ole võimalik anda lepinguga seotud tegevusabi laevadele, mis antakse üle pärast kõnealust kolmeaastalist ajavahemikku, välja arvatud juhul, kui komisjon on heaks kiitnud kõnealuse tähtaja pikendamise vastavalt laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 teisele lõigule.
- (8) Portugal on taotlenud tarnetähtaja pikendamist ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe naftasaaduste/kemikaal tankerite puhul. Ta väidab, et kõnealune taotlus on põhjendatud projekti tehnilise keerukusega ning sellega kaasnenud ettenägematute sündmustega, mida selgitatakse allpool.

⁽¹⁾ EÜT L 202, 18.7.1998, lk 1.⁽²⁾ ELT L 308, 14.12.2004, lk 6.⁽³⁾ Vt joonealune märkus 2.⁽⁴⁾ Vt joonealune märkus 1.

(9) Seoses eelnevaga on Portugal teatanud, et laevaehituse lepingud mõlema laeva kohta sõlmiti 22. detsembril 2000 ettevõtjate Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ja Alpha Navigation Ltd (edaspidi "esialgsed lepingud") vahel. 14. mail 2001. aastal andis Alpha Navigation oma õigused ostjana üle Soomes asuvale ettevõtjale ABB Credit OY üleandmislepingute kaudu, mis sõlmiti kolme osaleva poole vahel: Alpha Navigation, ABB Credit OY ja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. Uus omanik esitas uued spetsifikatsioonid, nimelt laevade ümberehitamine jääklassiks "I-A Super", et navigeerida jääoludes, ja sel eesmärgil sõlmiti ettevõtjaga Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ka 14. mail 2001 laevade kohta muudetud ja ümbersõnastatud lepingud.

(10) Portugali ametiasutuste kohaselt mõjutasid uue laevaomaniku nõutud spetsifikatsioonid laevade mitmeid omadusi ja materjali valikut, mistõttu laevatehas oli sunnitud kasutama uusi tehnoloogiaid, mis omakorda pikendas ehitamist. Portugal rõhutab eriti järgmisi põhiprobleeme, mis tulenevad projekti keerukusest:

- Esialgsete projektide kohandamine jääklassiks "I-A Super", et navigeerida jääoludes.
- Uue standardi ISO 8501-3 rakendamine, mis käsitleb terase pinna ettevalmistamise taset enne värvimist. Standardi vastuvõtmine oli veel pooleli, kui lepingud sõlmiti⁽⁵⁾. Portugali sõnul tingis see koolituse korraldamise laevatehase töötajatele.
- Erivärvi "Marineline 784" kasutamine, mis nõuab pikemat kuivamisega, võrreldes tavalise värviga.
- Täiendavad laevaomaniku taotletud muudatused mitmel korral ehitamise käigus.
- Terasplaatide tarnimine, millel oli tõsiseid puudusi, mis tuli kõrvaldada.

(11) Portugali arvates oli uue standardi kasutusele võtmisest ja puudustega terasplaatide tarnimisest tulenenud probleemide näol tegu ettenägematute asjaoludega.

(12) Ettevõtjaga ABB Credit OY kokkulepitud tingimuste kohaselt kavatses laevatehas anda laeva C 224 üle 30. oktoobril 2003 ja laeva C 225 15. novembril 2003,

⁽⁵⁾ Standard ISO 8501-3 jõustus alles 22. detsembril 2001.

st kolmeaastase tarnetähtaja jooksul. Kuid eespool loetletud tegurite tõttu anti laevad tegelikult üle vastavalt 29. oktoobril 2004 ja 4. veebruaril 2005⁽⁶⁾.

Menetluse algatamise põhjused

(13) Komisjon algatas menetluse järgmistel põhilistel põhjustel:

(14) Komisjonil oli alguses kahtlusi, kas muudetud ja uuesti sõnastatud lepinguid, mis sõlmiti ABB Credit OY-ga 21. mail 2001, saab samastada esialgsete lepingutega, mis sõlmiti ettevõtjaga Alpha Navigation. Esimesena nimetatud lepingutega muudeti laevade mitut omadust, lastitankide värvimiseks kasutatavat värvi, ostja isikuandmeid ja laevade hindu. Seetõttu on küsitav, kas kõnealuste lepingut objekt on sama kui esialgsete lepingute objektiga ja kas ABB Credit OY-ga sõlmitud lepingud on õigustatud abi saama.

(15) Lisaks sellele oli komisjonil kahtlusi, kas Portugali väide, et tähtaja pikendamine oli põhjendatud projekti tehnilise keerukuse tõttu, on seda tüüpi naftasaaduste/kemikaalitan-kerite puhul, mida ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitas, piisav põhjus tähtaja pikendamiseks. Komisjon tõlgendab tehnilise keerukusega seotud väiteid tavaliselt piiraval ja objektiivsel moel⁽⁷⁾ ning Portugali esitatud tõendid ei olnud piisavad otsuse tegemiseks.

(16) Lisaks sellele on komisjonil kahtlusi, kas Portugali esitatud asjaolusid võib pidada erandlikeks, ettenägematuteks ja laevatehasevälisteks asjaoludeks laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 tähenduses. Komisjon märkis, et enamik laevatehase raskustest kõnealuses küsimuses oli põhjustatud uue omaniku taotletud muudatustest ja kuna laevatehas nõustus kõnealuste muudatustega, on küsitav, kas neid asjaolusid saab pidada ettevõttevälisteks ja ettenägematuteks.

III. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

(17) Euroopa Liidu Laevaehitajate Liit märkis, et laevaehitussektoris esineb aeg-ajalt ehituslepingute üleandmist ühelt ostjalt teisele ja et sellises olukorras ei ole laevatehasel palju mänguruumi üleandmise takistamiseks. Eriti Euroopas peavad laevatehased tihti kohanduma ostjate muutuvate nõudmistega. Siiski ei tähenda see Euroopa Liidu Laevaehitajate Liidu arvates seda, et muudetud lepingud on uued

⁽⁶⁾ Portugal taotles esialgu pikendust kuni juulini 2004 laeva C 224 puhul ja novembrini 2004 laeva C 225 puhul. Ta pikendas hiljem oma taotlust kuni tegelike üleandmistähtsagedeni oktoobris 2004 ja veebruaris 2005.

⁽⁷⁾ Vt juhtumit N 731/01, mille puhul komisjon leidis, et vedelgaasitankeril puhul on tegu eriti keeruka laevaga (EÜT C 238, 3.10.2002, lk 1).

lepingud, sest toote liik (naftasaaduste/kemikaalitankeer) ning laevade kogumahtuvus või veeväljasurve on samaks jäänud.

niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

- (18) Üks pooltest taotles, et komisjon kontrolliks, kas laevad on õigesti liigitatud (naftasaaduste/kemikaalitankeerid, mitte kemikaalitankeerid nagu menetluse algatamise otsuses esialgu märgitud).

- (23) Kõnealune tegevusabi hõlmab teatavate kulude rahastamist riigi vahenditest, mida asjaomane laevatehas oleks muidu laeva ehitamisel pidanud ise kandma – seega saab laevatehas abist kasu. Lisaks sellele on laevaehitus majandustegevus, mis hõlmab liikmesriikidevahelist kaubandust. Seetõttu kuulub kõnealune abi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 reguleerimisalasse.

IV. PORTUGALI MÄRKUSED

Abi kokkusobivus EÜ asutamislepinguga

- (19) Portugal märkis, et laevatehasel oli kavas viia laevade ehitamine lõpule laevaehitusmääruses sätestatud kolmeaastase tähtaja jooksul. ABBga üleandmislepingute sõlmimise ajal oli laevatehase tellimusraamat põhimõtteliselt täis, mistõttu laevatehase paindlikkus laevade ehitamiseks oli piiratud, kui esitati laevaomaniku uued nõudmised. Lisaks sellele on Portugal arvamusel, et laevatehast tabanud tehnilisi raskusi ei olnud lepingute sõlmimise ajal võimalik ette näha. Laevaomanik taotles laevaehitamise lõppjärgus erivärvi kasutamist suurema arvu tankide puhul, mis viivitas veelgi laeva ehitamist.
- (20) Oma väidete kinnituseks esitas Portugal laevaomaniku ja klassifikatsiooniühingu Det Norske Veritas avaldused kõnealuste laevade kohta, mille kohaselt uusi laevu tuleks pidada "oma tüübi kohta väga tehnilisteks". Klassifikatsiooniühing märkis eriti, et uued tankid vastavad kõige rangematele jäätugevduse nõuetele, on varustatud keerulise elektroonilise tehnoloogiaga mereohutuse jaoks ning vastavad rangetele ehituslepingute tingimustele terase ettevalmistamise, lõppviimistluse ja värvimise küsimuses.
- (21) Portugali ametiasutused märkisid ka, et nende andmetel ei ole konkureerinud ükski teine ELi laevatehas nende konkreetsete lepingute sõlmimiseks, mistõttu on piiratud ka abi moonutav mõju ELi laevatehastele.

- (24) Laevaehitusmääruse⁽⁸⁾ kohaselt tähendab laevaehitus iseliikuvate kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate merelaevade ehitamist. Ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitab selliseid laevu ja seega kuulub laevatehasele antud abi määruse reguleerimisalasse.
- (25) Laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 1 kohaselt on (lepingute puhul, mille väärtus on suurem kui 10 miljonit eurot) lubatud maksimaalselt 9 % lepinguga seotud tegevusabi laevadele kuni 31. detsembrini 2000. Määruse artikli 3 lõike 2 kohaselt kohaldatakse lepingu suhtes seda abi ülemmäära, mis kehtib lõpliku lepingu sõlmimise ajal. Vaatamata sellele ei kehti see laevade puhul, mis tarnitakse rohkem kui kolm aastat pärast lepingu sõlmimist. Sellisel juhul kohaldatakse lepingu suhtes seda ülemmäära, mis kehtib kolm aastat enne laeva tarnetähtaega. Sellest järelduvalt tegevusabi andmine veel õigustatud on laevade puhul, mille lõpptarnetähts on 31. detsember 2003.
- (26) Määruse artikli 3 lõikega 2 lubatakse komisjonil "siiski kolmeaastast üleandmistähtaega pikendada, kui seda peetakse õigustatuks asjaomase laevaehitusprojekti tehnilise keerukuse tõttu või viivituste tõttu, mis tulenevad laevatehase tööprogrammi olulistest ja põhjendatavatest ootamatutest häiretest, mille on tinginud ettenägematud ja ettevõtjavälised erakorralised asjaolud".
- (27) Tuleb märkida, et Portugal põhjendas oma taotlust projekti tehnilise keerukusega ja ettenägematute sündmustega, viidates seega mõlemale erandi liigile.

V. ABI HINDAMINE

Abi olemasolu EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses

- (22) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikele 1 on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatut

- (28) Tehnilise keerukuse küsimuses taotlesid komisjoni talitused väliseksperti arvamust. Komisjoni järeldused, arvestades eksperti märkusi ning Portugali ja huvitatud isikute märkusi, on järgmised.

⁽⁸⁾ Vt joonealune märkus 1. Laevaehitusmäärus aegus 31. detsembril 2003. Sellele vaatamata tuleb tarnetähtaegade pikendamise taotluste hindamisel kohaldada kõnealust määrust, sest küsimus on seotud vastavalt kõnealusele määrusele esitatud abiga ning 1. jaanuaril 2004 jõustunud laevaehituseabi raamistikus puuduvad suunised selliste taotluste käsitlemiseks.

Lepingute abikõlblikkus

- (29) Tuleb märkida, et pärast omandiõiguse üleandmist ettevõtjalt Alpha Navigation ettevõtjale ABB Credit OY jäi lepingutes käsitletav toote tüüp samaks: naftasaaduste/kemikaalitankeer. Laevade veeväljasurve ei muutunud oluliselt, arvestades kõnealuste toodete puhul esineda võivat muutuste vahemikku⁽⁹⁾. Portugali esitatud teabe põhjal võttis ABB Credit OY üle kõik esialgses lepingutes sätestatud Alpha Navigationi õigused ja kohustused ning hüvitas viimati nimetatule kõik ettevõtjale Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. juba tehtud maksed. Selle kohaselt võib järeldada, et omandiõiguse üleandmine ei mõjutanud iseenesest lepingute iseloomu ega seega ka nende abikõlblikkust.

Projekti tehniline keerukus

- (30) Pärast menetluse algatamist esitatud märkused kinnitavad, et mõned projekti osad olid keerulised ja see võib õigustada Portugali taotletud tarnetähtaja pikendamist.
- (31) Jääklassi "I-A Super" nõudmised, mida kõnealuste laevade puhul pärast muudatusi kohaldati, on neli korda rangemad, arvestades jää paksust, millega laevad peavad toime tulema. Selle kohaselt on laevad võimelised navigeerima kuni ühe meetri paksuses jääs, kusjuures struktuurile kehtestatakse erinõuded. Sellised nõuded mõjutavad oluliselt projekti väljatöötamist (laevakere, tugejõud, kommunikatsioonid), mida tuleb vastavalt kohandada.
- (32) Teraspinna ettevalmistamise ja värvi kasutamisega seotud nõuded naftasaaduste/kemikaalitankeerite puhul on eriti ranged, arvestades ohte, mis on seotud nende toodetega, mida tankerid on mõeldud transportima. Ilmneb, et jääklassi "I-A Super" laevade puhul peab terase kvaliteet olema eriti kõrge, et tagada struktuuriline terviklikkus madalal temperatuuril.
- (33) Käesoleval juhul oli laevatehasel juba alguses raskusi seoses tarnitud terase kvaliteediga, sest terasel olid puudused, mis tuli kõrvaldada. Lisaks sellele raskendas olukorda laevaomaniku tingimused seoses terase pinna ettevalmistamisega. Portugali ametiasutused selgitasid, et terase pinda valmistati ette vastavalt uue standardi⁽¹⁰⁾ tingimustele, mille kohaselt terasel peavad "puuduma kõiki silmaga nähtavad

ebakohad", ning et laevatehasel oli raskusi kõnealuse standardi tõlgendamise viisil, mis rahuldaks laevaomanikku. Selle tulemusel peatus ehitamine korduvalt ja tuli tõsta töö kvaliteeti.

- (34) Kasutatud erivärv "Marineline 784" on mõeldud looma tugeva kaitse korrosiooni vastu. See eeldab nurkade ümardamist ja väga puhast pinda. Värv kiirendatakse väga kõrge temperatuuril (80–122 °C), mis tähendab, et külgnavad osad peavad jääma värvimata, kui need ei talu sellist temperatuuri. See toob kaasa tõsise puuduste ja väljapraakimise ohu ning vajaduse paranduste ja viimistluse järele, mis omakorda võivad oluliselt mõjutada tööde ajakava.
- (35) Komisjon nõustus oma menetluse algatamise otsuses, et selliste terasplaatide tarnimine, mille esinevad puudujäägid tuli laevatehases kõrvaldada, pikendas omakorda projekti kestust paari kuu võrra.
- (36) Vastavalt teabele, mis laekus pärast menetluse algatamist, ilmneb, et eespool nimetatud tegurid mõjutasid oluliselt projekti kavandamist. Terasplaatide kvaliteet mängis kõnealuses projektis olulist rolli ja mõjutas omakorda erivärvi kasutamist. Lisaks sellele tuleb märkida, et laevatehas ei saanud kõnealuseid raskusi ette näha, sest need sõltusid kolmandatest pooltest (plaatide puudujäägid, laevaomaniku kvaliteeditingimused) ja laevatehasel puudusid kogemused konkreetset liiki värvi kasutamisel.

VI. JÄRELDUS

- (37) Eespool öeldut silmas pidades on komisjon arvamusel, et ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe naftasaaduste/kemikaalitankeeri puhul võib kolmeaastase tarnetähtaja pikendamise projekti keerukuse tõttu vastavalt määruse artikli 3 lõike 2 teisele taandele heaks kiita. Lisaks sellele tuleb märkida käesoleva järelduse põhjal, et komisjon ei pea vajalikuks uurida, kas Portugali esitatud põhjendusi saab lugeda erandlikeks, ettenägematuteks ja ettevõtjate jaoks asjaoludeks eespool nimetatud artikli tähenduses.
- (38) Tarnetähtaegu pikendatakse kuni laevade tegelike tarnetähtaegadeni (29. oktoober 2004 ja 5. veebruar 2005),

⁽⁹⁾ Esialgses lepingutes käsitleti naftasaaduste/kemikaalitankeeride kandevõimega 15 500 tonni. Muudetud lepingutes muudeti kandevõime 14 000 tonniks. Olemasoleva teabe põhjal võib naftasaaduste/kemikaalilaevade kandevõime kõikuda tavaliselt vähem kui 4 000 tonnini rohkem kui 40 000 tonnini.

⁽¹⁰⁾ ISO 8501-3, mis käsitleb terase pinna ettevalmistamise taset enne värvimist.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Portugalile.

Artikkel 1

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1540/98 artikli 3 lõikes 2 sätestatud kolmeaastast tarnetähtaega pikendatakse ettevõtja Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. ehitatud kahe naftasaaduste/kemikaalitankeri C 224 ja C 225 puhul vastavalt 29. oktoobrini 2004 ja 5. veebruarini 2005.

Brüssel, 6. september 2005.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

KOMISJONI OTSUS,**7. detsember 2006,****rüigiabi kohta, mida Belgia andis ABX Logisticsile (nr C 53/2003 (ex NN 62/2003))***(teatavaks tehtud numbri K(2005) 4447 all)***(Ainult prantsus- ja hollandikeelne tekst on autentsed)****(EMPs kohaldatav tekst)***(2006/947/EÜ)*

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt nimetatud artiklitele ⁽¹⁾ ja võttes esitatud märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) 28. novembri 2002. aasta kirjaga, mis registreeriti komisjonis 29. novembril 2002. aastal (nr DG Tren/A 71122), teatasid Belgia ametiasutused ABX Logisticsile (F, D, NL tütarettevõtted ja kontsern) päästmisabi andmisest. 21. jaanuari 2003. aasta otsusega kiitis komisjon selle abi (toimik N 769/2002) heaks.
- (2) 17. veebruari 2003. aasta kirjaga, mis registreeriti 17. veebruaril 2003. aastal numbri Tren A/13396 all, teatas Belgia komisjonile ABX Logisticsi ümberkorralduskavast. Sellest teatisest ja ka muust tema käsutuses olnud teabest sai komisjonile teatavaks, et väljaspool teatatud ümberkorralduskava oli Belgia andnud ABX Logisticsile teatavaid summasid riiklikest vahenditest. Eelkõige 7. mai 2003. aasta kirjadega edastas Belgia komisjonile täiendavat teavet.
- (3) 24. juuli 2003. aasta kirjaga (nr SG (2003) D/231003) teatas komisjon Belgiale oma otsusest algatada nende meetmete osas EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus (nr C 53/03).
- (4) Pärast kokkulepet konfidentsiaalsete andmete eemaldamise kohta avaldati komisjoni menetluse algatamise otsus Euroopa Liidu Teatajas ⁽²⁾. Komisjon kutsus kõiki huvitatud isikuid esitama kõnealuste meetmete kohta oma märkused.
- (5) 29. augusti 2003. aasta kirjaga (nr GAB. Loyola de Palacio entrada nr 2805) esitasid Belgia ametiasutused seoses selle menetluse algatamisega oma kommentaarid.

- (6) Samateemalisi märkusi sai komisjon teistelt huvitatud isikutelt. Komisjon edastas need 18. veebruari 2004. aasta kirjaga (nr (2004) 2823) Belgiale, andes viimasele võimaluse neid kommenteerida, ning sai need kommentaarid 18. märtsi 2004. aasta kirjaga (nr A/15992).
- (7) Vahepeal esitasid Belgia ametiasutused 12. detsembri 2003. aasta (nr A/37839), 19. detsembri 2003. aasta (nr A/38582) ja 12. novembri 2004. aasta (nr A/35928) kirjadega täiendavat teavet ning ajakohastasid ABXi ümberkorralduskava eelkõige 14. jaanuari 2005. aasta (nr A/2010), 24. veebruari 2005. aasta (nr A/4889) ja 14. märtsi 2005. aasta (nr A/6690) kirjadega. Täiendavat teavet saadi eelkõige 18. augusti 2005. aasta, 31. augusti 2005. aasta, 2. septembri 2005. aasta ja 26. septembri 2005. aasta kirjadega.
- (8) 4. mai 2005. aasta kirjaga teatas komisjon Belgiale oma otsusest laiendada menetlust nr C 53/03 uutele teatavaks tehtud andmetele. Pärast kokkulepet Belgia ametiasutustega konfidentsiaalsete andmete eemaldamise kohta avaldati komisjoni menetluse algatamise otsus Euroopa Liidu Teatajas ⁽³⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid kõnealuste meetmete kohta oma märkusi esitama.
- (9) Komisjon sai selleteemalisi märkusi Belgia ametiasutustelt ja teistelt huvitatud isikutelt. Komisjon edastas 18. juuli 2005. aasta kirjaga kommentaarid Belgiale, andes talle võimaluse neid kommenteerida ning sai kõnealused kommentaarid 18. augusti 2005. aasta kirjaga. Sellele kirjale järgnesid 2. septembri 2005. aasta ja 29. septembri 2005. aasta teabekirjad.
- (10) Pärast eespool nimetatud menetluse ulatust käsitlevate kommentaaride esitamiseks ette nähtud tähtaega esitasid Itaalia ametiasutused komisjonile 3. augusti 2005. aasta kaebuse seoses ABX Logistics Worldwide'i müümisega. 19. augusti 2005. aasta kirjaga palus komisjon Belgia ametiasutustel edastada oma arvamus Itaalia ametiasutuste kirjas esitatud asjaolude kohta. Belgia ametiasutused vastasid 15. septembri 2005. aasta kirjaga.

⁽¹⁾ ELT C 9, 14.1.2004, lk. 12.⁽²⁾ Vt joonealune märkus nr 1.⁽³⁾ ELT C 142, 11.6.2005, lk. 2.

- (11) Viimaks esitasid Belgia ametiasutused 2005. aasta novembrikuu jooksul mitmesugust täiendavat teavet, eelkõige 1. detsembri 2005. aasta kuupäeva kandva kirjaga (nr A/30863).

2. ABX'I ÜMBERKORRALDAMISE ÜLDINE TAUST

2.1. Menetluse põhietapid

- (12) Lisaks menetluse algatamisel üksikasjalikumalt osundatule tuletab komisjon lühidalt meelde, et *Société nationale des chemins de fer belges* (Belgia riiklik raudteeettevõtte, SNCB) omandas aastatel 1998 kuni 2001 rea iseseisvaid ettevõtteid. Toona ei koondatud neid ühe valdusettevõtte alla, kuid nad moodustasid siiski majandusvõrgustiku ABX LOGISTICS, mis koosnes üle maailma 107 ühinenud tütarettevõttest, mille käibest 89 % saadi Euroopas, 6 % Aasias ja 5 % Ameerikas.

- (13) Käesolevas toimikus käsitletakse selle võrgustiku ümberkorraldamist, millest Belgia ametiasutused teatasid 17. veebruaril 2003. aastal.

- (14) Allpool tuletatakse meelde põhilised teatavaks tehtud andmed ning kahtlused, mida komisjon menetluse algatamisel väljendas.

2.1.1. 17. veebruari 2003. aasta teatis

- (15) Algse ümberkorralduskavaga nähti ühelt poolt ette, et SNCB 107 ABX tütarettevõtet, mille osalus kuulus erinevatele ABX valdusettevõtetele, koondatakse ühe keskse valdusettevõtte alla. Teisalt, kuna ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH (edaspidi "ABX-D"), ABX LOGISTICS Holding (Nederland) BV (edaspidi "ABX-NL") ja ABX LOGISTICS (France) (edaspidi "ABX-F") tütarettevõtted olid raskustes, tuli need elujõulisuse taastamiseks ümberkorraldada.

- (16) Ümberkorraldusmeetmeteks olid peamiselt kontserni kõigi juriidiliste isikute ühe emaettevõtte alla koondamise teel õiguslike struktuuride reorganiseerimine (i) ⁽⁴⁾, varade ja ettevõtete üleandmine ning sulgemine (ii) ⁽⁵⁾ ning muud majandustulemuste täiendava parandamise eesmärgil

⁽⁴⁾ Seda selleks, et luua ühtne ja iseseisev grupp (i), lihtsustada gruppi kuuluvate ettevõtjate vaheliste sünergiate tekkimist (ii), võimaldada kapitali avamist välisele tööstus- või finantsinvestorile (iii).

⁽⁵⁾ Tegemist oli kolme, kokku 98,5 miljoni euro suuruse käibega (CA) tütarettevõtte (Rheinkraft, Safety First ja Worldpack) müümise, järgmiste üksuste sulgemise: 7 agentuuri ja 3 kaubaladu Saksamaal, 4 agentuuri Prantsusmaal ja 2 agentuuri Madalmaades ning hoonete ja muu kinnisvara sale & rent-back (müük ja tagasirentimine) tehingutega.

Saksamaal, Madalmaades ja Prantsusmaal võetavad operatiivmeetmed (iii) ⁽⁶⁾.

- (17) Belgia ametiasutused teatasid komisjonile, et selleks ümberkorraldamiseks vajalikud vahendid eraldab peamiselt SNCB. Esialgselt teatatud summa koosnes SNCB poolt 91,6 miljoni euro ulatuses võla ümberarvestamisest ABX-D, -NL ja -F kapitaliks (pikaajaline investering) ja 140 miljoni euro suuruse laenu andmisest SNCB poolt samadele isikutele (lühiajaline investering).

2.1.2. Komisjoni 27. juulil 2003. aastal avaldatud kahtlused

- (18) Uurimismenetluse algatamisel väljendas komisjon esialgselt oma kahtlusi seoses rea asjaoludega.

- (19) *Abi andmine*. Esmalt väljendas komisjon kahtlusi seoses Belgia ametiasutuste väitega, nagu oleks SNCB poolt ABXi ümberkorraldamise raames raha eraldamine (nii tagastatava laenu andmise kui võlgade omakapitaliks ümberarvestamise kujul) tavaline kontsernisisene tehing ega kujutaks endast riigiabi asutamislepingu artikli 87 tähenduses.

- (20) *Ümberkorraldamine – abikõlblikkus*. Samuti väljendas komisjon kahtlusi seoses ABX-D, -NL ja -F ümberkorraldusabi abikõlblikkusega, kuivõrd ei olnud selge, mil määral saaks ülejäänud ABXi grupp ümberkorraldatavaid allüksuseid rahaliselt toetada.

- (21) *Ümberkorraldamine – elujõulisus, moonutused ja abi piiramine*. Samuti väljendas komisjon kahtlusi seoses ümberkorralduskava rahastamise meetmetega, milles nähti ette asjaomaste ABXi ettevõtete pikaajaliste finantsvajaduste (omakapitali vajadus) rahuldamist põhiliselt lühiajaliste finantseeringute kaudu (140 miljoni euro suurune laen). Seetõttu kahtles komisjon ka selles, kas selline rahastamine võimaldab taastada kõnealuste üksuste püsiva elujõulisuse, kas kavandavad tasakaalustavad meetmed (eriti tegevusmahu vähendamise osas) on piisavad selleks, et ei tekkiks ühiste huvidega vastuolus olevaid turumoonutusi ja kas eeldatav abi ei annaks ABXile võimalikke ülemäärasteid vahendeid.

- (22) Lisaks väljendas komisjon kahtlusi seoses riigiabi eeldatava puudumise ja SNCB poolt ABXi tehtavate (re)investeeringute ning nende rahastamiseks kasutatavate vahendite

⁽⁶⁾ Põhiliselt tuleb need meetmed ellu viia tootlikkuse parandamise (koos kolmes ümberkorraldusega seotud riigis vastava personali vähendamisega umbes 690 täistööajale taandatud töötaja võrra, mille hulka on arvatud agentuuride sulgemise mõjud) (1), kulude vähendamise (2) ja üürilepingute ülevaatamise (3) teel.

(võimalikud garantiid, ristsubsidiidumid, otsefinantseerimine, kehtivatest direktiividest kinnipidamine) sobivusega. Seda eriti seoses järgmiste meetmetega.

- (a) "ABXi omandamine SNCB poolt". Tegemist on aastatel 1998 ja 2001 SNCB poolt tehtud 672,4 miljoni euro (vahepeal kontrollitud andmetel 433,8 miljoni eurot ⁽⁷⁾) suuruste investeeringutega ABX võrgustiku "omandamiseks" ning teatava hulga viidetega seoses garantiide andmisega kas SNCB või riigi poolt ABXi tehtud (re)investeeringute rahastamiseks, mille sisu oli vaja kontrollida.
- (b) "Muud summad". Komisjonis äratas kahtlusi ka 2001. aastal SNCB poolt ABX-Dle, -NLile ja -File ilma eelnevalt komisjonile teatamata kokku 150 miljoni euro (vahepeal kontrollitud andmetel 114,6 miljoni eurot ⁽⁸⁾) ulatuses "muude toetustena" tehtud eraldise õiguspärasus/sobivus. Sellega seonduvad komisjoni kahtlused hõlmasid abi puudumise eeldamist ja sellise võimaliku abi sobivust.
- (c) "Paralleelsed summad". Samuti väljendas komisjon kahtlusi seoses Belgia ametiasutuste väitega, et SNCB poolt ABXile kokku 21 miljoni euro (vahepeal kontrollitud andmetel 12,1 miljoni eurot ⁽⁹⁾) ulatuses antud laenude omakapitaliks ümberarvestamine 2004 aastal, ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd. (3,2 miljoni eurot), ABX LOGISTICS (Portugal) Lda. (2 miljoni eurot), ABX LOGISTICS (Singapore) Pte Ltd. (3,8 miljoni eurot) ja ABX LOGISTICS International (Belgium) NV/SA (12 miljoni eurot), (edaspidi vastavalt "ABX-Irl", "ABX-P", "ABX-Sing" ja "ABX-B") kasuks antud "paralleelsed summad" kujutavad endast tavalist SNCB kontsernisest tehingut. Belgia ametiasutuste hinnangul anti see summa "väljaspool teatatud ümberkorraldust" ega kujuta endast seetõttu riigiabi asutamislepingu artikli 87 tähenduses. Seega hõlmavad komisjoni vastavad kahtlused ka selliste võimalike toetuste sobivust.

2.1.3. Teatise täiendused

- (23) Eeskätt 14. jaanuari 2005. aasta ja 24. veebruari 2005. aasta kirjadega täiendasid Belgia ametiasutused algset teatist teabega, mis muutis oluliselt ABXi ümberkorralduskava. Neis muudatustes käsitleti peamiselt SNCB ja ABX grupi poolt ümberkorraldamise rahastamise mahu suurendamist, ABX-France'i müümist negatiivse turuhinnaga ettevõtte väljaostmise teel töötajate poolt, lisavõimsuste vähendamist, olulisi sisemisi ümberkorraldusmeetmeid ning kogu ABX grupi planeeritud turuhinnaga müümist.

⁽⁷⁾ Vt peatükk "Rahaline panus arvudes".

⁽⁸⁾ Vt peatükk "Rahaline panus arvudes".

⁽⁹⁾ Vt peatükk "Rahaline panus arvudes".

2.1.4. Menetluse laiendamine 3. mail 2005. aastal

- (24) Komisjon laiendas uurimismenetlust nii, et see laiendamine ei asendanud esialgset menetluse avamist, vaid lisandus sellele seoses täiendavast teabest tuleneva kahe põhilise asjaoluga: ABXi ümberkorraldamiseks ette nähtud eelarve muutmine ja eriti ABX-France'i, aga ka ümberkorraldamise käigus loodud uue valdusettevõtte ABX-WW (ABX Worldwide) müümise tingimused.
- (25) Vastavalt uuele olukorrale tuli seega anda:
- (a) ABXi ümberkorraldamiseks Saksamaal 50 miljoni euro asemel 157,4 miljoni eurot omakapitalina, selleks et viia ABX-D omakapital 234 miljoni euro suuruse kogubilansi juures (31.12.2003) 14,4 miljoni euron (31.12.2004);
- (b) ABXi ümberkorraldamiseks Madalmaades 12,6 miljoni euro asemel 10,6 miljoni eurot omakapitalina, selleks et viia ABX-NL omakapital 35,7 miljoni euro suuruse kogubilansi juures (31.12.2003) 9,3 miljoni euron (31.12.2004).
- ABX-D ja -NLi puhul anti need summad kapitali suurendamise näol kas olemasolevate võlgade ümberarvestamise või uue omakapitali sissemaksu teel;
- (c) 223 miljoni eurot selleks, et võimaldada Prantsusmaal ühe osa ABXi müümist ettevõtte väljaostmise teel töötajate poolt. See summa vastab SNCB lõplikele kuludele ja väljendub eelkõige nõuetest loobumises ja tulevase kahjumi katmises.

- (26) ABX-F negatiivse hinnaga müügi puhul (ettevõtte väljaostmine töötajate poolt) on komisjonil kahtlus, et SNCB poolt omandajale antud vahendite puhul võib olla tegemist riigiabiga. Seoses ABX-WW müümisega meenutab komisjon vajadust koguda kogu vajalik teave selleks, et kontrollida, kas selline müük toimus tõepoolest turuhinnaga.

2.1.5. Muu täiendav teave

- (27) Eriti 9. juuni 2005. aasta kirjaga esitas Belgia komisjonile teabe, millega vastas menetluse laiendamisele ja sellega koos tuletas meelde ning lisis teavet toimiku kui tervikuga seotud asjaolude kohta.
- (28) 1. detsembri 2005. aasta kirjaga esitas Belgia täiendavat teavet, mis seisnes eelkõige varem edastatud teabe täpsustamises ja teavitamises uutest kuludest, mis olid seotud ABXi olemasoluga Saksamaal.

2.2. ABXi tegevus

- (29) Lisaks eespool kokkuvõtvalt esitatud ning menetluse avamisel kirjeldatud ABXi tegevusele täpsustasid Belgia ametiasutused, et ABX LOGISTICS Worldwide'i strateegiliseks ja kaubanduslikuks positsiooniks on selgelt olla ekspediitor või transpordikorraldaja.
- (30) Sellisena osutab ABX transpordilogistikaga seotud teenuseid. Komisjoni korraldatud ekspertuuringu kohaselt (edaspidi "Jacobs")⁽¹⁰⁾ tähendab logistika üldiselt "juhtimist, kuidas ja millal transportida kaupu kohtadesse, kus neid vajatakse". Uuringu kohaselt tähendab see konkreetset ABXi puhul pideva kaubavoo parandamist ühendatud transpordivõrgu ja ladustamispunktide töö kaudu.
- (31) Belgia ametiasutused lisavad, et vedajatel ei ole tavaliselt transpordivahendeid (veoautod, laevad, lennukid ja muud), aga nad ostavad teenust transpordiettevõtjalt, mida kinnitab ka Jacobs.
- (32) Käesoleval juhul, kui mõned peamiselt Madalmaid hõlmavad erandid välja arvata, ostetakse ABX kontserni transpordivõimekus peaaegu täielikult sisse. Lisaks sellele on Madalmaades omandiõiguse alusel kasutatavate veoautode arv alates 2001. aastast pidevalt vähenenud ja eesmärk on see viia sisuliselt nullini. 2001. aastal oli ABX LOGISTICSil Madalmaades 240 veoautot, 2002. aastal vähenes see 166-ni, 2003. aastal 138ni ja 2004. aastal 110ni.
- (33) Riigisiseseks ja rahvusvaheliseks transpordiks ostab ABX LOGISTICS transporditeenused selle sõna otseses tähenduses sõltumatutelt maanteetranspordiettevõtjalt. Õhu- ja meretranspordi osas tegutseb ABX LOGISTICS vahendajana, ostes mere- (*shipping lines*) või õhtutranspordiettevõtelt (*airlines*) oma klientide nimel vajalikku transporditeenust.
- (34) Allpool esitatud tabel kinnitab sellist strateegilist positsiooni – ainult 3 % ABX LOGISTICSi kasutatavatest veoautodest on gruppi kuuluvate ettevõtjate omandis või nende liisitud⁽¹¹⁾.
- (35) ABX LOGISTICSi transpordivõimsus

	Omandis (või liisitud sõidukid)	Sisse-ostetavad teenused
Veod veoautodega	3 %	97 %
Veod lennukiga	0	100 %
Veod laevaga	0	100 %

- (36) ABXi koht eri turusegmentides. Belgia ametiasutuste sõnul toimus 2003. aastal 49 % ABXi tegevusest maanteetranspordi turul, 42 % õhu- ja meretranspordi turul ning 8 % lepingute logistika turul, mis seondub kaupade ladustamisega.
- (37) Saksamaal, Madalmaades ja Prantsusmaal toimuva tegevuse mahtu arvestades ei mahu ABX üksikudel turgudel riigi tasandil (maantee-, õhu-, meretransport, lepingute logistika) viie suurema ettevõtte hulka, mida näib kinnitavat ka Jacobs.
- (38) *Asjaomaste turgude kasvupotentsiaal – üldine aspekt.* Nii Belgia ametiasutuste kui Jacobi sõnul jätkub logistikateenuste nõudluse suurenemine vaatamata hiljutiste raskustele, mis olid iseäranis seotud 11. septembri 2001. aasta sündmusega. Jacobi andmetel on see tingitud Euroopa rahvaarvu suurenemisest, tarbijate kasvavast mitmekesise tootevaliku eelistusest, ostjate ostujõu kasvamisest ja sellest, et tootjad ostavad järjest rohkem logistikateenuseid sisse logistikaspetsialistidelt.
- (39) *Kasvupotentsiaal Saksamaal.* Jacobi andmetel on Saksamaa logistikaturul suur kasvupotentsiaal. Saksamaa turul viimase kaheksa aasta jooksul toimunud logistikateenuste allhangete areng näitab, et nii pakkumine kui nõudlus võivad lähemate aastate jooksul kasvada 15–20 % aastas.
- (40) *Kasvupotentsiaal õhtutranspordi valdkonnas.* Nii Airbus kui Boeing prognoosivad järgmise 15 kuni 20 aasta jooksul kaubalennukite arvu kahekordistumist seoses kaubavedude mahu suurenemisega, nii et see ületab reisijateveo mahtu. Airbus prognoosib kaubavedude kolmekordistumist ja 5,7%list keskmist kasvu aastas ning Boeing 6,4%list keskmist kasvu kuni aastani 2021. Need olulised kasvutendentsid peaksid tagama ka transpordi- ja logistikaettevõtjate tegevuse laienemise.
- (41) *Kasvupotentsiaal maanteetranspordi valdkonnas.* Ekspert märkib, et kogu Euroopa puhul on maanteetransport majandusharu, millesse ei ole olulisi sisenemispäringuid ja mis kannatab seetõttu pideva struktuurilise ülevõimsuse käes,⁽¹²⁾ seda on kinnitanud ka viimase viie kuni seitsme aasta jooksul täheldatavad hinnalangused. Kuid ABX, kes ainult korraldab transporti ilma ise vedamisega tegelemata, nimetatud ülevõimsust kogevate maanteetranspordiettevõtete hulka siiski ei kuulu. Jacobi andmetel valitseb maanteed mööda toimuva kaubatranspordi turul tugev kasvutendents. Sellest tuleneb, et turu selline areng peaks samuti tagama transpordi- ja logistikaettevõtjate kasumi kasvu.

⁽¹²⁾ Siiski tundub, et olukord on pärast viimast laienemist ajutiselt rahunenud. Kõigest hoolimata peaks asjaolu, et suur hulk transpordiettevõtteid näib kaupade maanteevõtu uuest liikmesriikidest pärit odavamalt vedajalt sisse ostvat, maanteetranspordi turul hinnakonkurentsi tugevdavama.

⁽¹⁰⁾ "Jacobs Consultancy" : Capacity of ABX Logistics and Sernam markets, final report, mai 2004.

⁽¹¹⁾ Belgia ametiasutuste 24. veebruari 2005. aasta kiri, lk 13.

(42) *Kasvupotentsiaal meretranspordi valdkonnas*. Jacobsi kohaselt oli aastatel 1998 kuni 2002. meretranspordi ekspedeermisteenuste (*freight forwarding*) sektoris kasv keskmiselt 7 %. Meritsi toimuva kaupade transpordi edasine kasv sõltub üldisematest arengutest maailmatasandil.

2.3. ABXi võrgustiku ülesehitus

2.3.1. ABXi võrgustikku kuuluvate äriühingute omandamine SNCB poolt

(43) Olgugi et käesoleva otsuse sisuks ei ole SNCB tehingud ABX-võrgustiku omandamisel – mis oma olemuselt ei saa olla ABXi soodustavad –, meenutab komisjon järgmiseks üldise tausta huvides peamisi etappe, nagu Belgia ametiasutused neid esitlesid.

(44) Belgia ametiasutused märkisid, et SNCB otsustas erinevate ABX LOGISTICS kontserni kuuluvate äriühingute omandamise äriplaanide alusel, millest nähtus investeringu tegemise ajal kiire kasumlikkuseni jõudmise perspektiiv. Allpool on lühidalt kokku võetud ettevõtete Thyssen Haniel Logistik ("THL")/Bahntrans, Dubois ja Saima Avandero (millest sai Saksamaal, Prantsusmaal ja Itaalias ABX) omandamise tingimused.

(45) *THL/Bahntrans (millest sai ABX Saksamaal) omandamine*. Teabe kohaselt, mida Belgia ametiasutused 2000. aasta oktoobris esitasid, oli kogu THL grupi ostuhind [...] (*) miljonit Saksa marka (DEM) (Thysseni grupp) + [...] DM (Deutsche Bahn AG). Coopers & Lybrand hindas selle kontserni ettevõtete väärtuseks [eespool osutatud ostuhinnast suurem väärtus (**)*] miljonit DEMi (millest [...] miljonit liitvedude eest) ja [...] miljonit DEMi, arvestades selle halduskulusid. Omandamise käigus võttis SNCB üle endiste aktsionäride kohustused, mis seonduvad põhiliselt ühele Münchenis asuvale ehitisele varem antud garantiiga. Bahntransi, Thyssen Handelsonion AG ja Deutsche Bahn AG endised aktsionärid tasusid 1. oktoobril 1998. aastal Bahntransi omandamise eest turuhinnast madalama hinna [...] miljonit eurot ([...] miljonit DEMi).

(46) Omandamisest alates oli ABX-D kahjumis. See kahjum mõjutas tõsiselt ettevõtte finantsstruktuuri, alates 1999. eelarveaastast muutus selle omakapital negatiivseks. See kuni 2005. aastani kestnud olukord sundis SNCBd emaettevõttena negatiivse omakapitaliga kaasnevate riskide tõttu väljastama tagatiskirja.

(*) Konfidentsiaalsed andmed

(**) Täpne arv on kustutatud ja asendatud selle märgiga.

(47) *Dubois (millest sai oluline osa ABXist Prantsusmaal) omandamine*. Belgia ametiasutused märgivad, et ajavahemikku 1998–2002 käsitlevate SNCB käsutuses olnud arvutuste järgi oli sisemine tasuvuslävi (IRR, *Internal Rate of Return*) 12,7 %, kapitali kaalutud keskmine hind (WACC, *Weighted Average Cost of Capital*) 9,5 % ja nüüdispuhasväärtus (NPV, *Net Present Value*) 9,7 miljonit eurot, mis lubas loota investeringu mõistlikku tasuvust.

(48) *Gruppo Saima Avandero (millest sai ABX Itaalias) omandamine*. Belgia ametiasutused märgivad, et ajavahemikku 1998–2008 käsitlevate SNCB käsutuses olnud arvutuste järgi oli IRR 13,0 %, WACC 9,0 % ja NPV 51,8 miljonit eurot, mis lubas loota investeringu mõistlikku tasuvust.

(49) Kuna komisjon oli tõstatanud küsimuse seoses võimalike ristsubsiidiumide kasutamisega SNCB poolt ABXi tehtud investeringute rahastamiseks, esitasid Belgia ametiasutused lisaks veel järgmised täpsustused.

(a) Belgia ametiasutused märgivad, et "aastatel 1998–2000 oli riigi panus [SNCB] avalike teenuste osutamisega seotud kulude katmiseks ebapiisav" (13). Nad tuletavad meelde, et juba 2001. aastal märkis kontrollikoda, et "kogu perioodi osas, välja arvatud 1997. eelarveaasta investeerimis- ja majandamistegevused, ületas vahendite kasutamine nende kahe funktsiooni puhul ressursse nõnda, et saldo põhjal ei ole mingit märki vahendite ülekandmisest kahe avaliku teenuse ülesande ja [SNCB] muude tegevuste vahel" (14).

(b) Samuti märgivad nad, et "riigi poolt katmata jäänud avaliku teenuse ülesandeid hõlmavate SNCB majandamise ja investeringute kulude osas võttis SNCB vajaduse piires laenu" (15). See kehtib samuti nende SNCB vahendite kohta, mida kasutati ABX investeringuteks, mida lisaks "ei rahastatud eraldi laenude (...), vaid üldiste varaliste vahendite kaudu" (16).

(50) Viimaks täpsustavad Belgia ametiasutused, et pärast ettevõtete omandamisi andis SNCB välja mõned tagatiskirjad mitmetele ABXi tütarettevõtetele ning eriti ABC-D ja ABX Hispaania võlausaldajatele. Belgia ametiasutused leiavad, et need tagatiskirjad on osa eraõigusliku majandustegevusega tegelevate ema- ja tütarettevõtete tavalistest suhetest.

(13) Eriti Belgia ametiasutuste 23. detsembri 2003. aasta kiri, mis registreeriti 29. detsembril 2003. aastal numbril A/38604 all ja kiri, mis registreeriti 20. juunil 2003. aastal numbril A/23465 all.

(14) Kontrollikoda 18. mai 2001. aasta aruanne, lk 221

(15) Belgia ametiasutuste kiri, mis registreeriti 20. juunil 2003. aastal numbril A/23465 all.

(16) Belgia ametiasutuste 29. augusti 2003. aasta kiri, mis registreeriti 29. augustil 2003. aastal numbril GAB all. Loyola de Palacio Entrada nr 2805, lk 12.

2.3.2. SNCB poolt 2001. aastal tehtud reinvesteeringud

- (51) *Kapitali suurendamine Saksamaal.* SNCB suurendas 2000. aasta lõpus ja 2001. aastal Saksamaa tütaretevõtte (endine Bahntrans) kapitali 17,5 miljoni euro suuruse rahalise sissemakse ja 55 miljoni euro ulatuses SNCB lühiajaliste avansside omakapitaliks ümberarvestamise kaudu. See otsus tehti Bostin Consulting Groupi (BCG) abiga koostatud analüüsi ja soovitude põhjal.
- (52) Nendes BCG dokumentides sisaldusid järgmised põhjendused ja soovitusel.
- (a) ABX Grupp kujutas endast SNCB jaoks märkimisväärset väärtuse loomise võimalust ja strateegilist huvi.
- (b) Selle potentsiaali ärakasutamiseks olid vajalikud finantsinvesteering ja juhtimise tugevdamine.
- (53) Belgia ametiasutused toovad ära, et kasumiprognoside kohaselt oli kogu 72,5 miljoni euro suuruse investeeringu IRR selle tegemise ajal 8 kuni 10 %. See sisemine tasuvuslavi on võrreldav SNCB kapitalikuluga samal ajal.

- (c) Vaatlusalusel ajal oli selle investeeringu rahastamise parimaks võimaluseks SNCB-poolne omafinantseerimine.
- (d) Selle ABX LOGISTICSi kaudu väärtuse loomise strateegia elluviimisel oli SNCB prioriteediks Bahntransi tervendamine.
- (e) Kokkuvõtteks olid BCG eksperdid arvamusel, et tervendamiskava tuleks ellu viia kolmel põhjusel:
- edu korral võimaldaks tervendamine jätkata ABX LOGISTICSi strateegiat, "millel on potentsiaali luua väärtust enam kui 300 miljoni euro ulatuses";
 - isegi osalise edu korral võimaldaks tervendamine küsida Bahntransi edasimüümisel kõrgemat hinda.

SNCB poolt Saksamaa ABX'i 2001. aastal tehtud [...] miljoni euro suuruse investeeringu sisemise tasuvuslavi (IRR)

EBITi aastane kasvumäär	[...]						
Diskontomäär	[...]						
Aasta	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	Lõppväärtus
Diskontotegur	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Lõppväärtus
Käive	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Maksustamiselne tulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...] miljoni euro omandamishinna ülejäägi kasutamine	[...]						
[...] miljoni euro suurused investeeringud 2001. aastal	[...]						
Vabad rahavood	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapitali kaalutud keskmine hind	9 %						
Diskonteeritud rahavood kokku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	10,04 %						

- (54) *Kapitali suurendamine 12,2 miljoni euro võrra Madalmaades.* Hollandi üksuse (endine Kersten Huniki kontsern, mis omandati 1999. aasta veebruaris ja mis ühendas ka osalusi Iirimaal) strateegiline plaan koosnes

- (a) riikliku tegevuse tugevdamisest Madalmaades riiklike kaubavedudega tegeleva ühingu omandamise teel; äriühingu tegevusmaht oli 2 000 saadetist päevas ja SNCB juhtkond leidis, et riiklikus kaubaveos tulusalt tegutsemiseks oleks vaja 6 000 saadetist.

- (b) 1999. aastal omandatud Kersten Hunik Holdingi (mis sai uueks nimeks ABX LOGISTICS Holding BV) restruktureerimise jätkamisest.
- (c) Meretranspordiettevõtete (*rederijen*) Kersten Hunik Scheepvaartmaatschappij BV ja Link Line Europa BV edasimüümisest, mis annaks 1 miljon eurot sularaha.
- (d) Tegelikuses kaeti rahastamisvajadus järgmiselt.

- 2001. aasta märtsis arvestati 9,2 miljonit eurot SNCB lühiajalisi laene ümber omakapitaliks.
- SNCB suurendas 2001. aasta septembris ABX LOGISTICS Holding BV kapitali 10 miljoni euro võrra. Need 10 miljonit eurot olid mõeldud Wegtransport BV omandamiseks ABX LOGISTICS Holding BV poolt. Aktsiate eest maksti [...] miljonit eurot, täiendavalt jäi kasutada [...] miljonit eurot selleks, et katta võimalikku hinna korrigeerimist ettevõtte väärtuse analüüsi (*due diligence*) tulenevalt.

- Belgia ametiasutuste hinnangul rahastas SNCB seega Hollandi tütarettevõtet (lisaks Wegtransport'i omandamisele [...] miljoni euro eest) 2001. aasta märtsis 9,2 miljoni euro ulatuses pluss 3 miljoni euro ulatuses 2001. septembris, kokku 12,2 miljoni euro ulatuses.
- Nende sõnul õigustasid sellist rekapiitalseerimist prognoosid Hollandi ettevõtete kasumlikkuse taastamise kohta 2002. aastal, mis kajastusid 2000. aasta lõpus prognoositud tulemi positiivses arengus:

	2000. a	2001. a eelarve (koostatud 2000. a lõpus)	2002. a eelarve (koostatud 2001. a lõpus) (*)
Käive	54,1	60,9	86,4
Maksustamiselne tulu (EBIT)	- 2,59	- 2,73	- 0,68

(*) sh Wegtransport omandamisega seotud käive

- (55) Belgia ametiasutused leiavad, et kõnealuse investeeringu sisemine tasuvuslavi oli sel ajal olemasolevate tulemprognooside põhjal selle 12,2 miljoni euro suuruse investeeringu juures umbes 11 %.

Madalmaade ABX-isse tehtud SNCB reinvesteeringu sisemise tasuvuslavi (IRR) arvutus 12,2 miljoni euro kohta (miljonites eurodes)

EBITi aastane kasvumäär	[...]	Lõppväärtus					
Diskontotegur	[...]						
Aasta	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskontotegur	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000. a	2001. a eelarve, koostatud 2000. a lõpus	2002. a eelarve, koostatud 2001. a lõpus (*)	Kava 2003 (**)	Kava 2004 (**)	Kava 2005 (**)	Lõppväärtus
Käive	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Maksustamiselne tulu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
12,2 miljoni EUR suurune rekapiitalseerimine 2001. aastal	[...]						
Vabad rahavood	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapitali kaalutud keskmine hind	9 %						
Diskonteeritud rahavood kokku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	11,3 %						

(*) sh Wegtransporti omandamisega seotud käive

(**) Vanad andmed ei ole kättesaadavad. (1) 2003. aasta oodatud [...] %lise tegevuskasumimarginaali ja (2) alates 2004. aastast [...] % lise aastase käibe- ja kasumi kasvumäära põhjal tagantjärele koostatud hinnang.

(56) Kapitali suurendamine 30 miljoni euro võrra Prantsusmaal. 2001. aasta detsembris suurendas SNCB aastatel 1999–2000 omandatud Prantsuse äriühingu omakapitali, et saaks käivitada 70 miljoni suuruse panga krediidiini saamist võimaldava võlanõuete väärtpaberistamise programmi. ABX LOGISTICS (France) SA laenuandja Société Générale seadis sellise omakapitali suurendamise ABX LOGISTICS (France) SA äriliste võlanõuete portfelli väärtpaberistamise kohustuslikuks eeltingimuseks.

(57) Belgia ametiasutuste sõnul nähtus tol ajal olemasolevatest ABX LOGISTICS (France) SA finantsprognosidest tervendamise raames kasumlikkuse taastamise perspektiiv. See plaan nägi ette maksustamiseelse tulu (EBIT) suurendamise rea tegevuse optimeerimise meetmete (informaatika, jaotusprotsesside ülevaatamine, tegevuste sulgemine ja lõpetamine, töötajate ühtlustamine, tegevuste lõimimine) tulemusel: – 19,6 miljonilt eurolt 2001. aastal 4,6 miljoni euron 2003. aastal.

(59) Belgia ametiasutused leiavad, et tol ajal olemas olnud tulemiprognosid näitasid selle 30 miljoni euro suuruse investeeringu juures 14 %list IRRi.

ABX Logistics France'i tulemiprognos (september 2001)

	2000 tegelik	2001 eelarve	2002 prognoos	2003 prognoos
Käive	516,0	631,0	626,0	646,0
Maksustamiselne tulu (EBIT)	- 6,1	- 19,6	- 8,2	4,6
Netotulem	- 2,1	- 28,4	- 11,6	4,0

Allikas: Tervendamiskava, lk 43; kurs 1 EUR = 6,5957 FRF

(58) SNCB hinnangul oleks väärtpaberistamine võimaldanud asendada välise finantseeringu SNCB lühiajalise finantseeringuga. Lühiajaliselt võis olulise osa selle väärtpaberistamise tulemusel vabanenud vahendite ülejäägist tõepoolest paisata ABX kontsernkontole (vahendite koondamine), mis võimaldas ka selle liikmeteks olevatel ühingutel osaliselt tagasi maksta oma tasumata krediidisummad SNCBle.

Prantsusmaa ABXisse tehtud SNCB reinvesteeringu sisemise tasuvuslääve (IRR) arvutus 2001. aastal 30 miljoni euro kohta (miljonites eurodes)

EBITi aastane kasv	[...]						
Diskontotegur	[...]	Lõppväärtus					
Aasta	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskontotegur	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000. a tegelik	2001. a eelarve	2002. a prognoos	2003. a prognoos	Kava 2004 (*)	Kava 2005 (*)	Lõppväärtus
Käive	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Puhastulem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
30 miljoni EUR suurune rekapiitalseerimine 2001. a	[...]						
Vabad rahavood	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapitali kaalutud keskmine hind	9 %						
Diskonteeritud rahavood kokku	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
IRR	14,0 %						

(*) Vanad andmed ei ole kättesaadavad. (1) 2004. aasta oodatud [...] %lise ja 2005. aastal oodatud [...] %lise tegevuskasvumarginaali ja (2) alates 2004. aastast [...] %lise aastase käibe- ja kasumi kasvumäära põhjal tagantjärele koostatud hinnang

(**) [...] % maksustamiseelse tulu (EBIT) põhjal

2.3.3. Paralleelsed toetused SNCBlt ABXile

- (60) Belgia ametiasutused täpsustasid, et kui SNCB omandas Iirimaa ja Portugali äriühingud ning õhu- ja meretransporditegevõtted Belgias, siis võttis SNCB üle kas kõik või osa nende äriühingute võlgadest ning arvestas need seejärel ümber omakapitaliks. Nende sõnusti oli omakapitaliks ümberarvestamise, mida nad ise käsitlevad paralleelsete toetustena, eesmärk:
- (a) kas teatavate äriühingute liitumise võimaldamine ja kontserni õigusliku lihtsustamise eesmärgi saavutamine (Iirimaa, Portugal);
- (b) veolubade säilitamise võimaldamine (Iirimaa);
- (c) või äriühingutel nende õhu- ja meretranspordialase tegevuse jätkamise võimaldamine koos väliste finantseerimisvahendite saamiseks vajalike omavahendite tasemega (Air&Sea Belgia).
- (61) Belgia sõnul oli omavahendite taastamine ja kiire uuesti kasumlikkuseeni jõudmine: (1) tagatud suhtega nende kahjumi ja käibe vahel, (2) ümberarvestamiste üldsummaga ja (3) juhatuse poolt 2002. aasta lõpus koostatud finantsnäitajatega (2003. aasta eelarve), mis nägid ette tasakaalu saavutamise umbes 2003. aasta lõpuks. Neid

tütarettevõtteid ei tohiks vaadelda kui raskustes ettevõtteid ja nende olukord ei ole seega võrreldav kolme algses ümberkorralduskavas nimetatud raskustes üksuse omadega. Belgia ametiasutuste sõnul on SNCB täpse ja ühekorde sekkumisega tütarettevõtete puhul tegemist tavalise äritegevuse käigus toimuva ematettevõttepoolse teatavate tütarettevõtete rahastamisega, ning on seega täiesti kokkusobiv turumajanduses tegutseva erainvestori põhimõttega.

- (62) 2002. aasta lõpus kolme kõnealuse ettevõtte jaoks koostatud 2003. aasta eelarve näitas muuseas tasakaalustumise või peaaegu tasakaalustumise (kahjum alla 1 miljoni euro) perspektiivi 12 kuu jooksul plaani käivitamisest.

	Puhastulem 2002	Puhastulem 2003. a eelarves (*)
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	- 0,3	0,0
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda	- 3,5	- 0,3
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	- 2,0	- 0,8

(*) Juhatus 2002. a septembris koostatud eelarve

Iirimaa, Portugali ning Belgia Air&Sea äriühingute 2002. a põhilised finantsandmed (Miljonites eurodes)

	Käive 2002 (tegelik)	Äritulem (EBIT) 2002 (tegelik)	Puhastulem 2002 (tegelik)	Puhaskahjum 2002 % na käibest	Konverteeringute kogusumma	
					Algse plaani järgi (*)	Tegelik
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	31,4	0,2	- 0,3	-1 %	3,2	4,3
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda.	13,7	- 1,3	- 3,5	-25 %	2,0	2,0
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	39,0	- 0,5	- 2,0	-5 %	12,0	2,0
					17,2	8,3

(*) Ümberarvestamine omakapitaliks 91,6 miljonit eurot + täiendavate vahendite andmine 140 miljoni euro ulatuses, millest 21 miljonit eurot oli tütarettevõtetele antud turvavaru

- (63) Belgia ametiasutused esitasid sisemise tasuvusläve (IRR) arvutused kõigi tehingute kohta. Nende siinkohal mitte terves ulatuses esitatud arvutuste puhul on kasutatud metodoloogiat, mis on võrreldav sellega, mida kasutati 2001. aasta reinvesteeringute kohta esitatud arvutuste puhul. Nende kohaselt jääb IRR iga kord 9,6 ja 12,7 % vahele.

Komisjoni taotlusel esitasid nad siiski sisemise tasuvusläve hinnangu, mille kohaselt oleks IRR selle investeeringu puhul 10,9 %.

- (64) Samuti on SNCB teinud 3,8 miljoni euro suuruse investeeringu ABX Singapouri. Belgia ametiasutuste sõnusti ei kuulu ABX Singapouriga seonduvad toetused mingil moel asutamislepingu artikli 87 kohaldamisalasse.

- (65) Samuti on SNCB andnud 2000. aastal 3 miljoni euro suuruse garantii ühe Singapuris asuva ehitise ehitamiseks. Belgia ametiasutused leiavad, et see tehing jääb samuti asutamislepingu kohaldamisalast välja. Sellega seoses täpsustavad nad, et garanteeritud võlakohustus on esmalt tagatud dunaamilisel ja pidevalt kasvaval turul ehitisega, mille asukohta peetakse heaks. See ehitis müüdi 2005. aastal.

2.4. Riigi roll ABXi käsitlevates SNCB otsustes

- (66) Lisaks menetluse algatamisel seda käsitlevale teabele võtab komisjon siinkohal kokku mõned üksikasjad, mis hõlmavad SNCBd ja riigi võimalikku mõju selle otsustele.

2.4.1. Haldusnõukogu ja SNCB tegevus

- (67) SNCB on riigi osalusega iseseisev äriühing. Riigi osalusega iseseisva äriühinguna ei laiene SNCBle 21. märtsi 1991. aasta mõnede riigi majandusettevõtete kohta käiva seaduse⁽¹⁷⁾ kohaselt pankrotiseadus. Tema tegevusala on reisijate- ja kaubavedu, aga ta võib arendada igasugust selle tegevusalaga otseselt või kaudselt seotud äritegevust. Tema organiteks on haldusnõukogu (HN), juhatuse (J) ja tegevdiirektor (TD). HNi kuulub 10 liiget, sealhulgas TD. HN liikmed⁽¹⁸⁾ nimetab kuningas ja nad valitakse kompetentsi täiendavuse põhimõttest lähtudes⁽¹⁹⁾.

- (68) Olgugi, et SNCB on vabandus arendada igasuguseid oma ühiskondliku eesmärgiga kokkusobivaid tegevusi, on Belgia seadusandja kehtestanud teatavad piiravad mehhanismid selleks, et kontrollida, et riigi äriühing ei rikuks seadust, oma põhikirja või halduslepingut. Peamine mehhanism on seaduse, SNCB põhikirja ja halduslepingu täitmist jälgiva valitsuse esindaja osalemine juhtorganites, eelkõige haldusnõukogus ja juhatuses.

2.4.2. Kontrollikoja järeldused

- (69) Belgia Kontrollikoda edastas 2001. aasta mais SNCB kohta aruande,⁽²⁰⁾ millest selgub mitu märkimisväärset asjaolu, et selgitada küsimust riigi mõju kohta SNCB poolt võetud äritegevust käsitlevatele otsustele. Esiteks märgitakse selles aruandes, et *SNCB tegevusala on määratletud järgmiselt: "äriühingu tegevusala on reisijate- ja kaubavedu raudteel. Äriühing võib ise või osalemise kaudu olemasolevates või loodavates Belgia, välismaa või rahvusvahelistes ettevõtetes*

⁽¹⁷⁾ Eelkõige hõlmab see nimetatud seaduse artikleid 2, 3, 8, 12 ja 41.

⁽¹⁸⁾ Belgia esitatud teabe põhjal ei ole HN liikmeks olemine (kõik HN liikmed) ühildatav Euroopa Parlamendi, riigi parlamendi, ministri või riigisekretäri, ühenduse või piirkonna valitsuse liikme, provintsi kuberner, provintsinõukogu alalise liikme ja SNCB töötaja mandaadi või ülesannetega.

⁽¹⁹⁾ Kontrollikoda märgib (lk 46): HN liikmete tagasisvalimiseks on praegu vajalik haldusnõukogu kahekolmandikulise häälteenamusega antud heakskiit.

⁽²⁰⁾ Kontrollikoda: S.N.C.B poolt riigi rahaliste vahendite nõuetekohane kasutamine; esindajatekoja 11. mai 2000. a resolutsiooni täitmise läbi viidud audit; Brüssel, mai 2001.

tegeleda igasuguse kaubandus-, tööstus- või finantstegevusega, mis kas otseselt või kaudselt, täielikult või osaliselt seondub tema tegevusalaga või mis võiks seda lihtsustada või selle elluviimist või arendamist soodustada (...)."

23. juuli 1926. aasta seaduse, millega S.N.C.B loodi, algne tekst selle tegevusala ei täpsustanud. Seaduse teksti viidi tegevusala sisse 1. augusti 1960. a. seadusega (millega muudeti eelviidatud seadust) järgmiste kaalutluste põhjal: "Esitatud seaduseelnõu sõnastab seega S.N.C.B. tegevusala, sätestades, et viimasel on õigus tegeleda igasuguste tegevustega, mis on seotud võrgu kasutamisega, eelkõige einelaudade ja baaride jne kasutamisega, endale kasutamiseks mõeldud inventari ehitamisega, kaubavedude lihtsustamiseks mõeldud igasuguse teetranspordi korraldamisega (...)."

SNCB tegevusala on seega taotluslikult väga lai. Teisalt ei kätke see määratlus endas ühtegi geograafilist piirangut (...) Seda tegevusala võib tõlgendada igasuguste kaubandus- või isegi finantstegevuste õigustusena.

- (70) Teiselt poolt, seoses SNCB poolt ABXi kasuks tehtud kuludega märgib kontrollikoda ära, millise prisma läbi on koostatud mõned selle aruande osad: "Võttes arvesse S.N.C. B iseotsustusõigust võetavate riskide ja tehtavate panuste osas, tuleb eriliselt tähelepanu pöörata ABX võrgu arendamise raames tehtud omandamise otsustele. Selle analüüsi eesmärk on ennekõike selgitada nende otsuste tegemise ja järgimise tingimusi, ennekõike selleks, et näitlikustada raskusi seoses selliste õigusnormide rakendamisega, mis võimaldavad riigil vältida ettevõtte avaliku teenuse kohustuste täitmise võimekuse hädaohtu seadmist."⁽²¹⁾

- (71) Selles osas jõudis kontrollikoda järgmistele järeldustele:

- (a) "ABX võrgu strateegia arendamine on selgelt [SNCB] juhatuse algatatud";⁽²²⁾

⁽²¹⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 142

⁽²²⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 151

- (b) "seoses raudteega mitteseonduvate investeeringute ning osaluste omandamisega kaubandustegevuses on riigi osalusega äriühingule [SNCB] antud laialdane isetsustusõigus";⁽²³⁾
- (c) "SNCB poolt oma [äri]tegevusega seotud otsuste tegemist piiravad üksnes tema tegevusala ja 21. märtsi 1991. a seaduse sätted, mis peavad ennetama avaliku teenuse ülesannete täitmise ohustamist";⁽²⁴⁾
- (d) "raudteega mitteseotud tegevustesse tehtud investeeringud ei vaja (...) eelnevat heakskiitu, nii et kogu riigi kontroll seisneb täielikult valitsuse esindaja sekkumises";⁽²⁵⁾
- (e) "Praegu kehtivad õigusnormid, mis annavad avaliku teenuse ülesannete täitmist ohtu seadvate [SNCB] otsustega seoses valitsuse esindajale kaebeõiguse ja ministrile tühistamise õiguse, ei taga piisavalt, et nende teenuste püsivus kui eesmärk oleks täidetud"⁽²⁶⁾.

- (72) Valitsuse esindaja ja järelevalvet teostava ministri sekkumist on kontrollikoja aruandes käsitletud SNCB avaliku teenuse ülesandeid ohustava riski ja riigil nende riskide vähendamiseks kasutada olevate kontrollivahendite ebapiisavust arvestavas kontekstis. Ka valitsuse esindaja 2. märtsi 2000. aasta⁽²⁷⁾ sekkumise eesmärk oli kontrollida, ega ABXi Itaalia harusse tehtav investeering "ei saa kahjustada [SNCB] avaliku teenuse ülesannete täitmist...". 28. aprillil 2000. aasta⁽²⁸⁾ võttis sõna liikuvuse ja transpordiminister, et väljendada soovi, et "ettevõtja strateegilised tegevused oleksid pikaajalised ja võimaldaksid tagada ettevõtja elujõulisuse püsimise". 31. mai 2000. aasta⁽²⁹⁾ sõnavõttus, mis järgnes valitsuse esindaja 26. mai 2000. aasta⁽³⁰⁾ sõnavõttule, milles viimane tuletas meelde "nüuet, et äritegevus peab olema kokkusobiv SNCB tegevusala ning talle seadusega antud ülesannetega..." täpsustas liikuvuse ja transpordiminister: "riigi järelevalve teostamise tingimusi osaluse omandamise või ülevõtmise juhul...".

2.4.3. Ministrite nõukogu sekkub ABXi ümberkorraldamisse

- (73) Lisaks märkis komisjon uurimismenetluse algatamisel ära [Belgia valitsuse] ministrite nõukogu 22. veebruaril 2002. a. istungi protokollil ja sellega seotud pressiteate⁽³¹⁾, mis

näitab sellest kuupäevast alates selgelt valitsuse seotust ABX ümberkorraldamist käsitlevate otsuste tegemisega: "Peaministri ettepanekul kiitis ministrite nõukogu heaks rea ABXi tegevusi käsitlevaid meetmeid. SNCB esitatud andmete ja strateegiliste kaalutluste põhjal võeti vastu järgmised otsused: sellise valdusettevõtte loomine SNCB poolt, mis ühendaks kõik ABXi tegevused (...)".

2.4.4. SNCB rahastamisvõimekus aastatel 1998 kuni 2001

- (74) Komisjon märkis, et aastatel 1998–2001 oli SNCB ise turul laenude saamiseks piisavalt heas majanduslikus olukorras. See tuleneb iseäranis:

- (a) asjaolust, et 1998. aastal oli SNCB bilansistruktuur tugev, finantsvõlgade ja omakapitali suhe oli 51 % 1998. aastal, 54 % 1999. aastal, 62 % 2000. aastal ja 90 % 2001. aastal ning konsolideeritud tuleml oli positiivne;⁽³²⁾

- (b) NERA sõltumatu eksperdi uuringust, mis näitas, et SNCB võlakohustused on selle perioodi jooksul teiste sama sektori võrreldavate ettevõtjatega võrreldes jäänud talutavatesse piiresse. NERA kohaselt vastab selline talutav tase võlgade/omakapitali suhtele 0,8/1–1,25/1⁽³³⁾. Samas uuringus jõudis NERA järeldusele, et aastatel 1997–2001 SNCB tase neid väärtusi ei ületanud⁽³⁴⁾.

- (75) Alates 2002. aastast aga SNCB finantsolukord halvenes. Tema konsolideeritud raamatupidamisaruannetes esitatud finantsvõlad kasvasid 3,9 miljardilt eurolt 2001. aastal 5 miljardi euroni 2002. ja 6,2 miljardi euroni 2003. aastal, seejuures kõik konsolideeritud võlad kokku kasvasid 8,6 miljardilt eurolt 2001. aastal 9,6 miljardi euroni 2002. ja 10,7 miljardi euroni 2003. aastal, samal ajal kui SNCB omakapital vähenes 4,9 miljardilt eurolt 2001. aastal 4,4 miljardi euroni 2002. ja 4,2 miljardi euroni 2003. aastal. Võttes arvesse ainult alla ühe aasta pikkusi finantslaene,⁽³⁵⁾ siis nende suhe kasvas 80 %lt 2001. aastal 144 %ni 2002. ja 150 %ni 2003. aastal, samal ajal kui SNCB teatas neil aastal konsolideeritud kahjumist.

⁽²³⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 142

⁽²⁴⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 141

⁽²⁵⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 154

⁽²⁶⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 154

⁽²⁷⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 152

⁽²⁸⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 150

⁽²⁹⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 153

⁽³⁰⁾ Kontrollikoja 18. mai 2001. a aruanne, lk 153

⁽³¹⁾ Kätesaadav veebis: <http://www.belgium.be/>.

⁽³²⁾ Belgia ametiasutuste 29. augusti 2003. aasta kiri, mis registreeriti 29. augustil 2003. aastal numbri all GAB. Loyola de Palacio Entrada nr 2805, lk 4.

⁽³³⁾ NERA aruanne, lk 58.

⁽³⁴⁾ NERA kohaselt (lisa D.1, lk 7) oli võlgade/omakapitali suhe 1997., 1998. ja 1999. aastal 0,6; 2000. aastal 0,8 ning 2001. aastal 1,0.

⁽³⁵⁾ Aastatel 1998–2002 saavutas SNCB eespool nimetatud suhte, lisades aasta jooksul lõppevad LT finantsvõlad, mis selgitab erinevust 90 % ja 80 % vahel 2001. aastal ja erinevusi järgmistel aastatel.

3. ABXI ÜMBERKORRALDAMISE JA ERASTAMISE MEETMETE ÜKSİKASJALIK KIRJELDUS

- (76) ABX kontserni ettevõtteid ühendati ühe ABX LOGISTICS Worldwide NV/SA nime kandva valdusettevõtte alla (edaspidi "ABX-WW")⁽³⁶⁾. Lisaks olid Air&Sea ettevõtteid, mis senini olid ühendatud erinevatesse ABX riigisisestesse üksustesse, juba suures osas üle viidud ABX-WW vastloodud allgrupi ABX LOGISTICS Air&Sea Worldwide SA/NV alla (edaspidi "ABX-Air&Sea")⁽³⁷⁾.

See ühendamine toimus 2002. aastal algatud kogu kontserni tegevuse põhjaliku ümberkorraldamise raames. Ümberkorraldamine tähendas nii operatiivmeetmeid (eri üksuste lõimimine, keskteenistuse loomine, tulemusüksustel põhinev korraldus, tootmisvõimsuse ja -pingutuste vähendamine ...) kui ka finantsmeetmeid, mille eesmärk oli taastada kontserni finantsstruktuur ja elujõulisus. Ümberkorraldusmeetmeid arvesse võttes sõlmis SNCB ühe investoriga ABX-Worldwide müümise kokkuleppe tingimusega, et komisjon kiidab ümberkorraldamise heaks.

Järgnevalt kirjeldatakse selle ümberkorraldamise peamisi elemente.

- (77) Belgia ametiasutused toovad välja, et tänu sellele ümberkorraldamisele saavutas ABX-WW alates 2004. aastast tegevusrentaabluse (EBIT 11,6 miljonit eurot) ja peaks puhaskasumisse jõudma alates 2006. aastast (puhaskasum 10,7 miljonit eurot)⁽³⁸⁾.

3.1. ABX grupi lõimimine ja reorganiseerimine

- (78) Ellu on viidud mitmeid ABX kontserni kuuluvate äriühingute lõimimismeetmeid: kontserni juhtimisstruktuuride (programm Phoenix), infosüsteemide, finantsjuhtimise ja inimressursside juhtimise lõimimine.
- (79) *Phoenix*. Belgia ametiasutused toovad ära, et selle programmi eesmärk on lõimida kontserni eri ettevõtete rahvusvaheline juhtimine, kasutada ära tegevussünergiaid, keskendada ostumahud väiksemale tarnijate hulgale, tugevdada *Corporate Center*'it luues sellele oma ülesannete täitmiseks vajalikud protsessid ning andes vajalikud pädevused ja informaatikavahendid, koordineerida nn tootmisüksuste kaudu eri maade vahelist kaubandus- ja

operatiivtegevust ning kliendi teenusekvaliteeti ja tugevdada kohaliku juhtkonna vastutust ja motivatsiooni töötada koostöös kontserni teiste üksustega.

- (80) *Informaatika*. Belgia ametiasutused toovad välja, et infosüsteemide lõimimise eesmärk on olemasolevate süsteemide lõimimine, rakenduste ratsionaliseerimine ja üle kogu kontserni töötavate lahenduste käivitamine.
- (81) *Finantsasjade tsentraliseerimine*. Finantsjuhtimise tsentraliseerimiseks kontsernisiseselt tugevdati kontserni keskuse finantsjuhtimismeeskonda. Samuti tugevdati finants- ja vahendite kontrolli meeskondi ja loodi uued tulemi konsolideerimise ja kliendivõlgade haldamise meeskonnad. Finantsteabe kvaliteeti parandati eespool nimetatud informaatika lõimise projektidega ja riikidest kontserni keskusele esitatava finantsteabe standardiseerimisega.
- (82) Finantstsentraliseerimise raames käivitas ABX kõigi kontserni kuuluvate äriühingute vahendite koondamise mehhanismi. Kõnealune rahakoondamine (*cash pooling*) tõi kaasa selle, et ABX kontsern avas 2001. aasta jaanuaris ühe finantsasutuse juures SNCB garantiiga ühise maksimaalselt [...] miljoni euro suuruse limiidiga krediidiiliini.

Belgia ametiasutused näitasid komisjonile, et selle [...] miljoni euro suuruse krediidiiliini eest tuleb laenu andvale pangale maksta tasu ning 2001. aasta jaanuaris selle krediidiiliini tagamiseks antud garantii eest makstakse [...] baaspunkti suurust tasu.

⁽³⁶⁾ See ümbergrupeerimine toimus 29. detsembril 2003. aastal, välja arvatud ABX LOGISTICS (France) SA rahvusvaheliste ettevõtete osas, mis kanti üle 2004. aasta detsembris. Belgia ametiasutuste sõnul olid need ettevõtteid kasumlikud või sellele lähedal. Asjaomased üksused olid ABX LOGISTICS Air&Sea (France) SAS, "Road International", Mitjaville S.A.S. ja Lacombe Transports Internationaux Sarl.

⁽³⁷⁾ Selleks ajaks olid ABX-Air&Sea alla ühendatud juba Air&Sea ettevõtteid Belgias, Aasias ja Ameerikas. Air&Sea ettevõtteid Madalmaades ühendati 2005. aasta jaanuari alguses. Saksamaa Air&Sea ettevõtete ületoomine on edasi lükkunud kahel põhjusel: i) ilmnes, et see üleviimine looks üleviimise aastal ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH raamatupidamises [...] miljoni euro suuruse tulu, ent tooks seejärel kaasa korduva aastas üle [...] euro suuruse raha äravoolu; ja ii) selle tehingu tagajärjel kaotaks ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH oma tegevusega seotud võlanõuete väärtpaberistamise programmist tulenevad finantsvahendid ehk [...] miljonit eurot. Need ressursid tuleb saada kõrvuti teiste finantseerimisallikatega, mida ei ole võimalik saavutada, kui äriühingu bilansistruktuuri tugevdada ei saa.

⁽³⁸⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri. Arve on ajakohastatud ja need võivad seega erineda 2005. aasta jaanuari prognoosidest.

(83) *Inimressursid*. 2003. aasta novembris võeti tööle kontserni inimressursside juht, kelle ülesandeks sai tütarettevõtete inimressursside koordineerimise ja juhtimise struktuuride ja protsesside ning kontserni juhtivate ja kõrge potentsiaaliga töötajate värbamise, hindamise ja töötasustamise ühtse korralduse loomine. 2005. aastal luuakse Euroopa ettevõttenõukogu.

(84) Belgia ametiasutused märgivad, et koordineerimisfunktsioonide tsentraliseerimine viib kesksete teenuste tõhustumiseni. Rahvusvaheliste ja/või mitmetooteliste klientide üldise raamatupidamisarvestuse (*Global Accounts*) kuludest, kesksetest informaatikakuludest ja struktuuri (finants-, juriidilise, inimressursside, teabevahetus-) kuludest koosneva

kesksete teenuste hinna ulatuses esitatakse ABX-WW tütarettevõtetele arved litsentsi- ja teenustasude (*licence & service fees*) eest. Selliselt tagasi nõutav summa moodustab umbes [...] % ABX-WW tütarettevõtete käibest ja katab kaubamärgi kaitsmise ja kasutamise seotud ning kõigi keskuse poolt tütarettevõtetele osutatud teenustega seotud kulud.

- (85) Lisaks sellele märgivad Belgia ametiasutused, eelkõige hiljutist uuringut⁽³⁹⁾ tsiteerides, et struktuurikulud on kõigis sektorites sarnase suurusega kontsernide keskmisest väiksemad. Peakorteri (*Headquarters*) suuruse võrdlemisel kontserni suurusega tuleb välja, et uuritud kontsernide geomeetriline keskmine oli 186 peakorteri töötajat 10 000 töötaja kohta. See keskmine on kõrgem kui ABXil, kus on 10 000 töötaja kohta 60 keskteenistuse töötajat.
- (86) ABX ettevõtteid ühendati teatavaks hulgaks nn tulemuskeskusteks, mis vastavad ettevõtetele, mis aastaks 2006 pidid olema iseseisvalt elujõulised (sealhulgas suurimates raskustes olevad *Road Domestic* ettevõtteid Saksamaal).

3.2. Saksamaa ABXi erimeetmed

- (87) *Operatiivmeetmed*. Lisaks menetluse algatamisel kirjeldatud operatiivsetele ümberkorraldusmeetmetele toovad täiendavad tütarettevõtete ja ettevõtete müümise, agentuuride ja tegevuste sulgemise ning tootlikkuse parandamisega seotud meetmed põhimõtteliselt 2005. aasta lõpupoole planeeritud ümberkorralduskava lõpuks kaasa 64 üksuse (69 %) kaotamise, käibe vähenemise 184 miljoni euro võrra (–30 %), töökohtade vähenemise 1 589 täistööajale taandatud töötaja võrra (–43 %) ja tegevuspinna vähenemise 405 062 m² võrra (–56 %) (40) ning grupi elujõulisuse taastumise aastateks 2006–2007.
- (88) 1. detsembri 2005. aasta kuupäevaga kirjas märkisid Belgia ametiasutused lisaks, et “*seoses Saksamaa turu ebasoodsa arenguga ja arvestades Euroopa Komisjoni suuniste nõudeid, töötab ABX välja plaani, mis võimaldaks tal vähendada [...] oma maanteetranspordi tegevuse ulatust Saksamaal. (...)*”

See plaan ei ole veel valmis. ABX LOGISTICS võib seega võtta Euroopa Komisjoni ees kohustuse vähendada Saksamaal [...] kuupäevaks sulgemiste, müümiste ja partnerluste kaudu oma riikliku kiirkulleriteenuse võrku eesmärgiga vähendada ABXi kontrolli all olevate agentuuride arvu, mis praegu on 39, [...] agentuurini. ABX võiks lisaks jääda aktsionäriks [...] umbes [...] üksuses [...]”

- (89) *Tootlikkuse parandamine*. Belgia ametiasutuste esitatud andmete kohaselt loovad Saksamaal võetavad

ümberkorraldusmeetmed Saksamaa ABXi jaoks (teoreetilise, samaks jääva käibe juures) hinnatäiendi umbes 14,6 miljoni euro võrra.

- (90) *Finantsiline ümberkorraldamine*. SNCB plaanib viia läbi 50 miljoni euro suuruse võlgade omakapitaliks ümberarvestamise, 100 miljoni euro ulatuses täiendavate omavahendite andmise ja 7,4 miljoni euro ulatuses intresside omakapitaliks ümberarvestamise. Need meetmed võetakse pärast komisjoni heakskiidu saamist. Selline kapitaliga toetamine peab võimaldama ABX-DI viia omavahendite tase, mis 31. detsembril 2004. aastal oli –143 miljonit eurot (vahepeal ajakohastatud andmete kohaselt –141,2 miljonit eurot), 14,4 miljoni euron. Belgia ametiasutuste sõnul on selline omavahendite kogumaht vajalik ABX-WW kavandatud erastamise läbiviimiseks (41).
- (91) *Prognoositavad tulemused*. Kõigi nende meetmete võtmine peaks äriplaani kohaselt viima ABX-D tegevuse elujõulisuse taastumiseni alates 2006. aastast (EBIT [...] miljonit eurot) ja puhta elujõulisuseni alates 2007. aastast (puhaskasum [...] miljonit eurot).

3.3. Madalmaade ABXi erimeetmed

- (92) *Operatiivmeetmed* Lisaks menetluse algatamisel kirjeldatud operatiivsetele ümberkorraldusmeetmetele toovad täiendavad tütarettevõtete ja ettevõtete müümise, agentuuride ja tegevuste sulgemise ning tootlikkuse parandamisega seotud meetmed kaasa 4 üksuse (–44 %) kaotamise, käibe vähenemise 14 miljoni euro võrra (–21 %), töökohtade vähenemise 93 täistööajale taandatud töötaja võrra (–22 %) ja tegevuspinna vähenemise 18 400 m² võrra (–28 %).
- (93) *Tootlikkuse parandamine*. Belgia ametiasutuste esitatud andmete kohaselt loovad Madalmaades võetavad ümberkorraldusmeetmed Madalmaade ABXi jaoks hiljemalt aastatel 2006–2007 oodatava grupi elujõulisuse taastamise ajaks (teoreetilise, samaks jääva käibe juures) tulude paranemise umbes 5,7 miljoni euro võrra.
- (94) *Finantsiline ümberkorraldamine*. SNCB planeerib viia läbi 10 miljoni euro suuruse võlgade ja 0,6 miljoni euro suuruse intresside omakapitaliks ümberarvestamise pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Selline kapitaliga toetamine peab võimaldama ABX-NLI viia omavahendite tase, mis 31. detsembril 2004. aastal oli –1,3 miljonit eurot (vahepeal ajakohastatud andmete kohaselt –1,5 miljonit eurot), 9,3 miljoni euron. Belgia ametiasutuste sõnul on selline omavahendite kogumaht vajalik ABX-WW kavandatud erastamise läbiviimiseks (42).

⁽³⁹⁾ Allikas: Collis D., Young D. and Goold M., “The Size, Structure and Performance of Corporate Headquarters”, Harvard Business School Strategy Working Papers Series, 2003; ABX LOGISTICS.

⁽⁴⁰⁾ Belgia ametiasutuste 14. jaanuari 2005. aasta kiri, lk 23.

⁽⁴¹⁾ Belgia ametiasutuste 24. veebruari 2005. aasta kiri, lk 12.

⁽⁴²⁾ Belgia ametiasutuste 24. veebruari 2005. aasta kiri, lk 12.

- (95) *Proгноositavad tulemused.* Kõigi nende meetmete võtmine peaks äriplaani kohaselt viima ABX-NL tegevusliku elujõulisuse taastumiseni alates 2006. aastast (EBIT [...] miljonit eurot) ja puhta elujõulisuseni alates 2007. aastast (puhaskasum [...] miljonit eurot).

3.4. Loobumine *road domestic* ettevõtetest Prantsusmaal

- (96) Seoses kogu ABX kontserni elujõulisuse seisukohast kriitiliseks peetavate ABX-Fi raskustega märkisid Belgia ametiasutused, et SNCB loobub töötajate poolt ettevõtte väljaostmise teel ABX-France'i *road domestic* ettevõtetest. Töötajate poolt ettevõtte väljaostmist käsitleti üksikasjalikumalt menetluse algatamisel ja siinkohal tuleb üksnes lühidalt meenutada, et ABX-Fi siseriikliku tegevusega seotud ettevõtted müüdi töötajatele, kes ostsid ettevõtte välja [...] miljoni euro suuruse negatiivse turuhinnaga. Müügitehing jõustus 31. märtsil 2005. aastal südaööl. ABX-Fi ülejäänud ettevõtted anti üle ABX-WWle.
- (97) Kaks eksperti, Deloitte ja Ernst&Young Transation Advisory Services, jõudsid järeldusele, et ABX-Fi riiklike teenuste üksuste [...] miljoni euro suurune alla turuhinna müügihind on sobiv ja vastab turuväärtusele.
- (98) Belgia ametiasutuste sõnul "loobus SNCB ABX France'i investeerimise jätkamisest: 2003. aasta veebruaris teatavaks tehtud rekapiitaliseerimismeetmeid ellu ei viidud. Prantsusmaad hõlmavad meetmed – sealhulgas ettevõtte väljaostmine töötajate poolt – lähtusid loogikast, et tegevust ei jätkata, ent olid hästi korraldatud ja sotsiaalses plaanis vastutustundlikud, võimaldades säilitada enam kui 2300

töökohta. SNCB tõmbub Prantsusmaalt tagasi: pärast töötajate poolt ettevõtte väljaostmist jäi ABX France'i ainsaks tegevuseks kolme kasumliku logistikalepingu täitmine, mida jätkatakse kuni [...] lõpuni ja mille käive on ainult 29 miljonit eurot. Praegu ei ole ABX France'il enam ühtegi toimivat ettevõtet ja ta läheb kahtlemata likvideerimisele⁽⁴³⁾. Niisiis isegi kui käsitleda tegevuse lõpetamist Prantsusmaal laias mõttes ABX Logistics grupi ümberkorraldamisena, siis ei ole tegemist Prantsusmaal ABX LOGISTICS'i tegevuse ümberkorraldamisega selles mõttes, nagu teatati Saksamaa ja Madalmaade kohta⁽⁴⁴⁾".

3.4.1. Ettevõtte väljaostmine töötajate poolt

- (99) Meenutuseks, et Belgia ametiasutused võrdlesid ABXi riikliku tegevuse osas ettevõtte väljaostmist töötajate poolt likvideerimisega ja jõudsid järeldusele, et ettevõtte väljaostmine töötajate poolt oli vähem kulukas. Menetluse laiendamisel seadis komisjon selle põhjenduse kahtluse alla, märkides, et vastava võrdluse oleks pidanud tegema ka töötajate poolt ettevõtte väljaostmise ja pankrotimenetluse vahel, kuivõrd samasuguses olukorras olev eraõiguslik investor oleks otsinud tema jaoks vähem kulukat lahendust, välistamata pankroti võimalust, kui see oleks majanduslikust vaatenurgast kõige kasulikum paistnud.
- (100) Belgia ametiasutused leiavad, et pankrot oleks igal juhul olnud koormavam kui töötajate poolt ettevõtte väljaostmine ning et vaatamata komisjoni kahtlustele ei olnud võrdlus likvideerimisega mitte üksnes sotsiaalselt kõige vastutustundlikum, vaid oli eelkõige sobiv võrdlus allpool esitatud põhjustel.

3.4.2. Eri lahenduste hind

- (101) Belgia ametiasutused võrdlesid kolme võimaluse – ettevõtte väljaostmise töötajate poolt, likvideerimise ja pankroti – kulusid, mis on toodud järgmises tabelis:⁽⁴⁵⁾

	R.E.S.	Likvideerimine	Pankrot
Negatiivne omakapital 30/09/2004	[...]	[...]	[...]
2004. aasta viimase kolme kuu prognoositav kahjum	[...]	[...]	[...]
Hinnanguline negatiivne omakapital 31/12/2004	[...]	[...]	[...]
Sellest võlad SNCB ees	[...]	[...]	[...]
Mittemateriaalse vara väärtuse vähenemine	[...]	[...]	[...]
Veel kirjendamata Contract Logistics'i MGF'le müümise väärtus	[...]	[...]	[...]
Eurocargo, Air&Sea, Mitjavile ja Lacombe üleandmise väärtus	[...]	[...]	[...]
Käimasoleva sotsiaalplaani (PSE4) lõpetamine – kulud 2004	[...]	[...]	[...]
Ettevõtete, mida töötajate poolt väljaostmine ei hõlmanud, 2005. aasta kahjumi katmine	[...]	[...]	[...]

⁽⁴³⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, lk 18.

⁽⁴⁴⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2003. aasta kiri, mis registreeriti 16.6.2005 numbri all 15050, lk 18.

⁽⁴⁵⁾ Belgia ametiasutuste 2. septembri 2005. aasta kiri.

	R.E.S.	Likvideerimine	Pankrot
Rahaline mõju SNCB'le enne tegevuse lõpetamise viisi valimist	[...]	[...]	[...]
Ülevõtmishind (negatiivne) – maksimaalne	[...]		
Sotsiaalplaani läbirääkimiste aja kahjumi katmine – 2005		[...]	
Täiendavalt 4 kuu kahjumi katmine – 2006 (risk)		-15	
Uus sotsiaalplaani allesjäävatele töötajatele		[...]	
Üürilepingute ülesütlemine		-8	
Muude lepingute ülesütlemine		-6	
SNCB [...] risk [...]			
Ärivõlad tarnijatele 31.12.2004. a seisuga			
Sotsiaalvõlad töötajate ees			[...]
ABX France töötajate sotsiaalplaani			
Hüvitised võlausaldajatele – Üürilepingud			-8
Hüvitised võlausaldajatele – Muud lepingud			-6
Soc. Gen/Natexis'i ees olevate võlgade SNCB garantii arvelt rahuldamise risk			
ABX LOGISTICS kontserniväärtuse kaotus			-112
Tegevusmahu vähenemisele järgnevate täiendavate vallandamiste kulud			[...]
Mõju käibekapitalivajadusele			-45
Mõju SNCB pangavõla finantseerimiskuludele			-14
Mõju ABX LOGISTICS pangavõla finantseerimiskuludele			-7
SNCB kulud kokku	- 137,5	-183	-346

(102) Ettevõtte töötajate poolt väljaostmise ja likvideerimise kulude erinevuse osas (eelkõige allesjääva personali sotsiaalkava ja selle plaani kulude katmine läbirääkimiste perioodil) märgivad Belgia ametiasutused, et seda on kontrollitud ja kinnitanud ka äriühing Ernst & Young. Ekspertid järeldasid järgmist: “... we conclude that on an overall level the price differential between the scenario of the Management Buy-Out and the scenario of the Liquidation of Domestic Road Transport Activities amounting to € 45,5 million to be fair and reasonable.” (“Me leiame, et üldine kulude erinevus ettevõtte juhtide poolt ettevõtte väljaostmise ja riikliku maanteetranspordi ettevõtte likvideerimise vahel, mis moodustab 45,5 miljonit eurot, on aus ja mõistlik.”).

(103) Belgia ametiasutuste sõnul oleksid pankroti korral kulud palju suuremad kui ABX France netoaktiva nende toimingu tegemise ajal (ehk – [...] miljonit eurot), seoses

(a) riskiga SNCBle [...];

(b) klientide kaotamisest tingitud mõjuga, mis tooks kaasa ABX kuvandi allakäigu ja seoses selle kaotuse mõjuga ABX LOGISTICS Worldwide väärtusele;

(c) klientide kaotamisele järgnevate täiendavate töötajate vallandamise kuludega;

(d) mõjuga grupi käibevahendite vajadusele; ja

(e) ühe oma tütarettevõtte maksmata jätmisest tingitud mõjuga ABX LOGISTICS kontserni ja SNCB enda rahastamiskulule.

(104) [...] risk ([...] miljonit eurot): Belgia ametiasutuste sõnul ⁽⁴⁶⁾ “oleks pankrot tekitanud SNCBle [...] riski, seades kahtluse alla tema vastutusvõime. [...] ⁽⁴⁷⁾, [...] ⁽⁴⁸⁾, [...] ⁽⁴⁹⁾” ⁽⁵⁰⁾.

(105) Belgia ametiasutused tsiteerivad näitena ka üht hiljutist otsust [...] ⁽⁵¹⁾.

(106) Belgia ametiasutused leiavad, et “komisjon peaks piirduma riski olemasolu ja selle tõenäosuse konstateerimisega ning asuma seisukohale, et selle riski korral oleks eraõiguslik turuosaline samas olukorras tõenäoliselt püüdnud pankrotti vältida ja valinud likvideerimise [...]” ⁽⁵²⁾.

⁽⁴⁶⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, mis registreeriti 16. juunil 2005. aastal numbri all 15050, lk 22.

⁽⁴⁷⁾ [...].

⁽⁴⁸⁾ [...].

⁽⁴⁹⁾ [...].

⁽⁵⁰⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, mis registreeriti 16. juunil 2005. aastal numbri all 15050, lk 22.

⁽⁵¹⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, lisa C 4.

⁽⁵²⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, mis registreeriti 16. juunil 2005. aastal numbri 15050 all, lk 22.

(107) Prantsusmaa advokaadibüroo Grand, Auzas et Associés juhtis SNCB tähelepanu riskile 2004. aasta lõpus ja kinnitas selle riski analüüsi kirjalikult.

(108) Samuti näitas Linklaters'i büroo Belgia ametiasutustele, et kui [...] ⁽⁵³⁾ [...] ⁽⁵⁴⁾

(109) Kui SNCB [...], siis oleks ta Belgia ametiasutuste hinnangul pidanud rahastama vähemalt 1300 allesjäänud töötaja sotsiaalkava ehk [...] miljoni euro suurust kulu ja maksmata hüvitisi ABX France võlausaldajatele (8 miljonit eurot kinnisvarakreditoridele ja 6 miljonit eurot teistele võlausaldajatele).

(110) ABX grupi väärtuse kaotus seoses klientide kaotamisega (112 miljonit eurot). Belgia ametiasutuste hinnangul oleks road domestic ettevõtte pankrot Prantsusmaal tõsiselt ja püsivalt kahjustanud kontserni kuvandit ja mainet ning toonud kaasa kogu kontserni kahjustava klientide kaotuse. Nende hinnang ABX kontserni väärtuse kaotuse kohta on esitatud alltoodud tabelis.

Belgia ametiasutuste hinnangul oleks käibe vähenemise osaliselt kompenseerinud otseste transpordikuluude kohene kadumine. Ent kaudeid kulusid (struktuurikulud) oleks pankrotieelse olukorran jätkamiseks saanud vähendada ainult järk-järgult (töötajate vallandamine vastavalt kaotatud tegevusmahule) kolmeaastase perioodi jooksul. Klientide kaotuse mõju maksustamisele tulule (EBIT) oleks seega olnud kõige suurem esimesel aastal ja vähenenud 2 järgneva aasta jooksul kuni pankrotieelse olukorra taastumiseni.

Kontserni väärtuse vähenemine mahu vähenemise tõttu pärast Grupi väärtuse vähenemine seoses mahu vähenemisega ABX LOGISTICS France S.A. pankroti tõttu

Miljonites eurodes, 2004. aasta lõpus kättesaadavate prognooside alusel	2005	2006	2007	Kokku
Prantsusmaal				
Prantsusmaa rahvusvaheline transport				
Eelarvestatud brutomarginaal	[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %	30 %	15 %	7,5 %	
Hinnanguline mõju EBITile	[...]	[...]	[...]	8,8
Air&Sea Prantsusmaa				
Eelarvestatud brutomarginaal	[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %	10 %	6 %	2 %	
Hinnanguline mõju EBITile	[...]	[...]	[...]	3,1
Väljaspool Prantsusmaad				
Saksamaa maanteetransport				
Eelarvestatud brutomarginaal	[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %	30 %	15 %	7,5 %	
Hinnanguline mõju EBITile	[...]	[...]	[...]	46,7
Air&Sea Saksamaa				
Eelarvestatud brutomarginaal	[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %	5 %	3 %	1 %	
Hinnanguline mõju EBITile	[...]	[...]	[...]	3,1
Madalmaade Road Domestic				
Eelarvestatud brutomarginaal	[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %	30 %	15 %	7,5 %	
Hinnanguline mõju EBITile	[...]	[...]	[...]	3,3

⁽⁵³⁾ [...]

⁽⁵⁴⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, lisa C 2.

Miljonites eurodes, 2004. aasta lõpus kättesaadavate prognooside alusel		2005	2006	2007	Kokku
Belgia Road Domestic					
Eelarvestatud brutomarginaal		[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %		30 %	15 %	7,5 %	
Hinnanguline mõju EBITile		[...]	[...]	[...]	16,5
Teised riigid ja tooted					
Eelarvestatud brutomarginaal		[...]	[...]	[...]	
Klientide kaotus %		5 %	3 %	1 %	
Hinnanguline mõju EBITile		[...]	[...]	[...]	25,2
Kokku					
Eelarvestatud brutomarginaal		455,6	489,7	519,7	
Klientide kaotus %		14 %	7 %	3 %	
Hinnanguline mõju EBITile		61,6	34,4	16,4	112,4

(111) Selles küsimuses märkisid Belgia ametiasutused samuti, et Euroopa Ühenduste Kohus on leidnud, et "tuleb nõustuda, et valdusettevõtte võib piiratud ajavahemikul ka võtta enda kanda ühe oma tütarettevõtte kahjumi, et võimaldada tal lõpetada oma tegevus parimates võimalikes tingimustes. Selliseid otsuseid võib põhjendada mitte üksnes kaudse materiaalse kasumi tõenäosuse, vaid ka muud kaalutlused, nagu soov kaitsta grupi mainet või suunata selle tegevus ümber." (55)

(112) Mahu vähenemisele tulemusel liigseks osutunud töötajate vallandamise kulud ([...] miljonit eurot). Nagu eespool märgitud, eeldasid Belgia ametiasutused, et tasakaalu saavutamiseks oleks kaudseid kulusid saanud vähendada järk-järgult vallandades töötajaid kolmeaastase perioodi jooksul. Belgia ametiasutuste hinnangul tähendanuks see umbes 1 000 töötaja vallandamist (see tähendab 550 töötajat Saksamaal, 200 Prantsusmaal, 100 Belgias ja 200 ülejäänud maailmas).

(113) Mõju ABX grupi käibevahendite vajadusele (45 miljonit eurot). Belgia ametiasutuste hinnangul oleks ettevõtte pankrot toonud kaasa ülejäänud kontserni tarnijate olulise surve nende arвете maksimise tähtaegade üle uute läbirääkimiste pidamiseks (näiteks sularahamakse nõudmine kuu lõpust 30 päeva jooksul maksimise asemel). Nende arvutuste kohaselt oleks tarnijatele maksimise tähtaja kahanemine keskmiselt 7 päeva võrra toonud kaasa vajaduse umbes 45 miljoni euro suuruse sularahasumma järele.

(114) Mõju SNCB ja ABX LOGISTICS Worldwide keskmistele rahastamiskuludele (14 + 7 miljonit eurot). Belgia ametiasutuste sõnul oleks SNCB ja ABX LOGISTICSi keskmised rahastamiskulud vastavates pankades võinud seoses ühe

tütarettevõtte maksete katkestamisega suurenda. Rahastamise võimalik ülekulu on hinnanguliselt 100 baaspunkti (1 %) ABX LOGISTICS pangavõlgade kohta (umbes 240 miljonit eurot) ja 50 baaspunkti SNCB pangavõla kohta (umbes 900 miljonit eurot), mida Belgia riik üle ei võta. Eeldades, et see ülekulu oleks neutraliseeritud kolme aasta jooksul, hindavad Belgia ametiasutused, et SNCB võla rahastamisega seotud ülekulu oleks seega umbes 14 miljonit eurot ja ABX LOGISTICSiga seotud võla finantseerimisega seotud ülekulu 7 miljonit eurot.

3.4.3. Muud Belgia ametiasutuste poolt esiletoodud kaalutlused

(115) Lisaks eri lahenduste hinnanguliste kulude võrdlemisele leiavad Belgia ametiasutused, et kui küsimuse all on mingi ettevõtte loovutamine või sulgemine, peab investor arvesse võtma ka teisi tegureid.

(116) Näiteks leiavad nad, et pankrotistumine võinuks luua sotsiaalseid probleeme, mis võinuksid viia AXB LOGISTICSi tegevuse takistamiseni likvideerimisega mitteseotud üksustes (rahvusvaheline tegevus), mis oleks mõjutanud teiste maade suunal toimuvat liiklust või isegi SNCB liiklust. Samas olukorras olev eraõiguslik äriühing oleks nende arvates samuti arvestanud sarnaseid väga olulisi riske ja otsustanud vabatahtliku likvideerimise kasuks.

(117) Üldisemalt on Belgia ametiasutuste sõnul "väär, et SNCB suurune Euroopa eraõiguslik investor valiks kindlasti pankrotimenetluse, kui see oleks vabatahtlikust likvideerimisest odavam. Pealegi on teised eraõiguslikud äriühingud samas olukorras valinud vabatahtliku likvideerimise" võimaluse koos

(55) Kohtuasi C 303/88, Itaalia Vabariik v. komisjon (Eni-Lanerossi) [1991] EKL I-1433, par. 21.

tegevuse lõpetamisega seotud töötajate sotsiaalkava finantseerimisega.⁽⁵⁶⁾ Belgia ametiasutuste poolt sotsiaalõigusele spetsialiseerunud advokaadibüroolt (Claeys & Engels) tellitud ekspertarvamuse kohaselt on mitmeid hiljutisi näiteid nõnda käitunud eraõiguslikest äriühingutest.

(118) Lisaks märgivad Belgia ametiasutused, et eraõiguslik äriühing TNT võttis samasugused meetmed nagu SNCB, otsustades loobuda Prantsusmaal kahjumlikust riiklikust transpordiettevõttest ja osast oma lepingulise logistika (*contact logistics*) ettevõtetest selle asemel, et minna likvideerimise või pankroti teed⁽⁵⁷⁾.

(119) Viimaks tsiteerivad Belgia ametiasutused komisjoni 2005. aasta märtsi teatist seoses ettevõtete ümberkorraldamisega, milles märgiti iseäranis, et "sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamine on Euroopa sotsiaalmudeli eripära, mis eeldab asjaomaste toetavate poliitikasuundade elluviimist, et vähendada sotsiaalkulutusi ning edendada alternatiivsete tööhõive- ja sissetulekuallikate otsimist. (...) Ettevõtete ümberkorraldusi nähakse tihti negatiivses valguses; pahatihti keskendutakse vaid vahetule mõjule, mida ümberkorraldused avaldavad tööhõivele ja töötingimustele. (...). Järelikult on vaja nende muutustega kaasa minna nii, et nende mõju tööhõivele ja töötingimustele oleks võimalikult lühiajaline ja piiratud."⁽⁵⁸⁾

(120) Kokkuvõtteks märgivad Belgia ametiasutused, et SNCB valis ettevõtte väljaostmise töötajate poolt järgmistel põhjustel:

- (a) likvideerimise ja pankrotiga võrreldes märkimisväärselt väiksem risk ja madalamad kulud,
- (b) piiratud mõju ABX LOGISTICS Worldwide kontserni väärtusele ja kuvandile,
- (c) kõige aktsepteeritavamad sotsiaalsed tagajärjed (1 300 töökoha säilimine Prantsusmaal uues eraõiguslikus ettevõttes *Cool Jet*),
- (d) SNCB sotsiaalne kohustus oma tarnijate ja võlausaldajate ees käituda vastutustundlikult, nagu teeks seda iga teine nii suur Euroopa ettevõtte.

3.5. ABX võrgustiku vähendamine

(121) ABX võrgustiku ümberkorraldamine tõi kaasa selle ekspedeerimistegevuse (*freight forwarding*) olulise vähendamise. Sellel tegevusalal mõõdetakse mahtu sobival moel selliste näitajate kaudu nagu müügikäive, üksuste arv, laopinna suurus või töötajate arv.

⁽⁵⁶⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri, mis registreeriti 16. juunil 2005. aastal numbri 15050 all, lk 21.

⁽⁵⁷⁾ Belgia ametiasutuste 2. septembri 2005. aasta kiri, lk 6.

⁽⁵⁸⁾ Komisjoni teatis – Ümberkorraldused ja tööhõive "Ümberkorralduste ennetamine ja nendega kaasaminek tööhõive arengut silmas pidades: Euroopa Liidu roll", KOM(2005) 120 lõplik, lk 2–3.

(122) Belgia ametiasutuste sõnul läksid kõik kogu ABX-WW kontserni suhtes kohaldatud operatiivsed ümberkorraldusmeetmed algselt ette nähtud meetmetest märkimisväärselt kaugemale.

Algses plaanis nähti ette kolme kokku 98,5 miljoni euro suuruse käibega tütarettevõtte müümist, 7 agentuuri ja 3 laosulgemist Saksamaal, 4 agentuuri sulgemist Prantsusmaal ja 2 agentuuri sulgemist Madalmaades, töötajate arvu vähendamist 690 täistööajale taandatud töötaja võrra, sealhulgas agentuuride sulgemise mõjud.

2005. aasta jooksul teatatud tegevusmahu vähendamise meetmete tulemusena peaks ümberkorraldamise lõpuks vähenema üksuste arv 176 võrra (–31 %), käive 624 miljoni euro võrra (–21 %), töötajate arv 5827 täistööajale taandatud töötaja võrra (–40 %) ja tegevuspind 917 377 m² võrra (–54 %) ⁽⁵⁹⁾.

Täiendavad kohustused Saksamaa osas, mis Belgia 2005. aasta novembris võttis, rõhutavad seda vähendamist.

(123) Belgia ametiasutused märgivad, et tegevusulatus vähendamine ja alates 2002. aastast läbi viidud ning hiljuti planeeritud loovutamised on nii ulatuslikud kui võimalik ning et mahtude täiendav vähendamine viiks ABX LOGISTICS võrgustiku lammutamiseni. Nende sõnul on rahvusvahelise võrgustiku olemasolu tegelikult ABXi ja tema konkurentide strateegilise ja kaubandusliku positsiooni alus; võrgustiku lammutamisel oleks tõsine negatiivne mõju, mis seaks ohtu kontserni konkurentsivõimelise struktuurilise positsiooni turul, ümberkorralduskava elluviimise võimaluse ja kontserni võlu potentsiaalsete partnerite jaoks erastamise kontekstis.

Sellega seoses leiavad Belgia ametiasutused, et Prantsusmaal läbi viidud riikliku kiirkullerteenuse osutamise lõpetamist ei saa Saksamaal samamoodi korraldada; seoses tegevuste ja infosüsteemide lõimumise ja ühiste klientide olulise osakaaluga on kontserni Saksamaa ja Madalmaade äriühingutes riiklike ja rahvusvaheliste maanteeteenuste lõimumine tegelikult palju süvendatum kui Prantsusmaa maanteetransporditeenuste puhul; see suurem lõimumine ei tulene mitte ainult Saksamaa turu struktuurist, vaid ka ABX LOGISTICSi ajaloost – Prantsusmaal ühendati rahvusvaheline ja riiklik üksus tegelikult alles 2003. aastal ja sedagi osaliselt, samal ajal kui Saksamaal on riiklikud kiirkulleriteenused ja rahvusvahelise edastamiskaubanduse teenused, mis kasutavad maanteetransporti, ühes üksuses koos eksisteerinud alates THL ja Bahntransi ühinemisest 1996. aastal (millest sai ABX Saksamaal).

⁽⁵⁹⁾ Vastavalt komisjoni käsutuses olevatele andmetele on tegemist peamiselt laopinnaga.

Nad lisavad, et nii Saksamaal kui Madalmaades tooks maanteevõrgustiku tiheduse täiendav vähendamine, arvestades ABX LOGISTICSi ja tema konkurentide üksuste arvu neis maades, kaasa Saksamaa turult lahkumise.

ABX LOGISTICSi ja tema peamiste konkurentide maanteelüksuste arvu võrdlus Saksamaa ja Madalmaade turul (enne täiendava mahu vähendamist Saksamaal) ⁽⁶⁰⁾

Saksamaa		Madalmaad	
Schenker/Stinnes	57	DHL/Danzas (Van Gend&Loos)	17
IDS (Elix)	37	Frans Maas	13
Dacher	34	Vos Logistics	10
HDL/Danzas	32	Wim Bosman	8
ABX LOGISTICS	30	ABX LOGISTICS	4

Allikas: veebilehed, ABX LOGISTICSi hinnangud

Viimaks rõhutavad nad, et tegevus lõpetati ajal, mil ABXi peamised konkurendid omandasid, eelkõige Saksamaal, kullerteenuste või vaheladustamisega kaubatransporditeenuste äriühinguid, oma riikliku kiirkulleriteenuse võrgu arendamise eesmärgil selles riigis.

3.6. SNCB poolt ABXile 2002. aastal antud laenuid

(124) SNCB andis laene erinevatele ABXi tütarettevõtetele.

Vastavalt 2002. aasta aprillis ja mais andis SNCB oma Belgia tütarettevõttele ABX LOGISTICS group NV kolm erisuguse intressimääraga laenu summas 50 miljonit, 10 miljonit ja 29 miljonit eurot. Belgia ametiasutuste sõnul oli laenude keskmine intressimäär vastavalt [...] %, [...] % ja [...] %.

30. juunil 2004. aastal võttis SNCB need laenud tagasi ja andis need otse Saksamaa ABXile, Madalmaade ABXile ja Prantsusmaa ABXile vastavalt intressimääradega [...] %, [...] % ja [...] %.

3.7. ABX-WW erastamine

(125) Belgia ametiasutuste sõnul "kinnitas SNCB oma soovi erastada ABX LOGISTICS Worldwide kuue kuu jooksul komisjoni otsusest ümberkorralduskava heakskiitmise kohta. (...) 22. märtsil 2005. aastal sõlmis ja allkirjastas SNCB Holding potentsiaalse ostjaga põhimõttelise kokkuleppe (kavatsuste protokoll, Term sheet). Selle kokkuleppe jõustumine on aga edasi lükatud kuni komisjoni poolt ümberkorralduskava heaks kiitva otsuse vastuvõtmiseni." ⁽⁶¹⁾.

⁽⁶⁰⁾ Belgia ametiasutuste esitatud tabel.

⁽⁶¹⁾ Belgia ametiasutuste 9.6.2005. a kiri, lk 26.

(126) Belgia ametiasutused märgivad, et pärast SNCB otsuseid ABXi ümberkorraldamise ja müümise kohta on see ettevõtte pidanud läbirääkimisi mitmete potentsiaalsete ülevõtjatega. Seetõttu on SNCB volitanud ABX-WW ning äriühingu Petercam end selle müümise osas esindama.

(127) Alates 2003. aasta juunist pidas ABX-WW eelkõnelusi esimese partneriga, kelleks on üks tööstuskontsern. 2004. aasta märtsis ja juunis koostati vastastikuse mõistmise protokoll (memorandum of understanding) kavand. 2004. aasta juunist augustini olid läbirääkimised kõnealuse esimese potentsiaalse partneriga seotud põhjustel peatatud.

(128) 2004. aasta juunis võttis ABX-WW ühendust teise tööstuspartneriga. 2004. aasta septembris soovis teine potentsiaalne partner siiski läbirääkimised ABX-WWga lõplikult peatada.

(129) 2004. aasta augusti lõpus loodi kontaktid kolmanda võimaliku partneriga, kelleks oli üks teine tööstuskontsern. Läbirääkimised katkesid siiski seoses viljakate kontaktidega neljanda partneriga, kes esitas SNCBle 2004. aasta novembris eespool nimetatud siduva pakkumise ABX-WW ülevõtmiseks. Kandidaadiga, keda edaspidi nimetatakse nimega "Yvan", allkirjastas SNCB 2005. aasta märtsis müügikokkuleppe ja eelnimetatud kavatsuskokkuleppe.

(130) Eespool nimetatud kavatsuste protokoll (Term Sheet) kohaselt kohustub Yvan, tingimusel, et komisjon teeb positiivse otsuse, investeerima SNCB Holdingisse [^(*) 60 ja 150 miljoni vahele jääv summa] miljonit eurot, millest [...] miljonit eurot tasuna ABX LOGISTICS Worldwide aktsiate eest. Ülejäänud osas kasutatakse Yvan investeeringut järgmiselt:

(a) [...] miljonit eurot, et katta back-to-back akreditiiviga (seonduvad võetud ja antud laenud) [...] asuva hoone SNCB garantii;

(b) [...] miljonit eurot allutatud laenuna, mis antakse ABX LOGISTICS Worldwide'ile selleks, et finantseerida:

— tehingute kulusid, mille hulka kuuluvad muuhulgas Yvani ja eelkõige tema strateegilise, õigus- ja finantsnõustamise kulud. Need kulud on hinnanguliselt [...] kuni [...] miljonit eurot.

— Vajadusi finantseeringute järele, mis on seotud mõnede finantsasutuste poolt aktsionäri vahetumise järel võimaliku raha tagasinõudmise või võimalike garantiide nõudmisega. [...] miljoni euro suurune jääk, mis jääb alles pärast [...] kuni [...] miljoni euroni ulatuvaid tehingukuluseid, on mõeldud sellistest raha tagasinõudmistest tingitud finantseerimisvajaduse rahuldamiseks.

(131) Kavatsuste protokollis (*Term Sheet*) nähakse ette, et Yvan ja SNCB kohustuvad, arvestades loovutamise korral tavalisi tingimusi ja tavaliselt nõutavat hoolikkust, pärast komisjoni otsusega seotud edasilükkava tingimuse täitmist tegema ABX grupi müügitingingu.

Juhul kui see tingimus ei täitu, võivad Yvan ja SNCB teataval asjaoludel müügikokkuleppega mitte seotuks jääda.

(132) Viimaks täpsustasid Belgia ametiasutused, et "pärast ABX WW erastamist vabaneb SNCB kõigist bilansivälisest kohustus- test, garantiidest ja tagatiskirjadest. [...] Tagatiskirjade järgi ei ole enam vajadust ja nende kehtivus lõpeb, kui komisjon Saksamaa tüürettevõtte rekapiitaliseerimise finantsmeetmed heaks kiidab ja need ellu viiakse." ⁽⁶²⁾.

4. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

4.1 Menetluse algatamine

(133) Käesoleva asja asjaoludega ja eriti menetluse algatamisel välja toodud komisjoni järeldustega seoses on järgmised huvitatud isikud esitanud eraldi ja sõltumatult järgmised märkused.

(134) Esmalt tuuakse ära esimese grupi ehk järgmiste kolmandate isikute seisukohad: 1. Verein zur Förderung des Wettbewerbs und lautereren Verhaltens im Speditions- Logistik und Transportgewerbe E.V. Köln, 2. H.A.L.T.E., 3. Ziegler, 4. Freshfields, Bruckhaus, Deringer (Deutschen Post AG esindaja), 5. De Beroepsorganisatie van de Vlaamse Goederentransport Ondernemers en Logistieke Dienstverleners (SAV), kelle seisukohad on ümbersõnastatuna järgnevalt kokku võetud ⁽⁶³⁾.

(135) *Seoses ümberkorralduskavaga.* Huvitatud isikud rõhutavad algselt ABXi esitatud ümberkorralduskava olemuslikke nõrkusi. Ei nõustuta sellega, et osundatud üksused oleksid ümberkorraldusabikõlblikud pärast seda, kui nad ühinevad, vähemalt majanduslikult, ettevõtete kontserniga, mis peaks saama kavandatud meetmeid rahastada. Rõhutatakse, et ümberkorraldusabi võib lubada üksnes siis, kui see on seotud elujõulise ümberkorralduskavaga, mis kindlustab pikas perspektiivis kasumlikkuse taastamise. Lisaks nõustuvad huvitatud isikud menetluse algatamisel esitatud väitega, et finantseerimise puudulikkuse tõttu see plaan elujõulisuseni ei vii ning et operatiivsed ümberkorraldusmeetmed on ebapiisavad. Sellest tuleneb, et sellise elujõulisuseni mitte viiva abi heakskiitmine kahjustaks konkurentsi ühenduse huve kahjustavas ulatuses.

(136) Üldiselt ei ole otseselt välja toodud seda, kui suur on kapitali normaalse kasumlikkuse taastamise võimalus, ega ka seda, millised oleksid sellise arengu tingimused seoses turu üldise kasvu, kaotatud turuosade tagasivõitmiste, tootlikkuse ja teenuste kvaliteedi parandamise ja klientide käitumisharjumuste muutmisega.

(137) Kavandatavad ümberkorraldus- ja ratsionaliseerimismeetmed seonduvad kullerteenuste ja logistika tegevusvaldkonnas toimunud muutustega kohandumisega, millega ABX oleks juba aastaid tegelema pidanud ja mille teised selle sektori ettevõtjad suurte pingutuste hinnaga juba läbi teinud on. Komisjoni poolt plaani heakskiitmine üksnes pikendaks turuhäireid sellel juba vanal turul ja tooks kaasa majandusraskusi neile ettevõtetele, kes on juba oma ümberkorraldamise läbi teinud, eriti keskmise suurusega erakapitalil põhinevatele ettevõtetele, või tekitaksid mõne- dele nende hulgast koguni ületamatuid raskusi.

(138) *Seoses riigi sekkumisega.* ABX ümberkorraldamisega hilinimine on suures osas tingitud SNCB pidevast sekkumisest ABXi igapäevasesse juhtimisse ja ABXi haldusnõukogu liikmete poliitilisest nimetamisest. Mõned huvitatud isikud rõhutasid läbipaistvuse puudumist nii ABX Logistics Group'i kui sellest tulenevalt ka ABX Logistics Worldwide'i haldusnõukogu liikmete valimisel. Need haldusnõukogu liikmed on suvaõiguse alusel nimetanud SNCB juhatus poliitilistest kriteeriumidest lähtudes ja see on takistanud igasugust ettevõtte sõltumatut juhtimist. Iseäranis toodi välja, et ABXi juhtimisotsused langetas kas ministrite nõukogu või SNCB juhatus ning nõustuda ei saa sellega, et ABXi oleks juhtinud juhatus sõna otseses mõttes.

(139) *Seoses Prantsusmaa tüürettevõtte ümberkorraldamisega.* Vajaliku refinantseeringu summa on alahinnatud. Algne kava alahindab abi mahtu, mis on vajalik lihtsalt selleks, et kustutada ABX tüürettevõtete võrgu loomisest saadik tekkinud kahjumit. Kokkuvõttes on tervendamise prognoosid ebareaalsed ja neid ei ole võimalik realiseerida ilma edasise täiendava abi ja turgu lõhkuva poliitikaga konkurentidelt turu ülevõtmiseta.

(140) *Seoses ABXi erastamisega.* Mõned huvitatud isikud nõudsid ABXi erastamist. Kritiseariti, et sellise erastamise näol on tegemist üksnes kavatsusega, ilma et oleks ühtegi märki, mis näitaks, et selline müük ka tegelikult toimub.

(141) *Seoses ABX võrgu omandamise ja laiendamisega.* Eespool nimetatud kolmandate isikute hinnangul toimus ABXi tegutsemise kulleri- ja logistikateenuste sektoris alates 1998. aastast ebaseaduslike riigiabide toel, mis on sellel turul konkurentsi tõsiselt kahjustanud. ABX võrgustiku loomine sai võimalikuks üksnes tänu SNCB poolt antud massilisele riigiabile.

(142) Järgnevalt tuuakse ära teise grupi ehk järgmiste kolmandate isikute seisukohad: 6. FGTE CFDT Route (Union Fédérale Route), 7. Fédération Nationale des Syndicats de Transports CGT, 8. Fédération Royale Belge des Transporteurs, 9. ABX

⁽⁶²⁾ Belgia ametiasutuste 9. juuni 2005. aasta kiri.

⁽⁶³⁾ Isegi kui eespool nimetatud isikud kõiki alltoodud argumente eraldi välja ei toonud, võtavad need kokku sellest kommentaaride grupist tulenevad põhilised elemendid.

Logistics – Saksamaa grupi ABX Logistics esindajad, kelle seisukohad on ümbersõnastatuna järgnevalt kokku võetud ⁽⁶⁴⁾.

- (143) Mitmetes huvitatud isikute kommentaarides käsitleti ABXi töötajate olukorda. Tuletati meelde, et Prantsusmaal on varasemad sotsiaalkavad hõlmanud juba mitmeid sadu töötajaid ning et logistikavaldkonna töötajad on ohus. Saksamaa tütarettevõtte esindajad meenutasid ka umbes 4 000 töökohta kadumist alates 1998. aastast, millele lisanduvad peagi 2 000 sellega seotud alltöövõtjate töökohta. Samuti tuletati meelde, et ABX läheb kohe erastamisele ning sellega seotud pingutusi ei tohiks kahjustada.
- (144) Belgia transporditöötajate ametiühingute liit (La Fédération Nationale des Syndicats de Transport CGT) taotles konkreetsemalt kohustusliku sotsiaalse tarifitseerimise loomist selleks, et võidelda majandusliku dumpingu vastu, mida ilmselt praktiseerivad ABXi konkurendid Prantsusmaal.
- (145) Belgia transporditöötajate liit (La Fédération Royale Belge des Transporteurs, FRBT) rõhutas siiski, et ABX on näidanud üles koostöötahet, nõustudes vabatahtlikult näitama oma arvepidamisraamatuid. FRBT on samuti valmis kinnitama, et kehtivatest tegevuslubade ja sõidukite kindlustust käsitlevatest õigusaktidest peetakse kinni.
- (146) Teisalt märgiti ära, et ABX (Belgium) S.A edastas komisjonile pärast kommentaaride esitamise tähtaja möödumist erinevates AXB Belgiumi piirkondlikes jaotuskeskustes tegutsevate autojuhtude kaebuse, milles nõutakse sõnaselgelt ABXi ümberkorraldamise küsimuses soodsat otsust.

4.2 Menetluse laiendamine

- (147) Seoses menetluse laiendamisega on järgmised huvitatud isikud esitanud eraldi ja sõltumatult järgmised märkused.
- (148) Esmalt tuuakse ära esimese grupi ehk järgmiste kolmandate isikute seisukohad: 1. HALTE; 2. Freshfields Bruckhaus Dehringer; 3. BCA – Belgian Courier Association; 4. Monsieur Rober Ziegler ⁽⁶⁵⁾, 5. Febetra (Federation Royale Belge des Transporteurs et des Prestataires de Services Logistiques); 6. SAV – Koninklijke Beroepsvereniging Goederenvervoerders Vlaams Gewest en Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, kelle seisukohad on ümbersõnastatuna järgnevalt kokku võetud ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶⁴⁾ Isegi kui eespool nimetatud isikud kõiki allpool esitatud argumente eraldi välja ei toonud, võtavad need kokku sellest kommentaaride grupist tulenevad peamised tegurid.

⁽⁶⁵⁾ Ziegler grupi haldusnõukogu esimehe 18. augusti 2005. aasta kirja kohaselt ei ole hr Robert Ziegleril volitust Ziegler grupi ega Ziegler S. A nimel üksi komisjoni poole pöörduda.

⁽⁶⁶⁾ Isegi kui eespool nimetatud isikud kõiki allpool esitatud argumente eraldi välja ei toonud, võtavad need kokku sellest kommentaaride grupist tulenevad põhilised tegurid.

- (149) Need huvitatud isikud väljendavad eelkõige kahtlusi seoses ABXile antud abi kokkusobivusega ja nõuavad võrdse konkurentsi tingimuste taastamist. Seda eriti arvestades teatatud abisumma suurendamist ja võttes arvesse ABXi olulist kohta turul, kus valitseb (eriti Saksamaal) tugev konkurents. Võimaliku abi heakskiitmisega peaks kaasnema ka piisav ABXi poolne vastutasu. ABX France'i osaluse müümise puhul nõuavad need huvitatud isikud, et kontrollitaks, kas see müük toimus nii, et see ei anna põhjust uue abi andmiseks. ABXi müüki käsitletakse positiivse sammuna, tingimusel, et see toimub turu tingimustes, müümise tõttu ei tohiks komisjon ABXile antud abide suhtes teha vähem ranget otsust, kui tehakse mittemüümise korral.

- (150) Lisaks märkis hr Ziegler, et 140 miljoni euro suurust laenu, millest teatati, ei ole ABXile antud; et on põhjust karta, et erastamise tingimusi arvestades saab ABX eelise ABX kontserni erastamisel; et SNCB ei ole ABX-France'i müüki läbi viinud; et ABXi ümberkorraldamine ei näi ettevõtte praeguste juhtimistingimuste ja strateegia juures reaalne ning et ABX pankrotil oleksid olulised tagajärjed.

- (151) Järgnevalt tuuakse ära teise grupi ehk järgmiste kolmandate isikute seisukohad: 1. ABARENT N.V., 2. DOL & SERVICES, 3. Pierre Lepoint, 4. Geert Lagae BVBA, 5. WEVETRA – Werner Vranckx Transport, 6. Claude Bogaerts, 7. Johan Vergote, 8. Cooljet, 9. UPTR – Union Professionnelle du Transport par Route, 10. Vervoerbedrijf Van Hauwermeiren “BA.AN” BVBA, 11. SD Transport BVBA, 12. Gincotrans, 13. Vervoer Marc Cobbaert, 14. François Timmermans, 15. Tractrans, 16. GPF, 17. Transport Fabrice, 18. SOS Transport, 19. Eddy Ommeslag, kelle seisukohad on ümbersõnastatuna järgnevalt kokku võetud ⁽⁶⁷⁾.

- (152) Need huvitatud isikud on enamasti märkinud, et nad ei soovi, et komisjon seaks negatiivse otsusega ohtu tuhandete ABX heaks töötavate alltöövõtjate töökohtad.

- (153) Cool Jet märgib, et töötajate poolt ettevõtte väljaostmise teel ülevõetud ettevõtte võib pärast tervendamist elujõuliseks saada, selle tervendamine tuleb läbi viia vastavalt strateegilisele plaanile kolme aasta jooksul pärast tegevuse ülevõtmist; müügihinnas arvestati mõistlikult eeldatavat ja eelarvestatud kahjumit; üle võetud ettevõttel ei ole märkimisväärset turuosa (1,5 % kuller- ja kiirkulleriteenuste turust Prantsusmaal) ja lõpuks, et äriühing Cool Jet annab tööd 1300 inimesele, kelle töökohtad oleksid kadunud, kui Cool Jet ei oleks saanud kõnealuseid tegevusi omandada.

⁽⁶⁷⁾ Isegi kui eespool nimetatud isikud kõiki allpool esitatud argumente eraldi välja ei toonud, võtavad need kokku sellest kommentaaride grupist tulenevad põhilised tegurid.

(154) Lisaks märgib UPTR, et on saanud täiesti avalikult tutvuda ABXi raamatupidamisaruandlusega ja tõdeb 2004. aastal esmakordselt tegevustasandil kasumlikkuseni jõudnud grupi tulemuste paranemist. UPTR julgustab komisjoni kiiresti otsustama, selleks et võimaldada ABXi erastamist, mis tagaks ausa turuosalise stabiilsuse, mille olemasolu oleks kasulik Belgia maanteetranspordisektorile.

(155) Samuti sai komisjon menetlusväliselt ABX-WW müümisega seotud kaebuse, mille kohaselt ei ole SNCB Holding seoses ABX Logistics erastamisega järginud läbipaistva avatud ja mittediskrimineeriva menetluse põhimõtteid ja lükanud kõrvale kaebuse esitanud investorid.

5. BELGIA KOMMENTAARID

5.1. Menetluse algatamine ja laiendamine

(156) Menetluse algatamist ja laiendamist käsitlevates Belgia kommentaarides sisalduvad peamised tegurid on esitatud eelkõige kirjeldavas osas. Ülejäänud elemendid on kokkuvõtvalt ära toodud allpool.

(157) Seoses Belgia riigi seotusega mõnede tegevustega. Belgia ametiasutused on kogu menetluse kestel märkinud, et Euroopa Kohtu *Stardust*'i kohtuasjas tehtud otsuse tähenduses ei ole Belgia riik SNCB ABXi käsitleva otsustusprotsessiga kuidagi seotud. Samuti tuletasid nad meelde, et vajadusel peab komisjon näitama, et selline seos olemas on.

(158) Seoses ABXi tehtud investeeringutega on Belgia ametiasutused kogu menetluse kestel korranud, et riik ei ole SNCB otsuste tegemisse sekkunud.

(159) Seoses ministrite nõukogu 22. veebruari 2002. aasta pressiteatega tuletasid Belgia ametiasutused meelde, ⁽⁶⁸⁾ et

(a) "õiguslikult ei saa avaliku võimu organid riigi osalusega iseseisva äriühingu (nagu SNCB) juhtorganitele peale suruda otsuseid või anda suuniseid küsimustes, mis ei hõlma nende avaliku teenuse ülesandeid (nagu ABX LOGISTICSi juhtimine)";

(b) "22. veebruari 2002. aasta pressiteates avaldas ministrite nõukogu üksnes toetust mõningatele ABX LOGISTICSi ümberkorraldamist käsitlevatele suunistele (suunistele, mida SNCB haldusnõukogu, muuseas, lõpuks ei järginud, peale ühe, mille ta oli ise vastu võtnud juba enne 22. veebruari 2002)";

(c) "asjaolu, et riigiasutused kas kabinetinõupidamistel või muudel juhtudel SNCBd ja ABX LOGISTICSit käsitlevaid aruandeid või uurimusi teadmiseks võtsid,

on normaalne enda investeeringuga seotud põhiliste arengute jälgimisest huvitatud aktsionäri käitumine".

5.2. Belgia ametiasutuste vastus huvitatud isikute märkustele

(160) Vastuseks huvitatud isikute märkustele haldusnõukogu liikmete valimise kohta nende poliitilise kuuluvuse alusel, märgivad Belgia ametiasutused, et ABX Logisticsi tegevus ei hõlma SNCB avaliku teenuse ülesandeid. Nimetatud tegevus ja selle juhtimine on seega täielikult SNCB pädevuses. Sellest järeldub, et ABX Logisticsi haldusnõukogu liikmete nimetamise menetlus on samasugune, nagu on Belgia seaduses ette nähtud kõigi selle seadusega reguleeritud aktsiaseltside puhul. ABX või selle tütarettevõtete haldusnõukogude liikmete nimetamisel järgiti seega seadusega sätestatud läbipaistvat menetlust ning järelikult polnud see meelevaldselt poliitilisest kuuluvusest lähtuv.

(161) Seoses ABX Logisticsi võrgustiku finantseerimisega. Belgia ametiasutused kinnitavad, et SNCB bilansistruktuur oli kuni 2001. aastani nõutele vastav ja et aastatel 1998–1999 oli konsolideeritud tuleml positiivne.

(162) Belgia argumentid seoses (re)investeeringutega. Lisaks neile (re) investeeringuid käsitlevatele Belgia ametiasutuste märkustele, mida on kokkuvõtvalt kajastatud faktiliste asjaolude kirjelduses, märgivad Belgia ametiasutused, et SNCB täpne asjaomaseid tütarettevõtteid (Saksamaa, Prantsusmaa, Madalmaad, Iirimaa, Portugal, Belgia) hõlmav sekkumine on turumajanduses tegutseva erainvestori põhimõttega igati kokkusobiv. Täiendavalt märgib ta, et ABX LOGISTICS Singapouri hõlmav ei kuulu asutamislepingu artikli 87 kohaldamisalasse.

(163) Seoses menetluse laiendamist käsitlevate kommentaaridega huvitatud isikutelt märgivad Belgia ametiasutused, et nad on oma varasemates vastustes juba vastanud neile kommentaaridele, mis üksnes kordavad komisjoni kahtlusi.

(164) Rober Ziegleri pöördumise kohta märgivad Belgia ametiasutused, et 140 miljoni euro suurusest tähtajalisest laenust, nagu ka selle laenu kapitaliseerimiseks võetud uuest meetmest on komisjonile teatatud. Enne sellele heakskiidu saamist ei ole ei SNCB ega ABX saanud midagi teha. Niisamuti käib see Saksamaa ABXi ümberkorraldamiseks 157,4 miljoni euro suuruse omakapitali suunamise ning ka muude teatatud meetmete kohta. Mis puutub neisse võimalikesse eelistesse, mis ABXil võiksid oma erastamise korral olla, viitavad Belgia ametiasutused KPMG koostatud arvamusele aususe kohta (*fairness opinion*), mis on komisjonile esitatud ja milles märgitakse, et "*the terms of the proposed sale to [Yvan] are fair and reasonable and represent fair market value*" ("*[Yvanile] pakutud müügitingimused on õiglased ja*

⁽⁶⁸⁾ Belgia ametiasutuste 29. augusti 2003. aasta kiri, lk 16.

mõistlikud ning vastavad ausale turuväärtusele”). ABX France'i müüki ümberlukkava väite puhul tulevad Belgia ametiasutused meelde, et nad on ära näidanud, millised osad müüdi. Seoses selle müügi tingimustega viitavad nad iseäranis Ernst & Youngi aruandele, mille kohaselt *“the price valuation for Road Domestic Transport Activities amounting to (...) is fair”* (“Riigisisese maanteetranspordi ettevõtete väärtuse hinnang (...) on õiglane”). Seoses märkusega, milles käsitleti ABX grupi võimaliku pankroti tagajärgi, saavad Belgia ametiasutused viimaks üksnes rõhutada komisjoni kasvõi osaliselt negatiivse otsuse tõsiseid tagajärgi nii ABX LOGISTICS Worldwide'i kui SNCB Holdingi jaoks.

- (165) ABX-WW müümine. Belgia ametiasutuste sõnul ei olnud SNCB Holdingil mingisugust kohustust erastada ABX Logistics Worldwide riigihankemenetluse teel.
- (166) Belgia ametiasutused märgivad, et komisjoni riigiabi valdkonna praktika analüüs seoses erastamisega näitab, et juhul kui riigihankemenetlust läbi ei viidud, rahuldub komisjon sellega, kui vara müük toimus sõltumatu eksperdi hinnangul turuhinnaga. Selles osas on Belgia ametiasutused komisjonile – vastavalt neile põhimõtetele – esitanud ABX Logistics Worldwide'i müügingimuste kohta konsultatsioonibüroo KPMG Corporate Finance sõltumatu hinnangu.

6. KOMISJONI HINNANG

6.1. Riigiabi olemasolu

- (167) Artikli 87 lõike 1 kohaselt on *“igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”*.
- (168) Alustuseks tõdeb komisjon, et eespool kirjeldatud meetmed hõlmasid paljusid äriühinguid, mis kuulusid ABX võrgustikku alates selle loomisest ja mis hiljem pärast valdusettevõtte ABX-WW asutamist ühendati ABX kontserni. Komisjon leiab, et isegi enne valdusettevõtte juriidilist asutamist moodustasid need äriühingud SNCB kontserni sees majanduslikult eraldiseisva üksuse (edaspidi “ABX kontsern”), mida tuleb käsitleda kui järgneva analüüsi asjaomast üksust.
- (169) Komisjon märgib kohe, et kolm asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kriteeriumidest (“soodustades teatud ettevõtjaid”, “ähvardab kahjustada konkurentsi” ja “kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”) on täidetud.

Nimelt soodustavad SNCB poolt ABX kontsernile antud vahendid seda ettevõtet teiste sellel turul tegutsevate ettevõtetega võrreldes.

Tuues kasu üksnes ABX kontsernile või selle tütarettevõtetele, kahjustavad need meetmed või ähvardavad kahjustada konkurentsi vabale konkurentsile allutatud äritegevuse osas.

Viimaks kahjustavad need meetmed liikmesriikide vahelist kaubandust, kuivõrd vaatlusalune konkurentsile allutatud tegevus toimub samuti mitmes liikmesriigis. See järeldus laieneb ka ühendusest väljaspool tegutsevate kontserni ettevõtjate kasuks võetud meetmetele. Vastavalt Tubemeuse'i⁽⁶⁹⁾ kohtuasjas tehtud otsusele ei ole ühelt poolt, võttes arvesse vastastikust sõltuvust turgude vahel, kus ühenduse ettevõtjad tegutsevad, välistatud, et abi võiks ühendusesisest konkurentsi kahjustada isegi siis, kui kasu saav ettevõtja ekspordib peaaegu kogu oma toodangu ühendusest väljapoole. Teiselt poolt, kuna tegemist on rahvusvahelise transpordikontserniga, mis tegutseb üle kogu maailma, konkureerides teiste ühenduse turuosalistega, siis tugevdab ühele kontserni kuuluvale kolmandates riikides tegutsevale äriühingule abi andmine kogu kontserni tervikuna ja seetõttu mõjutab liikmesriikide vahelist kaubandust ning kahjustab või ähvardab kahjustada ühendusesisest konkurentsi.

- (170) Kuna kõnealusteks meetmeteks kasutatakse SNCB ressursse, tuleb neid käsitleda riigi ressursside (avalike vahendite) kasutamisenä.
- (171) SNCB riigi omandis olek ja selle eriline staatus riigi osalusega äriühinguna viivad järeldusele, et SNCB ressursid on pidevalt riigiasutuste kontrolli all. Seda järeldust süvendab tõdemus, et SNCBle laienevad 21. märtsi 1991. aasta seaduse sätteid, mis annavad talle erilise kaitse pankrotiohu vastu, mis on samane riigipoolse garantiiga.
- (172) Kuid otsuses Stardust Marine⁽⁷⁰⁾ märkis Euroopa Kohus järgmist: *“tuleb meenutada, et juba Euroopa Kohtu varasemast praktikast tuleneb, et EÜ artikli 87 lõige 1 hõlmab kõiki rahalisi vahendeid, mida avaliku võimu organid ettevõtjate toetamiseks tõhusalt kasutada võivad, ilma et oleks oluline, kas need vahendid kuuluvad või ei kuulu püsivalt riigi omandisse. Sellest järeldub, et kaasa arvatud juhul, kui kõnealusele meetmele vastavad summad ei olnud alaliselt riigikassale omistatavad, piisab asjaolust, et need olid pidevalt avaliku kontrolli all ja seega pädevatele riigiasutustele kättesaadavad, et need kvalifitseerida riigi ressurssideks.”*

⁽⁶⁹⁾ 21. märtsi 1990 otsus kohtuasjas C-142/87, Belgia v. komisjon, nn Tubemeuse'i kohtuasi (EKL 1990, lk I-959, punkt 35).

⁽⁷⁰⁾ Euroopa Kohtu 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-482/99, Prantsusmaa v. komisjon, nn Stardust Marine'i kohtuasi (EKL 2002, lk I-4397, punkt 37).

- (173) Lisaks märgib Euroopa Kohus sama Stardust Marine'i otsuse punktis 52, et: "... ainuüksi asjaolust, et riigi osalusega äriühing on riigi kontrolli all ei piisa selleks, et seostada riigiga selliseid tema poolt võetavaid meetmeid, nagu kõnealused finantsabimeetmed. Lisaks on vaja hinnata, kas riigiasutusi saab käsitleda ühel või teisel viisil nende meetmete vastuvõtmisega seotuna".
- (174) Teine vajalik tingimus selleks, et riigi osalusega äriühingu poolt võetud meetmeid saaks käsitleda riigiabina, on see, et need meetmed ei vasta sellele, kuidas oleks käitunud võrreldavas olukorras olev eraõiguslik investor.
- (175) Seetõttu hindab komisjon alljärgnevalt iga SNCB poolt ABX kontserni kasuks võetud meetme puhul, kas need on ühtaegu seostatavad riigiga ja hälbivad vastava eraõigusliku investori tõenäolisest käitumisest. Kui need kaks tingimust on üheaegselt täidetud, on nende meetmete näol tegemist riigiabiga, mille eset ja summat komisjon hindab.
- (181) Samuti näitab Irimaal, Belgias, Portugalis ja Singapuris asuvate ABX kontserni äriühingute (mis ei olnud finantsraskustes) kapitalile antud paralleelsete toetuste kasumlikkuse hinnang 9,6 % ja 12,7 % vahele jäävat diskonteeritud IRRi ja näib vastuvõetav.
- (182) Teisalt meenutab komisjon, et kuni 2001. aasta lõpuni oli SNCB selline finantsstruktuur, mis võimaldas tal oma äritegevuse arendamist rahastada ilma oma finantsstruktuuri ülemäära koormamata (võlgade ja omakapitali suhe tõusis aastatel 1997–2001 0,6-lt 0,9-le), kuid alates 2002. aastast ei olnud see enam nii.
- (183) Viimaks tuleb märkida, et kõik need investeerimisotsused olid kooskõlas kontserni strateegiaga. Neis tingimustes arvestas SNCB põhjendatult lisaks iga tehingu oodatavale sisemisele tasuvusläävele ka positiivse mõjuga kontserni tasandil.

6.1.1 2001. aasta investeeringud ja paralleelsed toetused

- (176) Belgia ametiasutused märgivad, et 2001. aastal SNCB tehtud investeeringud ABX kontserni Saksamaa, Madalmaade ja Prantsusmaa ettevõtetesse põhinesid positiivsetel majandusprognosidel ja ettevõtte arendamise valdkonna ekspertide soovitusel.
- (177) Eespool välja toodud kasumlikkuse arvutused näivad põhinevat aktsepteeritaval tegevuse arendamise hüpoteesidel, mida SNCB 2001. aastal välja töötada sai.
- (178) Saksamaale tehtud investeeringud põhinesid ekspertarvamusel, mille hinnangu kohaselt võimaldaks ABX-D tervendamise edukus ABXi strateegiat jätkata 50 miljoni paigutatud euroga võrreldes potentsiaalse 300 miljoni euro suuruse loodava väärtuse ja piisava sisemise tasuvusläävega.
- (179) Prantsusmaale tehtud 30 miljoni euro suuruse investeeringu osas näitas kasumlikkuse arvestus, et SNCB võiks oodata 8 % ja 14 % vahele jäävat sisemist tasuvuslääve. Lisaks võimaldas see investeering käivitada 70 miljoni suuruse panga krediidiini saamist võimaldava võlanõuete väärtpaperistamise programmi.
- (184) Komisjon järeldab, et tegutsedes lähtuvalt 2001. aastal tehtud reinvesteeringute ja paralleelsete toetuste selle aja perspektiividest, on SNCB käitunud nii, nagu oleks võinud seda teha eraõiguslik investor ja et nende meetmete näol ei ole tegemist riigiabiga.
- (185) Seevastu tõdeb komisjon, et vastupidiselt sellele, kuidas oleks teinud eraõiguslik investor, andis SNCB ABX Singapourile oma garantii ilma tasu nõudmata. Teades, et see garantii anti 2000. aasta juunis ajal, mil ABX hakkas tekitama avalikku huvi ja arvestades ka teatavaid SNCB teemalisi riigiasutuste sõnavõtte ning selleks, et võtta oma analüüsis arvesse võimaliku abi kõiki elemente, leiab komisjon, et see tasuta garantii andmine võib sisaldada riigiabi. Kuna see abi anti ABX kontserni kuuluvale äriühingule ajal, mil võrgustiku reorganiseerimine ja ümberkorraldamine olid juba otsustatud ja elluviimisel, hindab komisjon seda abi koos teiste, ka ABX Singapouri hõlmava ABX kontserni ümberkorraldusmeetmetega.
- (180) Mis puutub 2001. aastal ABX-NLi tehtud investeeringusse, leiab komisjon, et IRR arvutuste rajamine kapitali suurenendamise summale pärast Wegtransporti kulude mahaarvamist, nagu pakuvad välja Belgia ametiasutused, ei ole piisavalt põhjendatud. Siiski arvestades, et SNCB koguinvesteering sisaldab seda omandamiskulu ja tõuseb algse 12,2 miljoni euro asemel 19,2 miljoni euroni, on investeeringu IRR 8,9 % ja 10,2 % vahel ja seega vastuvõetav, eriti kõrvutades asjaoluga, et investeeringu tegemise ajal oodati kogu ABX-NL kasumlikkuse taastamist kahe aasta pikkuse lühikese ajaga.
- (186) 2002. aasta veebruaris toimunud Belgia ministrite nõukogu istung on ümberlukkamatu tõend selle kohta, et sellest päevast alates oli Belgia valitsus seotud ABXi küsimuste juhtimisega SNCB poolt. Saksamaa ABXi (summas 157,4 miljonit eurot) ja Madalmaade ABXi (summas 10,6 miljonit eurot) rekapitalizeerimise meetmetest teatas Belgia pärast seda kuupäeva ja neid ei ole veel ellu viidud. Belgia ei esitanud neid meetmeid kui investeeringuid, vaid kui ümberkorraldusabi. Seega ei ole kahtlust, et neid meetmeid peab käsitlema riigiabina ja hindama kui ümberkorraldusabi.

6.1.2 Rekapitalizeerimismeetmed

(187) Tagatiskirja, mille SNCB pidi andma oma Saksamaa tütarettevõttele, kuna sellel jäi tema omandamisele järgne-
 nud kuude jooksul omakapital negatiivseks, andis SNCB
 kuni 2005. aastani uuesti välja igal aastal, sealhulgas ajal,
 mil riigi seotuses SBCB ABXi hõlmavate otsuste tegemisega
 ei ole kahtlust. Kuna selle kirjaga võetakse garantiiga
 võrreldavaid kohustusi ja kuna SNCB selle eest tasu ei
 saanud, leiab komisjon, et selles on riigiabi elemendid.
 Kuivõrd aga käesoleva otsuse esemeks olev SNCB poolne
 Saksamaa ABXi rekapiitalseerimine annab selle äriühingu
 võlausaldajatele tõhusa ja kindla turvalisuse, mida nad
 otsisid sellest tagatiskirjast, mis seega esemetuks muutub, ei
 maksa seda rekapiitalseerimismeetmete endiga võrreldes
 eraldi ja pikalt uurida.

6.1.3 2002. aasta laenud

(188) SNCB andis äriühingutele ABX Logistics NV ning ABX-D, -
 NL ja -F laene alates 2002. aasta aprillist ja seega
 ajavahemikul, mil riigi seotuses SNCB ABXi käsitlevate
 otsuste tegemisega ei ole kahtlust.

(189) Nagu kirjeldavas osas märgitud, anti need laenud vahe-
 mikku [...] % ja [...] % jääva tasu eest. Komisjoni hinnangul
 ei ole selline intressimäär asjaomaste ettevõtjate olukorda
 silmas pidades adekvaatne. Sobiva intressimäära näitena
 toob ta komisjoni viitemäära 5,06 %, mida kasutati
 muuseas 2003. aasta jaanuaris Saksamaa ABXile antud
 päästmisabi puhul.

(190) Sellest järeldab komisjon, et need laenud sisaldavad riigiabi
 elementi. Raskustes, aga ka ümberkorraldamisel oleva
 ettevõtte puhul 400 baaspunkti võrra suurendatava
 eeltoodud viitemäära põhjal hindab komisjon selle laenu
 puhul riigiabi elemendi suuruseks umbes 8 miljonit eurot.

(191) Kuna need laenud anti erinevatele ABX kontserni kuuluva-
 tele äriühingutele ajal, mil võrgustiku reorganiseerimine ja
 ümberkorraldamine olid juba otsustatud ja elluviimisel,
 hindab komisjon seda abi koos teiste, ka neid laene saanud
 äriühingute säilitatud ettevõtteid hõlmava ABX kontserni
 ümberkorraldusmeetmetega.

6.1.4 Kontsernkonto (vahendite koondamine) loomiseks garantii andmine

(192) Nagu ümberkorraldusmeetmete sissejuhatuses märgitud,
 tõid Belgia ametiasutused välja, et ABX kontserni poolt
 ühe finantsasutuse juures [...] euro suuruse krediidiini
 avamise eest tuli maksta tasu ja et 2001. aasta jaanuaris
 SNCB poolt selle krediidiini jaoks antud garantii eest
 maksti tasu [...] baaspunkti väärtuses.

(193) Arvestades võrreldavates olukordades tavaliselt kohaldata-
 vaid pankade määrasid, näib see määr vastuvõetav⁽⁷¹⁾.
 Sellest järeldab komisjon, et nimetatud garantii ei andnud
 ABX grupile riigiabina käsitletavat eelist. Isegi kui asuda
 seisukohale, et eraõigusliku investori nõutav määr oleks
 olnud mõne baaspunkti võrra suurem või isegi kahekordne,
 oleks see võrreldes teiste abimeetmetega andnud tähtsusetu
 eelise (0,07 miljonit eurot aastas), mis ei oleks muutnud
 järgnevat seisukohta ümberkorraldusmeetmete kui terviku
 kokkusobivuse kohta.

6.1.5 Muud SNCB bilansivälised kohustused

(194) Belgia ametiasutused kinnitasid, et lisaks esialgse mõnede
 võrgustikku kuuluvate äriühingute omandamise käigus
 antud garantiidele on ainsateks SNCB poolt ABX kontserni
 kasuks antud garantiideks eelnimetatud garantii ABX
 Singapuri kasuks, mis lõppes 2005. aasta lõpus ja
 kontsernkonto krediidiini jaoks antud garantii. Siiski on
 SNCB andnud teatava hulga tagatiskirju.

(195) Belgia ametiasutused leiavad, et sellised tagatiskirjad, mille
 eest tasu ei maksta, on ema- ja tütarettevõtete vahelises
 suhtlemises turul tavaline praktika. Kui välja arvata juba
 vaadeldud ABX Saksamaa kasuks antud kiri ja üks 12,3
 miljoni euro ulatuses ABX Hispaania kasuks antud taga-
 tiskiri, mõonab komisjon, et ükski teine tagatiskiri, millest
 ta teadlik oleks ja mis oleks antud alates 2000. aastast (ajast,
 mil ABX hakkas tekitama avalikku huvi), ei sisalda SNCB
 jaoks õiguslikult siduvaid tingimusi. Komisjon leiab, et ABX
 Hispaania kasuks antud tagatiskiri on võrdne panga
 garantiiga, kuna SNCB võtab kohustuse anda ABX
 Hispaaniale vajalikud vahendid, et viimane saaks pangale
 oma võlad tasuda. Komisjon meenutab, et nimetatud
 abielement koosneb garantii kulust, mille ettevõtte oleks
 pidanud selle laenu saamiseks maksma ja mis lisandub
 krediidi enda kulule; see element on igal juhul väike ja
 võrdub mõne baaspunktiga. Samuti, kui pidada adekvaat-
 seks [...] baaspunkti suurust määra, mida muuhulgas maksis
 ABX kontsern SNCBle, siis jääks abielemendi suurus
 marginaalseks (0,02 miljonit eurot aastas). Isegi kui
 garantiikulu oleks pidanud olema märkimisväärselt suurem,
 näiteks kahekordne ehk [...] baaspunkti, mis näib olevat
 liialt kõrge, jääks abielemendi suurus ise ikkagi marginaal-
 seks (0,04 miljonit eurot aastas) ega muudaks ümberkor-
 raldusabile antavat hinnangut.

⁽⁷¹⁾ Näiteks võib välja tuua [...] baaspunkti suuruse määra, mida ABXi
 tütarettevõtted maksavad pankadele panga garantii eest.

6.1.6 Prantsusmaa road domestic ettevõtte müümine

- (196) Otsus ABX France'i Prantsusmaa road domestic ettevõtte müüa ja selle müügi tingimused on selgelt seotud Belgia riigiga; komisjon peab kontrollima Belgia ametiasutuste esitatud argumente, millega põhjendatakse, et ettevõtte tagasiostmise töötajate poolt oleks valinud ka samas olukorras olev erainvestor.
- (197) SNCB valitud lahenduse kulud. SNCB valitud tegevuse lõpetamise viisi kulud on kokku 137,5 miljonit eurot, ehk [...] miljonit eurot, mis vastab negatiivsele netoaktiivale tegevuse lõpetamise ajal ja [...] miljoni euro suurusele negatiivsele müügihinnale.
- (198) Komisjon märgib, et kaks eksperti on kinnitanud, et see [...] miljoni euro suurune summa vastab töötajatele müüdü road domestic ettevõtte negatiivsele väärtusele.

Samuti on Deloitte Corporate Finance asjaomase ettevõtte äriplaani kontrollinud ja hinnanud seda diskonteeritud rahavoogude (*discounted cash flows*) meetodil. See äriplaan hõlmab aastaid 2005–2008. Hinnangu kohaselt vastas ABX-F domestics'i väärtus eespool nimetatud negatiivsele hinnale. Seda tulemust kinnitas ka Ernst & Young Transaction Advisory Services, kes kontrollis Deloitte'i hinnanguid.

Arvestades, et kaks sõltumatut eksperti kasutasid tavalisi ja sobivaid analüüsimeetodeid, nõustub komisjon, et see hind vastas turuhinnale ning et Prantsusmaa Road domestic ettevõtte ülevõtja ei ole selle väljaostmise näol riigiabi saanud.

- (199) kulud kokkuleppelise likvideerimise korral. Belgia ametiasutuste sõnul oleks kokkuleppelise likvideerimise korral kulu olnud 183 miljonit eurot ehk [...] miljonit eurot seoses negatiivse netoaktiivaga loovutamist käsitleva otsuse tegemise ajal ja [...] miljonit eurot seoses muude täiendavate kulutustega.
- (200) Kokkuleppelise likvideerimise korral oleks SNCB pidanud hüvitama kõik likvideeritava äriühingu võlad, mida ei oleks saanud katta likvideerimisel tekkiva vara arvelt. Seega oleks ilmselt õige arvestada [...] miljoni euro suuruse kuluga.
- (201) Muud täiendavad kulud, mida Belgia ametiasutused arvestavad, koosnevad iseäranis [...] miljonist eurost seoses sotsiaalkavaga, mille SNCB oleks pidanud likvideerimise korral ellu viima ja [...] miljonist eurost seoses kahjumiga, mis oleks ABX kontsernil tekkinud selle kava läbirääkimiste aja jooksul.
- (202) Need kaks hinnangut näivad mõistlikud. Sotsiaalkava puhul vastab see summa sotsiaalkava kuludele [...] eurot töötaja kohta, millega tuleb nõustuda; selle plaani elluviimise ajal tekkiva eeldatava kahjumi puhul on näidatud summa võrreldav selle kahjumi tasemega, mida hinnati 2005. aastal äriplaanis äriühingu loovutamise ajal (vahemikus [...]

ja [...] miljonit eurot). Lisaks arvestavad Belgia ametiasutused oma hinnangutes täiendavalt 15 miljoni euro suuruse summaga, mis seondub 2006. aasta esimese nelja kuu kahjumiga.

- (203) Sellest järeldub, et kuna lisaks oleks ABX France'il tekkinud kohustus maksta eri lepingute lõpetamisega seotud hüvitisi (Belgia ametiasutuste hinnangul umbes 14 miljoni euro väärtuses) ja arvestades Prantsusmaa turu kaotamisega kontserni teistele ettevõtetele kaasnevaid tagajärgi, on mõistlik asuda seisukohale, et likvideerimine oleks SNCBle toonud kaasa suuremad kulud kui Prantsusmaa road domestic ettevõtte müümine töötajatele.
- (204) Kulud pankrotimenetluse korral. Belgia ametiasutuste sõnul oleks pankroti korral olnud kulu 346 miljonit eurot ehk [...] miljonit eurot seoses loovutatava ettevõtte negatiivse netoaktiivaga loovutamist käsitleva otsuse tegemise ajal ja [...] miljonit eurot seoses muude täiendavate kulutustega.
- (205) Komisjon on seisukohal, et erinevalt loovutamise ja kokkuleppelise likvideerimise stsenaariumist ei ole sunniviisilise likvideerimise korral põhjendatud seisukoht, et SNCBle oleksid tekkinud kõik loovutamisosuse vastuvõtmise ajal olnud negatiivse netoaktiivaga seonduvad [...] miljoni euro suurused kulud, sest põhimõtteliselt ei oleks ta pidanud oma tütarettevõtte võlakohustusi hüvitama.
- (206) Muude täiendavate kulude hulgas leiavad Belgia ametiasutused, et kõnealuse stsenaariumi korral oleks SNCBd tabanud 58 miljoni euro suurune [...] risk.
- (207) Selle väite toetuseks esitasid Belgia ametiasutused komisjonile mitmeid tõendeid ning eriti Linklaters'i ja Grand Auzas et Associés' ekspertarvamuse, mille kohaselt kujutaks pankrot SNCBle reaalselt ja mitte väikest [...] ohtu, mis seaks kahtluse alla tema vastutusvõimelisuse.
- (208) Komisjon ei eita, et teatavatel erandjuhtudel nähakse mõne riigi riiklike õigusaktidega ette kolmandatele isikutele võimaluse esitada nõudeid likvideeritud äriühingu aktsionäride vastu, eriti kui neid aktsionäre võib käsitleda kui [...] või kui nad on toime pannud juhtimisvigu.
- (209) Kuigi Prantsusmaa õiguses on selline võimalus olemas ja kuigi Belgia ametiasutused on toonud välja teatava hulga sellise riski tunnuseid, ei ole nad käesoleval juhul siiski piisavalt hajutanud käesolevas menetluses 2005. aasta aprillis toimunud menetluse laiendamisel väljendatud kahtlusi. Komisjon teeb sellest järelduse, et käesoleval juhul ei ole õiguspärane selle lahenduse kulude hulka arvata Belgia ametiasutuste sõnul [...] riskiga seotud 58 miljonit eurot.
- (210) Samamoodi leiab komisjon, vastupidiselt Belgia ametiasutuste hinnangule, et arvestades eriti SNCB erilist staatust, on vähetõenäoline, et Prantsusmaa road domestic ettevõtte

võimalik pankrot oleks tuntavalt mõjutanud SNCB finantseerimiskulusid. Seevastu tuleb nõustuda, et see pankrot oleks – Belgia ametiasutuste hinnangul maksimaalselt 7 miljoni euro ulatuses – tekitanud lisakulusid ABX kontserni pangalaenu finantseerimisel.

(211) Belgia ametiasutuste hinnangus arvestati ka mõjuga kontserni käibekapitali vajadusele põhjusel, et kogu grupi võlausaldajad võiksid pärast Prantsusmaa *road domestic* ettevõtte pankrotistumist nõuda maksetähtaegade drastilist vähendamist. Hinnang, et selle fenomeni mõju on 45 miljonit eurot, mis põhines eeldusel, et keskmist tarnijate poolt antud maksetähtaega vähendatakse ühe nädala ehk umbes 15 % võrra, näib aktsepteeritav. Isegi kui see mõju võinuks kontserni kuuluvate heas maksejõus olevate tütarettevõtete klientide puhul olla väiksem, siis võinuks see teiste, Prantsusmaal tegevuse pankrotistumise ajal finantsraskustes olevate tütarettevõtete klientide puhul olla ühest nädalast oluliselt suurem.

(212) Viimaks leiavad Belgia ametiasutused, et Prantsusmaa *road domestic* ettevõtte pankrot oleks pankrotistumise aastal kaasa toonud ka kontserni teiste ettevõtete puhul 5–30 % lise klientide kaotuse. Kuna tegemist on kontserniga, mis tegeleb Euroopas üksteisega seotud teenuste osutamisega ja mille eri tegevused on üksteisest tugevas sõltuvuses, on mõistlik arvestada, et pankrot võib tõesti kontserni teiste ettevõtete jaoks tuua kaasa kuvandi kahjustumise ja tegevuste kaotamise, seda iseäranis juhul, kui asjaomane ettevõtte ja/või riik asub likvideeritavale ettevõttele või likvideeritava äriühingu asukohariigile lähedal, nagu see on antud juhul Belgia ametiasutuste hinnangutes. See argument ei ole kohaldatav valitud stsenaariumi, st ettevõtte töötajate poolt väljaostmise puhul. Ühelt poolt säilitab see lahendus tõepoolest kontserni kuvandi, teiselt poolt sisaldab *road domestic* ettevõtte loovutamise leping koostöökokkulepet töötajatele müümisel loovutatud ettevõtteid ühendava äriühingu ja ABX kontserni raames toimuvate ABX-Fi rahvusvaheliste tegevuste vahel, mille kaudu säilitavad viimase kliendid teenusele juurdepääsu Prantsusmaal. Komisjon leiab, et 30 %ni ulatuvat klientide kaotust on raske kinnitada. Arvestades asjaolu, et paljud kontserni eri tütarettevõtete suured kliendid on ühised ja vaadates Prantsusmaa kaalu kontserni rahvusvahelises tegevuses Prantsusmaal, Saksamaal ja Madalmaades (mis on umbes 14–36 %), leiab komisjon, et Belgia ametiasutuste hinnangu kohase 112 miljoni euro suuruse lisakulu asemel tuleks selle fenomeniga kaasnevaid kulusid hinnata esimesel aastal kõige rohkem hõlmatud tegevustes maksimaalselt 20 % klientide kaotamisega seotud kuludega ehk umbes 75 miljoni euroga.

(213) Samuti on mõistlik nõustuda oletusega, et tegevuse vähenemine oleks toonud kaasa töötajate vähendamise grupi poolt, kuivõrd brutomarginaali liiga suure kaotuse

vältimiseks võinuks ettevõtte hakata täiendavalt töötajaid vallandama. Selle lisakulu suuruseks on Belgia ametiasutused hinnanud 35 miljonit eurot. Kuna vallandamiste ja nendega seotud kulude maht peaks vastama tegevuse vähenemise mahule, saab eelnevalt kasutatud konservatiivse hüpoteesi põhjal hinnangulist väärtust vähendada kahele kolmandikule sellest lisakulust ehk 24 miljoni euroni.

(214) Kokkuvõttes leiab komisjon, et Belgia ametiasutuste poolt välja toodud 346 miljoni euro asemel saab asuda seisukohale, et Prantsusmaa *road domestic* ettevõtete pankrotimenetluse stsenaarium oleks võinud SNCBle kaasa tuua vähemalt 7+45+75+24 ehk 151 miljoni euro suuruse kulu (lisaks võimalikule [...] riskile), mis on suurem kui SNCB poolt valitud lahenduse puhul.

(215) Kokkuvõtte. Selle analüüsi põhjal leiab komisjon, et SNCB valikut loovutada Prantsusmaa *road domestic* ettevõtet töötajatele ja viisi, kuidas ta seda tegi, saab pidada vastavaks valikule, mille oleks teinud üksnes majanduslikest kaalutlustest juhitud eraõiguslik investor ja seega ei ole selles toimingus riigiabi elementi.

(216) Eelneva analüüsi rajas komisjon ainult neile eeldustele, mis talle mõistlikud ja piisavalt põhjendatud näivad. Nende hinnangute põhjal võib asuda seisukohale, et erinevus SNCB valitud lahenduse ja alternatiiviks olnud likvideerimiste vahel oleks olnud vähemalt 13 miljonit eurot, mis peaks suurelt ületama analüüsist tulenevate hinnangute võimaliku veamäära.

6.1.7. ABX-WW müük

(217) Komisjon tõdeb, et SNCB on asunud, eriti ühe sellele spetsialiseerunud äriühingu vahendusel, tõsiselt otsima ABX-WWle omandajat.

(218) ABX-Worldwide müügitingimuste ja hinna osas võtab komisjon arvesse eespool kirjeldatud kõigi ABX-WW olemasolevate varade müügipakkumise finantsaspekte (*fairness*) kontrollinud KPMG aruannet.

(219) Oma aruandes ⁽⁷²⁾ tugineb KPMG peamiselt kahe hindamismeetodi võrdlusele: diskonteeritud rahavoogude (*discounted cash flow*, DCF) meetod põhineb tulevaste diskonteeritud rahavoogude praeguse puhasväärtuse arvutamisel ja kapitaliseeritud toodanguväärtus (*capitalised earnings*, CEA) põhineb ühe ettevõtte erinevate tasemetel diskonteeritud tulude (käive, EBITDA, EBIT, ...) võrdlemisel teiste sama sektori ettevõtete omadega, kohaldades neile asjaomase turu koefitsiente.

(220) Arvestades, et ekspert on loovutamist põhjalikult analüüsinud ja kasutanud seda liiki analüüsides jaoks tunnustatud arvutusmeetodeid, on komisjon seisukohal, et KPMG

⁽⁷²⁾ KPMG: Project Yvan – Valuation summary, Presentation to NMBS/SNCB Holding NV/SA, 26. mai 2005. a, 2.2.

lõppjärelusega, mille kohaselt *“the term of the proposed sale to Yvan is fair and reasonable and represents fair market value”* (*“Yvanile pakutud müügingimused on õiglased ja mõistlikud ning vastavad ausale turuväärtusele”*) tuleb nõustuda. Komisjon leiab, et kui ABX WW loovutamine toimub kokkulepitud hinnaga, millele võivad lisanduda üksnes tavalised ja loovutamise korral majanduslikult põhjendatud täpsustused, ei esine selles ülevõtjale riigiabi elemente.

- (221) Loovutamistingimused kindlustavad Belgiale müügihinna ja olulise Yvani-poolse investeerimiskohustuse, mis vähendab Belgia riiklike kulusid seoses kõnealuse juhtumiga. Samuti tagavad need SNCB poolt kogu ABX kontserni tegevuste tegeliku loovutamise.

6.2. Ümberkorraldusabi kokkusobivus

- (222) Järgnevalt hindab komisjon tuvastatud riigiabi kokkusobivust, lähtudes suunistest raskustes ettevõtete päästmiseks ja ümberkorraldamiseks ettenähtud abi kohta. Belgia ametiasutused esitasid algse teate 2003. aastal ja selle põhjal algatati 2003. aasta juulis menetlus 1999. aasta dokumendi *“Ühenduse suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta”* ⁽⁷³⁾ alusel (edaspidi *“1999. aasta suunistes”*) Siiski, ühelt poolt nähti pärast uute suuniste jõustumist toimunud ümberkorralduskava kaasajastamisel ette algselt planeeritud abisumma oluline suurenemine; teiselt poolt tuleneb eelnevast analüüsist, et SNCB andis ABX kontsernile ebaseaduslikku abi. Arvestades neid asjaolusid ning 2004. aasta dokumendi *“Ühenduse suunistes raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta”* ⁽⁷⁴⁾ (edaspidi *“2004. aasta suunistes”*) punkte 103 ja 104, hindab komisjon kõiki neid abisid viimatinimetatud dokumendi põhjal, võttes siiski arvesse, et algselt teatati plaanist 1999. aasta suuniste alusel. Igatahes nähtub järgnevast analüüsist, et kõnealuseid abisid saab käsitleda kokkusobivatena nii 1999. aasta suuniste kui 2004. aasta suuniste mõttes.

6.2.1 Abikõlblikkus

- (223) Komisjon tõdeb, et mitmete oluliste asjaolude põhjal tuleb kogu ABX kontserni tervikuna käsitleda raskuses äriühinguna 2004. aasta suuniste punkti 11 tähenduses. Ühelt poolt süvenes aastatel 2001 ja 2002 kontserni tegevuskahjum, mis ulatus 2002. aastal 50 miljoni euroni; kahjum on samuti suurenenud, puhaskahjum kasvas 73 miljoni eurolt 2000. aastal 186 miljoni euroni 2002. aastal; finantskohustused on suurenenud, kasvades samal perioodil 15-lt miljoni eurolt 41 miljoni euroni, samal ajal kui

võlad kasvasid 442 miljoni eurolt 512 miljoni euroni. Teisalt ja eelkõige olid ABXi Saksamaa, Prantsusmaa ja Madalmaade toimunud ettevõtted tõsistes finantsraskustes, mida kirjeldati otsuses, millega kiideti heaks ABXi päästmiseabi ning sellest asjaolust tulenevalt olid kahtlemata tegemist raskustes äriühingutega, nagu komisjon ka nimetatud otsuses leidis; ⁽⁷⁵⁾ lisaks olid need ettevõtted sel ajal ABX kontserni strateegia ja tema Euroopas integreeritud logistika- ja transporditeenuste osutamise võimekuse seisukohast kesksel kohal, samuti andsid nad otsustava osa (2002. aastal umbes 60 %) grupi käibest, mistõttu kujutasid nende ettevõtete tõsised raskused ohtu kogu toonase ülesehitusega kontserni elujõulisusele.

- (224) Lisaks leiab komisjon, et ülejäänud ABX kontsern ei saanud ümberkorraldamist rohkem finantseerida.

- (225) Belgia ametiasutused näitasid, et ABX-WW leidis loovutamiste, välisfinantseeringute ja tootlikkuse tõhustamise teel (eriti Itaalias, Saksamaal, Portugalis, Madalmaades ja Hispaanias) 24,3 miljoni eurot, mis võimaldas osaliselt grupi ümberkorraldamist rahastada.

- (226) See varade müük koos sisemise ratsionaliseerimisega vähendas oluliselt ABX kontserni tegevusulatus: üksuste arv vähenes 31 %, käive 21 %, täistööajale taandatud töötajate arv 40 % ja (lao)pind 54 %. Saksamaal on need arvud veelgi suuremad, seal vähendati tegevust kuni 69 %, võtmata arvesse Belgia poolt 2005. aasta novembris võetud kohustusi. Saab asuda seisukohale, et täiendav varade müük võinuks kontserni kui Euroopa ülemaailmse integreeritud logistikateenuste võrgustiku tegevuse elujõulisust kahjustada.

- (227) Lisaks aitasid kontserni kuulunud terved üksused raskustes olevaid üksusi ja toetasid niimoodi nende elujõulisuse taastamist. Näiteks ABX LOGISTICS (Belgium) NV/SA loobus Madalmaade ABXile antud 10,6 miljoni euro suurusest võlanõudest.

- (228) Viimaks tuleb välja tuua, et [...] negatiivses varalises olukorras oli kogu kontsern, mille varad olid alates 2001. aastast koondatud; kahjumlikud tegevused tõmbasid ära kasumlikest tegevusest saadud vahendid.

- (229) Kontsernikonto krediidiliini olukord oli alati negatiivne ja sageli lähedal [...] miljoni euro suurusele maksimaalsele lubatud tasemele (näiteks: -[...] miljoni eurot 2005. aasta juunis) ning kontsern oli võtnud [...] lühiajalisi võlakohustusi:

⁽⁷⁵⁾ 28. juuni 1999. aasta otsus K(2003) 245 lõplik: Riigiabi N 769/2002, ABX Logistics'i päästmiseabi (tütarettevõtjad F, D, NL ja kontsern). Avaldatud komisjoni veebilehel järgmisel aadressil: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/transport-2002/n769-02-fr.pdf.

⁽⁷³⁾ EÜT C 288, 9.10.1999, lk. 2.

⁽⁷⁴⁾ ELT C 244, 1.10.2004, lk. 2.

ABX LOGISTICS Worldwide S.A. konsolideeritud varaline seisund

Miljonites eurodes

	31.12.2003	31.12.2004	30.6.2005
Jooksevkontod pankades	[...]	[...]	[...]
Üle 1aastase tähtajaga finantsvõlad, mille tähtaeg saabub aasta jooksul	[...]	[...]	[...]
Lühiajaline arvelduskrediit	[...]	[...]	[...]
Netovahendite olukord	- 36,8	- 62,2	- 114,4

(230) Viimaks leiab komisjon, et kuigi valdusettevõtte ABX-WW loodi alles 2003. aastal, ei kujuta kontsern kui majanduslik üksus endast uut ettevõtet 2004. aasta suuniste mõttes, kuna see tekkis mitme samas sektoris tegutseva olemasoleva üksuse ühendamisel ning kontserni uus struktuur loodi just ümberkorraldamise toetamiseks.

6.2.2 Elujõulisuse taastamine

(231) Eespool kirjeldavas osas toodud ja realistlikel hüpoteesidel põhinevad prognooside kohased ABX-WW, ABX-D ja -NLI diskonteeritud majandustulemused näitasid, et elujõulisust taastatakse aastatel 2006 ja 2007.

(232) Lisaks on finantstulemused alates 2002. aastast, see tähendab ümberkorralduskava väljatöötamisest, selgelt paranenud. ABX LOGISTICS Worldwide S.A. tasandil on tegemist maksustamiseelse tulu (EBIT) paranemisega -28,7 miljonilt eurolt (2002) + 11,6 miljoni euroni (2004). ABX LOGISTICS (Deutschland) GmbH (välja arvatud Air&Sea) tegevustulemi osas võib öelda, et see on samal perioodil paranenud -32,0 miljonilt eurolt -[...] miljoni euroni ja ABX LOGISTICS Holding (Nederland) BV oma läheneb tasakaalule, olles paranenud -6,7 miljonilt eurolt -[...] miljoni euroni.

(233) Kõrvuti selle viimastel aastatel toimunud vaieldamatu finantsilise tervendamise nähtub kirjeldavast osast, et ABX kontsern on oma elujõulisuse kestvaks taastamiseks märkimisväärselt struktuuri ümber korraldanud.

(234) Viimaks leiab komisjon, et kogu ABX LOGISTICS WW müümise kokkuleppe allkirjastamine, millest tulenevalt on müük kohustuslik, sõltudes vaid selle heakskiitmisest ja loovutamisel tavalistest tingimustest, ning millest tuleneb ülevõtva eraõigusliku ettevõtja märkimisväärselt

investeeringukohustus, on täiendav märk ABX ümberkorralduskava kvaliteedi ja grupi püsiva elujõulisuse taastamise kohta.

6.2.3 Konkurentsikahjustuste vältimine

(235) 2004. aasta suuniste kohaselt tuleb võtta kompensatsioonimeetmeid, et nii palju kui võimalik leevendada abi ebasoodsat mõju konkurentide suhtes. Vastasel korral tuleb abi käsitada ühiste huvidega vastuolus olevana.

(236) ABX kontsern on juba asunud oma tootmisvõimsust oluliselt vähendama. Nagu juba näidatud, vähendas ta ümberkorraldamise käigus oluliselt tegevusüksuste arvu, tegevuspinda, käivet ja töötajate arvu, selleks, et saavutada ABX-WW tasandil kuni 54 %line, ABX-D tasandil kuni 69 %line, ABX-NL tasandil kuni 44 %line ja ABX-F tasandil kuni 79 %line (eriti agentuuride loovutamise ja sulgemise teel) tegevusmahu vähenemine. Saksamaa turul toimus veelgi suurem vähendamine seoses Belgia ametiasutuste poolt [...] 2005. aastal võetud täiendavate kohustustega. See vähendamine, mis ületab märkimisväärselt algses plaanis ettenähtut, vabastab suure turuosa konkurentide kasuks.

(237) Komisjon leiab, et neid sulgemisi ja loovutamisi saab käsitleda proportsionaalsetena, arvestades samal ajal nende mahtu, ABX-le jäänud väikeste veoste edastamiskaubanduse (*freight forwarding*) turuosa (2002. aastal Saksamaal alla 2 %, Madalmaades 1 %), vajadust kaitsta Euroopas ülemaailmse logistikateenuse elujõulisust ja minimaalse võrgustiku olemasolu mitmes Euroopa riigis ning lõpuks asjaolu, et logistika- ja transporditurul ei valitse ülepakumist ja see turg on laienemas, nagu on analüüsitud jaos 2.2. Meenutuseks niipalju, et ABX kontsernile praktiliselt ei kuulu transpordivahendeid ja seega pole ta peaaegu üldse tegev maanteetranspordiettevõtjana.

(238) Lisaks kontrollis komisjon, et Belgia ametiasutuste esitatud teabe põhjal hõlmab väga oluline osa tegevusmahu vähendamisest lühiajalisi toetustegevusi. Need vähendamis- hõlmavad umbes 19 % kogu 31 %lisest üksuste vähendamisest, 12 % kogu 21 %lisest käibe vähendamisest, 15 % kogu 40 %lisest töötajate arvu vähendamisest ja 40 % kogu 54 %lisest laopinna vähendamisest.

6.2.4 Abi piiramine miinimumiga

(239) 2004. aasta suunistes nõutakse, et abi summa ja abimeetmete jõulisus oleksid minimaalsed.

- (240) Selles osas leiab komisjon esiteks, et pärast teatatud meetmete elluviimist viib rekapitalizeerimine kontserni võlgade ja omakapitali suhte 80 %ni. Kui kontserni raamatupidamisarvestuses kajastuv 146 miljoni euro suurune maineväärtus maha arvata, oleks see määr 155 %.

ABX LOGISTICS Worldwide S.A., konsolideeritud bilanss

	31.12.03	31.12.04	30.6.05	31.12.05 enne konver- teeri- mist	31.12.05 enne konver- teeri- mist	31.12.05 pärast konver- teerimist ja maine- väärtuse mahaar- vamist	31.12.06	31.12.07
Konsolideeritud omakapital	185,8	173,9	158	131,9	300	154	[...]	[...]
Finantsvõlad	369	414,3	407	407	239	239	[...]	[...]
Võlasuhe	199 %	238 %	258 %	309 %	80 %	155 %	[...]	[...]

- (241) Komisjon leiab, et põhjendatud on ka selle teise 155 %lise näitajaga arvestamine, kui võrd maineväärtus tuleneb suurel määral algsest ABX-D ([...] miljonit eurot) ja NL ([...] miljonit eurot) omandamisest, nende tegevusmahtu on aga ümberkorraldamise käigus oluliselt vähendatud (mida veelgi enam mõjutasid [...] vähendamiskohustused Saksamaal, millest Belgia ametiasutused teatasid 2005. aasta detsembris.) Lisaks leiavad Belgia ametiasutused, et ümberkorraldusmeetmete elluviimine tooks SNCB raamatupidamisarvestuses kaasa Saksamaa ja Madalmaade tütarettevõtete [...] maineväärtuse täieliku kadumise.

- (242) Lisaks on nii 80 % kui 155 % suurused määrad oluliselt suuremad ABX kontserni võrreldavate konkurentide omadest. Näiteks on tema konkurentide keskmine (käivet arvestades) määr umbes 43 % (kusjuures kõige madalam on 16 %, kui võtta arvesse ka äriühingut DPWN, mis ei näi aga olevat piisavalt võrreldav, et arvesse tulla).

- (243) See näitab, et ABX kontserni rekapitalizeerimine viib ta selle sektori keskmisest madalamale tasemele ega anna tema finantsstruktuuri ülemääraseid ressursse.

- (244) Teiseks tuleb komisjon meelde, et ABX-WW netovara on alates 2003. aastast negatiivne, nii et ABX kontsernil ei ole ülemääraseid vahendeid.

- (245) Kolmandaks tuleb silmas pidada asjaolu, et hind, mille SNCB peab saama ABX WW aktsiate müügist, aitab abi tegelikku summat vähendada. Kontsernile ja selle konkurentidele ning SNCBle ja Yvanile on olukord samaväärne sellega, kus SNCB antavat abi vähendatakse nii palju, et müük toimiks sümboolse hinna eest ja vastavad finantseeringud teeks otse ülevõtja.

- (246) Lisaks peab komisjon veenduma, et abi saaja paigutab ümberkorralduskavasse olulisel määral oma enda vahendeid või turutingimustes saadud välisfinantseeringuid.

- (247) Selles osas alustab komisjon sellest, et teeb kindlaks ümberkorraldamise kogukulud, tootlikkuse optimeerimise kulud ja käibekapitali vajaduse vähendamise.

Ümberkorraldamise puhaskulu

Vallandamised, sulgemised	- 49,0
Raha äravool (cash-drain) ümberkorraldamise ajal (tootlikkuse puhaskasu)	- 121,0
Võlg SNCBle (varasem kui 2002. a.)	- 60,0
Intressid võlalt SNCB-le (varasem kui 2002. a võlg + päästmisabi)	- 8,0
Pankade nõuetele järgnevad laenude ja kredisummade tagasimaksud.	[...]
Yvani poolt ABXi võlausaldajatele teiste garantiide ja võlanõuete väljamaksmine	[...]
Käibekapitali vajaduse vähenemine	29,1
Kokku	- 296,6

- (248) Komisjon leiab, et eespool olevas tabelis esitatud kuludest lähtumine on põhjendatud eelkõige järgmistel põhjustel.

- (a) 49 miljoni euro suurune summa vastab ümberkorraldamisega otseselt kaasnevatele kuludele nagu vallandamishüvitised või tütarettevõtete sulgemise kulud.

- (b) 121 miljoni euro suurune summa vastab aastatel 2003–2005 ümberkorraldatavate üksuste finantseerimise (või raha äravoolu (*cash-drain*)) vajadusele. See vastab eelkõige ümberkorraldamiseks vajalike finantseeringute, finantskulude ja mõningate erandlike elementidega korrigeeritud EBITDA'le (tegevuskasum

enne põhivara kulumit). Komisjon veendus Belgia ametiasutuste poolt esitatud teabe alusel selles, et arvesse võetavad investeeringud olid peamiselt informaatikainvesteeringud ja jäid igal juhul nende amortisatsiooni summast väiksemaks. Informaatikainvesteeringud on kindlasti üks kontserni ümberkorraldamise ja tootlikkuse tõstmise oluline tegur. Lisaks kinnitasid Belgia ametiasutused, et nende investeeringutega tegevusmahtu mingil moel ei suurendatud. Samuti veendus komisjon selles, et erandlikud tegurid koosnevad peamiselt ettevõtte ümberkorraldamiskuludest; need hõlmavad struktuuri ümberkorraldamist ja tootlikkusega seotud meetmeid (keskteenustega seotud vallandamised, õigusliku struktuuri lihtsustamine, muud tootlikkusega seotud meetmed), mis on vajalikud elujõulisuse taastamiseks.

Tuleb märkida, et raha äravooluga (cash-drain) seotud kulu ümberkorraldamisperioodi jooksul, mis on 150,9 miljonit eurot, on siin vähendatud seoses positiivse mõjuga, mida ümberkorraldamisega loodetakse ja mis annab sel perioodil 29,9 miljonit euro suuruse positiivse rahavoo ehk puhaskulu on 121 miljonit eurot.

(c) Muud 2005. aastal esitatud finantseerimisvajadused tuleb grupi finantsstruktuuri taastamiseks rahuldada enne ABX-WW loovutamist. Need hõlmavad kas võlgu SNCB ees, mis arvestatakse ümber omakapitaalsiks (60 miljonit eurot) ja nendega seotud intresse (8 miljonit eurot), ajavahemikus 2003 kuni 2005 tekkinud pangavõlgade tagasimaksmist ([...] miljonit eurot), või lõpuks olemasolevate garantiide ja võimalkohustuste planeeritavat ülevõtmist Yvani poolt ([...] miljonit eurot).

(d) Käibekapitali vajaduse vähenemine tuleneb kontserni ning tema klientide ja tarnijate vaheliste ärisuhete paremast korraldamisest ja läheb ümberkorralduskulude arvestamisel arvesse.

(249) Nende meetmete rahastamiseks kasutas ABX kontsern teatavat hulka omavahendeid või turu tingimustel saadud väliseid ressursse. Need saadi peamiselt kolmandate isikute aktsiate müügist (24,2 miljonit eurot), eelkirjeldatud ABXi tervete üksuste või valdusettevõtte ABX-WW poolt ümberkorraldatavate üksuste tegevuste tagasiostmisest (22,6 miljonit eurot) ja võlgadest loobumisest, samuti kontserni kuuluvate tervete üksuste antud finantseeringutest (10,6 +6 miljonit eurot). Neid kontserni kuuluvate tervete üksuste poolt tehtud pingutusi tuleb vaadelda tegeliku toetamisena kasusaaja, kelleks on kontsern tervikuna, poolt. Sellele lisandub Yvani-poolne finantseering ([...] miljonit eurot). Omapanuse kogusumma on [...] miljonit eurot

(250) Eelnevast analüüsist järeldub, et abisaaja omapanuse osakaal on vähemalt 43,4 % ümberkorraldamiseks vajalikust summast. Käesoleval juhul peab komisjon sobilikuks nõustuda väiksema kui 50 %lise omapanusega, eriti võttes arvesse järgmist: ümberkorraldamisega seotud erilised raskused (sellest sõltub otseselt Euroopas 13 000 töökohta); tegevusmahu vähendamise osakaal (kuni 50 %-line vähendamine, mis seondub peamiselt lühiajaliste toetustegevustega); oht, mille täiendav vähendamine võiks ABX-WW rahvusvahelise logistika- ja transpordivõrgustiku elujõulisusele kaasa tuua; asjaolu, et esialgne teade esitati 1999. aasta suuniste kehtivuse ajal, mis miinimummäärade ette ei näinud ja ABX-WW erastamine, mis on samuti kontserni elujõulisuse ja kontsernile tulevaste abide mittemääramise määrav tegur.

(251) Teised tegurid aitavad vastavalt 2004. aasta suunistele näidata, et turg usub elujõulisuse taastamise võimalikkust. Näiteks tuleb komisjon meelde, et ABX kontsern sai finantsasutuse juures [...] miljoni euro suuruse krediidiilini SNCB garantiiga, mida ettevõtte mõttes eelnevas kasusaaja omapanuse arvutamises arvesse ei võetud, kuivõrd komisjon ei saanud pangale ja SNCBle makstud preemiamaksetega seoses kindlalt välistada võimalikku riigiabi elementi. Lisaks annavad eraõiguslikud pangad ABXile jätkuvalt ilma toetuse ja riigi garantiita olulistest summades lühiajalist krediiti.

(252) Komisjon leiab seega, et tingimus, mille kohaselt peab abi olema minimaalne ja ettevõtte peab oluliselt ise omavahenditega panustama ümberkorraldusega seotud kulude kandisesse, on täidetud.

6.2.5 Ühekordse abi põhimõte

(253) Komisjon tuleb meelde, et ABX võrgustik loodi 1998. aastal ja komisjon ei ole enne käesoleva otsuse tegemist kordagi selle võrgustiku ümberkorraldamisabi heaks kiitnud.

(254) Lisaks leiab komisjon, et ABX kontserni planeeritav erastamine peaks lisaks selle elujõulisuse taastamisele tagama ka ühekordse abi põhimõtte järgimise, kuivõrd avalike vahendite uus paigutamine erakätesse läinud ettevõttesse on vähem tõenäoline.

6.2.6 Kokkuvõte

(255) Eeltoodud silmas pidades on komisjon seisukohal, et SNCB poolt ABX kontserni ümberkorraldamise raames antud abi on kokkusobiv nii 1999. aasta kui 2004. aasta suunistega ja seega kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõikega 3. Eriti tuleb välja tuua seda, et ABX kontserni terved osad on

olulisel määral finantseerinud raskustes olevaid ettevõtteid ja lisaks sellele panusele on kontsern abi saamise vastutasuna märkimisväärselt vähendanud oma tegevusmahtu. Lisaks võimaldab ABX kontserni erastamine lisaks kontserni edasise elujõulisuse kindlustamisele vältida talle uute riigiabide andmise võimalust.

(256) Viimaks meenutab komisjon, et 2. märtsi 2005. aasta otsusega menetluses nr 386/2004 teatavaks tehtud raudteesektori riigiabi valdkonna poliitilistes suunistes hinnatakse horisontaalselt küsimusi, mis kerkivad piiramatult garantii pinnalt, mida saavad raudteettevõtjad mitmetes Euroopa riikides.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevas otsuses hinnatud, ABX kontserni ümberkorraldamise raames ettevõtte Société nationale des chemins de fer belges (SNCB) poolt antav abi on ühisturuga kokkusobiv artiklis 2 sätestatud tingimustel.

2. Finantseeringud, mida SNCB kasutas ühe osa ABX Logistics (France)'i tegevuse lõpetamise rahastamiseks ja muud käesolevas otsuses hinnatud finantseeringud, eriti 2001. aastal omakapitali tehtud finantseeringud ja paralleelsed toetused ei kujuta endast riigiabi.

Artikkel 2

Komisjon seab artikli 1 lõikes 1 nimetatud ümberkorraldusabi heakskiitmise tingimuseks ABX Logistics kontserni müümise [...] jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist turuhinnaga sellisele isikule, kellel ei ole õiguslikku seost SNCBga ja kes võtab endale kohustused, mis tulenevad võimaliku omandaja poolt pakutud ja käesolevas otsuses kirjeldatud ostmise ja finantseerimise tingimustest.

Artikkel 3

Belgia teatab komisjonile kahe kuu jooksul alates käesolevast otsusest teavitamisest selle otsuse täitmiseks võetud meetmetest.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile.

Brüssel, 7. detsember 2006.

Komisjoni nimel

asepresident

Jacques BARROT

KOMISJONI OTSUS,**4. juuli 2006,****riigiabi kohta, mida Itaalia kavatseb anda ettevõtjale Cantieri Navali Termoli S.p.A (nr C 48/2004 (ex N 595/2003))**

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 2972 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne.)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/948/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 1540/98, millega kehtestatakse uued eeskirjad laevaehitusele antava abi kohta ⁽¹⁾ (edaspidi laevaehitusmäärus), eriti selle artikli 3 lõiget 2,olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi ⁽²⁾ ja võttes arvesse neid märkusi

ning arvestades järgmist:

- (5) Itaalia esitas komisjonile oma märkused 26. juuli 2005. aasta kirjas (registreeritud 29. juulil 2005). Oma 6. jaanuari 2006. aasta kirjas palus komisjon lisateavet, millele Itaalia ametiasutused vastasid 23. jaanuari 2006. aasta ja 2. veebruari 2006. aasta kirjaga, milles nad palusid märkuste esitamise tähtaja edasilükkamist. Komisjon pikendas tähtaega 27. jaanuari 2006. aasta ja 9. veebruari 2006. aasta kirjades. 6. märtsi 2006. aasta kirjas (registreeritud samal päeval) esitasid Itaalia ametiasutused nõutud lisateabe ja täiendasid seda 6. aprilli 2006. aasta kirjas.
- (6) Huvitatud kolmandatelt isikutelt komisjon märkusi ei saanud.

MENETLUS

- (1) 22. detsembri 2003. aasta kirjaga (registreeritud samal päeval), teavitasid Itaalia ametiasutused komisjoni vastavalt laevaehitusmääruse ⁽¹⁾ artikli 3 lõikele 2 taotlusest pikendada kolmeaastast üleandmistähtaega laeva nimega C.180 jaoks, mis saab tegevusabi. Laev on ehitatud laevatehas Cantieri Navali Termoli S.p.A. (edaspidi laevatehas).
- (2) Oma 30. detsembri 2004. aasta kirjas teavitas komisjon Itaaliat, et ta on otsustanud algatada teavitatud meetme suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 ettenähtud menetluse.
- (3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama nimetatud meetmete kohta oma märkused.
- (4) Oma 28. jaanuari 2005. aasta, 1. aprilli 2005. aasta, 1. juuni 2005. aasta, 6. juuli 2005. aasta kirjadega (registreeritud vastavalt 2. veebruaril 2005, 6. aprillil 2005, 6. juunil 2005 ja 7. juulil 2005) taotles Itaalia, et pikendataks komisjoni menetluse algatamise otsuse kohta märkuste esitamise tähtaega, millele komisjon vastas vastavalt 4. veebruaril 2005. aasta, 8. aprillil 2005. aasta, 29. juuni 2005. aasta ja 1. juuli 2005. aasta kirjadega.

ABI ÜKSİKASJALIK KIRJELDUS

- (7) Itaalia taotles komisjonilt laevaehitusmääruses sätestatud lepingu sõlmimisega seotud laevandusalase tegevusabi saamise tingimuseks oleva lõpliku 31.12.2003 üleandmistähtaja pikendamist. Tähtaja pikendamist taotleti laeva nimega C.180 jaoks, mida ehitab Itaalias Molise piirkonnas asuv laevatehas Cantieri Navali Termoli S.p.A.. Algselt taotleti pikendust kuni 31.10.2004 (10 kuud).
- (8) Laevaehituslepingule kirjutati alla 30.12.2000 ja algselt oli üleandmine kavandatud 30. juuniks 2003. Laeva oli tellinud Itaalia laevaomanik Marnavi S.p.A. keemia- ja naftatoodete transpordiks. Vastavalt laevaehitusmääruse artikli 3 lõikele 1 lubati laevaomanikule laeva jaoks 9 % lepingu sõlmimisega seotud tegevusabist, mis võrdub ligikaudu 3,9 miljoni euroga.
- (9) Kuid Itaalia ametiasutuste väitel võttis tootmine kavandust kauem aega mitmete asjaolude tõttu, milleks olid eelkõige 11. septembri 2001. aasta sündmuste mõju ja sellest tulenev vajadus kohandada laeva muutunud turunõuetele ning kaks looduskatastroofi – maavärin ja üleujutused. Seetõttu pidi laevatehas taotlema laeva C.180

⁽¹⁾ EÜT L 202, 18.7.1998, lk 1.⁽²⁾ ELT C 42, 18.2.2005, lk 15.

üleandmistähtaja pikendamist laevaehitusmääruses sätestatud 31.12.2003 tähtjast 10 kuu võrra.

(iii) *Looduskatastroofide mõju*

(10) Oma teatises viitavad Itaalia ametiasutused komisjoni 5. juuni 2002. aasta otsusele, millega samamoodi pikendati üleandmistähtaega Saksamaal Papenburgis Meyer Werftis ehitatavate reisilaevade puhul ("Meyer Werfti otsus"). Itaalia ametiasutused rõhutasid konkreetselt mitmeid peamisi ühisjooni kahe juhtumi vahel: i) pikenduse taotlemise põhjus (st 11. septembri 2001. aasta terrorirünnak), ii) asjaomane turg (st nafta- ja keemiatoodete meretransport) ja iii) tihenevad ärisuhted laevatehase ja laevaomaniku vahel⁽³⁾. Kokkuvõttes on Itaalia seisukohal, et Meyer Werfti otsus loob selge pretsedendi pikenduse andmiseks käesoleval juhtumil. Lisaks märgivad nad, et 13. novembril 2002 võttis komisjon vastu veel ühe otsuse, millega pikendati samalaadsetel põhjustel Soomes Kvaerner Masa laevatehases ehitatava reisilaeva üleandmistähtaega ("Kvaerner Masa otsus").

(11) Itaalia ametiasutused põhjendavad oma taotlust viidates väidetavalt erakorralistele teguritele, mida polnud võimalik ette näha ja mis ei sõltunud laevatehases ja mille tulemusel tekkisid ootamatud ja põhjendatavad häired laevatehase tööprogrammis. Täpsemalt on viivitused põhjustatud järgmistest sündmustest (vt üleaadet tabelis 1 allpool):

(i) *11. septembri 2001. aasta sündmuste mõju:*

1. oktoobril 2001, enne kui ehitamine oli alanud, palus laevaomanik lepingu tühistamise asemel peatada lepingu täitmise kuni 30. septembrini 2003. Lõpuks võttis laevaomanik 29. septembril 2003 lepingu peatamise taotluse tagasi.

(ii) *Vajadus kohandada laeva muutunud turunõuetele:*

Lisaks eelmainitud sündmustele taotles omanik lepingu peatamise tühistamisel algsete lepingutingimustega võrreldes muudatuste tegemist laeva projekti, et viia laev vastavusse muutunud turunõuetele. Need muudatused olid seotud mahutite suuruse ja arvuga ja laeva üldpikkuse ja -laiusega ja nende kohanduste plaanid esitati heakskiidu saamiseks Itaalia sertifitseerimisametile R.I.N.A. Muudatused vormistati viimaks 10. detsembril 2003 algse ehituslepingu lisandina.

31. oktoobril 2002 tabas Molise piirkonda maavärin, mis mõjutas laevatehast ja selle töötajaid ja tarnijaid. Seejärel tabasid ajavahemikul 23. jaanuar 2003 – 25. jaanuar 2003 Molise piirkonda üleujutused, mis mõjusid laevatehasele ning selle töötajatele ja tarnijatele veelgi laastavamalt. Need kaks looduskatastroofi põhjustasid laevatehasele otsesest kahju tööjõu aktiivsuse puudumise kaudu ja kaudset kahju selle kaudu, et kohalikud ettevõtjad, kes olid palgatud laeva C.180 alltöövõtjaks, ütlesid lepingud ühepoolselt üles, tuues põhjuseks looduskatastroofide poolt tarnija tootmisinfrastruktuurile tehtud kahju. Itaalia ametiasutused rõhutavad eelkõige asjaolu, et need sündmused mõjutasid ehitustöid, mida tehakse laevatehases enne laeva tegelike ehitustööde algust.

Itaalia ametiasutused tunnistavad, et mõlemad sündmused toimusid ajal, mil leping oli peatatud, kuid viitavad asjaolule, et mõlemad sündmused mõjusid sellest hoolimata laastavalt laevatehase tööprogrammile, ja rõhutavad, et mõlema sündmuse tõttu kuulutati peaministri dekreediga 1. veebruarini 2004 välja erakorraline seisukord.

Lisaks rõhutavad Itaalia ametiasutused abi kiireloomulisust seoses laevatehase piiratud rahaliste ja tööstuslike vahenditega⁽⁴⁾, tuues põhjenduseks, et laeva lepingujärgne hind määrati kindlaks seaduses ette nähtud abi alusel. Samuti väidavad Itaalia ametiasutused, et kui üleandmistähtaega ei pikendata ja seega ka abi ei anta, ei saa laeva, mille ehitusest on 16. detsembril 2003. aasta seisuga valmis 25,65 %, lõpuni ehitada, ilma et see tooks laevatehasele kaasa määratu kahju koos töökohtade kaotusega tehases ja sellega koostööd tegevates ettevõtetes. Itaalia ametiasutused lisavad, et laevaomanik Marnavi ja laevatehase leppisid kokku ühe teise, C.173-nimelise laeva ehitamise lepingu tühistamises, sest selle ehitamist takistasid eespool nimetatud asjaolud, ja otsustasid anda selle laeva jaoks varutud vahendid laeva nimega C.180 ehitamiseks.

⁽³⁾ Aastatel 2000–2004 moodustas Marnavi Cantieri Navali Termoli käibest ligikaudu 43 %; samas kui vahemikus 1995–1999 oli tema osa peaaegu nullilähedane.

⁽⁴⁾ Laevatehas on väga väike ettevõtte, kus töötab 51 isikut.

Tabel 1

ülevaade viivitustest laeva C.180 tarnimisel

Laev	Hilinemise põhjus	Vastutus	Probleemid	Hilinemine (kuud)	Lisakuude vajadus
C.180	(i) 11. septembri 2001. aasta sündmused — tellimuse peatamine ja hiline taastamine	Marnavi. S.p.A. (laevaomanik)	Lepingu peatamine 1. oktoobrist 2001 kuni 30. septembrini 2003 Peatamise tühistamine 29. septembril 2003	24	Täpsustamata
	(ii) Tehnilised muudatused	Marnavi. S.p.A. (laevaomanik)	Mahutite suuruse ja arvu ning laeva pikkuse ja laiuse muutmine	Täpsustamata	Täpsustamata
	(iii) Molise piirkonda tabanud looduskatastroofidest tingitud viivitused: — 31. oktoobri 2002. aasta maavärin — üleujutused 23.–25. jaanuarini 2003	Vääramatu jõu olukord	Looduskatastroofide mõju laevatehasele, selle töötajatele ja alltöövõtjatele	> 2	> 2
	Kokku			Üle 26 kuu	Üle 2 kuu
Taotletud pikendus					10 kuud

MENETLUSE ALGATAMISE ALUS

- (12) Oma otsuses menetluse algatamise kohta märkis komisjon, et on kahtlane, kas käesoleval juhul on ükski viivitus põhjustest kooskõlas laevaehitusmääruse artikli 3 teise lõiguga, ning väljendas kahtlust, et meede ei ole ühisturuga kokkusobiv EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti e tähenduses.

Oma analüüsis toetuvad Itaalia ametiasutused eelkõige sellele, et väidavad, et komisjoni hinnang põhineb aruandel, mis esitati 2003. aastal⁽⁵⁾, st kaks aastat pärast sündmusi, samas kui nende väitel avaldasid need sündmused mõju sündmuste toimumise ajal, st 2001. aasta septembris või järgnevate kuude jooksul otsuseid vastu võtma pidanud ettevõtjate äristrateegiale.

ITAALIA AMETIASUTUSTE MÄRKUSED

- (13) Hajutamaks komisjoni menetluse algatamise otsuses tõstatatud kahtlusi, esitasid Itaalia ametiasutused lisaselgitusi ja andmeid, mis toetasid nende seisukohta üleandmistähtaja pikendamise motiivide õiguspärasuse ja kõnealuse meetme ühisturuga kokkusobivuse suhtes.

- (i) 11. septembri 2001. aasta sündmuste mõju

Itaalia ametiasutused väitsid, et 11. septembri 2001. aasta sündmused olid ettenägematud ja erakorralised ega sõltunud laevatehasest, ning märkisid erinevalt komisjoni seisukohast, et need töid laevatehase tööprogrammis kaasa ootamatuid olulisi ja põhjendatavaid häireid.

Itaalia ametiasutused on seisukohal, et on üldteada ja seda kinnitavad ka Clarksoni aruanded⁽⁶⁾, et nimetatud sündmused mõjutasid kogu kaupade mereveosektorit, mitte ainult üht tüüpi laevu, st reisilaevu. Oma väite toetuseks esitasid nad uut teavet, mis toetas nende seisukohta, et eespool mainitud sündmused mõjutasid laeva ehitamist. Esitati koopiad laevaomanik Marnavi ja Houstonis (Ameerika Ühendriigid) asuva prahtimisettevõtte Novamar vahel kahe kemikaalitanteri⁽⁷⁾ prahtimiseks sõlmitud prahtimislepingutest, mis laevaomanik Cantieri Navali Termolile üle andis, ja andmed prahtimislepingute tühistamise kohta Novamari poolt 2001. aasta 11. septembri

⁽⁵⁾ Itaalia ametiasutused märgivad, et komisjoni viide Clarksoni aruandele menetluse algatamise otsuse joonealuses märkuses nr 11 ei ole korrektne, sest selles viidatakse 2003. aasta novembrikuu aruandele, mitte 2003. aasta oktoobri aruandele.

⁽⁶⁾ Clarkson "Shipping Review & Outlook", sügis 2003, lk 7–44 ja 127; Clarkson "Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets and Newbuilding Investment over 2001 and onwards", oktoober 2003, lk 17–20.

⁽⁷⁾ Kõnealused laevad on C.173 ja C.180, mida käsitletakse edaspidi.

sündmuste ajal. Itaalia ametiasutused on seega seisukohal, et need dramaatilised sündmused mõjutasid sarnaselt kõnealust laeva, ja väidavad, et vastupidiselt komisjoni seisukohale ei mõjutanud need sündmused üksnes reisilaevu. Seega kordavad Itaalia ametiasutused oma seisukohta, et eespool nimetatud sündmuste mõju vastab laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 teise lõigu kolmandas lauses sätestatud tingimustele.

- (ii) *Vajadus kohandada laeva muutunud kaubandus-tehnilistele nõuetele*

Itaalia ametiasutused esitasid teabe, milles selgitati laevale C.180 tehtavate muudatuste tagamaid.

Eelkõige selgitasid nad, et 2000. aastal alla kirjutatud lepingutega tellis laevaomanik laevatehaselt kaks kemikaalitanckerit, mille nimed olid vastavalt C.173 ja C.180, mille algsed üleandmistähjad olid lepingus kindlaks määratud vastavalt 31.03.2002 ja 30.06.2003 ja mida hiljem pikendati 31. märtsini 2003 ja 31. detsembrini 2003. Lisaks selgitasid nad, et 2001. aasta 11. septembri sündmuste ja kahe allpool kirjeldatud looduskatastroofi mõju tõttu laevatehase tööprogrammide oleks laevatehas suutnud enne 31. detsembrit 2003 tarnida ainult ühe neist laevadest.

Seega otsustas laevaomanik 2002. aasta novembris loobuda ühe laevatehases käsil oleva laeva ehitamisest ja võimaldada tehasel keskendada oma jõupingutused ainult ühe laeva lõpetamisele. Praktikas tehti seda nii, et esmalt nimetati laev C.173 laevaks C.180, mis oli laevaomaniku poolt tellitud laevadest suurem. Teiseks nõuti märkimisväärseid ehituslikke muudatusi⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾ laeva C.180 projektis ja lõpuks tühistati laeva C.173 tellimusleping. Selle tulemusel on laev C.180 (endine C.173) võrreldes algse C.173ga nüüd suurem, kiirem, suurema võimsuse ja lepingujärgse hinnaga, kuid üldprojekt on algse laeva C.180 käsitleva lepingu omast vähemmahukas.

Nad märgivad siiski, et need muudatused mõjutasid viivitusi laeva ehitamisel vaid kaudselt, ning et viivitus tuleneb tegelikult ikkagi looduskatastroofide

tagajärgedest, mis põhjustasid lepingu tühistamise laeva C.180 (endine C.173) muutmiseks vajaliku projekteerimis- ja insenertehnilise töö jaoks palgatud konsultatsioonifirma poolt.

- (iii) *Looduskatastroofide mõju (31. oktoobri 2002. aasta maavärin ja üleujutused vahemikus 23.01.2003–25.01.2003)*

Itaalia ametiasutused rõhutavad laevatehase piirkonda tabanud mainitud sündmuste olulisust ja mõju.

Ametiasutused meenutavad, et toimunud looduskatastroofide tõttu, pidades silmas mõjutatud alade laienemist ja arvestades riske eraelulisele ja avalikule heaolule, kuulutati üldisel tasandil kogu piirkonnas välja erakorraline seisukord. Seda tehti esmalt peaministri 31. oktoobri 2002. aasta dekreediga, millega kuulutati välja erakorraline seisukord 30. juunini 2003, ja seejärel peaministri 31. jaanuari 2003. aasta dekreediga, millega erakorralist seisukorda pikendati 1. veebruarini 2004. Lisaks juhivad ametiasutused komisjoni tähelepanu asjaolule, et pärast nimetatud sündmusi pikendas komisjon⁽¹¹⁾ regionaalabi kaartide läbivaatamise raames neid kaarte, võttes arvesse Molise ja Termoli piirkonda (st piirkonda, kus laevatehas asub) tabanud looduskatastroofide mõju.

Seoses laevatehasega esitasid Itaalia ametiasutused teabe, mille kohaselt esines laevatehase tööprogrammis eespool nimetatud looduskatastroofide toimumise ajal – ajavahemikus 2002. aasta november kuni 2003. aasta veebruar – algsest viivitusest tulenevaid viivitusi ja mitmed laevatehast laeva C.180⁽¹²⁾ (endine C.173) ehitamiseks esmavajalike teenuste ja materjalidega⁽¹³⁾ varustavad lepingupartnerid tühistasid oma lepingud.

- (iv) *Tööde peatamine laeva C.180 (endine C.173) juures 2004. aastal*

Vastuseks uurimise algatamisele teavitasid Itaalia

⁽⁸⁾ Need käsitlesid laeva mahutite suurust ja arvu ning laeva pikkust ja laiust.

⁽⁹⁾ Itaalia ametiasutused väidavad, et need muudatused, mis puudutasid nii algselt nime C.173 kandnud laeva ja laeva nimega C.180 (endine C.173), olid laevatehase ja laevaomaniku vahel kokku lepitud enne lepingu peatamist aastal 2001 pärast Novamari 2001. aasta veebruaris saadetud kirja, milles viidati, et mõlemat laeva võidakse muuta. Lisaks väidavad ametiasutused, et laevaga C.180 (endine C.173) seotud tööd olid enne lepingu lisandi vormistamist 2003. aasta detsembris juba käimas.

⁽¹⁰⁾ Vastavalt Itaalia ametiasutuste tõlgendusele komisjoni 9. juuli 2003. aasta otsusest nr 691/2003 ja 21. detsembri 2003. aasta otsusest nr 727/1993 kuuluksid kõnealused muudatused seda tüüpi laevade puhul komisjoni poolt aksepteeritud "tehnilist keerukust" käsitleva erandi alla.

⁽¹¹⁾ Komisjoni 8. septembri 2004. aasta otsus C(2004)3344 lõplik, mis käsitleb juhtumit N 147/2004.

⁽¹²⁾ Lepingute tühistamise tulemusel oli laevatehas sunnitud laevaomaniku suhtes kasutama vääramatut jõu klauslit, mis tõi viimaks kaasa laevaomaniku otsuse loobuda ühe laevatehaselt tellitud laeva ehitamisest.

⁽¹³⁾ Esmavajalike materjalide all mõeldakse laevakere alamsüsteeme, puusepatõid ja kohandusteenuseid, roostevabast terasest plaate, elektrisüsteemide tarnimist ja paigaldamist ning konsultatsiooniteenuste osutamist laeva C.173 kohandamiseks, eesmärgiga suurendada nimetatud laeva mahtu ja võimsust ja nimetada see seejärel ümber C.180ks.

ametiasutused 2005. aasta juulis komisjoni asjaolust, et laeva ehitamisel on jõutud teostada 66 % tööst, kuid laevatehas on tööd peatanud ja laev on 2004. aasta augustis vette lastud kuni üleandmistähtaja pikendamiseni komisjoni poolt. Seega väidetakse, et vastavalt laevaomaniku ja laevatehase taotlusele peaks kümnekuuline pikendus hakkama jooksma komisjoni otsusest, millega taotletud pikendus antakse.

- (14) Itaalia ametiasutused jõuavad järeldusele, et käesoleval juhul viivituste põhjuseks toodud asjaolud peaksid olema kooskõlas laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 teise lõiguga ning et kolmeastase üleandmistähtaja pikendamine kümne kuu võrra alates komisjoni lõpliku otsuse vastuvõtmise kuupäevast oleks ühisturuga kokkusobiv vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktile e.

HINNANG

- (15) Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatule on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Euroopa Ühenduste Kohus on järjekindlalt asunud seisukohale, mille kohaselt on täidetud kaubanduse kahjustamise kriteerium, kui soodustatud ettevõtja majandustegevus hõlmab liikmesriikide vahelist kaubandust.
- (16) Asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti e kohaselt võib ühisturuga kokkusobivaks pidada muud liiki abi, mida komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud hääletanumusega võib kindlaks määrata nõukogu. Komisjon märgib, et sellele põhinedes võttis nõukogu 29. juunil 1998 vastu laevaehitusmääruse. Kuiigi laevaehitusmääruse kehtivusaeg lõppes 31. detsembril 2003, tuleb üleandmistähtaja pikendamise taotluste hindamisel siiski lähtuda selle sätetest, sest tegemist on selle määruse alusel antud abiga ja laevaehituse riigiabi raamistikus⁽¹⁴⁾ ei anta selliste taotluste puhuks mingeid juhiseid.
- (17) Komisjon märgib, et üleandmistähtaja pikendamise küsimus on otsustav selle määramisel, kas kõnealuse lepingu puhul võib anda lepinguga seotud tegevusabi laevaehitusmääruse artikli 3 alusel. Nimetatud tegevusabi seisneb kõnealuse tehase tavaliste laevaehituskulude osalises
- rahastamises riigi ressurssidest. Lisaks sellele on laevaehitus majandustegevus, mis hõlmab liikmesriikidevahelist kaubandust. Seepärast kuulub kõnealune abi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamisalasse.
- (18) Märgitakse, et laevaehitusmääruse kohaselt tähendab laevaehitus iseliikuvate kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate merelaevade ehitamist. Cantieri Navali Termoli poolt ehitatav laev, nimelt kemikaalitancker, on iseliikuv merelaev, mis tegeleb spetsialiseeritud mereveoteenuste osutamisega (keemia- ja naftatoodete veoga) ning mis seega kuulub määruse kohaldamisalasse vastavalt artikli 1 punktile a.
- (19) Vastavalt laevaehitusmääruse artikli 3 lõikele 1 oli lubatud kuni 31. detsembrini 2000 anda lepinguga seotud tegevusabi, mille ülemmäär oli 9 %. Artikli 3 lõike 2 alusel rakendatakse lepingu puhul abi ülemmäära, mis kehtib lõpliku lepingu allakirjutamise ajal. See aga ei kehti laevade puhul, mis antakse üle hiljem kui kolm aastat pärast lepingu allakirjutamist; sellisel juhul rakendatakse abi ülemmäära, mis kehtis kolm aastat enne laeva üleandmiskuupäeva. Seega oli selle laeva viimane üleandmiskuupäev, millele võis tegevusabi anda, põhimõtteliselt 31. detsember 2003.
- (20) Kavandatavat abi kõnealusele laevale antaks 16. märtsi 2001. aasta seaduse nr 88 artikli 3 alusel, komisjoni poolt lubatud riigiabina nr 502/00. Abisumma laevale C.180 ulatub ligikaudu 3,9 miljoni euron, mis ei ületa 9 % lepinguväärtusest.
- (21) Laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 teise lõigu kolmandas lauses on sätestatud: "Komisjon võib kolmeastast üleandmistähtaega siiski pikendada, kui seda peetakse õigustatuks asjaomase laevaehitusprojekti tehnilise keerukuse tõttu või viivituste tõttu, mis tulenevad laevatehase tööprogrammi olulistest ja põhjendatavatest ootamatutest häiretest, mille on tinginud ettenägematud ja ettevõtjavälised erakorralised asjaolud." Komisjon märgib, et pikendust taotletakse seetõttu, et Cantieri Navali Termoli ei suutnud lõpetada eespool nimetatud laeva ettevõtjaväliste ootamatute viivituste tõttu.
- (22) Laevaehitusmääruses on sätestatud, et üleandmistähtaja pikendamist õigustavad asjaolud peavad olema a) erakorralised, b) ettenägematud ja c) ettevõtjavälised. Lisaks peab olema tõestatud d) põhjuslik seos nende sündmuste ja viivituse põhjustanud häirete vahel ning kindlaks tehtud e) nende kestus ning f) häirete olulisus ja põhjendatavus.

⁽¹⁴⁾ ELT C 317, 30.12.03, lk 11.

Järgnevatel lõikudes on antud hinnang Itaalia ametiasutuste esitatud argumentidele.

(i) 11. septembri 2001. aasta sündmuste mõju

Seda argumenti hinnates tunnistas komisjon, et nimetatud sündmused olid ettenägematud ja laevatehasevälised. Kuid vastavalt komisjoni varasematele otsustele ei saa nende sündmuste mõju kõnealuse juhtumi puhul arvestada. Kooskõlas komisjoni senise otsustuspraktikaga⁽¹⁵⁾ "ei saa majanduskasvu vähene- mist või turuolukorra halvenemist teatud liiki laeva puhul pidada erakorraliseks asjaoluks laevaehtus- määruse artikli 3 lõike 2 alusel". Meenutatakse, et see põhjus on aktsepteeritav vaid reisilaevade puhul, sest seda tüüpi laevu mõjutasid need sündmused otseselt, samas kui teist tüüpi laevade puhul oli mõju kaudne ja üldisemat laadi.

Menetluse algatamise otsuses märgib komisjon, et vastavalt 2003. aasta novembri *Clarkson Research*'i aru- 'i aruandele⁽¹⁶⁾ "tekitasid 11. septembri 2001. aasta sündmused aeglustavas maailmamajanduses kindlasti probleeme juurde". Seoses investeringutega kemikaal- tankeritesse, mille kandevõime on alla 20 000 tonni, nagu seda on laev C.180, märgib Clarkson Research samas aruandes, et "Ajavahemikul 1998–2000 oli tegevusaktiivsus üsna madal ning hoolimata kergest tõusust 2001. aasta alguses langes see aasta viimasel veerandil tagasi endisele tasemele, sama toimus kogu tööstusharus. Kuid 2002. aasta alguses suurenes lepingute sõlmimine oluliselt ning on tänaseni olnud suhteliselt heal tasemel".

Seoses Itaalia ametiasutuste argumentidega, milles seatakse kahtluse alla komisjoni järelkontrolliaruandel põhinev hinnang nende sündmuste mõju kohta, märgib komisjon, et algselt tugineti Itaalia ameti- asutuste endi poolt saadetud aruandele. Teiseks toonitatakse, et käesoleva menetluse puhul kasutavad ka Itaalia ametiasutused 2003. aasta lõpu aruandeid. Kokkuvõtteks märgib komisjon, et ükski lisaaru- annetest, millele Itaalia ametiasutused viitavad, ei ole vastuolus komisjoni hinnanguga selles küsimuses.

Komisjon meenutab, et kõnealune hinnang eespool nimetatud põhjusele langeb kokku teiste otsustega sarnastes juhtumites, millest Itaalia on teavitanud ja mis käsitlevad kemikaal tankerite ja veeldatud nafta- gaasi tankerite kolmeaastase üleandmistähtaja pikendamist.

(ii) Vajadus kohandada laeva muutunud tehnilis-kaubandusli- kele nõuetele

Seoses teise argumentidega märgitakse kõigepealt, et tehnilised kohandused teostati laevaomaniku taotlusel, et vastata muutunud turunõuetele. Lisaks on algse laevaehtuslepingu 10. detsembri 2003. aasta lisandis sätestatud, et laevatehas kavatses laevaomanikult taotleda laeva C.180 üleandmistähtaja pikendamist, võttes enda kanda kõik viimasele riigiabi andmisega seotud kulud ja riskid.

Komisjon märgib, et laevaomanik võib laevaehtusle- pingus alati muudatusi nõuda ning selles pole laevandussektoris midagi ebatavalist. Sellised olukor- rad kuuluvad tavaliselt laevatehaste kommertsriskide juurde. Seega ei saa antud juhul seda põhjendust vastuvõetavaks lugeda.

Põhjalikkuse huvides märgib komisjon muuhulgas, et käesoleva uurimise käigus selgitasid Itaalia ameti- asutused, et kõnealustest muudatustest, mis hõlmasid nii laeva C.173 kui C.180, teatati Ühendriikide prahtija Novamari poolt juba 2001. aasta veebruaris laeva- omanikule saadetud kirjas, ning nende osas leppisid laevatehas ja laevaomanik kokku juba enne lepingu peatamist 2001. aastal. Lisaks märgib komisjon, et Itaalia ametiasutuste selgituste kohaselt oleks vastavalt algsetele lepingutingimustele laeva C.173 pidanud juba hulk aega varem ehitama teine laevatehas, mis 1990ndatel raskustesse sattus; seega kuulus see laev vanemat tüüpi laevade hulka, mille asemele on nüüd astunud uuemad suuremad ja võimsamad laevad.

Eespool öeldut silmas pidades on selge, et muudatused polnud sugugi erakorralised ega ettenägematud. Seega on komisjon seisukohal, et Itaalia poolt toodud põhjendus ei ole vastuvõetav.

(iii) Laevatehase asukohaks olevat Molise piirkonda tabanud looduskatastroofide mõju

Tunnistatakse, et maavärinad, üleujutused ja muud vääramatu jõu ilmingud on tavaliselt vastuvõetavad põhjused. Samuti tunnistatakse, et sellised sündmused mõjutasid tegevust Molise piirkonnas ja potentsiaalselt ka laevatehase tegevust, sest seda kinnitab ka erakorralise seisukorra väljakuulutamise peaministri dekreediga.

⁽¹⁵⁾ Vt juhtum N 99/02 (EÜT C 262, 29.10.2002), Odense laevatehas – Kolmeaastase üleandmistähtaja pikendamine kahe laeva puhul (Taani).

⁽¹⁶⁾ "Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets & Newbuilding Investment over 2001 e onwards", Clarkson Research, november 2003, lk 19–20.

Kuid laevaehitusmääruse kohaselt on kolmeaastase üleandmistähtaja pikendamine erand tavapäraest lepinguga seotud tegevusabi andmist reguleerivatest sätetest, mis omakorda on erand ühenduse riigiabieeskirjadest. Seega tähendab põhimõte, et erandeid käsitlevaid eeskirju tuleb tõlgendada kitsalt, et väidetavalt viivituse põhjustanud asjaolude ja laeva ehitamise venimise vahel tuleb luua selge põhjuslik seos. Kuid komisjonile teatavaks tehtud teave, kaasa arvatud Itaalia ametiasutuste poolt pärast ametliku uurimise algatamist edastatud teave, on suhteliselt ebamäärane, viidates katastroofide hävitavale mõjule vaid üldsõnaliselt, ei suudeta näidata või määratleda nende sündmuste täpset mõju laevatehase tööprogrammile ega kõnealuse laeva ehitusele.

Komisjon märgib, et hoolimata selgesõnalistest taotlustest teabe saamiseks ja vastamistähtaegade märkimisväärselt pikendamisest pole esitatud üksikasjalikku teavet nende sündmuste poolt laevatehase üldises tööprogrammis põhjustatud häirete kohta ega konkreetsete, laeva C.180 (endine C.173) ehitust mõjutanud põhjuste kohta. Itaalia ametiasutused esitasid koopiad kirjadest, millega laevatehase osade ja teenuste tarnijad laevatehasega sõlmitud lepingud üles ütlesid; kuid põhjuslikku seost pole üksikasjalikult dokumenteeritud ega täpselt määratletud sellest tulenevat viivitust laevatehase tööprogrammis ja laeva C.180 (endine C.173) ehitamisel, et põhjendada taotlust üleandmistähtaja pikendamiseks 10 kuu võrra.

- (23) Seega on komisjon seisukohal, et eespool kirjeldatud erakorralised asjaolud ei mõjutanud laevatehase konkreetset tööprogrammi kõnealuse laeva puhul nii, et see õigustaks üleandmistähtaja 10-kuulist pikendamist. Seetõttu ei ole punktides i), ii) ja iii) esitatud põhjendused vastuvõetavad.
- (24) Arvestades märkimisväärsete tõendite puudumist, et saa neil alustel pikendust anda.

(iv) *Tööde peatamine laeva C.180 (endine C.173) juures 2004. aastal*

Lisaks märgib komisjon, et Itaalia ametiasutused teatasid, et laev C.180 (endine C.173) oli valmis ligikaudu 66 % ulatuses, kuid tööd peatati ja laev lasti vette 2004. aasta augustis; seetõttu peaks nende

arvates 10-kuuline pikendus nüüd algama kuupäevast, mil komisjon teeb otsuse taotletud pikenduse andmiseks.

Esiteks ei ole Itaalia taotlus, et 10-kuuline pikendus algaks komisjoni otsuse vastuvõtmise kuupäevast, kooskõlas laevaehitusmäärusega, sest see tooks kaasa edasisi põhjendamatu viivitusi. Märgitakse, et otsuse laeva ehitamine peatada tegi laevatehas omal vastutusel ja see tõi kaasa lisaviivituse, mida laevaehitusmääruse alusel õigustada ei saa.

Teiseks märgib komisjon, et vastavalt teatisele oleks laev C.180 (endine C.173) tulnud üle anda 31. oktoobril 2004. Kuid arvestades Itaalia ametiasutuste taotlust, et 10-kuuline pikendus algaks kuupäevast, mil komisjon võtab vastu taotletud pikenduse andmise otsuse, mis on kooskõlas asjaoluga, et laevatehas lasi vette lõpetamata laeva C.180 (endine C.173) 2004. aasta augustis, on selge, et laevatehas poleks suutnud laeva üle anda isegi esimese 10-kuulise üleandmistähtaja pikenduse jooksul.

Seega ei saa Itaalia taotlust mingil juhul rahuldada tööde põhjendamatu peatamise tõttu 2004. aastal.

JÄRELDUSED

- (25) Eespool toodut arvesse võttes leiab komisjon, et kõnealune meede kujutab endast riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Itaalia ametiasutuste poolt esitatud teave, kaasa arvatud ametliku uurimise jooksul esitatud teave, on kinnitanud komisjoni kahtlusi selles osas, kas antud juhul esitatud viivituste põhjendused vastavad laevaehitusmääruse artikli 3 lõike 2 teise lõigu sätetele, ning seega ei ole uurimisalune meede ühisturuga kooskõlas vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktile e.

Neid järeldusi arvesse võttes

ON KOMISJON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1540/98 artikli 3 lõikes 2 sätestatud kolmeaastast üleandmistähtaega ei saa Cantieri Navali Termoli S. p.A ehitava laeva C.180 (endine C.173) puhul pikendada.

Seega ei saa sellele laevale lepinguga seotud tegevusabi anda.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Artikkel 2

Brüssel, 4. juuli 2006.

Itaalia teavitab komisjoni otsuse järgimiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse kättesaamist.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

KOMISJONI OTSUS,**19. juuli 2006,****Madalmaade meetme kohta seoses VAOPiga***(teatavaks tehtud numbri K(2006) 3224 all)***(Ainult hollandikeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2006/949/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi eelnimetatud sätete ⁽¹⁾ kohaselt ja neid märkusi arvesse võttes

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 12. juuni 2002. aasta kirjaga, mis registreeriti 17. juunil 2002. aastal, sai komisjon kaebuse Paberijätmete Tarnijate Ühingu (Vereniging van Aanbieders van Oud Papier, edaspidi "VAOP") kasuks võetud nelja väidetavalt eeskirjadevastase abimeetme kohta, nimelt ettevõtja tulumaksust ja käibemaksust osalise vabastamise, Bank Nederlandse Gemeenten'i (edaspidi "BNG") antud laenu ja mitme kohaliku omavalitsuse (*gemeenten*) antud allutatud laenu kohta. 30. juuli 2002. aasta ja 6. detsembri 2002. aasta kirjaga taotles komisjon teavet Madalmaade ametiasutustelt, kes vastasid vastavalt 10. oktoobri 2002. aasta ja 10. veebruari 2003. aasta kirjaga. 29. aprillil 2003 toimus kaebuse esitaja ja komisjoni ametnike kohtumine. 5. mai 2003. aasta kirjas teatas kaebuse esitaja komisjonile, et kavatses koguda juhtumi kohta Madalmaade ametiasutustelt rohkem teavet ja sellele tuginedes keskenduda oma kaebuses teatavatele meetmetele.

(2) 13. septembri 2004. aasta kirjaga saatis kaebuse esitaja lisateavet ning teatas, et kavatses kaebuses piirduda BNG-lt VAOPile antud laenuga. Komisjon taotles selle uue kirja alusel Madalmaade ametiasutustelt lisateavet 21. oktoobri 2004. aasta kirjaga, millele ametiasutused vastasid 17. detsembril 2004. Komisjon teatas Madalmaadele 3. mai 2005. aasta kirjaga, et otsustas algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse BNG antud laenu ja kohalike omavalitsuste antud laenude suhtes.

(3) Madalmaade ametiasutused taotlesid kaks korda menetluse algatamise otsusele vastamise tähtaja pikendamist ja vastasid lõpuks 29. augusti 2005. aasta kirjaga. 9. novembri 2005. aasta kirjaga küsis komisjon lisateavet, mis esitati 8. detsembri 2005. aasta kirjas. Komisjon esitas täiendava teabetaotluse 4. mai 2006. aasta e-kirjaga, millele vastati 2. juuni 2006. aasta ja 19. juuni 2006. aasta kirjaga.

(4) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati Euroopa Liidu Teatajas 30. septembril 2005 ⁽²⁾. Kaebuse esitaja saatis 28. oktoobri 2005. aasta kirjaga otsuse kohta märkused ja taotles, et komisjon lisaks esitatud märkustele kaebuse esitaja 12. juuni 2002. aasta ja 13. septembri 2004. aasta kirjad ning 29. aprillil 2003 toimunud arutelude protokollid ning käsitleks neid kaebuse osana. Madalmaadele saadeti 24. novembril 2005 kahe kirja mittekonfidentsiaalne versioon ja Madalmaad vastasid 16. detsembri 2005. aasta kirjaga.

(5) 28. oktoobri 2005. aasta kirjaga sai komisjon märkused menetluse algatamise otsuse kohta väidetavalt abisaajalt VAOPilt, kes taotles ka kohtumist. Kohtumine toimus 31. jaanuaril 2006. VAOP täiendas kohtumisel esitatud märkusi 27. märtsi 2006. aasta kirjaga.

2. KIRJELDUS**2.1. Abisaaja**

(6) VAOPi asutasid 1990ndate alguses mitu Madalmaade kohalikku omavalitsust. See on piiratud vastutusega mitmetulunduslik ühendus, mille eesmärk on pakkuda oma liikmetele teatavaid teenuseid võimalikult soodsatel tingimustel. Täpsemalt on VAOPi eesmärk korraldada selle liikmeks olevates kohalikes omavalitsustes paberijätmete tõhusat kogumist, eeltöötlemist (sorteerimist ja pressimist) ning müüki. Hiljem on ühingu tegevust laiendatud klaasijätmetele ja muudele ringlusse võetavatele jätmetele.

⁽¹⁾ ELT C 240, 30.9.2005, lk 36.

⁽²⁾ Vt joonealust märkust 1.

- (7) VAOP ei ole vertikaalselt täielikult integreeritud ettevõtja. Ta ainult korraldab oma liikmete jaoks asjakohaseid tegevusi: enamiku töödest, näiteks jäätmete veo, ostab ta teistelt ettevõtjatelt sisse. See seletab asjaolu, et ühingul oli 2002. aastal 27,5 miljoni euro suuruse käibe juures ainult 20 töötajat. VAOP võtab kohalikest omavalitsustelt tasu nende maa-alalt pärinevate ringlusse võetavate jäätmete kogumise ja eeltöötlemise eest ning kannab neile üle tulu, mis on saadud jäätmete müügist ringlusse võetud materjalide (nt ringlusse võetud paberi) kasutajatele.
- (8) Madalmaade maksuhaldurid ei käsitle VAOPi riikliku haldusorganina.
- (9) Esimene üksus, mis loodi, oli piiratud vastutusega ühing Coöperative Vereniging VAOP BV. Aastate jooksul asutas see emaettevõtja oma tegevuse korraldamiseks mitu tütarettevõtjat. Need tütarettevõtjad on piiratud vastutusega äriühingud. Komisjon käsitleb kõiki neid äriühinguid ühe majandusüksusena (VAOP), sest emaettevõtjal on kõigis tütarettevõtjates enamusosalus. Tütarettevõtjad kajastavad emaettevõtja konsolideeritud aastaaruandes. Lisaks sõlmis BNG, kes on VAOPi peamine võlausaldaja, kogu kontserniga ainult ühe laenulepingu, mitte iga äriühinguga eraldi, kuigi selles lepingus sätestatakse eraldi mõne tütarettevõtja krediidilimiidid. Peale selle sätestatakse laenulepingus kontserni kuuluvate äriühingute risttagatised: iga äriühing vastutab BNG ees kõigi teiste võlgade eest.

2.2. Turg

- (10) 1990 ndatel kasvas VAOPi tegevus jõuliselt. Tema osa Madalmaade paberijäätmete kogumise turul oli käesoleva kümnendi alguses 25–30 %. VAOP on oluline ettevõtja ka paberijäätmete eeltöötlusturul (sorteerimine ja pressimine). Kontsern pääses samuti Madalmaade klaasijäätmete kogumise turule, kus sai üheks liidriks. Mõned nendel turgudel tegutsevad äriühingud on välismaiste ettevõtjate tütarettevõtjad.
- (11) Madalmaade õigusaktid kohustavad kohalikke omavalitsusi koguma paberijäätmeid eraldi ja pakkuma neid ringlussevõtu turule, kuid nende ülesannete täitmise kord ei ole kindlaks määratud. Suurem osa Madalmaade kohalikest omavalitsustest korraldab nende tööde tegemiseks avaliku pakkumise. VAOP on sellistel pakkumistel osalenud ning võistelnud seega otseselt samu teenuseid pakkuvate eraettevõtjatega⁽³⁾. Samuti üritab VAOP meelitada endaga ühinema uusi kohalikke omavalitsusi. Ka selles võib VAOPi

pidada konkurendiks erasektori äriühingutele⁽⁴⁾, kes soovivad teenindada samu kliente .

2.3. Kaks meetet

- (12) Kõigepealt andis BNG 1998. aasta märtsis VAOPile 16,3 miljoni Hollandi kuldna (7,4 miljoni euro) suuruse laenu (edaspidi "esimene meede"). 31. detsembril 1997 näitas VAOPi konsolideeritud bilanss, et tema omakapital oli 0,8 miljonit Hollandi kuldnat (0,4 miljonit eurot) ja bilansimaht 17,3 miljonit Hollandi kuldnat (7,9 miljonit eurot). Aasta hiljem, pärast laenu andmist, oli omakapital 0,09 miljonit Hollandi kuldnat (0,04 miljonit eurot) ja bilansimaht 29,1 miljonit Hollandi kuldnat (13,2 miljonit eurot).
- (13) Teiseks nõustusid kohalikud omavalitsused 2001. aastal muutma neile paberijäätmete eest maksmata summad 3 miljoni Hollandi kuldna (1,3 miljonit eurot) suuruseks laenuks (edaspidi "teine meede"). VAOP oli saanud 2000. aasta lõpul ühe oma tütarettevõtja maksejõuetuse tõttu suurt kahju. 31. detsembril 2000 näitas VAOP konsolideeritud aastaaruanne 3,4 miljoni Hollandi kuldna (1,5 miljonit eurot) suurust negatiivset omakapitali. Bilansimaht oli samal ajal 32,1 miljonit Hollandi kuldnat (14,5 miljonit eurot). BNG, VAOPi peamine võlausaldaja, oli saanud peaaegu kõigi varade suhtes pandiõiguse, mistõttu võis sellist tagamata laenu pidada BNG nõuetele allutatuks. Seega viidati sellele kui allutatud laenule.

3. AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

- (14) Esimese meetme suhtes algatas komisjon ametliku uurimismenetluse, sest kahtles, kas iga teine turumajanduse tingimustes tegutsev investor oleks käitunud samamoodi. Komisjon märkis, et sel ajal ei olnud VAOPil peaaegu üldse omakapitali. Peale selle näis uus laen väga suur võrreldes laenusaaaja bilansimahuga. Lühidalt öelduna tundus laenuga seotud risk tavalise investori jaoks liiga suur.
- (15) Teise meetme puhul kahtles komisjon, kas iga teine turumajanduse tingimustes tegutsev võlausaldaja oleks nõustunud muutma oma nõude selliseks allutatud laenuks. Laen näis kujutavat endast liiga suurt riski, sest laenusaaaja finantsseisund oli halb ja kõik tema varad olid antud BNG-le tagatiseks. Samuti arvas komisjon, et turumajanduse tingimustes tegutsev võlausaldaja oleks küsinud kõrgemat intressi.

⁽³⁾ VAOP on pakkunud edukalt ainult ühel korral. Viimastel aastatel on VAOP otsustanud sellistel pakkumistel enam mitte osaleda.

⁽⁴⁾ Erasektori ettevõtjad võivad olla VAOPiga võrreldes enam vertikaalselt integreeritud, kuid see ei tähenda, et nad VAOPiga ei konkureeri.

- (16) Kokkuvõttes kahtlustas komisjon, et need kaks meetet võivad olla EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 keelatud riigiabi VAOPile.

4. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (17) Komisjon on saanud kaebuse esitajalt järgmised märkused. Seoses esimese meetmega rõhutab kaebuse esitaja, et BNG üldine tava on pakkuda avaliku sektori asutustele ja nendega seotud institutsioonidele finantstooteid turutingimustest erinevatel tingimustel. Kaebuse esitaja analüüsib VAOPi omakapitali suurust ja järeldab, et sel ajal ei olnud VAOPi bilansi struktuur kaugeltki hea. Omakapitali osas oli oluline puudujääk. Kaebuse esitaja osutab ka võla suurusele. Neis oludes võimaldas BNG rahastamine VAOPil omakapitali puudusele vaatamata oma tegevust väheste kuludega laiendada. Kaebuse esitaja leiab, et erapank ei oleks sellist riskantset laenu andnud ja et see laen kujutab endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (18) Kaebuse esitaja väidab ka, et kuna VAOPi finantsseisund aja jooksul ei paranenud, ei oleks BNG pidanud ettevõtja rahastamist jätkama.
- (19) Seoses teise meetmega väidab kaebuse esitaja, et selline allutatud laen oli väga riskantne, kui võtta arvesse VAOPi võlgasid, mis oleks tulnud pankroti korral kõigepealt tagasi maksta. Laenuintress ei olnud selle riski hüvitamiseks küllalt suur. Seega kujutab ka see laen endast riigiabi.
- (20) Komisjon on saanud väidetavalt abisaajalt VAOPilt järgmised märkused. VAOP väidab, et esimene meede oli puhtakujuline äritehing, mis on kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega. VAOP väidab samuti, et võttis samal ajal ühendust ka mitme erapangaga, kes pakkusid rahastamist BNG pakutud tingimustele sarnastel tingimustel. VAOP esitas koopia [erapanga nimi] (*) 7. jaanuaril 1998 allkirjastatud finantspakkumisest.
- (21) Teise meetme kohta rõhutab VAOP, et ta ei olnud kohustatud omavalitsustega laenulepingut sõlmima. VAOPi põhikirja ja tarnelepingute kohaselt ei ole ta kohustatud maksma paberijäätmete tarnijatele rohkem kui likviidsus võimaldab. Peale selle on VAOPil õigus määrata oma liikmetele kohustusi iga-aastaste osamaksetena, mida võib kasutada tegevuskulude katteks või käsitleda riskikapitalina. VAOPi leping omavalitsustega võimaldas VAOPil anda omavalitsustele nõudeõigus enda vastu, mida ühingu juhid ka teha otsustasid.

5. MADALMAADE MÄRKUSED

- (22) Seoses esimese meetmega väidavad Madalmaad, et BNG antud laen ei seonu riigiga. BNG on aktsiaselts. Madalmaad möönavad, et BNG kõik aktsiad kuuluvad riigile, provintsidele ja omavalitsustele. Samuti möönavad Madalmaade ametiasutused, et mõned nõukogu liikmed on ametiasutuste määratud, kuid samas väidavad nad, et nõukogu ei osale igapäevases tegevuses, mille eest vastutab juhatas. Panga põhikirjas ei ole ühtegi sätet, mis kohustaks juhatust finantstootete pakkumisel nõukogu juhiseid täitma. Ei olnud ühtegi sätet, mis nõuaks, et nõukoguga asjaomase laenu suhtes konsulteeritaks või et nõukogu peaks laenule heakskiidu andma – sellised otsused olid ainult juhatuse pädevuses. Viimaks rõhutavad Madalmaade ametiasutused, et ei ole ka midagi muud, mis viitaks, et käesoleva tehingu puhul esineks seos riigiga.
- (23) Isegi kui laenu andjaks saaks pidada riiki, teatavad Madalmaad, et selle tingimused oleksid vastuvõetavad ka turumajanduse tingimustes tegutsevale investorile. Suurem omakapital oleks küll soovitatav, kuid BNG kahju saamise risk oli piiratud tänu mitmesugustele tagatistele, eelkõige tänu esimese järjekoha pandiõigusele VAOPi saadaolevate maksete suhtes; tagatis kattis 100 % laenust. Laen anti ajal, kui äriühing ei olnud raskustes ja kui selle väljavaated olid head. Äriühingu finantsseisundi väga tõsist halvenemist ei saanud sel ajal ette näha.
- (24) Seoses teise meetmega tulevad Madalmaad meelde, et VAOP on mittetulundusühing, mis kannab oma liikmetele üle nende maa-alalt kogutud ringlusse võetavate jäätmete müügist saadud netotulu. 2001. aasta alguses oli VAOP klaasi ringlussevõetuga tegeleva tütarettevõtja pankroti tõttu finantsraskustes. Kontsern otsustas liikmetele maksmata jätta väikese osa tulust, mis oli saadud jäätmete müügist 2000. aastal (5), ja muuta selle viieaastase tagasimakseperioodiga allutatud laenuks. BNG hoiatas, et ilma selliste lisavahenditeta nagu see laen ei jätkaks ta VAOPi rahastamist, mis oleks seejärel ise maksejõuetuks muutunud. Madalmaad rõhutavad, et VAOP ei olnud oma põhikirja ega osalevate omavalitsustega sõlmitud lepingute järgi kohustatud nimetatud 3 miljonit Hollandi kuldnat (1,3 miljonit eurot) omavalitsustele maksma, sest see summa ületas VAOPi kasutada olevaid vahendeid. Sellele vaatamata otsustas VAOP pakkuda omavalitsustele sellele summale

(*) Selle teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.

(5) 2000. aastal maksis VAOP kohalikele omavalitsustele kokku 40,7 miljonit Hollandi kuldnat (18,5 miljonit eurot).

vastava nõude intressi kandva laenu näol. Teiseks oli kohalike omavalitsuste jaoks niisugune nõuete osaline muutmine laenuks soodsam lahendus kui pankrot. Omavalitsuste tagatiseta nõuded VAOPi vastu ulatusid toona 5,7 miljoni Hollandi kuldnani (2,59 miljoni euron). Madalmaade ametiasutused on välja arvutanud, et pankroti korral oleksid omavalitsused saanud tagasi umbes 1,2 miljonit Hollandi kuldnat (0,5 miljonit eurot), mis oleks tähendanud 4,5 miljoni Hollandi kuldna (2,05 miljoni euro) suurust kahjumit. Omavalitsused käitusid samamoodi nagu oleksid käitunud turumajanduse tingimustes tegutsevad võlausaldajad, kui nõustusid oma 3 miljoni Hollandi kuldna (1,3 miljoni euro) suuruse nõude laenuks muutmisega. See võimaldas VAOPil jätkata oma tegevust teadmisesega, et BNG rahastab teda edasi.

6. HINDAMINE

6.1. Abi olemasolu

Esimene meede

- (25) Asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt on "igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust".
- (26) Euroopa Kohus on sedastanud, et "kuna põhimõtteliselt tuleb avalikku ja erasektorit kohelda võrdselt, ei saa riigi poolt tavapärastel turutingimustel otseselt või kaudselt ettevõtja käsutusse antud kapitali pidada riigiabi. Seetõttu tuleb vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale kindlaks määrata, kas avaliku sektori juhtivate asutustega võrreldavate mõõtmetega erainvestorit oleks suudetud veenda sama palju investeerima, võttes eelkõige arvesse investeerimise ajal kättesaadavat teavet ja eeldatavat arengut" ⁽⁶⁾.
- (27) Selle kindlakstegemiseks, kas BNG laen oli abi, peab komisjon seega kontrollima, kas tehing arvestas turumajandusliku investori põhimõtet nagu Euroopa Kohus viidatud otsuses selgitas.
- (28) Komisjoni taotlusel on Madalmaade ametiasutused esitanud lisaks 1998. aasta märtsi laenulepingu koopiale ka koopiaid järgmistest BNG sisedokumentidest iga etapi kohta otsustusprotsessis, mis viis VAOPile laenu andmiseni: kontohaldurite ettepanek 21. jaanuarist 1998, laenuanalüütiku

arvamus 22. jaanuarist 1998 ning laenukomitee positiivne otsus 26. jaanuarist 1998. Need dokumendid näitavad, et BNG tuvastas ja analüüsis laenuga seotud riske, sealhulgas väga piiratud omakapitali. Selle analüüsi alusel andis BNG VAOPile madala reitingu ("C"). Tuvastatud riskide tasakaalustamiseks otsustas BNG seada ranged tingimused ja nõuda märkimisväärseid tagatisi. Muuhulgas nõudis BNG, et kõik asjaosalised (VAOP ja tema tütarettevõtjad) vastutaksid teiste kontserniliikmete kohustuste eest solidaarselt. Samuti nõudis BNG esimese järjekoha pandiõigust VAOPi mitmesuguste kommertsnõuete suhtes. VAOP pidi iga kuu esitama BNG-le loetelu panditud kommertsnõuete kohta, mille väärtus pidi olema vähemalt 100 % panga antud laenust. Laenukomitee otsustas, et krediiti saab anda ainult juhul, kui laenuleping sisaldab neid tingimusi laenu BNG-le tagamise kohta. Uus laenuleping hõlmas ka olemasolevat 5 miljoni Hollandi kuldna (2,2 miljoni euro) suurust rahastamist. See suurendas BNG võimalikku nõuet VAOPi suhtes olemasolevalt maksimaalselt 5 miljonilt Hollandi kuldnalt (2,2 miljonilt eurot) 16,3 miljonile Hollandi kuldnale (7,4 miljonile eurole). Netosuurenemine oli seega 11,3 miljonit Hollandi kuldnat (5,1 miljonit eurot).

- (29) Need dokumendid näitavad, et BNG tegi laenulepingu oma tavapärase korra kohaselt ja seadis tingimuseks olulised tagatised.
- (30) Komisjon märgib ka, et jaanuaris 1998 pakkus \$\$\$ (*) VAOPile laenu. See oleks lisandunud olemasolevale BNG antavale 5 miljoni Hollandi kuldna suurusele krediidile. \$\$\$ pakutava laenu suurus 7,3 miljonit Hollandi kuldnat (3,3 miljonit eurot) ei olnud sama suur kui BNG pakutud lisarahastamine, mis oli 11,3 miljonit Hollandi kuldnat (5,1 miljonit eurot), kuid vastas sellele suuremas osas. Nimetatud \$\$\$ ettepanekus pakutud intressimäärad 125 ja 150 baaspunkti on madalamad kui need, mida kasutati raskustes ettevõtjatele laenamise või omakapitali investeringute puhul. See näitab, et vastupidi komisjoni kahtlusele ametliku uurimismenetluse algatamise ajal võis erapank nõustuda VAOPile suurt laenu andma, hoolimata viimase väga piiratud omakapitalist ⁽⁷⁾.
- (31) Komisjon on võrrelnud BNG antud laenu intressimäära \$\$\$ pakutud määraga ⁽⁸⁾. BNG intressimäär on pisut väiksem. Komisjon märgib siiski, et esiteks olid BNG tegevuskulud (ja

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

⁽⁷⁾ Nagu juba mainitud, võib seda seletada muu hulgas potentsiaalse laenuandja kasutada olnud tagatistega ning asjaoluga, et sel ajal peeti ettevõtjat laienevaks ja stabiilselt kuludid katva tuumtegevusega ettevõtjaks.

⁽⁸⁾ Need lahendused koosnevad erilaenudest. Komisjon võrdles sarnaste tähtaegade ja tingimustega laenude intressimäärasid.

⁽⁶⁾ 8. mai 2003. aasta kohtuotsus liidetud kohtuasjades C-328/99 ja C-399/00, Itaalia ja SIM 2 Multimedia v. komisjon, EKL 2003, lk I-4035, punktid 37 ja 38.

on siiani) väga väiksed, \$\$\$-st tunduvalt väiksemad⁽⁹⁾. Teiseks sisaldas BNG ja VAOPi vahel sõlmitud laenuleping mitmesuguseid teenustasusid, mida VAOP ühe või teise laenu tegelikul kasutuselevõtmisel tasuma pidi. \$\$\$ tehtud pakkumises oli selliste tasude maksmine sõnaselgelt välistatud. Lisaks eelnevale on tõenäoline, et \$\$\$ pakkumise olemasolu ärgitas BNGd tegema parima pakkumise, mida ta suutis (oma laenuandmissuuniste piires ja nõudes märkimisväärseid tagatisi), et mitte kaotada ärisuhet olemasoleva kliendiga, kellel näisid sel ajal olevat reaalsed laienemise väljavaated. Eelkirjeldatu alusel järeldab komisjon, et kuigi BNG andis laenu erapangaga võrreldes madalama intressimääraga, käitus ta 1998. aastal laenu andes turumajandusliku investorina. Seega ei kujuta see laen endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

- (32) Kaebuse esitaja rõhutab ka, et turumajanduse tingimustes tegutsev võlausaldaja ei oleks VAOPi rahastamist viimase halba finantsseisundit arvestades järgnevatel aastatel jätkanud. Seetõttu on komisjon analüüsinud, kuidas BNG VAOPi finantsseisundi halvenemisele reageeris.
- (33) 1999. aastal, kui VAOP Glas B.V. ja REVA finantsseisund halvenes, pidas BNG läbirääkimisi uue lepingu üle, mis allkirjastati 9. juulil 1999. Esiteks laiendati tagatisi nii, et laenuandjale panditi ka seadmed, tehased ja muud varad. Teiseks lepidi kokku, et hakatakse rangelt kontrollima igakuist võlausaldajale panditud nõuete loetelu. Kolmandaks ei olnud enam võimalik saada pikaajalisi laene põhivarainvesteeringuteks. Kõik niisugused laenud said nüüd olla ainult lühiajalise finantsinstrumendi, nn sularaha väljavõtmise (*kasgeldtrekkingen*) kujul. Neljandaks suurendati krediidi hinda.
- (34) 2000. aasta oktoobris muutus REVA maksejõuetuks ning seejärel koostati uus leping, millele kirjutati alla 19. jaanuaril 2001. Võimalikku krediidimahtu vähendati 13,2 miljoni Hollandi kuldnale (6 miljonit eurot) (juba antud laenu VAOPile oli sel hetkel 15,2 miljonit Hollandi kuldnat (6,9 miljonit eurot)); krediiti pidi vastavalt kokkulepitud ajakavale veelgi vähendatama. Seda limiiti ületavale summale kehtestati lisatasu 3%. Samal ajal laiendati veelgi tagatisi. VAOPi varade likvideerimisväärtuse alusel arvutas BNG välja, et tema võimalik kahju oli peaaegu 5,8 miljonit Hollandi kuldnat (2,6 miljonit eurot) tema 15,2 miljoni Hollandi kuldna (6,9 miljonit eurot) suurusest kogunõudest. 2002. aasta septembris allkirjastati uus leping, millega muudeti varasemat krediidimahu vähendamise ajakava.

⁽⁹⁾ Panganduses mõõdetakse tegevuskulude taset tihti tasuvuse suhtarvuga, mis saadakse tegevuskulude jagamisel kogukäibega. 1997. aastal oli [...] Madalmaade haru tasuvus 64,8%. 1998. ja 1999. aastal oli see näitaja vastavalt 65,2% ja 62,9% (allikas: [...]). BNG tasuvus moodustab sellest tasemest kolmandiku, mis näitab väga väikseid kulusid. Osaliselt tuleneb see asjaolust, et BNG-l ei ole suurt kontoreid võrgustikku.

(35) Sellest teabest selgub, et BNG ei saanud lihtsalt VAOPi rahastamist lõpetada või kohest laenusumma tagastamist nõuda. See oleks muutnud VAOPi maksejõuetuks ja põhjustanud BNG-le olulist kahju. BNG püüdis kindlaks määrata võimalikku kahju võrreldes VAOPi taastamise võimalustega. Arvestades VAOPi põhitegevusala (paberijäätmed) stabiilsust ja rahavoo võimalusi, otsustas BNG mitte põhjustada VAOPi maksejõuetust ning jätkata tema rahastamist. Komisjon ei ole sellises hinnangus ega sellest tulenenud otsuses ilmset viga leidnud. Samuti ei ole kaebuse esitaja esitanud ühtegi veenvat argumenti selle kohta, miks erapank ei oleks niisugust otsust teinud.

(36) Komisjon järeldab eelnevast, et BNG käitumine oli käsitletava juhtumi puhul kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega ega kujuta endast seega VAOPile riigiabi andmist.

(37) Komisjon ei võta seisukohta küsimuses, kas BNG-le antud laenu saab pidada riigi antud laenuks, sest eelnevat silmas pidades ei oleks see riigiabi isegi juhul, kui laenuandmise saaks riigiga seostada. Peale selle ei saa komisjon võtta ega võta seisukohta küsimuses, kas kogu BNG laenu tegevus muudel juhtudel on turumajandusliku investori põhimõttega kooskõlas.

Teine meede

(38) 2001. aasta alguses ei suutnud VAOP maksta liikmetest omavalitsustele 3 miljonit Hollandi kuldnat (1,3 miljonit eurot), mis ta neile paberijäätmete tarnete eest võlgnes. VAOP ei olnud selleks piisavalt likviidne. Edasise rahastamise tingimusena nõudis BNG, et VAOP annaks tagatiseks omakapitali, reservid ning pikaajalised allutatud laenud. Omavalitsustele kogu ettenähtud raha maksmine oleks põhjustanud VAOPi maksejõuetuse. Komisjon nendib, et keerulise finantsseisundi põhjustas peamiselt üksikjuhtum, nimelt REVA pankrot 2000. aastal. VAOP oli investeerinud sellesse äriühingusse, sest see tegeles klaasijäätmete töötlemisega.

(39) Komisjon soovib märkida, et omavalitsuste kogunõuded VAOPi vastu moodustasid 5,7 miljonit Hollandi kuldnat (2,6 miljonit eurot)⁽¹⁰⁾. Need nõuded ei olnud tagatud, sest olulised varad olid panditud teisele peamisele võlausaldajale BNG-le. Kui VAOP oleks pankrotistunud ja tema varad likvideeritud, ei oleks omavalitsuste nõudeid suures osas

⁽¹⁰⁾ Finantsseisund 2000. aasta lõpus.

rahuldatud. Komisjon on vaadanud läbi Madalmaade ametiasutuste esitatud arvutused: võlausaldajate jaoks oli seis optimistlik⁽¹⁾. Komisjon asub seega seisukohale, et pankroti korral ei oleks omavalitsused võinud loota rohkem kui 1,2 miljoni Hollandi kuldna (0,5 miljoni euro) tagasisaamist oma 5,7 miljoni Hollandi kuldna (2,6 miljoni euro) suurusest nõudest. Lisaks sellele oleks raha laekunud olulise hilinemisega, mis kaasneb likvideerimisega. 4,5 miljoni Hollandi kuldna (2 miljoni euro) suuruse kahjumiga leppimise asemel eelistasid liikmed muuta 3 miljonit Hollandi kuldnat (1,3 miljonit eurot) oma nõuetest intressi kandvaks laenuks ja saada ülejäänud summa kätte. See oli soodsam lahendus. Menetlust algatades kahtlustas komisjon samuti, et turumajanduslik investor oleks niisuguse nõude laenuks konverteerimisega nõustudes nõudnud kõrgemat intressimäära. Need kahtlused on kummutatud: omavalitsuste positsioon läbirääkimistel BNGga ei olnud tegelikkuses selline, et nad oleksid saanud nõuda kõrgemat intressimäära. Pikas perspektiivis oleks kõrgem intressimäär vähendanud VAOPi võimet BNG-le laenu tagasi maksta. BNG oli võimeline seisma vastu omavalitsuste niisugusele nõudmisele, ähvardades, et see andnuks tõi VAOPi pankrotile, mis, nagu näidatud, oleks olnud omavalitsuste jaoks vähem soodne tulemus. Isegi juhul, kui omavalitsustel oleks olnud piisavalt tugev läbirääkimispositsioon, ei oleks intressimäära tõstmine olnud neile kasulik, sest see oleks lihtsalt suurendanud VAOPi finantskoormust järgmise viie aasta jooksul. Kuna liikmed maksavad VAOPile selle teenuste eest tasu, oleks kõrgem intressimäär sel ajavahemikul korvatud kõrgemate VAOPile makstavate tasudega.

- (40) Võib teha järelduse, et EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 alusel ei olnud võla konverteerimine allutatud laenuks kohalike omavalitsuste riigiabi VAOPile.

7. JÄRELDUS

- (41) Eeltoodu alusel järeldab komisjon, et kumbki meetmetest ei kujuta endast abi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Madalmaade meede 3 miljoni Hollandi kuldna (1,3 miljoni euro) ulatuses ja *Bank Nederlandse Gemeenten*'i meede 16,3 miljoni Hollandi kuldna (7,4 miljoni euro) ulatuses, mis võeti Paberijäätmete Tarnijate Ühingu (*Vereniging van Aanbieders van Oud Papier*) kasuks, ei kujuta endast abi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel, 19. juuli 2006.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

⁽¹⁾ Madalmaade ametiasutuste arvutused on omavalitsuste seisukohalt positiivsed muu hulgas seetõttu, et nende puhul ei ole maha arvatud pankrotimenetluse kulusid. On juba näha, et BNG, kellel finantsasutusena on selliste arvutustega rohkem kogemusi, on rangem, hinnates võimalusi realiseeritava varaga võlausaldajate nõudeid täita.

KOMISJONI OTSUS,**26. september 2006,****ettevõtjale Chemobudowa Kraków S.A. antava RIIGIABI nr C49/2005 (ex N 233/2005) kohta**

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 4214 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/950/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles teinud huvitatud pooltele ettepaneku oma märkuste esitamiseks⁽¹⁾ vastavalt eespool nimetatud sätetele ning võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

- (1) Komisjoni teavitati 29. aprilli 2005. aasta kirjaga, mis registreeriti 29. aprillil 2005, kavandatavast abist riiklikule ehitusettevõtjale Chemobudowa Kraków S.A. (edaspidi "Chemobudowa Kraków" või "abisaja"). 20. juunil 2005 palus komisjon Poolal esitada teatav puuduolev teave. Kõnealune teave esitati 9. augusti 2005. aasta kirjas, mis registreeriti 11. augustil 2005. Komisjon taotles täiendavat teavet 15. septembri 2005. aasta kirjas, millele Poola vastas 26. oktoobri kirjas, mis registreeriti 27. oktoobril 2005.
- (2) 21. detsembril 2005 otsustas komisjon algatada artikli 88 lõike 2 kohase menetluse kahe teatatud ja kahe teatamata meetme kohta, mis on antud pärast Poola ühinemist ELiga, seades kahtluse alla abi kokkusobivuse ühisturuga. Komisjoni otsus menetluse algatamiseks avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 28. juunil 2006⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama märkusi kõnealuste abimeetmete kohta. Ühtegi märkust ei esitatud.
- (3) 25. jaanuari 2006. aasta kirjas, mis registreeriti järgmisel päeval, teavitas Poola komisjoni sellest, et ta on oma teatise tühistanud. Komisjon palus oma 7. veebruari 2005. aasta kirjas Poolal esitada selgitusi kahe riigiabi meetme kohta, mis on antud pärast ühinemist ilma, et sellest oleks komisjoni eelnevalt teavitatud. Poola esitas 7. märtsi 2006. aasta kirjas, mis registreeriti 9. märtsil 2006, selgitused kahe kõnealuse meetme kohta ja palus parandada

artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamise otsuses teatav ebatäpne teave. Poola ametiasutused esitasid 12. septembri 2006. aasta kirjas, mis registreeriti järgmisel päeval, täiendavaid selgitusi kahe eespool nimetatud abimeetme kohta.

II. ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS**1. Abisaja**

- (4) Ettevõtja Chemobudowa Kraków on 1949. aastal loodud suur ettevõtja, kellel 2004. aastal oli 919 töötajat, kellest 343 töötasid ettevõtja välismaal asuvates filiaalides (Tšehhi Vabariigis ja Saksamaal).
- (5) ChK on ettevõtja Towarzystwo Budownictwa Społecznego Krak-System S.A. (edaspidi "TBS") emaaettevõtja, omades 78 % kõnealuse ettevõtja aktsiatest. Ettevõtja tegevus seisneb korterelamute ehitamises ja nende väljarentimises. Poola ametiasutuste väitel ei ole kõnealuse ettevõtja käive märkimisväärne.
- (6) Abisaja omab 0,13 % suurust turuosa Poola ehitusturul. Ettevõtjal on filiaalid Saksamaal ja Tšehhi Vabariigis ning 42 % oma käibest saab ettevõtja oma kahe kõnealuse filiaali arvelt.

2. Abimeetmed

- (7) Poola ametiasutused on teavitanud oma kavatsusest kohaldada kahte abimeedet ettevõtja Chemobudowa Kraków ümberkorraldamiseks. Esiteks pidi abisaja saama laenu suurusjärgus 10 miljonit poola zlotti (2,57 miljonit eurot). Laenu oleks tagatud hüpoteegiga kinnisvarale, mille väärtuseks on hinnanguliselt 17,35 miljonit poola zlotti (ligikaudu 4,46 miljonit eurot). Teiseks nähti ette ettevõtja Chemobudowa Kraków maksete edasilükkamist "Puuetega inimeste riikliku rehabilitatsioonifondi" ning kõnealuseid makseid võis ettevõtja teha osamaksetena. Edasilükatavate maksete summa oli 693 000 poola zlotti (ligikaudu 178 000 eurot).

⁽¹⁾ ELT C 150, 28.6.2006, lk 51.

⁽²⁾ Vt joonealune märkus 1.

- (8) Lisaks eespool nimetatud teatatud meetmetele teavitasid Poola ametiasutused komisjoni 18-st ajavahemikus detsember 2001 – mai 2004 ettevõtja Chemobudowa Kraków suhtes kohaldatud abimeetmest. Poola ametiasutuste väitel oli kõnealuste meetmete nominaalväärtus 8,511 miljoni poola zlotti (2,19 miljoni eurot). Poola on taotlenud, et kõnealuseid meetmeid ei käsitletaks riigiabina, väites, et mõned neist meetmest on vähese tähtsusega abi ja ülejäänud on läbinud eraõigusliku võlausaldaja testi. Komisjon järeldas, et kaks kõnealusest 18-st meetmest on antud pärast ühinemist komisjoni heakskiiduta ja seega peab neid käsitlema võimaliku seadusevastastelt määratud abina.
- (9) Esimene abimeede, mis on antud Poola ELiga ühinemise järel, st 12. mail 2004, on kokkulepe 3,164 miljoni poola zloti (0,81 miljoni eurot) suuruse võla tagasimaksmise kohta sotsiaalkindlustusfondi osamaksete vormis. Poola ametiasutuste hinnangul oli abi summaks 147 322 poola zlotti (37 874 eurot). Veel enne artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamise otsust teavitasid Poola ametiasutused komisjoni sellest, et kokkulepe on tühistatud, kuna ettevõtja Chemobudowa Kraków ei täitnud asjakohaseid tingimusi. Komisjonil on kahtlusi selle kohta, kas abisaaja on tagasi maksnud eespool nimetatud võla, ning juhul kui ta ei ole seda teinud, on komisjonil kahtlused selle kohta, kas see asjaolu ei ole omakorda käsitletav täiendava riigiabina.
- (10) Teise ühinemisjärgselt 20. mail 2004 antud abi väljastas Małopolska varaameti kontori juhataja ja kõnealune abi seisnes kokkuleppes 280 000 poola zloti (71 979 euro) suuruse võla tagasimaksmises osamaksetena.

3. Menetluse algatamise alus

- (11) Komisjon soovib välja selgitada, kas eespool nimetatud 18 meetet on käsitletavad riigiabina, sest selleks, et hinnata pärast ühinemist eraldatud meetmete vastavust, tuleb arvesse võtta kõiki abimeetmeid, mis on eraldatud kõnealuse ümberkorralduse raames, seda eriti selleks, et otsustada, kas abi piirdus hädavajalikkuga. Lisaks kohaldati kahte meetet 18-st pärast ühinemist. Komisjon on kõnealuse abi analüüsimisel arvestanud 2004. aasta suuniseid raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava abi kohta.
- (12) Komisjon otsustas algatada artikli 88 lõike 2 kohase menetluse, kuna tal oli kahtlusi, kas ümberkorraldamisabi heakskiitmiseks vajalikud tingimused on täidetud, ning eelkõige, kas:

- ümberkorraldamiskava taastaks abisaaja pikaajalise elujõulisuse, võttes arvesse asjaolu, et selles keskenduti peamiselt finantsilisele ümberkorraldusele;

- abisaaja panus ümberkorraldamiskulude katmisel oli märkimisväärne, kuna komisjonil puudus piisav teave selle päritolu kohta.
- ettevõtja võib saada ümberkorraldusabi, sest 2004. aastal teenis abisaaja 5,4 miljoni poola zlotti (1,388 miljoni eurot) suuruse ärikasumi.

III. POOLA AMETIASUTUSTE MÄRKUSED

- (13) Poola ametiasutused teavitasid komisjoni 25. jaanuari 2006. aasta kirjas sellest, et nad on tühistanud teatise eespool lõikes 7 viidatud meetmete kohta.
- (14) Kahe meetme kohaldamise kohta, mida kohaldati pärast ühinemist sellest komisjoni eelnevalt teavitamata, väitis Poola järgmist:
- (15) Seoses esimese pärast ühinemist, st 12. mail 2004, kohaldatud meetmega, mida kirjeldati eespool lõikes 9, märkis Poola, et kõnealune kokkulepe on tühistatud, kuna Chemobudowa Kraków ei täitnud asjakohaseid tingimusi. Lisaks on ettevõtja maksnud tagasi kõik oma võlad koos intressidega.
- (16) Seoses teise pärast ühinemist, st 20. mail 2004, kohaldatud meetmega, mida kirjeldati eespool lõikes 10, väitis Poola, et meede on läbinud eraõigusliku võlausaldaja testi, ja lisas, et kui komisjon ei ole nõus kõnealuse hinnanguga, võib meedet käsitleda vähese tähtsusega abina. Poola ametiasutused märkisid, et enamik abisaaja kolmeaastase ajavahemiku jooksul saadud abist, kaasa arvatud lõikes 10 viidatud abimeede, jäid alla 100 000 euro künnist ning seega saab neid käsitleda vähese tähtsusega abidena.

IV. MEETMETE HINDAMINE

- (17) Poola tühistas teatise, mis käsitles kahte eespool lõikes 7 nimetatud abimeedet. Siiski peab komisjon selleks, et lõpetada artikli 88 lõike 2 kohane menetlus, hindama kahte lõikes 9 ja 10 kirjeldatud meetet, millest teda ei ole teavitatud.
- (18) Seoses lõikes 9 kirjeldatud meetmega on Poola kinnitanud, et pärast ühinemist ei ole sotsiaalkindlustusfondi raames antud ühtegi riigiabi. Komisjon võtab seisukoha, et kuna kõnealune meede tühistati ja see ei jõustunud kunagi, ning et kõik võlad sotsiaalkindlustusfondi ees maksti tagasi intressidega, ei kujuta meede endast riigiabi.
- (19) Seoses eespool lõikes 10 kirjeldatud meetmega järeldab komisjon olemasoleva teabe põhjal, et kõnealune meede ei kujuta endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kuna Poola ametiasutused on kinnitanud, et vähese tähtsusega abi künnist ei ületatud.

V. KOKKUVÕTE

- (20) Komisjon märgib, et vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999⁽³⁾ artiklile 8 võib asjaomane liikmesriik teatise õigeaegselt tühistada, enne kui komisjon on abi kohta otsuse teinud. Kui komisjon on algatanud ametliku uurimismenetluse, lõpetab ta selle.
- (21) Seepärast otsustas komisjon lõpetada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase ametliku uurimismenetluse asjaomase teatatud abi suhtes, sest Poola tühistas oma teatise.
- (22) Kahe meetme puhul, millest komisjoni ei teavitatud, leiab komisjon, et need ei kujuta endast riigiabi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abi, mida Poola kavatses ettevõtjale Chemobudowa Kraków anda, kokku suurusjärgus 10 693 000 poola zlotti, tühistati pärast seda, kui komisjon algatas ametliku uurimismenetluse.

Ametlikku uurimismenetlust kõnealuse meetme suhtes seega enam ei kohaldata.

Artikkel 2

12. mail 2004 antud abi tühistati hiljem abi väljastav asutuse poolt. Ametlikku uurimismenetlust kõnealuse meetme suhtes seega enam ei kohaldata. 20. mail 2004. aastal antud abi puhul järeldeb komisjon, et see ei kujuta endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Poolale.

Brüssel, 26. september 2006.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES

⁽³⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1. Määrust on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

KOMISJONI OTSUS,**12. oktoober 2006****Ühendkuningriigi poolt telekommunikatsiooni infrastruktuuri suhtes varamaksu kohaldamise kohta
Ühendkuningriigis C 4/2005 (ex NN 57/2004, ex CP 26/2004)**

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 4378 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/951/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi eelnimetatud sätete ⁽¹⁾ kohaselt ja võttes arvesse nende märkusi

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 17. veebruaril 2004 registreeris komisjon Ühendkuningriigi telekommunikatsioonioperaatori Vtesse Networks Ltd. (edaspidi "Vtesse") kaebuse väidetava maksusoodustuse tegemise kohta Ühendkuningriigi turgu valitsevale telekommunikatsioonioperaatorile BT plc. (edaspidi "BT").

(2) Komisjon teavitas 19. jaanuari 2005. aasta kirjas Ühendkuningriigi ametiasutusi, et ta on kõnealuse meetmega seoses otsustanud algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase ametliku uurimismenetluse (edaspidi "menetluse algatamise otsus"). Komisjoni menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 12. märtsil 2005 ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama meetme kohta märkusi.

(3) Pärast tähtaja pikendamist vastasid Ühendkuningriigi ametiasutused 4. aprilli 2005. aasta kirjaga üleskutsele esitada menetluse algatamise otsuse kohta märkusi.

(4) Komisjon sai märkusi järgmistelt huvitatud isikutelt:

— AboveNet Communications UK Ltd. (edaspidi "aboveNet"), saadud 29. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Altnet Task Force (edaspidi "Altnet"), saadud 2. mai 2005. aasta kirjaga;

— Broadband Stakeholders Group, saadud 13. mai 2005. aasta kirjaga;

— BT, 18. mai 2005. aasta kirjaga;

— Cable and Wireless Group plc. (edaspidi "Cable and Wireless"), saadud 29. juuni 2005. aasta kirjaga;

— Communications Management Association, saadud 30. märtsi 2005. aasta kirjaga;

— Easynet Group Plc (edaspidi "Easynet"), saadud 3. mai 2005. aasta kirjaga;

— Gamma Telecom Ltd., saadud 1. detsembri 2005. aasta kirjaga;

— Hutchinson Network Services UK Ltd. (edaspidi "Geo"), saadud 6. mai 2005. aasta kirjaga;

— Global Crossing Ltd., saadud 6. mai 2005. aasta kirjaga;

— GVA Grimley, saadud 27. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Kingston Communications Plc., saadud 29. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— NTL Group Ltd., saadud 29. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Telewest Broadband Ltd., saadud 28. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Thus Plc., saadud 4. mai 2005. aasta kirjaga;

— UK Competitive Telecommunications Association (edaspidi "UKCTA"), saadud 25. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Vanco Ltd., saadud 19. aprilli 2005. aasta kirjaga;

— Viatel (UK) Ltd., saadud 6. juuli 2005. aasta kirjaga;

⁽¹⁾ ELT C 62, 12.3.2005, lk10.

⁽²⁾ Vt joonealust viidet nr 1

- Vtesse, kes esitas märkusi ja lisateavet 28. jaanuari 2005. aasta, 4. veebruari 2005. aasta, 16. veebruari 2005. aasta, 22. veebruari 2005. aasta, 15. märtsi 2005. aasta, 29. märtsi 2005. aasta, 28. aprilli 2005. aasta, 28. juuli 2005. aasta, 17. augusti 2005. aasta, 2. septembri 2005. aasta, 4. novembri 2005. aasta, 23. novembri 2005. aasta, 30. novembri 2005. aasta, 1. detsembri 2005. aasta, 11. jaanuari 2006. aasta, 19. jaanuari 2006. aasta, 16. märtsi 2006. aasta, 20. märtsi 2006. aasta ja 8. juuli 2006. aasta kirjade või meilisõnumitega;
- anonüümne isik, saadud 1. veebruari 2005. aasta kirjaga.
- (5) Komisjon edastas need märkused 20. juuni 2005. aasta, 4. augusti 2005. aasta ja 9. augusti 2005. aasta kirjadega Ühendkuningriigi ametiasutustele, et anda neile võimalus vastata. Ühendkuningriigi ametiasutused esitasid oma märkused 10. oktoobri 2005. aasta ja 22. novembri 2005. aasta kirjadega.
- (6) Komisjon palus 26. juuli 2005. aasta kirjas OFCOMilt, Ühendkuningriigi sõltumatult ametiasutuselt, mis reguleerib telekommunikatsiooni sektorit, esitada oma märkused ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta. OFCOM vastas 21. septembri 2005. aasta kirjaga. OFCOM esitas lisateavet 7. detsembri 2005. aasta, 6. jaanuari 2006. aasta ja 21. märtsi 2006. aasta kirjadega.
- (7) 14. juulil 2005 ja 4. oktoobril 2005 korraldati kaks kohtumist BT esindajatega ning BT esitas lisateavet 23. novembril 2005 ja 23. märtsil 2006.
- (8) 16. märtsil 2005, 9. septembril 2005 ja 4. juulil 2006 toimus kolm kohtumist Ühendkuningriigi ametiasutustega.
- (9) Komisjon palus 26. septembri 2005. aasta kirjas lisateavet Ühendkuningriigi ametiasutustelt, millele viimased vastasid 18. novembri 2005. aasta kirjaga. Nad esitasid lisateavet 23. novembril 2005, 23. jaanuaril 2006, 21. veebruaril 2006, 13. märtsil 2006, 21. märtsil 2006, 27. märtsil 2006, 20. aprillil 2006, 2. mail 2006, 4. juulil 2006 ja 20. juulil 2006.
- (10) 23. novembril 2005 toimus kohtumine kaebuse esitaja Vtesse'iga.

II. MEETME ÜKSİKASJALIK KIRJELDUS

A. Meetme kirjeldus

Maksusüsteem

- (11) Ettevõtlusmaks on Ühendkuningriigi varamaks, mida tasutakse ettevõtte varalt. Selle eesmärk on katta kohalike

omavalitsuste osutatavate teenuste kulud. Kõige olulisem ettevõtte vara maksustamist reguleeriv õigusakt Inglismaal ja Walesis on 1988. aasta kohalike omavalitsuste rahastamise seadus (*Local Government Finance Act 1988, edaspidi "LGFA 1988"*). Maksusüsteemi rakendamist reguleeritakse lisaks määruste ja kohtupraktikaga.

- (12) Varaüksust, mida maksustamise eesmärgil hinnatakse, nimetatakse maksustatavaks varaks ning see hõlmab maad, ehitisi ja maksustatavaid tootmisvahendeid. Maksu on kohustatud maksma isik, kes kasutab maksustatavat vara, st isik, kellel on vara üle "ülim kontroll", mida on kohtupraktikas määratletud kui sellise vara tegelikku, ainuisikulist ja pikemaajalist valdust, mis toob valdajale kommertstulu.
- (13) Maksumäära, mida kohaldatakse ühtmoodi igasuguse ettevõtte vara suhtes, kehtestab kord aastas minister ja seda rakendatakse ühtmoodi kõigi ettevõtjate suhtes. Eelarveaastal 2004/2005 kehtestati maksumääraks Inglismaal 45,6 % ja Walesis 45,2 %. Maksubaas ehk nn maksustatav väärtus on hüpoteetiline aastarent, mille eest eeldatavasti antaks vara avaturutehingus teataval hindamispäeval aastaks rendile. Täielik legaaldefiniitsioon on toodud 1988. aasta kohalike omavalitsuste rahastamise seaduse 6. lisas ⁽³⁾.
- (14) Hüpoteetilise aastarendi suuruse määrab kindlaks keskvalitsusse kuuluva maksuameti (*Inland Revenue*) täidesaatev asutus *Valuation Office Agency* (edaspidi "VOA"). Ümberhindamine toimub iga viie aasta järel. Ajavahemikul 1995–2000 on maksustatavaks väärtuseks vara hüpoteetiline aastarent, mis oleks turul selle eest tasutud 1. aprillil 1993 ehk eelneval hindamispäeval (*antecedent valuation date*). Ajavahemiku 2000–2005 eelnev hindamispäev oli 1. aprill 1998 ja praeguse ajavahemiku 2005–2010 eelnev hindamispäev oli 1. aprill 2003. Eelneva hindamispäeva ja hinnangu jõustumise päeva vaheline ajavahemik on ette nähtud selleks, et VOA saaks hindamisel tugineda eelneva hindamispäeva tegelikele andmetele.

Hindamine

- (15) VOA võib vara maksustatava väärtuse, st hüpoteetilise aastarendi arvutamisel valida nelja meetodi vahel, kusjuures menetluse algatamise otsuse kohaselt moodustuvad eri meetodid kindla hierarhia.
- a) Kui on olemas otsesed ja tegelikud andmed vara rendi kohta, kasutatakse rendimeetodit (*rental method*).
- b) Kui otsesed andmed rendi kohta puuduvad, saab võrrelda võrreldava vara rendiandmeid. Seda nimetatakse võrdlusmeetodiks (*tone of the list method*).

⁽³⁾ Kätesaadav aadressil: http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1988/Ukpg_a_19880041_en_1.htm

Liitsuse huvides nimetatakse nii rendi- kui ka võrdlusmeetodit, mis tuginevad mõlemad turu rendiandmetele, käesolevas otsuses rendimeetodiks.

- c) Tulude ja kulude meetodit (*Receipt and Expenditure method*) kasutatakse sellise vara korral, mida antakse harva rendile või mida on raske võrrelda, näiteks võrguettevõtete infrastruktuur. Selle meetodi puhul püütakse arvestada oletatava rentniku võimalikku mõttetegevust, kui ta hindab vara rentimisega seotud äriettevõtte kulutasuvust. Rentnik hindaks oma tulevase tuluseid ja lahutaks nendest oma tulevased kulud. Seejärel lahutaks ta nõutava kasumi ning ülejäänud summa kujutab endast maksimaalset renti, mida ta oleks valmis maksta.
- d) Ehitaja baasmeetod (*contractor's basis method*) põhineb ettevõtte vara asendusmaksumusel: oletatav rentnik ei sooviks maksta vara eest suuremat aastarenti, kui tal kuluks sellise summa aastaintressiks, mida on vaja võrdväärse vara moodustamiseks. Seda meetodit kasutatakse tavaliselt vara korral, mida ei anta rendile või mis ei too tulu (nt haiglad).

Telekommunikatsiooni infrastruktuuri maksustamine

- (16) Ettevõtlusmaksu makstakse telekommunikatsiooni infrastruktuuri eest samamoodi nagu muu ettevõtte vara puhul. Õigusaktides Valuation for Rating (Plant and Machinery) (England) Regulations 2000⁽⁴⁾ on sätestatud, et telekommunikatsiooni infrastruktuuri puhul kuuluvad maksustatavate tootmisvahendite hulka "kaablid, kiud, juhtmed, elektrijuhid või sellistest esemetest koosnevad süsteemid, [...], mida kasutatakse või kavatakse kasutada sidosignaalide edastamiseks".
- (17) Telekommunikatsioonivahenditelt tasutakse ettevõtlusmaksu alates 1855. aastast. Pärast BT erastamist 1984. aastal rakendati seda maksu ka BT infrastruktuuri suhtes, samuti Mercury Communications'i suhtes, mis oli BT ainus konkurent 1980. aastate turul. Esialgu, aastatel 1990–1995, kasutati maksusumma määramiseks kohustuslikku tüüpvalimit. Pärast 1992. aastat, kui telekommunikatsioonitööstus avati järk-järgult konkurentsile, maksustati kogu telekommunikatsiooni infrastruktuur.

Varamaksu rakendamine BT suhtes

- (18) VOA rakendas ajavahemikul 1995–2000 BT suhtes tulude ja kulude meetodit. Hindamistulemust korrigeeriti pärast kokkuleppe saavutamist BTga, kes oli töövõtja baasmeetodit kasutades hinnanud end ise ja vaidlustas VOA hindamistulemuse *Central London Valuation Tribunal*'is (edaspidi

"maksukohus") ja seejärel *Lands Tribunal*'is (edaspidi "maaküsimuste kohus"). BT ja VOA saavutasid kokkuleppe 2000. aastal. Lepiti kokku, et BT võrguvarade maksustatav väärtus oli eelarveaastatel 1995/1996 Inglismaal 445 miljonit ja Walesis 25 miljonit Inglise naela. 43,2 %ga korrutades oli BT maksukohustus sellel eelarveaastal 203 miljonit Inglise naela, mis moodustas 2 % BT asjakohasest aastatulust.

- (19) VOA hindas BT varade väärtuseks ajavahemikul 2000–2005 Inglismaal 467 miljonit ja Walesis 26 miljonit Inglise naela. Hindamine toimus tulude ja kulude meetodil ning põhines nendel põhimõtetel ja väärtustel, mis lepiti kokku samal ajal, kui kehtestati 1995. aasta hindamisnimekiri. VOA rakendas ajavahemiku 2005–2010 puhul BT võrgu suhtes taas tulude ja kulude meetodit.
- (20) Põhimõtteliselt vaadatakse hinnang läbi iga viie aasta järel. Komisjon märkis siiski oma menetluse algatamise otsuses, et väärtust vähendati hiljem seetõttu, et kajastada ettevõtte turuosa vähenemist Ühendkuningriigi kindlakskujunenud telekommunikatsiooniturul; turuosa vähenemise põhjuseks oli konkureerivate telekommunikatsioonivõrkude areng. Menetluse algatamise otsuses märgiti, et pealtnäha ei toimunud samalaadset väärtuse suurendamist, mis oleks kajastanud võrgustiku võimalikku laiendamist või täiustamist.

Varamaksu rakendamine Kingstoni suhtes

- (21) Kingston Communications plc (edaspidi "Kingston") on turgu valitsev telekommunikatsioonioperaator ja ainsa juurdepääsuvõrgu omanik Hulli piirkonnas. See ettevõtte jäi 1980. aastate lõpus, kui Ühendkuningriigis suurem osa avalik-õiguslikest telekommunikatsioonivõrkudest erastati, omavalitsuse omandisse; seda kuni 1999. aastani, kui tema osad tehti kättesaadavaks üldsusele. Hulli linnavolikogu on endiselt selle peamine osanik. Kingston oli teine telekommunikatsioonioperaator, mille hindamisel kasutati tulude ja kulude meetodit.
- (22) Kingstonil on siiski ka tütarettevõtja Torch Communications Ltd, mis ehitas kiudoptilise tuumvõrgu väljaspool Kingstoni juurdepääsuvõrgu piirkonda (st Hulli linnastut) ja opereerib seda tuumvõrku iseseisva tütarettevõtjana. Seetõttu saab Torchi tuumvõrku eraldi rendimeetodil hinnata.

Varamaksu rakendamine Vtesse'i suhtes

- (23) Vtesse on kaebuse esitaja. Ta osutab ettevõtetele kiudoptilise side teenust ja pakub suure võimsusega püsiliine peamiselt

⁽⁴⁾ S.I.2000/540.

suurettevõtetele. Ta konkureerib otseselt BT püsiliinipakkumustega. Oma tarbijate ühendamiseks rendib Vtesse kasutamata kiude teistelt tuumvõrgu operaatoritelt ja täiendab seda enda väljaarendatud infrastruktuuriga. Teistelt isikutelt renditud vara arvestatakse Vtesse'i maksustatava vara hulka. VOA on otsustanud maksustada Vtesse'i võrdlusmeetodi alusel, mida rakendatakse iga kord, kui uus kiud on renditud ja sinna valguskiir sisestatud.

(24) VOA on tegelikult makstud rendisummadele tuginedes määranud rendimeetodiga ajavahemiku 2000–2005 puhul aastarendiks Londoni linnastus 1 200 ja Ühendkuningriigi teistes osades 1 000 Inglise naela optilise kiupaari kilomeetri kohta. Lisaks andis VOA 2001. aastal rendimeetodil hinnatud kiudoptilise sideteenuse osutajatele nn nõudluse ületamise toetust (*oversupply allowance*), mis tähendas maksustatava väärtuse 15 % vähendamist 1. aprillil 2001 ja 25 % vähendamist 1. aprillil 2002. Selle toetuse põhjuseks oli 1990. aastate lõpu telekommunikatsioonibuumi ajal toimunud üleinvesteeringine kiudoptilisse sisse ja sellele järgnenud varade väärtuse suur vähenemine, mille põhjustas nõudlust ületav pakkumine. Võrkudel, mille pikkus on üle 3 000 km, lubati väärtust vähendada lisaks 10 % võrra. Nende vähendamiste tulemusena vähenes kiupaari rendiväärtus aastatel 2002–2004 Londoni piirkonnas 900 Inglise naelani kilomeetri kohta ja riigi teistes osades 750 Inglise naelani kilomeetri kohta. Ajavahemiku 2005–2010 puhul määrati kiupaari rendiväärtuseks Londoni piirkonnas 600 ja Ühendkuningriigi ülejäänud osades 500 Inglise naela kilomeetri kohta⁽⁵⁾. Vtesse väidab, et tema maksukohustus oli aastatel 2003/2004 umbes 7 % tema jooksvast tulust.

(25) Mis puutub läbivaatamise, siis võrdlusmeetodit kasutatakse iga kiu puhul, mis on renditud ja millesse on valguskiir sisestatud. Vtesse peab VOAd regulaarselt teavitama oma võrgu laiendamisest, nii et oleks võimalik korrigeerida tema vara väärtust. Seetõttu väitis Vtesse, et iga kord, kui ta mureseb oma tarbijatele teenuse osutamiseks kiu, võib tema maksukohustus olla 20–30 % uue lepingu alusel saadavast tulust.

(26) Teisi turul olevaid telekommunikatsiooniopeeraatoreid hinnatakse rendimeetodil, välja arvatud kaabeltelevisiooniopeeraatorid, keda hinnatakse töövõtja baasmeetodist tuletatud meetodi abil⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Optilise kiu rendiväärtus, mille VOA määras ajavahemikuks 2005–2010, on vaidlustatud ja see võib väheneda, kui kaebus rahuldatakse.

⁽⁶⁾ Nende hindamisel võetakse tegelikult aluseks maksustatav väärtus ühendatud majapidamise kohta. See meetod põhineb töövõtja hindamisel, mille puhul kaasatakse kapitaliseerimata kulud koos lõpptoetustega, et arvesse võtta kasutajate arvu.

B. Ametliku uurimismenetluse algatamise põhjused

(27) Komisjon leidis oma menetluse algatamise otsuses, et see, kuidas BT ja Kingstoni suhtes varamaksu rakendati, võis anda nendele kahele ettevõttele eelise. Tundub, et võrreldes teiste konkurentidega oli nende maksubaas väiksem. See väljendus asjaolus, et BT tasus maksuna ligikaudu 2 % asjakohastest tuludest, samas kui Vtesse ja teised konkurendid pidid maksma umbes 7 % ja kasvu korral 20–30 %.

(28) Menetluse algatamise otsuses on väljendatud seisukohta, et sellise ilmselt diskrimineeriva maksustamise põhjuseks võis olla eriomase varade hindamise meetodi rakendamine BT ja Kingstoni suhtes, samas kui teisi telekommunikatsiooniopeeraatoreid hinnati rendimeetodil, välja arvatud kaabeltelevisiooniopeeraatorid, keda hinnatakse ehitaja baasmeetodist tuletatud meetodi abil. Süsteemi erinevus ja kaalutusõigus, mis on antud VOA-le üldsätete kohaldamisel konkreetsete ettevõtjate suhtes ning mida kasutati BTga kokku lepitud lahenduse puhul, võis viia konkreetse eelise andmiseni BT-le ja Kingstonile.

(29) Menetluse algatamise otsuses on seatud kahtluse alla seisukoht, mille kohaselt ei olnud BT ja Kingstoni vara suhtes võimalik rendimeetodit rakendada. Otsuses pakuti välja, et võrgu väärtuse hindamisel võiks kasutada suuniseni renti, mida BT saab oma infrastruktuuri välja rentides. Pealegi rendivad BT jaemüügiüksused tulemuslikult infrastruktuuri ning ostavad võrguteenuseid BT Wholesale Ltd.-lt (edaspidi "BT Wholesale") hulgimüügiüksuselt, st struktuuriüksuselt, mis haldab BT infrastruktuuri; BT jaemüügiüksuste ja BT Wholesale'i hulgimüügiüksuse vahelisi ülekandehindu võiks kasutada rendiväärtuse hindamise alusena. Liberaliseerimise ja võrguelementide eraldamisega tervikust on lisaks tekitatud mitmesuguseid hulgimüügi-tooteid, mida saab kasutada lähtekohana BT ja Kingstoni võrkude mitmesuguste infrastruktuuri-elementide rendiväärtuse hindamisel. Mis puudutab väidet, et ei ole teist BTga võrreldava suurusega või sama mitmepalgelist võrku, mille rendiväärtust saaks kasutada lähtekohana, siis on menetluse algatamise otsuses pakutud välja, et võrdlusalusena võiks kasutada telekommunikatsiooniturul samuti tegutsevate kaabeltelevisiooniettevõtete maksustamist.

(30) Komisjon märkis tulude ja kulude meetodi kohta, et see meetod hindab asjaomase vara rendiväärtust selle vara kasutamise saadud tulude alusel. Tulemus sõltub seetõttu varade kasutamise kulutasuvusest, mis võib põhjustada nende ettevõtjate karistamise, kelle varasid hinnatakse

teistsuguse meetodi abil. Komisjon seadis kahtluse alla, kas tulude ja kulude meetodi rakendamisel BT ja Kingstoni suhtes tehti vajalikke korrigeerimisi, arvestamiseks eeldust, et nende varasid kasutatakse maksimaalse võimsuse ja kulutasuvusega. Komisjon uuris ka seda, kuidas arvestatakse BT hindamisel universaalteenuste osutamise kohustusi.

- (31) Menetluse algatamise otsuses on seatud kahtluse alla ka meetod, mida kasutati maksustatava väärtuse läbivaatamiseks. Otsuses on märgitud, et BT puhul tundub, et kasutatakse väärtuse alandamist, samas kui konkurentide puhul tundub, et ei toimu ühtegi samalaadset turutingimuste läbivaatamist. Kahe viieaastase läbivaatamisperioodi vahel toimunud BT infrastruktuuri väärtuse kasvu ilmne mitteamine, samas kui konkurentide maksukohustust suurendati vastavalt nende võrkude väärtuse kasvule, tundub andvat BT-le eelise.
- (32) Lõpuks, menetluse algatamise otsuses on rõhutatud asjaolu, et VOA-l oli ilmselt laialdane kaalutusõigus, mis võimaldas tal kokkuleppe üle läbi rääkida. Otsuses on rõhutatud, et BTga sõlmitud kokkuleppe puhul peaks arvestatama mitte-diskrimineerimise põhimõtet ja see ei tohiks ettevõtjaid põhjendamatu diskrimineerida.

III. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

A. Huvitatud isikute – välja arvatud BT ja Kingston – märkused

- (33) Huvitatud isikute, välja arvatud BT ja Kingstoni esitatud märkused toetavad üldiselt seisukohta, et see, kuidas BT ja Kingstoni suhtes varamaksu rakendati, võib anda neile eelise.
- (34) Vtesse tuletas esiteks tähelepanu sellele, et pärast seda, kui maksukohus võttis märtsis 1998 vastu otsuse, mis kinnitas, et BT võrgu suhtes tuleb rakendada tulude ja kulude meetodit ning et selle võrgu maksustatav väärtus on Inglismaal ja Walesis 553 000 000 Inglise naela, kaebas BT otsuse edasi maaküsimuste kohtusse. BT ja VOA leppisid enne kaebuse ärakuulamist kokku, et väärtus on 470 000 000 Inglise naela, mis tähendas esialgse väärtuse vähendamist 15 % võrra. Vtesse'i arvates leppisid BT ja VOA lõplikus summas kokku ning VOA korrigeeris arve, nii et need sobiksid kokkulepitud tulemusega.
- (35) Vtesse tõi esile uusi fakte, mis kalduvad tõendama, et BT vara on tulude ja kulude meetodiga alahinnatud. Seega, oletades, et kogu BT võrgu maksustatav väärtus⁽⁷⁾ on tema kiudoptilise võrgu (7 300 000 km 2005. aastal) väärtus,

oleks aastane maksustatav väärtus kiu ühe kilomeetri kohta 74 Inglise naela. Vtesse leiab, et seda arvu tuleb võrrelda rendimeetodil hinnatud telekommunikatsioonioperaatorite optilise kiupaari aastase maksustatava väärtusega, mis on 1 000 ja 1 200 Inglise naela kilomeetri kohta. Määrates BT optilise kiu väärtuseks nulli ja arvestades seda, et BT-l on 29 miljonit lõppkasutajat, oleks aastarent liini kohta 18,57 Inglise naela. Seda arvu tuleb võrrelda 122 Inglise naelaga, mida telekommunikatsioonioperaatorid maksavad aastas juurdepääsu eest BT eraldatud juurdepääsuga kliendiliinidele⁽⁸⁾.

- (36) Vtesse märgib ka, et BT andis 2001. aastal enamiku oma renditud ja täielikus omanduses olevast varast 2,4 miljardi Inglise naela ulatuses üle Land Securities'e ja Williams Pears Group'i vahelisele ühissettevõttele Telereal. Tehing hõlmas kokku 5,5 miljonit ruutmeetrit. Pärast tehingut maksis BT 2001. aastal aastarenti 190 miljonit Inglise naela täieliku omandiõiguse eest ja 90 miljonit Inglise naela rendiõiguse eest. Vtesse järeldeb selle tehingu alusel, et BT maksab oma ehitiste eest renti 35 Inglise naela ruutmeetri kohta, samas kui teised telekommunikatsioonioperaatorid maksavad Vtesse'i sõnul ettevõtte vara pealt keskmiselt 115 Inglise naela ruutmeetri kohta. Vtesse väidab, et tegelik rendisumma, mida BT maksis 2001. aastal oma ehitiste eest Telerealile, st 280 miljonit Inglise naela, moodustas üle 50 % tema maksustatavast väärtusest sel aastal, vaatamata asjaolule, et enamiku maksustatavast väärtusest peaks moodustama tema võrgu ja mitte tema ehitiste väärtus. Vtesse tundub sellele viitavat kui tõendile, et BT võrk on tulude ja kulude meetodiga alahinnatud.
- (37) Vtesse väite kohaselt tõestab erinevus BT võrgu ja teiste telekommunikatsioonioperaatorite võrkude eri komponentide maksustatava väärtuse vahel tõestab, et tulude ja kulude meetodi kasutamise tulemusena on BT vara hinnanguline väärtus väiksem, kui see oleks rendimeetodit kasutades.
- (38) Vtesse esitab täiendavaid fakte, et võrrelda BT ja teiste telekommunikatsioonioperaatorite ettevõtlusmaksu koormust. Vtesse pooldab maksu ja tulude suhtarvu, mis oli 2004. aastal tema puhul väidetavalt 13,46 %. Ta väidab, et seda suhtarvu tuleks korrigeerida, et võimaldada otsest võrdlust BTga. Vtesse leiab, et kuna enamik operaatoreid maksab liikluse toimumise ja lõpetamise eest suuri tasusid ning kuna kõnealused sidumistasud ei ole seotud nende maksustatavate varadega, tuleks need tasud maksu ja tulude suhtarvu arvutamisel tuludest maha arvata. Seda seisukohta toetab Gamma Telecom, kes samadel põhjustel väidab, et

⁽⁸⁾ Kliendiliin on viimane miil ühendusest, mis seob lõpptarbijat kohaliku telefonijaamaga. BT peab kindlaksmääratud tingimustel tagama oma konkurentidele juurdepääsu nendele kliendiliinidele.

⁽⁷⁾ 2005. aastal 554 100 000 Inglise naela Inglismaal ja Walesis.

kõige asjakohasem suhtarv ettevõtlusmaksu kohustuse võrdlemiseks peaks olema maksu ja lisandväärtuse suhtarv.

- (39) Vtesse võrdles lisaks BT *Wholesale Extension* teenuste (edaspidi "WES") hindu nende hindadega, mida peaks maksma rendimeetodil hinnatud operaator, kui ta sisestaks valguskiire optilistesse kiududesse sama teenuse osutamise eesmärgil. Vtesse väidab, et WESi võimsusest ja vahemaadest tulenevalt peaks selline operaator maksma kuni 87 % sellest hinnast, mida küsib BT. Vtesse leiab selle olevat järgmise tõendi, mis näitab, et BT optiline võrk on alahinnatud: kui tema võrku hinnataks samal viisil, peaks BT ettevõtlusmaksu katmiseks küsima WESi eest suuremat tasu.
- (40) Vtesse väidab ka, et maksu ja tulude suhtarv on eriti suur sellistel uutel turule tulijatel nagu Vtesse. Varem asutatud ettevõtted saavad kiude liiklusega maksimaalselt koormata, et jagada rendi- ja maksukulu võimalikult paljude tarbijate peale, samas kui BT-l sellist sundust ei ole, sest väidetavalt ei maksustata teda marginaalselt. See tähendab, et varem asutatud ettevõtete maksu ja tulude suhe väheneb pikapeale.
- (41) Piirmaksustamise kohta rõhutab Vtesse, et tema ebasoodne olukord tuleneb sellest, et BTd maksustatakse kui ühtset võrku, samas kui Vtesse maksab maksu iga sellise üksiku kiudoptilise kaabli meetri pealt, millesse ta valguskiire sisestab. Vtesse leiab, et hindamise aluseks peaks olema üksikleping sellel turul, kus Vtesse ja BT on konkurendid. Vtesse esitab täpsemaid andmeid lepingute erineva piirmääraga maksustamise mõju kohta: näiteks väidab Vtesse'i pakkumise kohta, mille algatas Kent MAN magistraal- ja juurdepääsuühendustega varustamiseks, et tema maksukohustus moodustas selle pakkumise puhul 16 % tema tuludest. Vtesse väidab, et BTd ei maksustatud sama pakkumise puhul piirmääraga või maksustati kõige enam keskmiselt 2 %ga tuludest, mida BT väidetavalt maksudena maksab. See erinevus selgitaks, miks Vtesse kaotas pakkumise konsortsiumile, kuhu kuulub BT.
- (42) Vtesse märgib ka, et BT rentis hiljuti ligikaudu 2 000 kilomeetrit optilist kiudu ühe Vtesse'i tarnija, Geo võrgus arvatavasti Vtesse'iga samadel ärielistel tingimustel. Vtesse'i arvates tuleks BTd pidada nende kiudude valdajaks. Vtesse seab kahtluse alla, kas BT hindamisel arvestati BT võrgu sellist laiendamist, ja väidab, et BTd oleks tulnud hinnata samadel alustel nagu Vtesse'i, kui ta rendib kiude samalt ettevõtjalt.
- (43) Altnet Task Force, mis esindab mitmeid teisi püsiliinide vahendusel toimuva telekommunikatsiooni operaatoreid, väidab, et tulude ja kulude meetodit tuleks rakendada vaid reguleeritud monopolide suhtes, mille puhul on vähe võrreldavaid rendiandmeid. Ta leiab, et VOA-l oli küllaldaselt rendiandmeid, et hinnata BTd rendimeetodil, näiteks BT liinide rendi hulgemüügitariifid või eraldatud kliendiliini-juurdepääsu avaldatud hinnad, mida saaks kasutada tema vaskaablite rendiväärtuse hindamiseks. Altnet leiab ka, et rendimeetod suurendab operaatorite maksukohustust. Tulude ja kulude meetodil selline mõju puudub, sest infrastruktuuri väärtus määratakse eelnevalt kindlaks ja seetõttu ei avalda maksukohustusele mingit mõju BT otsus sisestada valguskiir kasutamata kiududesse. Altnet leiab, et nende moonutuste mõju suurendas see, et BT ja VOA vahel saavutatud kokkulepe hõlmas kahte hindamisperioodi, mis andis turgu valitsevale ettevõtjale väärtuse püsivuse tõttu suure eelise, samas kui Altneti ettevõtted peavad esitama kulukaid ja rahuldamatuid jäävaid kaebusi ning pidama läbirääkimisi. Altnet väidab, et BT maksukoormus moodustab telekommunikatsioonivõrkude maksukoormusest 74 %, kuigi tema turuosa on vähemalt 80 %.
- (44) Global Crossing kinnitab, et progresseeruv maksustamine (st uute valgustatud kiudude maksustamine) soodustab BTd, sest iga kord, kui Global Crossing valgustab uue kiu, tekib täiendav maksukohustus kogu tema võrgu pikkuse suhtes alates tarbijast kuni tuumvõrgu sõlmpunktideni. Global Crossing väidab, et tema turuosa on ebasoodsa maksustamise tõttu vähenenud BT kasuks.
- (45) Thus plc ja Viatel (UK) Ltd. väidavad samuti, et nende maksukohustus suureneb uute tarbijate ühendamisel nende võrkudesse, samas kui nende peamise konkurendi BT maksukohustus sarnases olukorras ei suurene. Above Net esitab samasuguse väite, märkides, et tema turuosa vähenes BT kasuks ja et selle põhjuseks on arvatavasti BT väidetavalt madalam maksustamine.
- (46) UKCTA, ettevõtjate organisatsioon, mis esindab püsiliinide vahendusel toimuva side operaatoreid, kes konkureerivad BTga kõne- ja andmesideteenuste valdkonnas, leidis, et vara maksustamise süsteem ei ole läbipaistev, sest sellele on omased võrguoperaatorite ja maksuorganite konfidentsiaalsed kahepoolsed kokkulepped. UKCTA leiab, et kokkulepe, mille BT saavutas, on andnud talle kindlustunde kümneks aastaks, samas kui teised operaatorid ei saa oma maksukulu samalaadselt prognoosida. Ta märgib, et varamaksu süsteem on kindlustanud BT turgu valitseva seisundi, sest maksustamine on olnud BT suhtes soodsam ja on seetõttu kahjustanud uute turule tulijate võimalusi ausalt konkureerida; samuti põhjusel, et BT ettevõtlusmaksu koormus, erinevalt teiste konkurentide maksukoormusest, ei suurene otseselt uute kiudude valgustamisega. Vastuseks komisjoni teabenõudele märkis UKCTA siiski, et ei ole võimalik

hinnata, kui suurt maksu oleks Altneti operaatorid pidanud maksma, kui neid oleks hinnatud BTga samadel alustel.

(47) Telekommunikatsiooniettevõtete ettevõtlusmaksu konsultant GVA Grimley kritiseerib BT suhtes sellise korrigeerimismehhanismi kasutamist, mis arvestab tema turuosa muutumisega ja mille rakendamine ei ole läbipaistev. GVA Grimley väidab, et kogu vara puhul, mida hinnatakse tulude ja kulude meetodil, kasutatakse tavapäraselt ümberhindamist iga viie aasta järel ilma turuosa arvestamata. Lisaks seab ta kahtluse alla viisi, kuidas seda turuosaga seotud korrigeerimismehhanismi kohaldatakse BT suhtes, märkides, et BT käibe ja kasumi suurenemist arvestades on raske mõista, miks BT maksustatav väärtus oleks pidanud ajavahemikus 1995–1999 vähenema. Ta väidab ka, et VOA määras eraldatud vasktraadipaari maksustatavaks väärtuseks ligikaudu 50 Inglise naela, samas kui BT kliendiliinide väärtuseks on määratud ligikaudu 16 Inglise naela (jagades BT maksustatava koguväärtuse kliendiliinide arvuga). Selline lahknevus viitab sellele, et BT võrk on alahinnatud.

(48) Mõned juba nimetatud vastajad ja teised, näiteks Telewest Broadband, Cable and Wireless ja Easynet, tõstavad ettevõtlusmaksuga seotud küsimusi, mis ei tundu siiski olevat otseselt seotud menetluse algatamise otsuses kirjeldatud asjaoludega. Mõned nendest ettevõtetest on näiteks mures varamaksu võimaliku rakendamise pärast seoses eraldatud juurdepääsuga kliendiliinile. Nad kaebavad ka selle üle, et ettevõtlusmaksu määrad on liiga kõrged⁽⁹⁾, mis takistab investeringute tegemist, ning et viieaastane periood ei vasta telekommunikatsioonisektori tehnoloogilise arengu olemusele ja kiirusele⁽¹⁰⁾. Üks ettevõtte väidab ka, et mõnesid konkurente ei maksustata⁽¹¹⁾.

B. BT ja Kingstoni märkused

BT märkused

(49) BT selgitas esiteks, et – vastupidi menetluse algatamise otsuses väidetule – puudub hindamismeetodite vahel kindel tunnustatud hierarhia ega ole olemas põhimõtet, et rendiandmete olemasolu korral on rendimeetod kõige sobivam meetod. VOA poolt kasutatav meetod sõltub hinnatava vara laadist ja olemasolevatest andmetest. Seega puudub VOA-l meetodi valiku osas kaalutusõigus.

⁽⁹⁾ Cable and Wireless'i, Telewesti ja Viateli märkused.

⁽¹⁰⁾ Telewesti märkused.

⁽¹¹⁾ Easyneti märkused.

(50) Kuigi BTd hinnatakse teistsuguse meetodiga, ei kohelda teisi maksumaksjaid BTga võrreldes diskrimineerivalt: kohustuslik test on sama: kõigi meetodite eesmärk on hinnata seda hüpoteetilist rendisummat, mille eest eeldatavasti antaks kõnealune ettevõtte vara aastaks rendile.

(51) BT väite kohaselt puuduvad tõendid selle kohta, et BT vara maksustatav väärtus on andnud BT-le eelise, sest vähendas konkurentidega võrreldes tema maksubaasi. Ainus tõend, mille komisjon on selle väite toetamiseks esitanud, on maksustatavate väärtuste võrdlus käibega.

(52) BT märgib lisaks, et VOA järeldas õigesti, et tulude ja kulude meetod on ainus sobiv meetod BT võrgu väärtuse hindamiseks ning selle peamiseks põhjuseks on BT vara kui terviku maksustatava väärtuse hindamiseks sobivate rendiandmete puudumine. 1995. aastal ja 2000. aastal toimunud hindamiste ajal puudusid andmed nii kliendiliinide⁽¹²⁾ kui ka hulgimüügi rendi⁽¹³⁾ kohta.

(53) BT eitab väidet, nagu oleks kaebuste esitamise süsteem või selle kohaldamine BT suhtes olnud kuidagi diskrimineeriv. Kõigil on õigus kaebust esitada ja võimalus kokkulepe sõlmida. BT võrgu hindamise peale esitati kaebus 1995. aastal. Selle kaebuse lahendamine enne maksukohtu istungit ei olnud ebaharilik ja ei kujuta endast VOA kaalutusõiguse teostamist: kokkuleppe saavutamine võimalus ei vabasta VOAd seaduses sätestatud kohustusest määrata vara aastane rendiväärtus hüpoteetilise rendi alusel. BT leiab, et on vale väita, nagu oleks 1995. aasta hindamine olnud aluseks 2000. aasta väärtuse määramisel ja taganud BT-le väärtuse püsimise kümne aasta jooksul: 1995. aasta hindamisega seotud kokkulepe sõlmiti 2000. aastal vaid viivituste tõttu kohtumenetluses. BT oli seega 1995. aasta hindamisega seoses viis aastat teadmatuses. 2000. aasta hindamisnimekirja lepiti kokku samal ajal.

(54) BT selgitas, et viieaastase ajavahemiku jooksul võib hinnangu läbi vaadata "asjaolude olulise muutumise" korral. Turuosadel põhinevas korrigeerimismehhanismis nähti tõhusat vahendit, mille abil kord aastas arvesse võtta nende asjaolude olulise muutumise netomõju⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Esimest eraldatud kliendiliinijuurdepääsu renditariifi kasutati alates 31. maist 2001, st oluliselt hiljem asjaomastest eelnenud hindamispäevadest 1. aprillil 1993 ja 1. aprillil 1998.

⁽¹³⁾ Esimesed täpsustatud raamatupidamisaruanded, mis kajastasid BT juurdepääsuteenuste ülekandekulusid, avaldati aastate 2001/2002 kohta.

⁽¹⁴⁾ Seda turuosadel põhinevat mehhanismi selgitatakse üksikasjalikult Ühendkuningriigi ametiasutuste märkuste juures.

- (55) BT selgitas, et seetõttu oli vale komisjoni menetluse algatamise otsuses toodud väide, et BT infrastruktuuri väärtuse suurenemist ei arvestata: tegelikult on BT väärtust korrigeeritud nii alla- kui ka ülespoole, sõltuvalt sellest, kas BT väärtust suurendavad tegurid kaalusid üles väärtust vähendavad tegurid ⁽¹⁵⁾.
- (56) BT leiab, et Vtesse'i puhul kasutatav väärtuse läbivaatamise süsteem põhineb samadel põhimõtetel, kuigi see toimub teisel viisil: uued kasutusele võetud kiud saavad selle vara osaks ja neid hinnatakse selle osana. Vtesse'i puhul ei sobi turuosa maksustatava väärtuse hindamiseks, sest Vtesse'i väikese turuosa tõttu on igasugused muudatused tõenäoliselt märkamatud.
- (57) Lõpuks väidab BT, et kui komisjon peaks otsustama, et BT sai riigiabi, ei saa komisjon anda korraldust see tagasi maksta, sest BT-l on õiguspärase ootus, et igasugune selline abi oli seaduslik või – teise variandina – et see kujutab endast olemasolevat abi.

Kingstoni märkused

- (58) Kingston väidab, et komisjon ei ole eelise olemasolu tõendanud, st ei ole tõendanud asjaolu, et BT ja Kingstoni maksukohustust on valikuliselt vähendatud või et teiste operaatorite maksukohustust suurendati erakordselt palju. Ta märgib, et komisjon ei tea, kuidas Kingstonit on maksustatud.
- (59) Kingston leiab, et ainus tõend selle kohta, et BT-le võib olla antud eelis, on BT ja Vtesse'i maksu ja tulude suhte erinevus. See suhtarv ei ole varamaksu puhul siiski asjakohane, sest see ei ole tuludelt võetav maks. Selleks et see suhtarv oleks asjakohane, peaksid Vtesse ja Kingston või BT olema otseselt võrreldavad ettevõtted, mida need antud juhul suurust, käivet ja majandustegevust arvestades ei ole. Lõpuks määrab Kingston Vtesse'i suhtarvu hinnanguliseks suuruseks 0,39 %, samas kui tema enda maksu ja tulude suhe on väidetavalt 4,5 % ⁽¹⁶⁾.
- (60) Ta eitab seda, et teistsuguse meetodi kasutamine annab Kingstonile valikulise eelise. Ta leiab, et VOA-l on hindamisprotsessis teatav kaalutusõigus, kuid see ei ole piiramatult vara ja andmete laad määravad VOA valiku, mida piirab lisaks veel kohtupraktika. Ei ole võimalik tõendada, et tulude ja kulude meetod annab Kingstonile või BT-le eelise, sest nende suhtes ei saa rendimeetodit

rakendada, samas kui tulude ja kulude meetodit ei saa Vtesse'i suhtes rakendada, sest Vtesse ei saa kasumit.

- (61) Ta väidab veel, et konkurentsi moonutamise kohta puuduvad tõendid, sest puuduvad andmed teiste, Kingstoniga konkureerivate operaatorite kohta. Lisaks teeb ta õigusliku ettepanku, et igasugune Ühendkuningriigi maksusüsteemi rakendamise kaudu antud võimalik abi on olemasolev abi.

IV. ÜHENDKUNINGRIIGI MÄRKUSED

- (62) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et maksusüsteem on ühtne seadusega kehtestatud süsteem, mida rakendatakse ettevõtte vara suhtes Inglismaal ja Walesis, ning selle ülesanne on kehtestada üldine kriteerium, mille alusel hinnata ettevõtte vara väärtust. Selleks kriteeriumiks on rendisumma, mille eest eeldatavasti – arvestades teatavaid seadusega sätestatud eeldusi, mis on seotud vara seisundi ning hüpoteetilise rendilepingu tingimustega – antaks kõnealune vara aastaks rendile.
- (63) Selle väärtuse määrab VOA, kus töötavad erialase ettevalmistusega tunnustatud inspektorid ja mis on seaduse kohaselt kohustatud tegema sõltumatut ekspertiisi. Tema otsuseid võivad sõltumatult kontrollida maksukohus (*Valuation Tribunal*) ning sellest kõrgemal asuvad maaküsimuste kohus (*Lands Tribunal*) ja apellatsioonikohus (*Court of Appeal*).
- (64) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitavad ka, et VOA võib nimetatud hüpoteetilise rendisumma kindlaksmääramiseks kasutada mitut meetodit. Nendel hindamismeetoditel on sama eesmärk, nimelt hüpoteetilise rendi kindlakstegemine, ja need peaksid nõuetekohasel rakendamisel andma sama tulemuse. Mitu meetodit peaksid katma paljud erinevad olukorrad, mille puhul maksumäärasid rakendatakse. Asjakohase hindamismeetodi valik ei ole diskretsiooniotsus: see sõltub vara ja olemasolevate andmete laadist. Seega, kui näiteks vara valdamisega ei taotleta kasumit (haiglad, koolid jne), ei saa tulude ja kulude meetodit rakendada ja VOA teeb tõenäoliselt otsuse, et kõige asjakohasem meetod on ehitaja baasmeetod.

4.1. BT ja Kingstoni puhul kasutatud meetodi valik

- (65) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitavad, et tulude ja kulude meetod oli BT ja Kingstoni vara hindamiseks ainus kasutamiskõlblik meetod. Nad väidavad, et VOA sõltuma-

⁽¹⁵⁾ Seega suurenes 2003. aastal BT maksustatav väärtus Inglismaal 443,5 miljonilt Englise naelalt 447,5 miljoni Englise naelani. 2004. aastal suurenes see Inglismaal 450,6 miljoni Englise naelani.

⁽¹⁶⁾ Kingstoni vara Hulli linnastus, mida hinnati tulude ja kulude meetodil, hinnati 2000. aasta hindamisnimekirjas 5,1 miljonile Englise naelale. Kingston väidab, et ta sai sellest piirkonnast tulu ligikaudu 50 miljoni Englise naela ulatuses. Asjakohast kordajat (44 %) kohaldades saaksime maksu ja tulude suhtarvuks ligikaudu 4,5 %.

tute ekspertide rühm⁽¹⁷⁾, mis hindas nende ettevõtete vara, järeldas kõigi hindamisperioodide, sealhulgas ajavahemiku 2005–2010 kohta, et BT ja Kingstoni võrkude maksustatava väärtuse hindamiseks rendimeetodil puudusid piisavad andmed. Antud juhul kinnitas selle järelduse maksukohus⁽¹⁸⁾. Nad väidavad ka, et tulude ja kulude meetod on ainus meetod, mis suudab arvestada BT laiahaardelisusest tulenevat ainulaadset eelist.

(66) Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et rendimeetodit ei saanud BT ja Kingstoni puhul kasutada. Siinkohal rõhutavad nad esiteks, et rendiandmete kättesaadavust tuleb hinnata hindamise ajal. Seega saab näiteks rendimeetodi rakendamise võimalust ajavahemiku 1995–2000 puhul kaaluda vaid teabe alusel, mis oli kättesaadav eelneval hindamispäeval, st 1. aprillil 1993. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad seetõttu, et kolmandad isikud ja komisjon eksivad, kui arvavad, et praegu kättesaadavad turuandmed on asjakohased, kui on tegemist küsimusega, kas 1995. aasta ja 2000. aasta hindamisnimekirju oleks saanud koostada rendimeetodil.

(67) Seetõttu sai 1995. aasta hindamisnimekirjade koostamisel arvestada vaid 1993. aastal kättesaadavat teavet. Komisjon pakkus menetluse algatamise otsuses välja kaks võimalikku rendiandmete allikat: esiteks rent, mida BT sai oma infrastruktuuri väljarentimisel, ja teiseks BT jaemüügi ja BT hulgemüügi vahelised ülekandehinnad. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et VOA ei saanud 1993. aastal kasutada kumbagi neist lähenemisviisidest. BT ei rentinud 1993. aastal välja ühtegi oma infrastruktuuri olulist osa ning jaemüük ja hulgemüük ei olnud tema struktuuris eraldatud.

(68) Seoses 2000. aasta hindamisnimekirjaga, mis põhines 1998. aastal kättesaadaval teabel, tunnistavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et sellel kuupäeval olid olemas piiratud rendiandmed nende kiudoptiliste võrkude kohta, mida hakati pakkuma operaatoritele nn tühistamatute kasutamisoiguste (*Indefeasible Rights of Use*) lepingute alusel. Andmed olid siiski piiratud ja kehtisid vaid selliste kiudoptiliste võrkude kohta, mida kasutati mahukate teenuste osutamiseks, ning seetõttu olid asjakohased vaid BT vara väga piiratud osaga seoses. Nad tunnistavad ka, et 1998. aastal olid jaemüük ja hulgemüük eraldatud, kuid BT tegevuse oluliseks osaks olev juurdepääsu pakkumine toimus ühtse voona ja seda ei antud üle ettevõtte teistele allüksustele. Seetõttu ei saanud ülekandemakseid kasutada terve BT võrgu hindamiseks.

(69) 2005. aasta hindamisnimekirja kohta kehtivad samad märkused. Ühendkuningriigi ametiasutused eitavad ka, et – vastupidi Altneti ettepanekule – eraldatud kliendiliini-juurdepääsu tariifid on rendiandmed, mille alusel oleks saanud BT vara hinnata. Liinide rendi hulgemüügitariifid olid näiteks kättesaadavad alates augustist 2002. See on toode, mida BT on kohustatud pakkuma teistele telekommunikatsioonioperaatoritele ja mis võimaldab neil pakkuda nii liinide rendi kui ka kõneteenust tarbijatele kogu BT kohtvõrgu piires. Tasu, mida telekommunikatsioonioperaator maksab BT-le, ei ole siiski võrdväärne kohtvõrgu rendiga. See on tasu teenuse eest, sest BT peab tagama muu hulgas liini hoolduse, telefonijaama teenuse, arvete esitamise ning uurimis- ja arendustegevuse, rikete kõrvaldamise, liinide pakkimise (*pair gain*) seadmed ja võimsuse. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad seetõttu, et seda ei saa – vastupidi Vtesse'i ja Altneti oletustele – pidada võrdväärseks kliendiliini rendisummaga. Nad jõudsid samale järeldusele seoses *Calls and Access*'i tariifiga, mis oli liinide rendi hulgemüügitooote eelkäija, oli kättesaadav 1998. aastast saadik ning hõlmas samu teenuseid nagu liinide rendi hulgemüük. BT liinide rendi hulgemüügitariifi ja eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tasu reguleerib OFCOM. Need ei ole avatud turu renditariifid ja seetõttu on neil rendiväärtust tõendavate tasumääradena vähe kaalu⁽¹⁹⁾. Seepärast väidab VOA, et tal puudusid rendiandmed BT ja Kingstoni võrkude oluliste osade, st nende juurdepääsu-võrkude kohta.

(70) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitasid lisaks, et rendiandmeid, mida kasutatakse rendimeetodi rakendamisel teiste telekommunikatsioonioperaatorite suhtes peale BT ja Kingstoni, ei saa kasutada nende kahe ettevõtte vara hindamiseks. BT ja Kingston ühelt poolt ning teised telekommunikatsioonioperaatorid teiselt poolt ei ole kaugeltki võrreldavad. BT ja Kingstoni võrgud on peamiselt juurdepääsuvõrgud, mis teenindavad BT puhul miljoneid üksikisikuid, samas kui enamiku teiste telekommunikatsioonioperaatorite võrgud on peamiselt tuumvõrgud, mis teenindavad väheseid väärtuslikke ja suure mahuga tarbijaid. Vara väärtust mõjutavad mitmed tegurid, sealhulgas vara funktsioon, selle asukoht, selle maht ja see reguleeriv keskkond, kus ettevõtte tegutseb. Seega, arvestades vara erinevusi ja võrreldamatust, ei saa telekommunikatsioonioperaatorite rendiandmeid, näiteks nende kiudoptilise võrgu rendi andmeid, otseselt kasutada BT ja Kingstoni puhul.

⁽¹⁷⁾ Sinna kuulusid ekspertidest konsultandid organisatsioonist *National Economic Research Associates* (NERA), kellele VOA tegi ülesandeks koostada BT tulevaste tulude ja tegevuskulude hindamise mudel.

⁽¹⁸⁾ *British Telecommunications plc vs. Central Valuation Officer*, 19. märts 1998.

⁽¹⁹⁾ Ühendkuningriigi ametiasutused viitavad kohtuasjale *Poplar Union Assessment Committee vs. Roberts*, [1922] 2 AC 93.

Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad samadel põhjustel, et kaabeltelevisiooniettevõtete rendiandmeid ei saa vastupidi komisjoni poolt menetluse algatamise otsuses tehtud soovitusel, kasutada BT ja Kingstoni puhul.

BT hindamine

- (71) Mis puutub soovitusse, et osa BT varast oleks saanud hinnata teiste võrkude rendiandmete alusel ning ülejäänud vara tulude ja kulude meetodil, siis Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad, et selline lahendus ei olnud otstarbekas. Niisugune lähenemisviis eeldaks, et iga äritegevuse jaoks, millega BT tegeleb, on olemas BT võrgu konkreetne füüsiline osa. Ühendkuningriigi ametiasutused märgivad siiski, et vastavalt Ühendkuningriigi kohtupraktikale ettevõtlusmaksu rakendamise kohta⁽²⁰⁾ tuleb ühe tegevusalaga piirduvat vara, nagu on BT ja Kingstoni võrgud, hinnata üheainsa varana. Ühe valdaja vara lahutamise koostisosadeks moonutaks hindamist, sest vara osade väärtuste summa võrdub harva kogu vara väärtusega.
- (72) Et täpsustada: võimatu on püüda lahutada koostisosadeks BT magistraaltrassi, suure mahuga kiudoptilist võrku, mis konkureerib Vtesse'i äritegevusega, ja hinnata selle maksustatavat väärtust teiste konkureerivate telekommunikatsiooniopeeraatorite poolt makstud rendisummade alusel. Põhjus on selles, et sama infrastruktuuri kasutatakse ka väiksemahuliste telefoniteenuste jaoks, mida BT osutab 29 miljonile kodutarbijale. BT või Kingstoni võrku ei ole selle ehituse ja toimimise terviklikkuse tõttu võimalik jagada iseseisvateks üksusteks, mida saab eraldi rendile anda või vallata.
- (73) Isegi kui oleks võimalik hinnata BT ja Kingstoni vara osasid tulude ja kulude meetodist erineval meetodil, jääks siiski igal juhul alles ülejäänud osa hindamise probleem, sest tulude ja kulude meetodit on võimalik rakendada vaid kogu nende ettevõtete võrgu suhtes.
- (74) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitasid üksikasjalikult seda, kuidas BT ja Kingstoni suhtes rakendatakse tulude ja kulude meetodit.
- (75) Hindamise tegid sõltumatud eksperdid vastavalt tulude ja kulude meetodi rakendamise üldeeskirjadele⁽²¹⁾. Kuigi mudeli väljatöötamine ja järgnevad arvutused on keerukad, antakse alljärgnevates lõigetes lühike ülevaade sellest, kuidas hindamine toimus ajavahemiku 1995–2000 puhul.
- (76) Tulude ja kulude hindamisel võetakse eeldatavad laekumised, mis on asjakohased BT maksustatava vara seisukohast, ja lahutatakse nendest vastavad kulud. VOA andis ekspertidest konsultantidele (*National Economic Research Associates, NERA*) ülesande koostada mudel, et hinnata viie aasta jooksul Inglismaal ja Walesis BT keskhindamisnimekirja kantud vara valdamisest saadavaid tulusid ja kaasnevaid tegevuskulusid, seda koos ülejäänud võrguga Šotimaal ja Põhja-Iirimaal. Ühendkuningriigi ametiasutused esitasid NERA mudeli ja alusvara arvutamise tabelite kokkuvõtte 1995., 2000. ja 2005. aasta hindamiste kohta.
- (77) NERA mudeli eesmärk oli prognoosida maksustamishüpoteesiga seoses viie aasta tulusid ja tegevuskulusid, mis tõenäoliselt tekivad BT võrgus kogu Ühendkuningriigi territooriumil. See hüpotees näeb ette BT võrgu maksustatava osa rendile andmise 1. aprillil 1993, kuid arvesse läheb selle vara ja konkureerivate võrkude ning ülejäänud keskkonna seisund 1. aprillil 1995. NERA mudel põhines tegelikel tuludel ja tegevuskuludel, mis tekkisid eelnevale hindamispäevale eelnenud aastal, sest hüpoteetilise rendi pakkujatele oleksid need andmed teada. Tähelepanekuid varasemate statistiliste andmete pikaajaliste seeriade kohta kasutati elastsusnäitajate tuletamiseks, mida kasutati selleks, et prognoosida muutusi kogu telekommunikatsiooniturul ja BT turuosa viie aasta jooksul.
- (78) BT puhul otsustas VOA kasutada tavapärase üheaastase ajavahemiku asemel viie aasta prognoositud kulusid ja tulusid. Ühendkuningriigi ametiasutused selgitasid, et teatud tingimustes võib tulude ja kulude meetodi rakendamisel arvestada mitme tulevase aasta kulutasuvust, kui üheainsa aasta kulutasuvus ei ole tõenäoliselt tulevikule tüüpiline. BT puhul prognoosis VOA, et eelneva hindamispäeva seisukohast vaadates mõjutab tulevast kulutasuvust suurem konkurents, regulatiivne hinnakontroll, konkurentide võrkude oluline kasv ja pakutavate teenuseliikide muutumine. Nendel põhjustel tuli kasutada viie aasta prognoositud kulutasuvusel põhinevat käsitlust, et hinnata

4.2. BT ja Kingstoni puhul tulude ja kulude meetodi rakendamine.

⁽²⁰⁾ Vt näiteks kohtuasi *Brewin (VO) vs. Railway Executive*, (1952) 45 R&IT 553.

⁽²¹⁾ *The Receipts and Expenditure Method of Valuation for Non-Domestic Rating, A Guidance Note – July 1997*. Avaldanud Royal Institution of Chartered Surveyors.

rendisummat, mida hüpoteetiline rentnik oleks eelneval hindamispäeval valmis sellel perioodil BT võrgu eest maksma ⁽²²⁾.

- (79) Pärast viie aasta tulude ja tegevuskulude prognoosimist tuleb tulude ja kulude hindamise järgmise sammuna lahutada need hinnangulised kapitalikulud, mis hüpoteetiliselt rentnikul tekivad prognoosi aluseks oleva viie aasta jooksul ja mis on seotud varavälise esemetega, mis on vajalikud, et teenida prognoositud tulu. Need esemed liigitatakse kaheks: (a) maksustamata tootmisvahendid, mida on vaja viie aasta jooksul soetada kas siis olemasolevate varade asendamiseks või muul põhjusel, ja (b) võrkude uued osad, mida ei ole veel 1. aprillil 1995 olemas, kuid mille ehitamist viieaastase perioodi jooksul prognoositakse.
- (80) Järgmise sammuna prognoositakse käibekapitali muutus viieaastase prognoosiperioodi iga aasta kohta. Aastane muutus lahutatakse tuludest, millest on lahutatud kulutused ja eespool kirjeldatud kapitalikulud. Nii saadakse jagatav jääk, mis kujutab endast rendi kogusummat ja rentniku nõutavat rahavoogu. Seejärel hinnatakse rentniku nõutavat rahavoogu.
- (81) See on tulu, mida rentnik eeldab oma kapitalilt saavat aasta alguses, seda on korrigeeritud aasta jooksul selle kapitali suhtes toimunud muutustega. Rentniku kapital koosneb hüpoteetiliselt rendilepingu alguses käibekapitalist ja materiaalsest varast, nimelt mittemaksustatavatest tootmisvahenditest. Rentniku kogukapitali muutust hinnatakse iga aasta kohta. Materiaalse vara väärtus muutub igal aastal, sest muutub vara asendushind, olemasolev vara amortiseerub ja soetatakse uut või asendusvara; neid muutusi prognoositakse viie aasta peale ette.
- (82) Rentniku nõutav tulu nominaalväärtus arvati olevat 16,2 % ⁽²³⁾. See on hinnanguline BT kaalutud keskmine kapitali nominaalhind (WACC) enne maksude mahaarvamist 1. aprilli 1993. aasta seisuga – st asjakohasel eelneval hindamispäeval. Sel viisil arvutatakse rentniku nõutav rahavoog aasta lõpus. Kuna tulud, kulud ja kapitalikulud tekivad aasta läbi, samuti tuleb renti maksta kogu aasta, saadakse aastalõpu nõutav rahavoog aasta keskel, kasutades 6 kuu jooksu väärtuskoefitsiendina 16,2 %.
- (83) Rentniku nõutav rahavoog lahutatakse jagatavast jäägist, saades lõpliku rahavoo iga aasta kohta, sest see rahavoog tuleneb aasta jooksul toimuvatest tehingutest. Seejärel liidetakse kõigi aastate rahavoogude ajaldatud väärtused

(16,2 %) ja jagatakse ajaldatud väärtuskoefitsientide summaga (võrdub 16,2 % aastatuluga 5 aasta jooksul).

- (84) Tulemus, 700 636 855 Inglise naela, on hinnanguline rendipakkumine, mida hüpoteetiline rentnik oleks suuteline tegema, et saada selliselt kapitaliinvesteeringult 16,2 % tulu, mida ta peab saama, et tema pakkumine oleks saadava tuluga põhjendatud. Hindamise eelviimases etapis jaotatakse Ühendkuningriigis asuva vara enam kui 700 miljoni Inglise naela suurune kumulatiivne väärtus Inglismaa ja Walesi vahel. Kuna igasugused otsesed andmed telekommunikatsiooniliikluse kohta kummaski Ühendkuningriiki kuuluvas riigis puuduvad, oletatakse, et kõige täpsem oleks jaotus tõenäoliselt juhul, kui arvestatakse majandustegevuse jagunemist Ühendkuningriigi moodustavate osade vahel. Nende andmete alusel jaotati Ühendkuningriigi kumulatiivne väärtus selliselt, et 84,8 % asub Inglismaal ja 4,2 % Walesis.
- (85) Saadud arvud sisaldavad mitmesugust vara, mida BT omas ja valdas, kuid mis ei olnud kantud koondhindamisnimekirja. Neid varasid oli võimalik hinnata otseselt rendimeetodiga ning nende väärtuseks hinnati 149 167 870 Inglise naela Inglismaal ja 3 822 485 Inglise naela Walesis. Hindamise lõppetapis need eraldi hinnatud maksustatavad väärtused lahutatakse, et saada koondhindamisnimekirja kantud vara lõplik maksustatav väärtus, mis oli 445 miljonit Inglise naela Inglismaal ja 25 miljonit Inglise naela Walesis.
- (86) Sama meetodit rakendati järgmise kahe hindamisperioodi suhtes, võttes ajavahemiku 2000–2005 puhul aluseks BT tegelikud raamatupidamisandmed aastatel 1997/1998 ja ajavahemiku 2005–2010 puhul raamatupidamisandmed aastatel 2002/2003. VOA võttis ajavahemiku 2000–2005 puhul aluseks rentniku nõutava investeeringutasuvuse 14,25 % ning ajavahemiku 2005–2010 puhul nõutava investeeringutasuvuse 12,25 %, kusjuures see vähenemine peegeldas toimunud inflatsiooni.
- (87) Tulude ja kulude meetodi rakendamisel BT suhtes saadi 1995. aastast alates järgmised maksustatavad väärtused.

Hindamisnimekiri	Inglismaa	Wales
1995–2000	445 miljonit Inglise naela	25 miljonit Inglise naela
2000–2005	467 miljonit Inglise naela	26 miljonit Inglise naela
2005–2010	530 miljonit Inglise naela	24 miljonit Inglise naela

⁽²²⁾ Tuleb meeles pidada, et kuigi hüpoteetiline rendileping peab kestma terve aasta, ei tule eeldada, et see kestab vaid ühe aasta. Vastupidi, tuleb eeldada põhjendatud jätkuvust. Vt kohtuasja *R vs. South Staffordshire Waterworks Co*, (1865) 16 QBD359 at 370.

⁽²³⁾ Tegelikult 12,27 %.

- (88) Ajavahemiku 1995–2000 hindamise kohta tunnistavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et tulude ja kulude meetodit rakendati selle ajavahemiku puhul BT suhtes kokkuleppe tulemusena, mis saavutati pärast viieaastast kohtuvaidlust ja sellele järgnenud läbirääkimisi. VOA-l on õigus sõlmida kokkuleppeid ja seda kasutatakse varamaksu rakendamisel sageli ⁽²⁴⁾. VOA ei või võtta lepingu sõlmimisel aluseks väärtust, mis ei vasta asjaomase vara täpsele maksustatavale väärtusele. Ühendkuningriigi ametiasutused rõhutavad, et BTga sõlmitud kokkuleppe kohaselt tuli BT vara hinnata pigem tulude ja kulude meetodiga kui ehitaja baasmeetodil, mida pooldas BT, ja et selle abil saadud maksustatav väärtus oli oluliselt suurem väärtusest, mille eest võitles BT.
- (89) Vtesse'i väite kohta, mille kohaselt VOA ja BT leppisid pärast maksukohtu otsust ⁽²⁵⁾ kokku BT võrgu maksustatava väärtuse, mis oli VOA esialgsest hinnangust 15 % madalam, selgitasid Ühendkuningriigi ametiasutused, et erinevust on võimalik seletada sellega, et pärast maksukohtu otsust tehtud hindamine tugines põhjalikumale analüüsile. Koostades esimest hinnangut, mis esitati enne maksukohut, ei suutnud VOA ja tema majanduskonsultant NERA saada täielikke andmeid BT eelmiste perioodide tulude, hindade, mahtude ja kulude kohta, sest neil puudusid eelkõige vahendid, et sundida BTd neid andmeid avalikustama. BT kaebas otuse edasi maaküsimuste kohtusse. Maaküsimuste kohtu istungil vaadatakse asi uuesti läbi ⁽²⁶⁾. Lisaks sai VOA teha menetluse selles etapis ettekirjutuse teabe esitamiseks ja sundida BTd avalikustama vajalikku teavet. VOA ja NERA suutsid saada eelkõige 2000. aasta hindamise jaoks olulisi andmeid, mis ei olnud neile 1997. aastal kättesaadavad, näiteks BT aastate 1992/1993 tulude ja kulude täieliku jaotuse, BT viie aasta plaan, mis koostati enne eelnevat hindamispäeva, ning eelmiste perioodide andmed liini- ja kõnemahtude ning -hindade ning püsiliini mahtude ning hindade kohta. See uus teave mõjutab hindamise kõiki peamisi osi, sealhulgas tulude ja tegevuskulude, tulevaste kapitalikulude ja hüpoteetilise rentniku nõutava tulu prognoosi.
- (90) Mõned muutused suurendasid maksustatavat väärtust. Sellist mõju avaldasid järgmised tegurid:
- VOA kasutas lõpuks rentniku nõutava tulumäärana 12,27 % reaalkäivõttes maksukohtu poolt esialgu kinnitatud 12,5 % asemel.
 - Rentniku mittemaksustatava vara kapitalikulused vähendati oluliselt tänu eelkõige BT 1993. aasta äriplaanis toodud teabele, mis ei olnud 1997. aastal kättesaadav.
 - Koondamiskulusid vähendati 50 000 Inglise naelalt 33 900 Inglise naelale aastatel 1992/1993.
- (91) Maksustatavat väärtust vähendas kõige rohkem muutus tulevaste tulude ja kulude prognoosis. 1997. aasta hindamisel kasutatud prognoosidega võrreldes eeldati uues versioonis esimesel aastal suuremat kasumit, kuid järgmistel aastatel väiksemat kasumit. Need muudatused tulenesid täpsemalt järgmistest teguritest.
- Aastate 1997/1998 hinnalae x-tegurit ⁽²⁷⁾ muudeti - 4,5 %lt - 7,5 %le, sest - 4,5 %list muutust, mis toimus 1997. aastal ja mida kasutati 1997. aasta hindamisel, ei oleks saanud eelneval hindamispäeval põhjendatult ette näha.
 - Ühe minuti kohta käiva juurdepääsu defitsiidi hüvitise ⁽²⁸⁾ aastase vähenemise prognoosi suurendati - 3 %lt - 12 %le, sest 1997. aasta hindamisel ei arvestatud piisavalt juurdepääsu defitsiidi vähenemist, mille põhjuseks oli telefoniliinide hinna kiirem kasv, võrreldes kulude kasvuga.
 - VOA ja NERA eeldasid 1997. aasta hindamisel, et riigisiseste püsiliinide hind tõuseb koos inflatsiooniga. Seda eeldust ei toetanud eelmiste perioodide püsiliinihindade andmed, mida BT pärastpoole esitas, ja 2000. aasta hindamisel eeldati, et need hinnad ei muutu.
 - 2000. aasta hindamisel võeti lisaks arvesse allhankekulusid.
- (92) Nende tegurite koosmõju tähendas seda, et lõplik hinnang oli väiksem sellest väärtusest, mille VOA arvutas 1997. aastal.

⁽²⁴⁾ Ajavahemiku 2000–2005 hindamisnimekirjade kohta esitati näiteks üle 1,17 miljoni kaebuse, millest umbes 845 000 võeti tagasi või rahuldati.

⁽²⁵⁾ Vt 18, joonealune viide.

⁽²⁶⁾ Kaebuse esitamisel maaküsimuste kohtusse toimub kahest kohtueksperdist ja ühest QC-sertifikaadi omanikust koosneva kohtukoosseisu ees täiesti uus läbivaatamine, mis kestab 13 nädalat. Maksukohus ei ole kollegiaalne organ ja selle menetlus kestab vaid neli nädalat.

⁽²⁷⁾ BT põhiliste telekommunikatsiooni jaemüügiteenuste suhtes kohaldati regulatiivset hinnakontrolli. Antud aastal ei tohtinud BT reguleeritud jaemüügiteenuste hinna muutus olla suurem kui RPI - x, kus RPI on kogu majanduse tarbijahinnaindeksi aastane muutus protsentides. X-teguri kehtestas OFCOM. 1992. aastal oli OFCOM otsustanud, et x-tegur on 7,5 % igal aastal alates aastatest 1994/1995 kuni aastateni 1996/1997.

⁽²⁸⁾ BT juurdepääsu defitsiit on telefoniliinide pakkumisel saadud kahjum.

(93) Lõpuks küsimusele, mille komisjon esitas oma menetluse algatamise otsuses, nimelt kas tulude ja kulude meetod arvestab õigesti nende ettevõtete võimalikku ebatõhusust ja väiksemat kulutasuvust, mille suhtes rakendatakse tulude ja kulude meetodit, vastasid Ühendkuningriigi ametiasutused, et hindamisel lähtutakse eeldusest, et tõhusus on keskmine. Kui andmed näitavad keskmisest väiksemat tõhusust, peab tulude ja kulude meetodit kasutatav hindaja tulude ja kulude hinnangut korrigeerima. Ühendkuningriigi ametiasutuste väite kohaselt on tõestatud, et BT tõhusus on keskmine ⁽²⁹⁾, ja BT varale õige hinnangu andmiseks ei peetud vajalikuks midagi korrigeerida. Vastuseks küsimusele universaalteenuse osutamise kohustuste ja nende arvestamise viisi kohta BT hindamisel selgitasid Ühendkuningriigi ametiasutused, et universaalteenuse osutamise kohustust ei võetud eraldi arvesse. Universaalteenuse osutamise kohustuse kulud sisalduvad prognoosi kohaselt võrgu laiendamiseks vajalikes üldistes kapitalikuludes ning üldistes tegevuskuludes. Prognoositud tuludes sisaldub universaalteenuse osutamise kohustuse raames tarbijatele osutatud teenusest ja universaalteenuse osutamise kohustuse tõttu parema imago omandanud kaubamärgist tingitud tulude kasv, kui selline kasv esineb.

Kingstoni hindamine

(94) Kingstoni puhul kasutati samasugust, kuid palju lihtsamat sammhaaval lähenemist tulude ja kulude meetodile. Ei koostatud ühtegi mudelit, mis prognoosiks vara valdamisest viie aasta jooksul tõenäoliselt saadavat käivet. Selle põhjuseks on Kingstoniga konkureerivate, kodutarbijaid teenindavate võrkude puudumine Hulli linnastus, kaabeltelevisiooni puudumine ning väike konkurents kommertsliinide sektoris. Kingstoni stabiilsema seisundi tõttu Hulli turul otsustati, et viieaastane prognoos ei ole vajalik.

(95) Selle asemel on ajavahemiku 1995–2000 puhul pööratud tähelepanu eelnevale hindamispäevale eelnenud kolme aasta tegelikule käibele ja tegevuskuludele ning nende põhjal on oletatud, et hüpoteetiline rentnik võiks põhjendatult eeldada ligikaudu 9,5 miljoni Inglise naela suuruse puhastulu saamist aastas enne rendi mahaarvamist. Rentniku nõutav tulumäär arvati olevat 12,5 % mittemaksustatava vara väärtusest (hinnanguliselt 64 miljonit Inglise naela), mis annab tulu 8 miljonit Inglise naela, mis tuleb puhastulust maha arvata. 1,5 miljoni Inglise naela suurust jääki saab kasutada rendi maksmiseks ja see määrati Kingstoni maksustatavaks väärtuseks kõnealusel perioodil. 1998. aastal ja 2003. aastal kättesaadavaid arvandmeid

⁽²⁹⁾ Ühendkuningriigi ametiasutused on arvestanud BT tõhusust kinnitavate uurimuste andmeid. Võrreldes näiteks USA kohalike andmesidekandjatega, keda peetakse üldiselt suhteliselt tõhusaks ja kelle kohta on kättesaadavad üksikasjalikud kulude ja mahu andmed, kuulub BT tõhususe poolest esikümnesse või selle lähedale.

kasutades andis sama meetod ajavahemiku 2000–2005 maksustatavaks väärtuseks 5,1 miljonit Inglise naela ja ajavahemiku 2005–2010 maksustatavaks väärtuseks 7 miljonit Inglise naela.

4.3. Läbivaatamissüsteem

(96) Ühendkuningriigi ametiasutused andsid selgitusi ka BT puhul kasutatud läbivaatamissüsteemi kohta. Nad selgitasid, et 1988. aasta kohalike omavalitsuste rahastamise seaduse 6. lisa kohaselt on BT-l nagu igal teisel maksumaksjal õigus lasta oma maksustatavat väärtust muuta, kui viieaastase hindamisperioodi jooksul asjaolud oluliselt muutuvad. Asjaolude olulist muutumist arvestatakse, nagu oleks see toimunud eelneval hindamispäeval. BT puhul muutuvad asjaolud oluliselt iga päev, kas siis BT võrgu laienemise (väärtuse kasv) või konkureerivate võrkude arenemise tõttu (väärtuse langus) ⁽³⁰⁾. Teoreetiliselt peaks tulude ja kulude meetodil hindamine toimuma kord aastas, arvestades seda, kuidas selline asjaolude oluline muutumine on muutnud BT eelneval hindamispäeval tehtud viie aasta kava. Ühendkuningriigi ametiasutused ja BT on seda keerukat meetodit eelistades leppinud kokku, et kasutavad samalaadset korrigeerimismeetodit, mis põhineb BT turuosa muutumisel, võrreldes tema turuosaga hindamisnimekirja kehtivusele eelneval aastal, ja kasutavad selleks OFCOMi avaldatud andmeid.

(97) Turuosa arvutamisel jagati kõigi BT asjakohaste tululiikide kogusumma kõigi Ühendkuningriigi tavatelefonituru vastavate tululiikide kogusummaga. Asjakohased tululiigid on: (a) kohalikud kõned; (b) riigisisised kõned; (c) rahvusvahelised kõned; (d) kõned mobiiltelefonidele; (e) muud kõned; (f) abonendiliini ühendused; (g) abonendiliini abonementtasud; (h) riigisiseste püsiliinide abonementtasud (see tululiik hõlmab seda turgu, millel BT ja Vtesse konkureerivad); (i) riigisisised püsiliiniühendused; (j) rahvusvahelised püsiliinid; (k) telekommunikatsioonivõrkude vastastikune sidumine ning (l) teleks (1995. aasta hindamisnimekirjas).

(98) Ajavahemiku 2000–2005 hindamisnimekirja kohaselt näiteks oli BT sel meetodil arvatud turuosa 2000. aastal 68,47 %. Tema vara maksustatav väärtus oli 2000. aastal Inglismaal 467 miljonit ja Walesis 26 miljonit Inglise naela. Järgmisel aastal oli BT turuosa vähenenud 65,03 %ni. 2001. aasta maksustatav väärtus määrati seetõttu järgmiselt: 467 miljonit Inglise naela x 65,03 % / 68,47 % = 443 miljonit Inglise naela Inglismaal ja 26 miljonit Inglise naela

⁽³⁰⁾ Asjaolusid, mida saab pidada asjaolude oluliseks muutumiseks, on kirjeldatud 6. lisa artikli 2 lõikes 1. Need asjaolud on eelkõige "vara seisundit või kasutamist mõjutavad asjaolud" ja "asjaolud, mis mõjutavad selle koha seisundit, kus vara asub".

$x \ 65,03\%/68,47\% = 24,7$ miljonit Inglise naela Walesis. Järgmisel aastal näitasid OFCOMi andmed BT turuosa väikest vähenemist, kuid see ei põhjustanud siiski BT maksustatava väärtuse vähenemist. Aastatel 2003/2004 ja 2004/2005 kasvas BT turuosa vastavalt 67,6 % ja 68,0 %ni. Võrreldes esialgse turuosaga 2000. aastal ⁽³¹⁾, saadi maksustatavaks väärtuseks vastavalt 447,5 ja 450,6 miljonit Inglise naela ⁽³²⁾.

- (99) Käesolev meetod andis ajavahemike 1995–2000 ja 2000–2005 puhul järgmised tulemused.

BT	Hindamisnime- kiri	Inglismaa	Wales
01.04.1995	1995	445 miljonit Inglise naela	25 miljonit Inglise naela
01.04.1996	1995	412 miljonit Inglise naela	23 miljonit Inglise naela
01.04.1997	1995	392 miljonit Inglise naela	22 miljonit Inglise naela
01.04.1998	1995	366 miljonit Inglise naela	20 miljonit Inglise naela
01.04.1999	1995	347 miljonit Inglise naela	19 miljonit Inglise naela
01.04.2000	2000	467 miljonit Inglise naela	26 miljonit Inglise naela
01.04.2001	2000	443,5 miljonit Inglise naela	24,7 miljonit Inglise naela
01.04.2002	2000	443,5 miljonit Inglise naela	24,7 miljonit Inglise naela
01.04.2003	2000	447,5 miljonit Inglise naela	24,9 miljonit Inglise naela
01.04.2004	2000	450,6 miljonit Inglise naela	25,1 miljonit Inglise naela

- (100) Ühendkuningriigi ametiasutused märkisid ajavahemiku 2005–2010 kohta, et kuna OFCOMilt ei ole saadud vajalikke andmeid, lõpetatakse esimese kahe perioodi puhul kasutatud läbivaatamissüsteemi kasutamine ⁽³³⁾. Ühendkuningriigi ametiasutused kavatsesid varasema süsteemi asemel rakendada aastapõhist täielikku tulude ja kulude meetodit, mis peegeldab kõiki infrastruktuuri muudatusi, sealhulgas uute kiudude valgustamist, kuid arvestades eelneva hindamispäeva majanduslikke tingimusi ⁽³⁴⁾. Töö selle süsteemiga ei ole veel lõpetatud.

⁽³¹⁾ Kasutati BT muudetud turuosa 2000. aastal, pärast uuemate andmete saamist OFCOMilt. See turuosa oli 70,5 %.

⁽³²⁾ [...] VOA väidab, et liikluse vähenemine mobiiltelefonide tõttu ei ole oluline muudatus 2000. aasta hindamisnimekirjas.

⁽³³⁾ Kuna BT seisund turul on muutunud, ei ole OFCOMil asjakohaste turuandmete kogumiseks enam varasemaga sarnast pädevust.

⁽³⁴⁾ See tähendab, et prognoos on selline, mida oleks prognoositud 1. aprillil 2003, kuid eeldusel, et keskkond (sealhulgas nii BT kui ka teiste operaatorite võrkude ulatus) oli samas seisundis, nagu see tegelikult oli selle aasta alguses, kui väärtused läbi vaadati.

- (101) Kingstoni puhul läbivaatamissüsteemi ei kasutatud. Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnade kohaselt ei tehtud 1995. aasta ja 2000. aasta hindamisnimekirjades korrigeerimisi, sest ükski Kingstoni konkurent ei ehitanud võrke Kingston-upon-Hulli linnastus ja Kingstoni võrk juba kattis sellest piirkonnast peaaegu 100 %, nii et ta ei laiendanud oma võrku.

4.4 Eelise olemasolu

- (102) Ühendkuningriigi ametiasutused rõhutavad esiteks, et kõik hindamismeetodid peaksid andma sama tulemuse: hüpoteetilise rendi, mida vara eest makstakse. Seetõttu ei ole eri hindamismeetodi rakendamine ühelt poolt BT ja Kingstoni ning teiselt poolt muude telekommunikatsiooniopeeraatorite suhtes märk sellest, et esimestele võis olla antud eelis.

- (103) Nad leiavad, et valikulise eelise olemasolu on võimalik tõendada kahel viisil:

- a) kas näidates, et tulude ja kulude meetodi kasutamisel teiste telekommunikatsiooniopeeraatorite hindamiseks peale BT ja Kingstoni oleks saadud väiksem maksustatav väärtus kui rendimeetodi kasutamisel, mis tõendab, et tulude ja kulude meetod on vigane või annab süstemaatilisel väiksema väärtuse;
- b) või näidates, et – kasutades õigeid ja asjakohaseid võrdlusi – teiste telekommunikatsiooniopeeraatorite maksustatav väärtus oli BT ja Kingstoniga võrreldes ebaproportsionaalselt suur.

- (104) Punktis a nimetatud tõendamiseks tuleks teisi telekommunikatsiooniopeeraatoreid hinnata tulude ja kulude meetodil, et näha, kas tulude ja kulude meetodi ja rendimeetodiga saadakse võrreldavad tulemused. Ükski telekommunikatsiooniopeeraator ei ole sellist hindamist läbi teinud ja Ühendkuningriigi ametiasutused oletavad, et kui nende võrgu väärtus oleks olnud tulude ja kulude meetodit kasutades tõesti madalam, oleksid Altneti liikmed ja Vtesse selle küsimuse tõstatanud ⁽³⁵⁾. Mis puutub VOAsse, siis temal ei ole nende telekommunikatsiooniopeeraatorite äriplaan. Seetõttu ei ole ta suuteline hindama nende võrgu kasutamise seoses oodatud tulusid ja kulusid ega määrama rendisummat, mida nad oleksid tulude ja kulude meetodi alusel valmis selle eest maksma.

⁽³⁵⁾ Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul väitis Altnet oma märkustes, et nende võrgustike hindamisel tulude ja kulude meetodiga 2000. aasta hindamisnimekirja jaoks oleks saadud väärtuseks null. Ühendkuningriigi ametiasutused vastasid sellele, et see ei ole kooskõlas tegelikult makstud rendi ega äriplaanidega, milles neid tegelikult makstud rendisummasid oleks pidanud põhjendada.

- (105) Punkti b kohta märgivad Ühendkuningriigi ametiasutused, et Vtesse ja komisjon tegid ettepaneku võrrelda Vtesse'i maksu ja tulude suhet BT ning Kingstoni maksu ja tulude suhtega. Ühendkuningriigi ametiasutused väidavad esiteks, et see suhtarv ei ole asjakohane. Nad väidavad, et kõnealune maks on varamaks, mitte maks tuludelt, kasumilt või kapitalikasvult. Omandi väärtus ei sõltu konkreetse valdaja käibest: kahe ettevõtte omand võib olla identne, kuid nende käive võib nende äritegevuse laadist ja edukusest olenevalt siiski väga palju erineda. Isegi samas ärivaldkonnas tegutsevatel rentnikel võib efektiivsusest olenevalt olla väga erinev käive. Seega ei viita tulu sellele, millises rendisummas oleks turul kaubeldes kokku lepitud, ning vale on maksu ja tulude suhte väidetava erinevuse tähtsustamine.
- (106) Igal juhul väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et BT ja Kingstoni täpsed maksu ja tulude⁽³⁶⁾ suhtarvud oli Ühendkuningriigis järgmised:

	1995/1996	2000/2001	2005/2006
BT	3,0 %	2,7 %	3,6 %
Kingston	1,0 %	4,0 %	3,4 %

- (107) Ühendkuningriigi ametiasutused selgitasid, et selle suhtarvu, mida nemad BT jaoks arvutasid, ja suhtarvu (2 %), mille Vtesse BT jaoks arvutas, erinevust on võimalik seletada asjaoluga, et Vtesse võrdles BT tulusid Ühendkuningriigis selle võrgu maksustatava väärtusega Inglismaal ja Walesis. Vtesse ei arvestanud eraldi hinnatud omandit ega BT vara maksustatavat väärtust Šotimaal ja Põhja-Iirimaal. Erinevust Vtesse'i ja Ühendkuningriigi ametiasutuste saadud suhtarvude vahel saab seletada ka asjaoluga, et Ühendkuningriigi ametiasutused kasutasid maksu ja tulude suhte arvutamisel BT ja Kingstoni muudetud tulusid, mida oli mitteamajakohaste tulude arvestamiseks korrigeeritud ja tulevaste prognoositavate arengusuundumuste arvestamiseks normaliseeritud.
- (108) Igal juhul väidavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et isegi kui maksu ja tulude suhtarvu käsitlet peaks paika, ei tõenda arvandmed, mida Vtesse esitas ja mida komisjon kasutas oma menetluse algatamise otsuses, BT-le eelise andmist. Vastupidi, nad märgivad, et kui võrrelda kõiki Altneti telekommunikatsiooniopeaatoreid tervikuna BTga, ilmneb tulude suhtest, et BT ei maksa Altneti operaatoritest vähem. 2000. aasta hindamisnimekirja viimasel aastal oli BT osa tavatelefoniside maksustatavas koguväärtuses ligikaudu 70 % ja kõne- ja juurdepääsuteenuste tuludes ligikaudu 71,6 % ning väiksem teiste paiksete teenuste tulude puhul. Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul

näitavad need arvandmed, et 1995. aasta ja 2000. aasta hindamisnimekirjades toodud väärtuste hindamisel ei esinenud ühtegi põhimõttelist probleemi.

- (109) Piirmaksustamise puhul eitavad Ühendkuningriigi ametiasutused, et uute kiudude erinev maksustamine annab BT-le või Kingstonile mingisuguse eelise. Rendimeetodi kasutamisel algab telekommunikatsiooniopeaatorite kiudude maksustamine kiududesse valguskiire suunamisest. Tulude ja kulude meetodil BTd ja Kingstoni hinnates käsitletakse uusi kiude teisiti.
- (110) Tulude ja kulude meetod prognoosib järgmise viie aasta tulusid ja kulusid. Kiude, mis on vajalikud BT äritegevuseks hindamisnimekirja viieaastase kehtivusaja jooksul, arvestatakse maksustatava väärtuse hindamisel, sest nendest kiududest saadud tulusid arvestatakse tulude ja kulude meetodiga hindamisel. Seetõttu tuleb optiliste kiududega seoses maksta ettevõtlusmaksu hindamisnimekirja alguskuupäevast, mitte nendesse kiududesse valguskiire suunamise päevast. BT vara füüsilist lisandumist arvestab ka igaaastane läbivaatamissüsteem, mis põhineb lõigetes 96-100 kirjeldatud BT turuosa muutumisel.

- (111) Ühendkuningriigi ametiasutused tunnistavad, et hindamismeetodid eeldavad paratamatult erinevat lähenemist uute kiudude valgustamisele, kuid rõhutavad, et mõlemal juhul on hindamise lõpptulemuseks see, et kiudude väärtus valdajale peegeldub maksustatavas väärtuses.

V. OFCOMI MÄRKUSED

- (112) OFCOM on Ühendkuningriigi sidesektori sõltumatu reguleeriv asutus, kes tegeleb ka konkurentsiküsimustega. Ühendkuningriigi ametiasutuste märkused esitas Ühendkuningriigi keskvalitsus ja need ei väljenda OFCOMi seisukohti. Seetõttu palus komisjon 26. juuli 2005. aasta kirjas OFCOMil esitada märkusi menetluse algatamise otsuse kohta. OFCOM esitas oma märkused 21. septembri 2005. aasta kirjas.
- (113) OFCOM kaalus seda, millisel määral võivad meetoodika ja praktika erinevused avaldada mõju konkurentsitingimustele. Tema üldine järeldus oli, et ettevõtlusmaksu süsteem ei avalda praegu telekommunikatsioonituru konkurentsitingimustele negatiivset mõju.
- (114) Maksu ja tulude suhtarvu puhul leiab OFCOM, et see suhe ei sobi ettevõtlusmaksu süsteemi õigsuse hindamiseks. Ta juhib tähelepanu sellele, et maksud on seotud eeldatavate turutingimustel rendile andmise hindadega, mille puhul arvestatakse tõenäoliselt varade tõhusat kasutamist. Kui

⁽³⁶⁾ Nende hindamiste käigus kasutatud tulude tase on arv, mida on Ühendkuningriigi puhul mitteamajakohaste tulude kõrvaldamiseks korrigeeritud.

ettevõtte ei kasuta varasid tõhusalt, võib maks moodustada olulise osa tema tuludest. Kiudoptilise võrgu maksu ja tulude suhe võib näiteks sõltuda nende andmete hulgast, mille jaoks seda kasutatakse. Eri ettevõtete maksu ja tulude suhtarvu erinevused võivad seega lihtsalt peegeldada nende teenuste väärtuse erinevusi, mida nad osutavad tarbijatele samalaadset maksustatavat vara kasutades.

- (115) OFCOM arvutas lisaks mõnede Ühendkuningriigi telekommunikatsiooniopeeraatorite maksu ja tulude suhtarvud.

	2005. aasta maksukohustus (miljonit Inglise naela)	2005. aasta tulud (miljonit Inglise naela)	Maksu ja tulude suhtarv (%)
BT	238,31	18 623	1,28
NTL	24,26	1 930	1,26
Telewest	15,49	1 300	1,19
C&W	16,37	1 602	1,02
Kingston	3,35	364	0,92
Energis	3,27	720	0,45
Global Crossing	3,13	270	1,16
EasyNet	1,77	78	2,28
Thuis	2,41	341	0,71
Your Communication	1,09	186	0,59
Fibernet	1,08	47	2,32
Gamma Telecom	0,46	72	0,63

- (116) OFCOM arvutas ka Vtessi suhtarvu 2003. aastal, st ainsal aastal, mille kohta olid olemas arvandmed. See suhtarv oli 2,1 %. Need arvud tõendavad, et maksu ja tulude suhtarv on väga erinev ja selge seos tulude suurusega puudub. OFCOM järeltas, et see suhtarv ei ole mitte üksnes vale meetod ettevõtlusmaksu süsteemi õigsuse hindamiseks, vaid vale tundub olevat ka väide, et BT maksab üldiselt oma tuludega võrreldes konkurentidest vähem maksu.

- (117) OFCOM rõhutab väga erinevate telekommunikatsiooniopeeraatorite kohase võrdlemise keerukust (nt kiudoptilise võrgu marsruudi kilomeetri keskmine maksustatav väärtus võib olla väga erinev, olenevalt selle võrgu omadustest, kuhu ta kuulub, ja sellel marsruudil valgustatud kiudude arvust). Ta pakkus siiski välja mõned alternatiivsed meetodid, et võrrelda BT maksustamist tema konkurentide maksustamisega. Ta arvutas näiteks BT ja kolme ettevõtte, mis on juurdepääsuvõrgu osas BTga kõige sarnasemad, st Kingstoni, NTLi ja Telewesti maksustatava väärtuse ja

ühenduste suhtarvud. Kõik neli osutavad peamiselt juurdepääsuteenust. BTd ja Kingstoni hinnatakse tulude ja kulude meetodil ning NTLi ja Telewesti hinnatakse ehitaja baasmeetodist tuletatud meetodil. OFCOMi arvutuste tulemused on esitatud alljärgnevas tabelis. OFCOM leiab, et need maksustatava väärtuse ja ühenduste suhtarvud ei erine eri operaatorite puhul eriti.

	Maksustatav väärtus/ühendus
BT	21 Inglise naela
NTL	22 Inglise naela
Telewest	21 Inglise naela
Kingston Communication	26 Inglise naela

- (118) OFCOM järeltas seetõttu üldiselt, et ei ole eriti andmeid, mis toetaksid väidet, et BT maksab mis tahes mõõdupuu alusel oluliselt vähem kui kiudoptilise tuumvõrgu operaatorid.

- (119) OFCOM analüüsis ka seda, kas maksusüsteem põhjustab maksukoormuse lubamatu ebavõrdsuse. OFCOM märgib siinkohal, et tulude ja kulude meetod kasutab prognoositud kulusid ja tulusid ning võtab seetõttu kontseptuaalselt arvesse igasugust võrku, mis on ehitatud nende äriplaanide täitmiseks. Tulude ja kulude meetod ei ole piiratud BT võrgu seisundiga viieaastase perioodi alguses, vaid arvestab vajalikke muutusi, mida tehakse võrgus järgmise viie aasta jooksul, kusjuures kord aastas toimub ümberhindamine, et kajastada ja maksustada BT varas toimunud olulisi muutusi. OFCOM leiab, et kuigi maksu suurenemine on väikeste operaatorite puhul märgatavam, sest iga valgustatud kiud toob selgelt kaasa maksu lisandumise, ei tähenda see, et BT maksustatav väärtus ei sisalda summasid samasuguste muutuste katmiseks. OFCOM leidis, et tal puuduvad andmed, mis tõendaksid, et BT – erinevalt rendimeetodil hinnatud telekommunikatsiooniopeeraatoritest – maksusumma ei suureneks uute kiudude valgustamisel. Tundub, et süsteem tagab igal juhul pikaajalise perspektiivis võrdväärse tulemuse, kuigi erineval viisil ja vähesel läbipaistvusega.

VI. ÕIGUSLIK HINNANG

EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohane riigiabi hindamine

- (120) Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt "[...] on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist

kaubandust". Seetõttu on meede riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kui see vastab järgmisele neljale tingimusele:

- see annab abisaaja(te)le valikulise eelise;
- seda annab riik riigi ressurssidest;
- see kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi;
- see kahjustab tõenäoliselt liikmesriikidevahelist kaubandust.

(121) Et otsustada, kas varamaksu rakendamine BT ja Kingstoni suhtes on andnud nendele kahele ettevõttele majandusliku eelise, peab komisjon analüüsima kahte asjaolu.

- Tal tuleb esiteks otsustada, kas varamaksu sätteid on BT ja Kingstoni suhtes kohaldatud nõuetekohaselt ning eelkõige kas tulude ja kulude meetodi kasutamine oli põhjendatud ja kas seda rakendati õigesti.
- Ta peab kaaluma ka seda, kas tulude ja kulude meetodi rakendamine BT ja Kingstoni suhtes annab nendele ettevõtetele eelise, võrreldes nende konkurentidega, keda hinnatakse rendimeetodil.

6.1 Varamaksu eeskirjade õige kohaldamine BT ja Kingstoni suhtes

6.1.1 BT ja Kingstoni puhul kasutatud meetodi valik

(122) Esiteks kaaluti seda, kas tulude ja kulude meetodi rakendamine BT ja Kingstoni suhtes Ühendkuningriigi ametiasutuste poolt oli asjakohane, selle asemel et kasutada rendimeetodit, mis tundub olevat telekommunikatsioonisektoris üldiselt kasutatav meetod. Küsimus on selles, kas oli olemas piisavalt rendiandmeid, et hinnata BT ja Kingstoni võrke, arvestades ajavahemike 1995–2000, 2000–2005 ja 2005–2010 rendiandmeid.

(123) Komisjon väitis oma menetluse algatamise otsuses, et rendimeetodi rakendamisel saab võtta aluseks BT jae- ja hulгимүүги vahelised ülekandehinnad, samuti rendi, mida BT saab oma infrastruktuuri väljarentimise eest. Otsust kommenteerinud kolmandatest isikutest pakkus Altnet Task Force välja konkreetsed rendiandmete allikad, näiteks BT liinide rendi hulгимүүgitariifid või tema eraldatud kliendiliinijuurdepääsu avalikustatud hinnad, mida saaks kasutada tema vaskaablite rendiväärtuse määramiseks.

(124) BT ja Ühendkuningriigi ametiasutused on nende punktide kohta selgitanud, et BT ja Kingstoni vara hindamiseks ei saanud rendimeetodit kasutada. Esiteks ei olnud need

andmed, mida komisjon või Altnet soovitasid kasutada, esimese kahe hindamisperioodi (st 1995–2000 ja 2000–2005) kohta kättesaadavad. Näiteks ei olnud kättesaadavad eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariifid, mida kohaldati 31. märtsist 2001, või täpsustatud raamatupidamisaruanded, milles kajastusid BT juurdepääsuteenuste ülekandehinnad. Isegi kui see teave oli kättesaadav, näiteks viimase hindamisperioodi 2005–2010 kohta, ei olnud see asjakohane ning seda ei saanud kasutada BT ja Kingstoni väga spetsiifiliste võrkude hindamiseks. Ühendkuningriigi ametiasutused on näiteks selgitanud, et liinide rendi hulгимүүgitariif ja eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariif on teenustasud ning varamaksu käsitleva kohtupraktika kohaselt ei saa neid pidada rendiandmeteks, mille alusel hinnata BT võrgu asjassepuutuvat osa. Lisaks reguleerib tariife OFCOM ja need ei ole seega "avatud turu rendimäärad". Seetõttu on neil tasudel maksustatava väärtuse tõendina vähe kaalu. Neil põhjustel puuduvad tegelikud turuandmed seoses BT või Kingstoni võrkude juurdepääsuteenuste osa kohta, mis on nende võrkude ainulaadne ja iseloomulik osa.

(125) Samuti tundub, et isegi kui on olemas teiste telekommunikatsiooniopeeraatorite rendiandmed, näiteks optiliste kiudude rendi andmed, tähendavad erinevused selles, kuidas need operaatorid kasutavad optilisi kiude ning kuidas BT ja Kingston neid kasutavad, seda, et need rendiandmed ei ole nende ettevõtete vara hindamiseks täiesti asjakohased. Kiu rent, millele viitas Vtesse, põhineb selliste kiudoptiliste magistraalvõrkude turuandmetel, mis teenindavad väheseid suure mahuga tarbijaid. BT ja Kingstoni võrgud on peamiselt juurdepääsuvõrgud, mis teenindavad BT puhul miljoneid üksikisikuid. Nende kiudoptilised võrgud on peamiselt tuumvõrgud, mis ühendavad omavahel nende kliendiliine. Seetõttu on nende võrgud ainulaadsed ja neid ei saa võrrelda ühegi teise võrguga Ühendkuningriigis, sealhulgas sellise suure võrguga nagu Cable & Wireless'i võrk. See on tõsi, et BT võib oma võrgu osasid kasutada selliste teenuste osutamiseks, mis konkureerivad Vtesse'iga, kuid neid ei ole võimalik BT ülejäänud võrgust füüsiliselt ega talitluslikult eraldada. Seetõttu ei täida need kaks võrgutüüpi üldse sama funktsiooni ja ei ole tõenäoline, et nende rendiväärtus on sama. Seda seisukohta kinnitas eelkõige OFCOM, kes juhtis tähelepanu sellele, et kiudoptilise võrgu marsruudi kilomeetri keskmine väärtus võib olla väga erinev, olenevalt selle võrgu omadustest, kuhu ta kuulub, ja et BT tuumvõrgu topoloogia on äriturul tegutsevate tuumvõrguoperaatorite topoloogiast tõenäoliselt väga erinev.

(126) Mis puutub võimalusse kasutada rendimeetodit BT või Kingstoni vara selliste osade hindamiseks, mille kohta on olemas rendiandmed, ning tulude ja kulude meetodit

ülejäanu hindamiseks, siis VOA välistas selle. Põhjus on selles, et tulude ja kulude meetodit saab rakendada ainult kogu vara suhtes ja ettevõtte vara osade, näiteks kiudoptiliste võrkude eraldamine ei ole võimalik, sest Ühendkuningriigi kohtupraktika kohaselt tuleb vara hinnata tervikuna, sest selle osad on ülejäänud võrguga tihedalt seotud ⁽³⁷⁾.

- (127) VOA sõltumatud eksperdid järeldasid seetõttu, et rendimeetodit ei saa BT ja Kingstoni puhul kasutada. Seda järeldust, et tulude ja kulude meetod on õige meetod, kinnitas maksukohus ⁽³⁸⁾. Komisjon leiab, et vastupidise tõestamiseks puuduvad vettapidavad tõendid. Komisjon järeldab seetõttu, et BT ja Kingstoni võrkude hindamiseks vaatlusalustel perioodidel puudusid piisavad rendiandmed ning et seetõttu oli põhjendatud tulude ja kulude meetodi kasutamine nende võrkude maksustatava väärtuse hindamiseks.

6.1.2. Tulude ja kulude meetodi õige rakendamine BT ja Kingstoni suhtes

- (128) Järgmine küsimus on see, kas tulude ja kulude meetodit rakendati BT ja Kingstoni suhtes õigesti. Komisjonile tundub nende täpsustavate seletuste alusel, mida andsid Ühendkuningriigi ametiasutused ja mida kirjeldati punktides 74–93, et meetodit rakendati vastavalt tulude ja kulude meetodi üldeeskirjadele, mis on sätestatud *Royal Institution of Chartered Surveyors*'i (RICS) juhistes tulude ja kulude hindamise meetodi kasutamise kohta ettevõtte vara hindamiseks (*RICS Guidance Note on the R&E method of valuation for non-domestic rating*) ⁽³⁹⁾. Viie aasta prognoositud tulude ja kulude kasutamist BT puhul ei ole RICSi juhistes sõnaselgelt käsitletud. Nendes juhistes viidatakse siiski tulevasele hinnangulisele kulutasuvusele, kui kaalutakse hüpoteetilise rentniku pakkumist selliste tsükliliste majanduslike muudatuste valguses, mis on eelneval hindamispäeval prognoositavad. Lisaks on teatava arvu aastate prognoositud tuludel ja kuludel põhinevat meetodit kasutatud ka gaasi- ja energiasektori operaatorite vara maksustatava väärtuse hindamisel ja seetõttu ei ole see BT-le ainuomane. Arvestades konkurentsi suurenemise ja konkurentide võrkude olulise kasvu võimalust telekommunikatsioonisektoris, on viie aasta prognoositud tulude ja kulude meetodi kasutamine BT puhul põhjendatud, et hinnata hüpoteetilist rendisummat, mida rentnik oleks jätkuva valduse põhjendatud väljaadest silmas pidades valmis BT võrgu eest maksta. Vastupidi, selle turu stabiilsus, millel tegutseb Kingston ja mida iseloomustab piiratud konkurents, õigustas seda, et viieaastaste prognooside kasutamist ei peetud vajalikuks.

- (129) Ühendkuningriigi ametiasutused on ajavahemikku 1995–2000 puudutava kokkuleppega seoses selgitanud

⁽³⁷⁾ Vt Ühendkuningriigi ametiasutuste selgitusi, mis on toodud käesoleva otsuse punktides 70–72.

⁽³⁸⁾ *British Telecommunications PLC vs. Central Valuation Officer*, 19. märts 1998.

⁽³⁹⁾ Vt joonealust viidet nr 21.

üksikasjalikult põhjuseid, miks lõplik maksustatav väärtus (445 miljonit Inglise naela Inglismaal, 25 miljonit Inglise naela Walesis) oli väiksem kui see väärtus, mille maksukohus määras esialgu oma 19. märtsi 1998. aasta otsuses (523 miljonit Inglise naela Inglismaal, 30 miljonit Inglise naela Walesis). Need selgitused, mis on kokkuvõtlikult esitatud käesoleva otsuse punktides 88–92, tõendavad, et BT võrgu lõplikku väiksemat maksustatavat väärtust ei saadud VOA ja BT vaheliste läbirääkimiste tulemusena, nagu väidab Vtesse, vaid kasutades muudetud ja täpsustatud andmeid, mida BT esitas pärast maksukohtu otsust ja mis ei olnud 1997. aasta hindamise ajal kättesaadavad, ning kasutades pärast maksukohtu otsust täpsemat hindamismeetodit.

- (130) Seoses ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses tõstatatud küsimusega tuleb märkida ka seda et Ühendkuningriigi ametiasutused arvestavad tulude ja kulude meetodit rakendades tõepoolest BT kulutasuvust. Nagu punktis 93 juba selgitati, tuleb tulude ja kulude meetodil hindamise korral lähtuda eeldusest, et tõhusus on keskmine, ja Ühendkuningriigi ametiasutused on teinud kindlaks, et BT vastab sellele tingimusele. Komisjon märgib ka, et universaalteenuse osutamise kohustusi on arvestatud õigesti, sest üldisesse hindamisse on kaasatud nii selliste kohustustega kaasnevad kulud kui ka tulud.

- (131) Seoses turuosa muutmist arvestava läbivaatamissüsteemi kasutamisega, mida kirjeldati punktides 96–99 ja mille kasutamine lõpetati 2005. aastal, näitab saadud teave, et see oli *ad hoc* korrigeerimismehhanism. Komisjon leiab, et VOA on 1988. aasta kohalike omavalitsuste rahastamise seaduse 6. lisa kohaselt kohustatud muutma ettevõtte vara maksustatavat väärtust, kui asjaolud oluliselt muutuvad, ja arvestama seda asjaolude olulist muutumist, nagu toimuks see eelneval hindamispäeval. Arvestades BT võrgu suurst ja telekommunikatsioonituru tingimusi, kus võrkude konkurents üha suureneb, leiti, et asjaolud muutuvad oluliselt iga päev ja seda on seetõttu raske arvestada, eriti tulude ja kulude meetodi rakendamisel. Selline turuosa arvestav mehhanism peaks peegeldama BT võrgu füüsilist laienemist (mis peaks suurendama tema turuosa) ja tema konkurentide võrkude arenemist (mis peaks BT turuosa vähendama). Seetõttu tundub, et see läbivaatamissüsteem on põhjendatud meetod asjaolude olulise muutuse arvestamiseks ning seda saab õigustada BT võrgu ja telekommunikatsioonituru iseärasustega.

- (132) Nimetatud läbivaatamissüsteemi kohaldamise tulemusena on BT vara maksustatav väärtus kõikunud. Näiteks 1999. aastal, mis oli perioodi 1995–2000 viimane aasta, oli BT maksustatav väärtus Inglismaal ja Walesis 366 miljonit Inglise naela. 2000. aastal, mis oli ajavahemiku 2000–2005 esimene aasta, määrati BT maksustatavaks väärtuseks

493 miljonit Inglise naela. Neid kõikumisi saab selgitada varamaksu iseärasustega ja telekommunikatsioonisektori majandusliku olukorraga Ühendkuningriigis ⁽⁴⁰⁾.

- (133) Esiteks tuleb meele pidada, et õigusnormides sätestatud nõuete kohaselt võeti BT võrgu 1995. aasta hindamisel aluseks selle seisund 1. aprillil 1995, kuid eeldusel, et võrk oli selles seisundis 1. aprilli 1993. aasta majanduslikes tingimustes. Asjaolude olulist muutumist käsitleti samuti, nagu oleksid muutused toimunud 1. aprillil 1993. 2000. aasta hindamisel kasutati sama meetodit, kuid arvestades eeldust, et vara renditi välja 1. aprilli 1998. aasta majanduslikes tingimustes. See kehtib ka Kingstoni kohta.
- (134) See tähendab, et 1999. aasta maksustatava väärtuse aluseks on vara, nagu see oli olemas 1999. aastal, kuid 1993. aasta majanduslikes tingimustes, st 1993. aasta hinnatset ja telekommunikatsioonituru suurust arvestades. Järgmise aasta, st 2000. aasta maksustatava väärtuse arvutamisel arvestati siiski 1998. aastal valitsenud majanduslikke tingimusi, hinnatset ja telekommunikatsioonituru suurust. Samamoodi määrati 2004. aasta maksustatav väärtus 1998. aasta turu majanduslike tingimusi arvestades, samas kui 2005. aasta hindamisel arvestati 2003. aasta turutingimusi ⁽⁴¹⁾.
- (135) Ühendkuningriigi ametiasutused on juhtinud tähelepanu sellele, et telekommunikatsioonisektori majanduslikud tingimused olid aastatel 1993, 1998 ja 2003 väga erinevad. Esiteks kasvas telekommunikatsiooniturg ajavahemikel 1993–1998 ja 1998–2003 märgatavalt. Seega hinnati BT võrku 2000. aastal turu suhtes, mis oli suurem kui see turg, mille suhtes hinnati BT võrku 1999. aastal. See tähendas paratamatult seda, et tema 2000. aasta maksustatav väärtus oli tõenäoliselt palju suurem kui väärtus 1999. aastal. Lisaks oli telekommunikatsioonisektor 1993. aastal avanemas enneolematule konkurentsile ja selle mõju BT äriseisule pidi olema suur. Seda kinnitab fakt, et BT turuosa vähenes sellel perioodil 87 %lt vähem kui 70 %le. See vähendas BT maksustatavat väärtust kõnealusel perioodil kõigil aastatel. 1998. aastal võis vastupidi prognoosida väiksemat konkurentsi, mida jällegi kinnitas BT suhteliselt stabiilne turuosa (ligikaudu 70 %) ajavahemikul 2000–2005. See prognoos suurendas tõenäoliselt BT hinnangulist väärtust sellel perioodil.

(136) Lisaks on BT ja Kingstoni võrkude kõige väärtuslikumad osad nende juurdepääsuvõrgud, mille väärtus on lairibaühendust võimaldava DSL-tehnoloogia rakendamisega seoses oluliselt suurenenud. See areng, mida ei saanud 1993. aastal täielikult prognoosida, põhjustas BT ja Kingstoni võrkude väärtuse kasvu ja see võib selgitada, miks nende väärtus kasvas oluliselt aastatel 2000 ja 2005.

(137) Komisjon märgib ka, et asjaoluga, et eelneva hindamispäeva kontekstis võib arvesse võtta vaid materiaalseid muutusi, saab selgitada, miks BT maksustatav väärtus ajavahemike 1995–2000 ja 2000–2005 hindamisnimekirjas vähenes, kuigi tema tulu või kasum oli stabiilne või kasvas. VOA ei saa hindamisnimekirja iga-aastasel läbivaatamisel siiski arvestada selliseid asjaolusid nagu turu kasv, hinnataseme tõus, tehnoloogiline areng või nõudluse struktuuri muutumine, mis on tegurid, mis võivad positiivselt mõjutada BT tulemusi.

(138) Komisjon märgib viimaks, et uus iga-aastane läbivaatamissüsteem, mida kohaldatakse ajavahemiku 2005–2010 suhtes, ei põhine turuosa muutustel, vaid tähendab täielikku iga-aastast tulude ja kulude meetodil hindamist. Ühendkuningriigi ametiasutused on märkinud, et see süsteem peegeldab täielikult kõiki materiaalseid muutusi, sealhulgas uute kiudude valgustamist. Kuna töö nimetatud läbivaatamissüsteemiga ei ole veel lõpetatud, ei ole komisjonil olnud võimalust seda analüüsida ja seetõttu on tema lõplik järeldus käesoleva otsuse artiklites piiratud ajavahemikuga 1995–2005.

(139) Komisjon järeldab, et Ühendkuningriigi ametiasutused kasutasid BT ja Kingstoni puhul asjakohast hindamismeetodit ning järgisid tulude ja kulude meetodit BT ja Kingstoni suhtes rakendades tulude ja kulude meetodi rakendamise üldpõhimõtteid.

⁽⁴⁰⁾ Rendimeetodil hinnatud telekommunikatsiooniperatoorite maksustatavad väärtused samamoodi ei kõikunud. Tuleb siiski rõhutada, et igasugune võrdlus on tõenäoliselt eksitav, sest nende võrgud laienesid kiiresti, samas kui BT ja Kingstoni võrgud olid suhteliselt stabiilsed. Igal juhul vähenes oluliselt ka nende telekommunikatsiooniperatoorite maksustatav väärtus, nagu selgitati punktis 173.

⁽⁴¹⁾ See selgitab, miks – vastupidi BT esitatud väitele – VOA ei nõustu, et BT maksustatavale väärtusele aastatel 2003 ja 2004 peaks avaldama mõju mobiiltelefonide kasvav populaarsus. VOA leiab, et see on majanduslik muutus, mis toimus 2000–2005 hindamisnimekirja kehtimise ajal, ja seda ei saa käsitada asjaolude olulise muutumisena, mida tuleks arvestada, nagu oleks see toimunud 1998. aasta majanduskeskkonnas. Samamoodi leiab VOA, et oleks vale arvesse võtta järgnevast Interneti-ühenduse nõudluse kasvust, mida 1998. aastal ei prognoositud, tingitud vastupidist, so väärtust suurendavat mõju. Mõlemaid majanduslikke ilminguid sai arvestada vaid 2005–2010 hindamisnimekirja täpsustamisel.

6.2. Kas tulude ja kulude meetod annab rendimeetodiga võrreldes eelise?

6.2.1. Kas tulude ja kulude meetod põhjustab BT ja Kingstoni võrkude üldise alahindamise?

(140) Järgmine asi, mida tuleb käsitleda, on küsimus, kas tulude ja kulude meetodi rakendamine BT ja Kingstoni suhtes annab nendele ettevõtetele eelise, võrreldes nende konkurentidega, keda hinnati rendimeetodil. Küsimus on selles, kas erinev kohtlemine annab erineva tulemuse, võrreldes sellega, kui

neid ettevõtteid oleks hinnatud samal meetodil. Komisjon leiab samamoodi nagu Ühendkuningriigi ametiasutused oma märkustes, et BT ja Kingstoni eelise olemasolu saaks tõendada järgmistelt:

- a) tõestades, et BT ja Kingstoni suhtes oleks võimalik rakendada rendimeetodit ning et tulemuseks oleks suurem maksustatav väärtus, kui saadi tulude ja kulude meetodit kasutades, või
 - b) tõestades, et teiste telekommunikatsioonioperaatorite suhtes oleks võimalik rakendada tulude ja kulude meetodit ning et tulemuseks oleks süstemaatiliselt väiksem maksustatav väärtus, kui saadi rendimeetodit kasutades, või
 - c) tõestades õigeid ja asjakohaseid võrdlusi kasutades, et rendimeetodil hinnatud telekommunikatsioonioperaatorid maksavad BT ja Kingstoniga võrreldes suuremat maksu.
- (141) BT-le ja Kingstonile võimaliku eelise andmise tõendamise punkti a) kohaselt eeldab, et BT ja Kingstoni suhtes on võimalik rakendada rendimeetodit. Lõigetes 124-127 selgitatud põhjustel puuduvad nende vara maksustatava väärtuse hindamiseks piisavad rendiandmed. Komisjon järeldeb seetõttu, et on võimatu teha kindlaks, kas BT ja Kingstoni maksustatav väärtus oleks olnud suurem, kui nende suhtes oleks rakendatud rendimeetodit.
- (142) BT-le ja Kingstonile võimaliku eelise andmise tõendamise punkti b) kohaselt tähendaks tulude ja kulude meetodi rakendamist rendimeetodil hinnatud telekommunikatsioonioperaatorite representatiivse valimi suhtes. Komisjon ei ole suuteline sellist hindamist ise läbi viima. VOA on muu hulgas selgitanud, et ta ei saa ilma nende ettevõtete äriplaanideta neid tulude ja kulude meetodil hinnata. Tuleb märkida ka, et ükski kolmandatest isikutest ei ole tõestanud, et tulude ja kulude meetodi rakendamine vähendaks nende vara väärtust: UKCTA märkis, et ta ei olnud suuteline arvutama seda rendisummat, mida tema liikmed oleksid pidanud tulude ja kulude meetodi alusel maksma.
- (143) Eelnevale tuginedes järeldeb komisjon seega, et punktis b) toodud meetodit ei saa kasutada, selleks et tõendada võimaliku eelise andmist BT-le ja Kingstonile.
- (144) Punktis c) soovitatud meetod tähendaks asjakohaste võrdluste kasutamist selleks, et tuvastada, kas BT ja Kingston on tulude ja kulude meetodi alusel alamaksustatud. Selle meetodi pakkus välja komisjon oma menetluse algatamise otsuses: tollal kättesaadava teabe kohaselt maksis BT

varamaksuna 2 % oma tuludest, samas kui Vtesse maksis kaks või kolm korda rohkem.

- (145) Komisjon märgib esialgse märkusena maksu ja tulude suhtarvu kasutamise kohta, et Vtesse'i märkuste kohaselt tuleks telekommunikatsioonioperaatorite tulused korrigeerida, et oleks võimalik võrrelda BT ja teiste telekommunikatsioonioperaatorite maksu ja tulude suhtarve. Vtesse väidab, et enamik operaatoreid maksab BT-le liikluse toimumise ja lõpetamise eest suuri tasusid ning et need tasud ei ole seotud nende operaatorite maksustatavate varadega ja seetõttu ei tohiks neid kasutada maksukoormuse võrdluses.
- (146) Selle väitega ei saa nõustuda. Võrrelda tuleb kas maksu ja brutotulu suhtarve või maksu ja netotulu suhtarve. Vtesse'i soovitatud vahepealne käsitlus, mille kohaselt tuleb lahutada mõned spetsiifilised kulud, näiteks sidumistasud, kuid teised jätta lahutamata, ei tundu olevat õige. Esiteks ei ole õige Vtesse'i väide, et liikluse toimumise ja lõpetamise tasud ei ole seotud asjaomase operaatori maksustatavate varadega: need tasud on vastupidi vajalikud nende võrkude kaudu toimuva liikluse alustamiseks ja lõpetamiseks ning seetõttu on need otseselt seotud nende võrkude tegevusega. Teiseks on nendel tasudel otsene mõju hüpoteeetilisele rendile, mida oletatav rentnik oleks valmis asjaomase võrgu eest maksma, sest need on osa kuludest, mida makstakse selle võrgu kasutamise eest. Lõpuks, need sidumistasud on ka oluline osa BT tuludest ja seetõttu on neil BT maksustatavat väärtust selgelt suurendav mõju. Kuna kõnealused tasud mõjutavad hüpoteeetilist renti ja kõigi asjaomaste telekommunikatsioonioperaatorite vara maksustatavat väärtust, ei ole õigustatud nende lahutamine telekommunikatsioonioperaatorite tuludest, kui tahetakse korrektselt võrrelda nende maksu ja tulude suhtarve.
- (147) Komisjon märgib maksu ja tulude suhtarvu tähtsuse kohta, et VOA ja OFCOMi arvates ei ole maksu ja tulude suhtarv asjakohane, selleks et hinnata eri operaatorite varamaksu määrasid. Komisjon võib nende eespool kirjeldatud märkusi ja vastuväiteid arvestades nõustuda, et see suhtarv ei ole maksusüsteemi õigluse hindamiseks õige vahend, sest tegemist on maksuga vara väärtuselt, mitte maksuga tuludelt või lisandväärtuselt⁽⁴²⁾. Nagu märkis eelkõige OGCOM, tundub, et see suhtarv erineb olenevalt nende teenuste väärtusest, mida operaatorid osutavad tarbijatele samasuguse maksustatava vara kaudu, ja vastavalt sellele, kui tõhusalt operaatorid oma vara kasutavad. Komisjon võib seetõttu järeldeb, et see suhtarv on parimal juhul soovituslik ja et selle alusel ei saa teha ühtegi kindlat järeldust.

⁽⁴²⁾ Sellest punktist piisab, et lükata tagasi Gamma Telecomi märkustes esitatud ettepanek, mille kohaselt tuleks varamaksettevõtlusmaksu koormust hinnates võrrelda BT ja tema konkurentide maksu ja lisandväärtuse suhtarve.

- (148) Lisaks, isegi kui seda suhtarvu arvestatakse, ei võimalda see teha ühtegi kasulikku järeldust. Nende arvandmete kohaselt, mida OFCOM esitas 12 telekommunikatsiooniooperaatori kohta, ulatus maksu ja tulude suhtarv 0,59%st Your Communication'i puhul 2,32%ni Fiberneti puhul, kusjuures BT suhtarv oli 1,28% ja Kingstoni oma 0,92%. Paistab, et ei BT ega Kingston ei maksa ettevõtlusmaksuna oma tuludest oluliselt väiksemat osa kui enamik teisi telekommunikatsiooniooperaatoreid. Selles küsimuses tuleb märkida ka, et Vtesse'i maksu ja tulude suhtarvu arvutamisel on mõningaid lahkavamusi. Vtesse väidab, et 2004. aastal oli see suhtarv tema puhul 13,46%. See arv põhines maksustataval väärtusel 429 000 Inglise naela (mis tähendab 195 624 Inglise naela suurust maksu) ja jooksvatel tuludel summas 1 453 146 Inglise naela. Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul vähendati Vtesse'i 2004. aasta maksustatavat väärtust siiski hiljem 145 000 Inglise naelale (mis tähendab 66 120 Inglise naela suurust maksu), sest ilmnis, et tema valduses ei olnud tegelikult Hounslow's asuvat vara, mis oli hinnatud 284 000 Inglise naelale. Lisaks ilmneb Vtesse'i ettekandest ja raamatupidamisaruannetest 31. detsembril 2004 lõppenud aasta kohta, et tema 2004. aasta kogukäibe oli 4 744 228 Inglise naela. Tema kogukäibe alusel, mida OFCOM kasutas võrdluses teiste telekommunikatsiooniooperaatoritega, oli Vtesse'i maksu ja tulude suhe 2004. aastal 1,4% või 2,2%, kui kaasa arvata maksud, mida Vtesse maksis oma eraldi hinnatud kontorite eest. Need arvud on rohkem kooskõlas OFCOMi järeldusega, mille kohaselt maksis Vtesse 2003. aastal oma tuludelt maksudena 2,1%. Need arvandmed näitavad, et BT maksukoormus ja Vtesse'i maksukoormus selgelt ei erine.
- (149) OFCOM ja Ühendkuningriigi ametiasutused on välja pakkunud muid meetodeid, et võrrelda eri telekommunikatsiooniooperaatorite maksukoormust. OFCOM soovitas võrrelda BT, Kingstoni, NTLi ja Telewesti maksustatava väärtuse ja ühenduste suhtarve. See suhtarv on nendel neljal ettevõttel väga sarnane. Tegelikult on Kingstoni tulemus teiste operaatorite tulemustest veidi kõrgem ja seda võib seletada asjaoluga, et kuna Kingston on teistest oluliselt väiksem, võib tal puududa samasugune mastaabisääst. OFCOMi soovitatud võrdlus on seda asjakohasem, kui arvestada nende nelja ettevõtte sarnasust – juurdepääsuvõrgud moodustavad olulise osa nende äritegevusest. On siiski tõsi, et NTLi ja Telewesti hinnatakse ehitusettevõtja baasmeetodist tuletatud meetodi abil. Seetõttu ei ole selline suhtarv otseselt asjakohane, et hinnata väidetavat erinevust rendimeetodil antud hinnangu ning tulude ja kulude meetodil antud hinnangu vahel. See näitab siiski, et eri meetodite kasutamine ning BT ja Kingstoni võrdlemine teiste ettevõtetega, mis on Vtesse'iga võrreldes paremini võrreldavad, annab sarnase tulemuse, mis kaldub kinnitama VOA väidet, mille kohaselt peaksid kõik hindamismeetodid andma põhimõtteliselt sama tulemuse.
- (150) Ühendkuningriigi ametiasutused viitasid sellele, et OFCOMi andmete kohaselt moodustas 2000. aasta hindamisnimekirja viimasel aastal BT osa ligikaudu 70% tavatelefoniseid sektori maksustatavast koguväärtusest ning ligikaudu 71,6% tavatelefoni- ja juurdepääsuteenuste tuludest⁽⁴³⁾. Komisjon võib nõustuda, et BT võrdlemine korraga kõigi Altneti operaatoritega võib anda asjakohasema tulemuse kui BT võrdlemine selliste üksikute väikeoperaatoritega nagu Vtesse. Selle alusel ilmneb, et see osa, mida BT maksab tavatelefoniseid sektori maksustatavast koguväärtusest, on väga sarnane tema osaga tavatelefoniseid turul. Tuleb siiski meenutada, et see on jällegi maksu ja tulude võrdlus, mille tähtsus on piiratud ja parimal juhul vaid soovituslik.
- (151) Tuleb märkida, et Vtesse soovib BT turuosa asemel kõne- ja juurdepääsuteenuste kogutulu arvestamisel võtta arvesse BT juurdepääsuteenuste turuosa. Sellel turul on BT osa üle 80%. Vtesse leiab, et see tõendab veelgi, et BT vara on alahinnatud, sest see moodustab vaid 70% tavatelefoniseid sektori maksustatavast koguväärtusest. Komisjon ei saa selle väitega nõustuda. Esiteks tundub BT osa kõne- ja juurdepääsuteenuste kogutuludest olevat ettevõtlusmaksu koormuse hindamiseks sobivam lähtekoht: kõnetasud moodustavad BT kogutuludest suurema osa kui juurdepääsuteenuste tasud⁽⁴⁴⁾. Seetõttu on kõnetasudel oluline mõju BT võrgu hüpoteetilisele rendile ja maksustatavale väärtusele ning nendega tuleks arvestada tulude ja maksustatava väärtuse võrdlemise korral. Teiseks, isegi kui kasutada vaid BT osa juurdepääsuteenuste tuludes, ei ole erinevus selle osa (80%) ja BT osa vahel tavatelefoniseid sektori maksustatavas koguväärtuses (70%) antud ajahetkel selline, mis asetaks kahtluse alla BT maksustatava väärtuse, arvestades eriti igasuguse maksude ja tulude vahelise võrdluse piiratud väärtust.
- (152) Vtesse pakub välja teise meetodi, et tõestada eelise andmist BT-le. Selle meetodi puhul rõhutatakse väidetavat erinevust BT võrgu eri komponentide (nt optilised kiud, ühendused, rajatised) maksustatava väärtuse ja teiste telekommunikatsiooniooperaatorite vara maksustatava väärtuse vahel. Vtesse järeldab selle põhjal, et tulude ja kulude meetod on andnud BT vara väärtuseks väiksema tulemuse, kui oleks saadud rendimeetodit kasutades. Vtesse märgib näiteks, et BT maksab ehitiste ruutmeetri kohta maksu 34 Inglise naela erinevalt 115 Inglise naelast, mida maksavad ruutmeetri kohta teised telekommunikatsiooniooperaatorid; optilise kiu kilomeetri kohta 74 Inglise naela erinevalt 1 000 või 1 200 Inglise naelast, mida maksavad optilise kiupaari eest teised operaatorid; 19 Inglise naela aastas ühenduse kohta erinevalt 122 Inglise naelast, mida operaatorid tegelikult aastas maksavad eraldatud kliendiliinijuurdepääsu eest.

⁽⁴³⁾ Kättesaadav aadressil: <http://www.ofcom.org.uk/research/cm/nov05/>.

⁽⁴⁴⁾ 2004. aastal moodustasid kõnetulud 59,5% BT kõne- ja juurdepääsuteenuste tuludest.

(153) Kõnealune lähenemisviis ei rahulda mitmel põhjusel. Esiteks on Ühendkuningriigi ametiasutused veenvalt väitnud, et need arvandmed, isegi kui need on õiged, ei ole otseselt võrreldavad. Lõikes 125 juba esitatud põhjustel erineb BT ja Kingstoni kiudoptilisi võrkude iseloom teiste operaatorite võrkudega võrreldes ja neid võrke ei saa võrrelda. Seetõttu ei ole võimalik kasutada BT ja Kingstoni puhul teiste operaatorite kiudoptiliste võrkude rendiandmeid. Vtesse'i arvutused ja võrdlused on igal juhul ekslikud.

(154) Kohase võrdluse jaoks tuleks esiteks arvestada vaid BT valgustatud kiude, sest maksu makstakse vaid valgustatud kiudude pealt. Olulisem on see, et Vtesse võrdles BT optilise kiu kilomeetri keskmist maksustatavat väärtust kiupaari maksustatava väärtusega marsruudi kohta. Tegelikult sõltub optilise kiu rendiväärtus, mida VOA kasutab, optiliste kiudude arvust marsruudi kohta. Mida rohkem kiude marsruudi kohta, seda väiksem on nende maksustatav väärtus⁽⁴⁵⁾. 2005. aastal kasutatud valgustatud kiu rendiväärtust arvestades ilmneb, et kahe optilise kiu (st ühe kiupaari) rendiväärtus marsruudi kilomeetri kohta on vähemalt 3 000 kilomeetri⁽⁴⁶⁾ pikkuste võrkude puhul 450 Inglise naela⁽⁴⁷⁾. Kolme optilise kiu rendiväärtus marsruudi kilomeetri kohta on 549 Inglise naela, st 180 Inglise naela optilise kiu kohta⁽⁴⁸⁾. Tabeli alumises otsas on 48 optilise kiu rendiväärtus marsruudi kilomeetri kohta 1 728 Inglise naela, st 36 Inglise naela optilise kiu kohta⁽⁴⁹⁾. VOA väidab, et need väärtused põhinevad turuandmetel⁽⁵⁰⁾.

(155) On selge, et BT tuumvõrgus on keskmiselt mitukümmend valgustatud kiudu marsruudi kohta. See tähendab, et BT optilise kiu kilomeetri maksustatavat väärtust tuleks võrrelda VOA kasutatud hindamisnimekirja alumise otsaga. Selle alusel ilmneb, et – erinevalt Vtesse'i väitest – ei ole BT optilise kiu kilomeetri maksustatava väärtuse ja VOA kasutatud rendiväärtuste vahel mingit olulist erinevust ning see ei viita BT võrgu alahindamisele.

(156) Komisjon tahaks eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariifi ning BT maksustatava väärtuse ja ühenduste suhtarvu võrdlusega seoses märgitakse esiteks seda, et Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul ei ole eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariif sama mis rent maksustavate varade eest, sest

⁽⁴⁵⁾ See peegeldab üldpõhimõtet, et suure ehitise ühe ruutmeetri rent tervikuna on väikese ehitise omast väiksem. OFCOM kinnitab oma märkustes, et kättesaadava teabe põhjal on kiudude rendihind väiksem, kui renditakse rohkem kiude.

⁽⁴⁶⁾ Nagu eespool selgitati, saavad vähemalt 3 000 km pikkused võrgud 10 %list soodustust, mis põhineb turuandmetel. See on BT võrgu suurust arvestades õige lähtekoht tema võrdlemiseks.

⁽⁴⁷⁾ 500 Inglise naela Londoni piirkonnas.

⁽⁴⁸⁾ Vastavalt 720 ja 240 Inglise naela Londoni piirkonnas.

⁽⁴⁹⁾ Vastavalt 2 256 ja 47 Inglise naela Londoni piirkonnas.

⁽⁵⁰⁾ Komisjon mõistab, et VOA-l puuduvad otsesed andmed rohkem kui 12 kiu kohta ja seetõttu põhineb skaala ülemine osa kapitaliseerimata kuludel, st oletusel, et operaator määrab rendi ülemääraks 13 ja enamast kiust koosneva võrgu pakkumisel maksimaalselt võrgu ehitamise kapitaliseerimata kulud.

suur tariifist on süsteemi- ja käituskuludel, arvete esitamise ning BT mittemaksustatavate tootmisvahendite kasutamise kuludel. Seetõttu ei saa seda otseselt võrrelda maksustatava väärtuse legaaldefiniitsiooniga. Teiseks on Ühendkuningriigi ametiasutused märkinud, et mõnede kliendiliinide väärtus on tegelikult suur, teistel väike ja mõnedel võib isegi olla negatiivne väärtus. Teiselt poolt on eraldatud kliendiliinijuurdepääsu pakkumise eesmärk OFCOMi sõnade kohaselt suurendada lairibateenuste konkurentsi⁽⁵¹⁾. Seetõttu avaldab eraldatud kliendiliinijuurdepääsule mõju ka lairibateenuse nõudlus ja suure osa BT kliendiliinide puhul lairibateenuse nõudlus puudub, sest see on vajalik vaid telefoniteenuste jaoks. Seetõttu ei peegelda eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariif kõigi BT ühenduste keskmist väärtust ning BT ühenduse maksustatava väärtuse ja eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariifi võrdlusest ei saa teha mingeid järeldusi. Nagu OFCOM tõendas menetluse algatamise otsuse kohta esitatud märkustes, on see suhtarv BT-l, NTLil ja Telewestil peaaegu ühesugune, vaatamata sellele, et viimase kahe ettevõtte puhul kasutati teistsugust hindamismeetodit. Eespool selgitatud põhjustel tundub NTLi ja Telewesti suhtarv olevat asjakohasem lähtekoht kui Vtesse'i viidatud eraldatud kliendiliinijuurdepääsu tariifid; nende suhtarvude võrdlus ei näita mingisugust erinevust eri operaatorite vahel. Tuleb veel märkida, et VOA kaalub oma hinnangus 15–20 Inglise naela suuruse maksustatava väärtuse kohaldamist eraldatud kliendiliinijuurdepääsu kohta⁽⁵²⁾, mis on jällegi vastavuses BT ühenduse hinnatud maksustatava väärtusega.

(157) Ehitiste ruutmeetri maksustatava väärtuse väidetava erinevuse kohta märgib komisjon esiteks, et korrektne Telereali tehingust⁽⁵³⁾ tuletatud arv ei ole mitte 35 Inglise naela ruutmeetri kohta, nagu väitis Vtesse, vaid 51 Inglise naela ruutmeetri kohta, kui kasutada Vtesse'i kasutatud arvutusega sarnast arvutust. Lisaks võrdleb Vtesse seda arvu 115 Inglise naelaga ruutmeetri kohta, mida väidetavalt maksavad teised telekommunikatsioonioperaatorid. Selle arvu alus ja võrreldavus on ebaselged ja see ei peegelda erinevusi, mis tõenäoliselt on olemas eelkõige telekommunikatsioonioperaatorite geograafilise asukoha iseärasuste tõttu. Ühendkuningriigi ametiasutused on juhtinud tähelepanu sellele, et BT varade portfell hõlmab kogu Ühendkuningriigi territooriumi, sealhulgas kõige enam puudust kannatavaid ja kõige eraldatumaid piirkondi, mis vähendab tema vara keskmist rendiväärtust.

⁽⁵¹⁾ OFCOMi konsultatsioonidokument *Local loop unbundling: setting the fully unbundled rental charge ceiling and minor amendment to SMP conditions*, 7. september 2005.

⁽⁵²⁾ GVA Grimley osutas oma märkustes VOA arvamusel, et eraldatud vaskjuhtmete paari maksustatav väärtus oli ligikaudu 50 Inglise naela. Tegelikult pakkus VOA sel ajal ja analüüsi väga varases etapis maksustatavaks väärtuseks 12–50 Inglise naela.

⁽⁵³⁾ Vt lõige 36.

(158) Pealegi tuleks meeles pidada, et BT üldkasutatavaid ehitisi, näiteks kontoreid ja laohooneid, mis ei ole seotud ega ühenduses võrguga, hinnatakse rendimeetodil kohapeal ja eraldi. 2000. aastal oli nende rendiväärtus 180 miljonit Inglise naela. Tegevusega seotud ja eriotstarbelisi ehitisi, näiteks telefonijaamu, peab VOA BT võrgu osaks ja hindab neid tulude ja kulude meetodil keskselt. BT maksis Telerealile pärast tehingut renti 280 miljonit Inglise naela. BT ehitiste maksustatav koguväärtus sisaldab nii BT eraldi hinnatud ehitiste maksustatavat väärtust, mis oli 2000. aastal ligikaudu 180 miljonit Inglise naela, kui võrgu üldisesse hindamisse kaasatud ehitiste maksustatavat väärtust, mida ei ole võimalik konkreetselt kindlaks teha, kuid mis moodustab olulise osa BT võrgu 560 miljoni Inglise naela suurusest maksustatavast väärtusest Ühendkuningriigis. Need arvud ei näita olulise erinevuse olemasolu BT ehitiste tegeliku turuväärtuse, mis peegeldus Telereali tehingus⁽⁵⁴⁾, ja nende VOA poolt arvatud maksustatava väärtuse vahel⁽⁵⁵⁾. Seetõttu ei tõenda need arvud kuidagi, et maksustatav väärtus on alahinnatud.

(159) Vtsee esitas Telereali väitele tuginedes veel ühe lisaväite. Vtsee väidab, et rent, mida BT maksis Telerealile selle ehitiste eest, moodustas ligikaudu 50 % tema maksustatavast väärtusest 2001. aastal, vaatamata asjaolule, et enamik maksustatavast väärtusest peaks olema seotud tema võrgu ja mitte tema ehitistega. Vtsee tundub sellest järeldavat, et BT võrk on ilmselt alahinnatud. See väide põhineb siiski valedel eeldustel, sest osa Telereali tehingusse kaasatud varast oli vara, mida hinnati eraldi väärtusega 180 miljonit Inglise naela. BT maksustatav koguväärtus kogu Ühendkuningriigi territooriumil oli tehingu toimumise ajal seetõttu 560 miljonit Inglise naela võrgu ja sellega seotud varade eest ning 180 miljonit Inglise naela eraldi hinnatud ehitiste eest, mis teeb kokku 740 miljonit naela. 280 miljoni Inglise naela suurune rent, mida BT maksis Telerealile, moodustab 38 % tema maksustatavast koguväärtusest. Selle arvu põhjal ei saa teha mingeid kasulikke järeldusi.

(160) Igal juhul tundub kaheldava väärtusega meetodika, mille puhul BT vara osad eraldatakse ja neid hinnatakse isoleeritult. Ühendkuningriigi kohtupraktika kohaselt peab VOA hindama telekommunikatsiooniopeeraatorite varasid tervikuna. See reegel kehtib eranditult kõigi operaatorite suhtes. See on igasuguse vara maksumuse määramise loomulik iseärasus, et kogu vara turutingimustel rendile andmise tasu erineb tavaliselt selle vara osade turutingimustel rendile andmise tasude summast: see on sageli väiksem⁽⁵⁶⁾, kuid teatud tingimustel võib see olla ka suurem. Seetõttu on tõenäoline, et BT varade portfelli

turutingimustel isoleeritult rendile andmise tasu erineb selle väärtusest, kui see kaasatakse BT vara hulka.

(161) Seega puuduvad selged tõendid, et tulude ja kulude meetod annab üldiselt tulemuseks väiksema maksustatava väärtuse kui rendimeetod või et VOA eksis tulude ja kulude meetodi rakendamisel BT ja Kingstoni suhtes ning alahindas nende varade rendiväärtust.

6.2.2. Kas tulude ja kulude meetod annab eelise piirmaksustamise puhul?

(162) Kõigepealt tuleks märkida, et piirmaksustamise küsimus, st uute valgustatud kiudude maksustamine, on asjakohane vaid seoses BT maksumäära hindamisega, kuid mitte seoses Kingstoni hindamisega. Nagu lõikes 22 märgiti, on Kingstonil tüdarettevõtja Torch Communications Ltd., mis valdab kiudoptilist tuumvõrku väljaspool Kingstoni juurdepääsvõrku ja mida hinnatakse rendimeetodil. Seetõttu maksab Torch Communications Ltd. täies ulatuses maksu uute valgustatud kiudude pealt. Tulude ja kulude meetodit rakendatakse vaid Kingstoni võrgu selle osa suhtes, mis on peaaesjalikult juurdepääsvõrk. Nagu juba selgitati⁽⁵⁷⁾, ei kohaldata tema vara suhtes läbivaatamissüsteemi. Selle põhjuseks on asjaolu, et Ühendkuningriigi ametiasutuste sõnul ei ole ükski konkurent ehitanud võrke Kingston-upon-Hulli linnastusse ja Kingston hõlmab juba peaaegu 100 % sellest piirkonnast, seega ta ei laiendanud oma võrku. Seetõttu ei saanud väita asjaolude olulist muutumist, mis oleks võinud oluliselt muuta Kingstoni võrgu maksustatavat väärtust. Komisjon on selle väitega nõus ja märgib, et ükski kolmas isik ei ole väitnud, et Kingstonile on antud eelis piirmaksustamise puhul.

(163) BT puhul ei välista siiski andmete puudumine eelise andmise kohta tema vara hindamisel tingimata võimalust, et piirmaksustamine, st uute valgustatud kiudude maksustamine, annab sellele ettevõttele eelise. Mitme kolmanda isiku esitatud märkused viitavad tegelikult sellele, et BT ja teiste telekommunikatsiooniopeeraatorite erinev maksustamine, kui nad suunavad valguskiire uude kiudu, võib kahjustada konkurentsi, kui need ettevõtted konkureerivad sama lepingu pärast. See probleem tõstatab üldisema küsimuse, mis on seotud maksustatavate väärtuste läbivaatamisega, mida VOA teeb kord aastas.

(164) Nagu eespool selgitati, siis juhul, kui telekommunikatsiooniopeeraator, kelle suhtes rakendatakse rendimeetodit, ühendab ja valgustab uue kiu, suurendab selle uue kiu rendiväärtust tema rendiväärtust. Kiu väljalülitamisel ja lahtiühendamisel on asi vastupidi: sel juhul kiudude

⁽⁵⁴⁾ Telereali tehing kattis peaaegu kogu BT võrgu: vaid 220 kinnisasja 6 700st jäi BT omandusse.

⁽⁵⁵⁾ Tuleks arvestada ka seda, et vara tegelikku rendiväärtust ei tuleks tingimata samastada tema hüpoteetilise rendiväärtusega.

⁽⁵⁶⁾ Turuandmed näitavad tavaliselt seda, et mida suurem on vara, seda väiksem on ühiku hind. VOA arvestab seda põhimõtet, sest turuandmete kohaselt annab ta 10%lise soodustuse vähemalt 3 000 km pikkustele kiudoptilistele võrkudele.

⁽⁵⁷⁾ Vt p 98.

rendiväärtus lahutatakse. Tulude ja kulude meetodil hinnatud telekommunikatsioonioperaatorite puhul nii täpseid korrigeerimisi ei tehta. BT puhul põhineb iga-aastane läbivaatamine turuosa arvestamisel: eeldatakse, et BT turuosa muutumine peegeldab tema võrgu väärtuse muutumist. Seetõttu on küsimus selles, kas võrgu muudatuste, näiteks uute kiudude valgustamise erinev arvestamine annab BT-le tõenäoliselt eelise või mitte.

(165) Komisjon on aru saanud, et VOA määrab BT esitatud äriplaanide põhjal hüpoteetilise rendisumma, mida võib BT vara valdamisest tulenevate tulude ja kulude alusel selle vara eest oodata. Hindamisel arvestatakse seetõttu võrgu iga laiendamist, sealhulgas sellist uute optiliste kiudude valgustamist, mis on vajalik eeldatava nõudluse rahuldamiseks. Seetõttu prognoosib ja arvestab VOA uute, BT liisitud või tegelikult tema valduses olevate⁽⁵⁸⁾ optiliste kiudude valgustamist. Tegelikult maksab BT selle hindamismeetodi tõttu, erinevalt rendimeetodil hinnatud telekommunikatsioonioperaatoritest, maksu ka valgustamata kiudude pealt, eeldusel, et mõned nendest kasutamata kiududest valgustatakse järgmise viieaastase hindamisperioodi jooksul. Lõpuks, BT turuosas põhinev iga-aastane ümberhindamine peaks arvestama BT võrgu olulisi muudatusi⁽⁵⁹⁾.

(166) Seetõttu ei ole õige ütelda, et BT maksukohustus uute kiudude valgustamisel ei suurene, nagu väitsid kaebuse esitaja ja kolmandad isikud, näiteks Altnet. Loomulikult avaldab sellise võrguvara korral, mille maksustatav väärtus on praegu Inglismaal 530 000 000 Inglise naela ja mida hinnatakse tervikuna, selline väike muutus nagu uue kiu valgustamine BT-le tõenäoliselt vähem tajutavat mõju kui väikese operaatori, näiteks Vtesse'i puhul. Lisaks kompenseerivad BT võrgu väärtuse kasvu tegurid, mis põhjustavad selle väärtuse vähenemise, näiteks konkurentide võrkude levimine. See muudab uute kiudude valgustamise BT poolt veel vähem märgatavaks. See ei tähenda siiski, et neid uusi valgustatud kiude ei maksustata.

⁽⁵⁸⁾ Vtesse tõstas probleemi, et BT on väidetavalt rentinud ligikaudu 2 000 km optilist kiudu GEO-lt, ühelt Vtesse'i tarnijalt, ja uuris, kas BT võrgu sellist laiendamist on nõuetekohaselt hinnatud. VOA on saanud GEO-lt kinnituse, et ta on BT-le rentinud 1 717 marsruudikilomeetrit kiudu. Antud etapis on selgusetu, kas BT liisitud kiud on valgustatud, kas need on vananenud BT kiude asendavad kiud või on tegemist uue marsruudiga. Seoses nende kiudude arvestamisega BT maksustatava väärtuse läbivaatamisel selgitas VOA, et olemasolevate tulude ja kulude hinnang põhineb mudelil, mis prognoosib tulevase tuluvooge ja arvestab läbivaatamise osana seda tuluvoogu, mida oodatakse kiududest, mida BT liisis GEO-lt. Sellel läbivaatamise puhul võetakse aluseks uus läbivaatamissüsteem, mis on veel lõplikult välja töötamata.

⁽⁵⁹⁾ Ühendkuningriigi ametiasutused on kinnitanud, et lairibateenuse tulused arvestati iga-aastases läbivaatamissüsteemis, mida kasutati BT suhtes ja mis põhines turuosadel.

(167) Vtesse väidab ka, et sellise tüüpilise pakkumise korral nagu magistraal- ja juurdepääsuühenduste pakkumine Kent MANile⁽⁶⁰⁾ moodustas tema maksukohustus 16 % eeldatavatest jooksvatest tuludest. Ta väidab, et sama pakkumise korral maksustati BT 2 %ga, mis on BT väidetav keskmine maksu ja tulude suhe. Vtesse järeldeb, et BT maksab võrreldava ja antud juhul identse tehingu pealt palju vähem maksu ning saab seetõttu selge eelise.

(168) Sellise käsitlusega ei saa nõustuda. Esiteks ei ole õige eeldada, et BT maksis selle pakkumise pealt maksu 2 %⁽⁶¹⁾, sest BT keskmine maksu ja tulude suhe on 2 %. See suhtarv arvutatakse kas siis prognoosidele või turuosas põhinevale läbivaatamissüsteemile tuginedes BT üldise maksustatava väärtuse alusel, millele lisatakse nende kiudude väärtust, mille BT valgustas pärast Kent MANi lepingu sõlmimist. Kõnealuse pakkumisega seotud Vtesse'i maksukohustuse asjakohaseks ja õigeks võrdlemiseks tuleb kas siis prognooside alusel või iga-aastase läbivaatamise teel otsustada, kui palju on asjaomane leping suurendanud BT võrgu maksustatavat väärtust. Prognoosidel põhinev hinnang on üldine ning selle puhul ei ole võimalik tuvastada üksikuid lepinguid. Seetõttu ei ole võimalik määrata, kui palju on Kent MANi leping suurendanud BT võrgu maksustatavat väärtust. Igal juhul ei saa sellest teha veenvaid järeldusi eelise andmise ja seeläbi riigiabi olemasolu kohta. Vtesse'i selle pakkumisega seotud maksukohustust ei saa võtta lähtekohaks, et hinnata EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohase eelise andmist BT-le. Maksukohustus tõenäoliselt muutub olenevalt valitud tehnilisest lahendusest, pakkumise esitanud ettevõtete kulustruktuurist ja selle kiudoptilise võrgu pikkusest, mida operaatorid kasutavad teenuste osutamiseks, ning eelkõige olenevalt sellest, mil määral peavad operaatorid valgustama uusi kiude⁽⁶²⁾. Seega, rendimeetodi kasutamisel ei suurene maks nendel telekommunikatsioonioperaatoritel, kes kasutavad teenuse osutamiseks juba valgustatud kiudu⁽⁶³⁾.

⁽⁶⁰⁾ Vt lõige 41.

⁽⁶¹⁾ Nagu juba selgitati, oleneb BT täpne suhtarv hinnangust ning see on kas 1,28 % (OFCOM), 2 % (Vtesse) või 3 % (Ühendkuningriigi ametiasutused). Vtesse'i ja Ühendkuningriigi ametiasutuste esitatud arvude erinevus on selgitatud lõikes 107. OFCOMi saadud väiksemat arvu võib selgitada asjaoluga, et OFCOM võttis arvesse BT kontserni kogukäivet, sealhulgas tema Ühendkuningriigist väljapool toimuva tegevuse käivet.

⁽⁶²⁾ Tehniliselt on mõeldav kasutada lairibateenuste ettevõtjatele pakkumiseks juba valgustatud kiude. Sel juhul telekommunikatsioonioperaatori võrgu maksustatav väärtus rendimeetodil hindamise korral ei suurene.

⁽⁶³⁾ Operaator peab võib-olla tasuma maksu vaid kiudu tarbija tööruumidega ühendavate osade eest.

(169) Sama arutluskäiku saab kasutada seoses Vtesse'i väitega, mis põhineb võrdlusel BT Wholesale Extension teenuste (WES) hindade ja nende maksumäärade vahel, mida peab maksma rendimeetodil hinnatud operaator, kui ta suunab sama teenuse osutamiseks valguskiire optilisse kiudu. Vtesse väidab, et olenevalt WESi võimsusest ja vahemaadest võib selline operaator maksta maksuna kuni 87 % sellest hinnast, mida BT küsib, ja näeb selles täiendavat tõendit selle kohta, et BT optiline võrk on alahinnatud või ei ole kohaselt maksustatud. See väide põhineb siiski eeldusel, et hüpoteetilisel operaatoril on üksainus valgustatud kiupaar samal marsruudil, mille on valinud BT. Kui see operaator kasutab oma WESi osutamiseks juba valgustatud kiudu, on lisakulu maksu näol rendimeetodi kasutamisel siiski null. Kui ta suunab valguskiire uutesse kiududesse selle marsruudil, kus tal on juba mitu valgustatud optilist kiudu, on selle toiminguga palju väiksem, sest mida rohkem optilisi kiude marsruudi kohta, seda väiksem on maks kiudu kohta. Sellest väitest ei saa samuti teha mingeid järeldusi.

(170) Toodud fakte arvestades on vale väide, et BTd ei maksustata nõuetekohaselt. Isegi kui võtta analüüsi aluseks – nagu teeb Vtesse – nende lepingute maksustamine, mille puhul Vtesse ja BT konkureerivad, ilmneb, et BT-le ei ole antud mingisugust ilmset eelist: ta maksab maksu uute valgustatud kiudude pealt, kuigi erinevalt ja vähem läbinähtavalt. Komisjon märgib ka, et kuna tulude ja kulude meetod põhineb prognoositud tuludel, maksab BT maksu kasutamata kiududelt, eeldusel, et need kiud tuleb prognoositud nõudlusele vastamiseks valgustada. Seetõttu maksab BT maksu ka kasutamata kiudude pealt, erinevalt teistest telekommunikatsioonioperaatoritest, kes maksavad maksu vaid siis, kui nad suunavad kiusse valguskiire.

(171) Komisjon saab seetõttu nõustuda OFCOMiga, kui see ütleb, et “[lábivaatamis]süsteem tundub andvat pikaajalises perspektiivis igal juhul olulisel määral võrdväärse tulemuse, kuigi erineval viisil ja vähese läbipaistvusega”.

(172) Ilmse konkurentsiprobleemi puudumine saab kinnitust ka siis, kui analüüsida turuosasid ettevõtjatele lairibateenuste osutamise turul, millel BT otseselt konkureerib Vtesse'iga⁽⁶⁴⁾. BT esitatud andmete kohaselt on BT osa sellel turul 12 % ja ta on alles suuruselt neljas teenusepakkuja. OFCOMi esitatud andmete kohaselt on BT-l [10-15] (*) % line turuosa selliste tavapäraste püsiliinide kasutajaliidestest pakkumisel, mille maht on 622 megabitti sekundis ja rohkem⁽⁶⁵⁾. Kuigi BT on telekommunikatsioonisektoris turu valitsevas seisundis, ilmneb sellest, et BT turuosa sellel eriomasel turul on suhteliselt väike. Võiks eeldada, et kui BT-l oleks uute kiudude nõuetekohasest maksustamisest vabastamise näol tõesti selline oluline eelis, oleks tema turuosa oluliselt suurem. Seetõttu ei kinnita komisjonile

kättesaadavad andmed väidet, mille kohaselt BT-le on antud konkurentsieelis, mis raskendab teiste telekommunikatsioonioperaatorite konkureerimist BTga sellel eriomasel turul⁽⁶⁶⁾.

(173) Viimase punktina väljendas komisjon läbivaatamisega seoses menetluse algatamise otsuses muret, et “sellel kui BT puhul kasutatakse väärtust vähendavat läbivaatamissüsteemi, ei tundu toimuvat samasugust turutingimuste süstemaatilist läbivaatamist konkurentide puhul”. Komisjon on Ühendkuningriigi ametiasutuste ja BT esitatud selgitusi arvestades kindel, et see mure ei ole põhjendatud. BT suhtes ei kasutata üksnes väärtust vähendavat läbivaatamissüsteemi: nagu juba selgitati, põhineb BT suhtes kasutatud läbivaatamissüsteem tema turuosa muutustel. On tõsi, et mõnedel aastatel tema turuosa ja seetõttu tema vara maksustatav väärtus vähenesid, mis peegeldas väärtuse vähenemist konkurentsi suurenemise tõttu. 2003. ja 2004. aastal tema vara maksustatav väärtus siiski suurenes vastavalt 4 miljoni ja 7,1 miljoni Inglise naela võrra. Mis puutub konkurentidesse, siis nende suhtes saab kasutada ja on loomulikult kasutatud väärtust vähendavaid läbivaatamisi: nad said näiteks 15 % allahindlust oma kiudoptiliste võrkude maksustatavast väärtusest 1. aprilli 2001. aasta seisuga ja 25 % allahindlust 1. aprilli 2002. aasta seisuga, et arvesse võtta nõudlust ületavat pakkumist selles sektoris. Selle tulemusena vähenes kiupaari maksustatav väärtus 1 000 Inglise naelalt kilomeetri kohta väljaspool Londoni piirkonda 2000. aastal 850 Inglise naelale kilomeetri kohta 2001. aastal ja 750 Inglise naelale ajavahemikus 2002–2004. Ajavahemiku 2005–2010 kohta käiva hindamisnimekirja kohaselt on kiupaari kilomeetri maksustatav väärtus vähenenud 500 Inglise naelale. See tähendab, et selle perioodi jooksul stabiilsena püsinud operaatorite maksustatavat väärtust oleks vähendatud 50 %.

JÄRELDUS

(174) Lõpetuseks tuleks meenutada, et ettevõtlusmaksu maksatakse asjaomase vara väärtuselt. Sellega ei maksustata kasumit või tulu. Seda rakendatakse tavaliselt igasuguse ettevõtte vara suhtes ja seetõttu rakendatakse seda kõigi telekommunikatsioonivõrkude suhtes. Ühendkuningriigi kohtupraktika kohaselt hinnatakse kõiki telekommunikatsioonivõrke kui tervikuid. Sellise vara väärtuse hindamiseks on olemas mitu meetodit. Kui on võimalik rakendada kõiki meetodeid, peaksid need andma sama tulemuse. Konkreetse hindamise meetodi kasutamine sõltub konkreetsetest asjaoludest.

(175) Praegu ilmneb, et VOA on kohaldanud ettevõtlusmaksu üldeeskirju BT ja Kingstoni suhtes vastavalt õigusaktides ja

⁽⁶⁴⁾ Vtesse kirjeldab ennast kui vedajat, kes osutab uuenduslikke väga suure mahuga teenuseid (kuni 66 gigabitti sekundis).

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

⁽⁶⁵⁾ Lairibateenuste puhul on kasulik ka rõhutada, et OFCOMi arvates ei ole BT-l märkimisväärset turujõudu 8 megabitti sekundis ja suurema mahuga püsiliinide jaemüügiturul. Vt <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/llmr/>

⁽⁶⁶⁾ Vtesse võitis tegelikult 2004. aastal BTga konkureerides suure lepingu lairibateenuste osutamiseks Lloyds TSB-le.

kohtupraktikas sätestatule. On selge, et BT ja Kingstoni vara hindamine ning nende maksustatava väärtuse läbivaatamine toimub nende konkurentidega võrreldes teistsugusel meetodil. Komisjon saab siiski järeldada, et puuduvad tõendid selle kohta, et erineva meetodi kasutamine ei ole põhjendatud nende ettevõtete ja nende konkurentide vaheliste objektiivsete erinevuste ja VOA-le kättesaadavate andmete ulatusega.

- (176) Puuduvad tõendid selle kohta, et erineva meetodi rakendamine BT ja Kingstoni suhtes on andnud nendele ettevõtetele konkurentidega võrreldes eelise. Kuna eelise olemasolu kohta tõendid puuduvad, saab komisjon järeldada, et ettevõtlusmaksu süsteem ei ole komisjoni poolt analüüsitud perioodil, st ajavahemikul 1995–2005, andnud BT-le ja/või Kingstonile riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendkuningriigi poolt varamaksu rakendamine BT plc. ja Kingston Communication plc. suhtes kuni 2005. aasta lõpuni ei ole riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüsselis, 12. oktoober 2006.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Neelie KROES